פה צ'יפחה, שם ג'וב

בן־אליעזר: בהריצדיק שאני לא מרגיש שעשיתי איזה מעשה חריג

תצלום: אס 77

שר השיכון והבינוי, בנימין (פואד) בן־אליעזר, נראה השבוע מדוכא והמום מעוצמת המכה של דו"ח המבקרת בו הוא מככב ● הרשימה ארוכה: חריגות, פרוטקציה, אפליה, מענקים תמוהים ● "אנשים היו מתים לי ברחוב אם לא הייתי עוזר" ● מאת נעמי לויצקי.

אוטונומיה בהרצה

נחום ברנע, רון בן־ישי, אריאלה רינגל־הופמן, רוני שקד (6־11)

מותה של ג'ורת

אביבה שאבי (12־13)

הרבי חולה, אין חתונות

...רוק יחזקאלי ...יורק (18־19)

חשיפה: מוצרים אתיופים

אילנה באום (24־25)

ידיעות אחרונות. יותר קוראים מ-הארץ, על המשמר, דבר, מעריב, גלובס וטלגרף יחד. כל החדשות. כל הסקופים. כל המידע. כל הפרשנות. כל התמונה. כל הצילומים. כל האמת. ידיעות אחרונות. לכל הדעות.

ידיעות אחרונות

איך [illegible] יודעים הכל לפני כולם?

ידיעות אחרונות העיתון של המדינה

נעמי לויצקי

עונת האביב, אפשר כבר לומר, היא עונה קשה לשר שיכון. לפני שנתיים חטף אותה אריק שרון בין העיניים. השבוע היה זה בנימין (פואד) בן־אליעזר. מבקרת המדינה, מרים בן־פורת, אימת שרי הממשלה, בכל ממשלה, עשתה זאת שוב. ספר עב כרס, דו"ח מס' 44, עמוס ליקויים לעייפה. אבל הכוכב של המבקרת, „גיבור" הספר, הוא שוב משרד השיכון.

אלא שבניגוד לשרון, שקיבל את הנזיפות החריפות של בן פורת כאילו מדובר היה בדו"ח הישגים מחמיא, נראה בן־אליעזר השבוע המום, מבולבל ומדוכא עד עפר. הוא ידע כמובן על הדו"ח שבדרך, מי לא ידע. ובכל זאת, כך התרשמתי, הופתע מעוצמת המכה.

וצריך באמת לקרוא כדי להאמין. המבקרת מאשימה אותו בחריגה גסה מהתקציב, בחלוקת כספים שלא על־פי אמות־מידה ולעיתים בניגוד לפרוגרמה, בקיפוח ראשי ערים מהליכוד, בשימוש ציני בכספי המשרד לקראת הבחירות לרשויות המקומיות, בתמיכה כספית בהיקף של מיליונים בעמותות למיניהן, שקשורות כמובן למפלגת העבודה, יועצים בשכר גבוה שלא על־פי התקן, ועוד כהנה וכהנה מניפולציות בכסף גדול.

ובמשרד הזה, יש לדעת, כשאומרים כסף גדול, מתכוונים באמת לכסף גדול. תקציב של 9 מיליארד שקל, עשרה וחצי אם כוללים גם את התקציב של מע"צ. אז נכון שכ־6 מיליארד מתוך זה מיועדים למשכנתאות, אבל גם כ־3 מיליארד השקלים הנותרים אפשר לשחק לא רע.

בן־אליעזר ידע, כמובן, היטב מה כוחו של תקציב כזה. לפני כשנתיים, כשחילק יצחק רבין את תיקי הממשלה, ביקש בן־אליעזר לעצמו רק תיק אחד: את תיק השיכון. רבין חשב לתת לו את תיק המשטרה. בן־אליעזר נעמד על רגליו האחוריות. רק שיכון, הוא אמר. דומה שהחיבור הזה, המפתה כל־כך, בין פוליטיקה לכסף גדול, קרץ לו. והוא, בחור זהב, מתפתה בקלות.

„כשנודע לי על הסיפור של חברת 'כסלו' עם כל הפלונטר המשפחתי, קראתי למזרחי והוא אמר לי שהכל תקין. הוא הרי לא ילד, הוא לא פקיד זוטר. אז כשהמנכ"ל אומר לי שזה תקין, אני סומך עליו"

הוא נכנס לפני כשנתיים למשרד השיכון, עם מרץ בלתי־נלאה, עם תרמית של בולדוזר וביצועיסט היסטרי ועם המון־המון אשראי. ביום רביעי השבוע נפגשתי איתו לשיחה. כל האשראי הזה, אמרתי לו, טמון עכשיו בין דפי הדו"ח של מבקרת המדינה. „נכנסתי למשרד הזה", אמר בן־אליעזר, „במצב שבו עיקר התקציבים הלכו ליהודה ושומרון.

„ואני נאלצתי להתמודד עם מדינה שלמה שנאנקת מחוסר תשתיות, מבני ציבור, שיקום שכונות צולע. מדינה מלאה בקרוואנים, בעיות קשות מאוד במיגזר הערבי ובעיות קשות מאוד בתחום של זוגות צעירים שאין להם לאן ללכת. לא עניין אותי דבר מלבד מה יש, מה צריך לעשות ואיך אני אסגור את הפערים האלה, שאני מכנה אותם פערי חירום.

„מצאתי מיגזור כפרי של מושבים, שנכנס לתהום הנשייה כבר 15 שנה ואיש לא התייחס. מצאתי אזורים שהיתה בהם בנייה, אבל לא היתה תשתית, אזורים בלי פיתוח, בלי מוסדות ציבור. ההרגש הערבי עבד על־פי קוד אחד – 'וואסטות', שפירושו: עשה לי טובה. לא היה שם תקציב ישיר, רק תחנונים. לא כבישים, לא ביוב, לא חשמל, לא מדרכות, כלום. מול כל זה התמודדתי".

■■■

ההחלטה הראשונה שלו היתה הקפאת הבנייה בהתנחלויות. מבקרת המדינה אומרת שההקפאה לא היתה הקפאה. ארבע חברות לא מילאו אחר ההוראה להפסיק בנייה בחמישה פרוייקטים והמשרד לא נקט צעדים נגדן, כותבת המבקרת. „תשמעי טוב", אמר לי השר, „מאז שאני פה שר הבינוי והשיכון, מאז שנפלה ההחלטה להפסיק בנייה בשטחים, לא נתתי ולא התרתי בנייה, אלא רק באישור הממשלה וראש הממשלה".

בתקופה הקצרה שיוסי גנוסר היה מנכ"ל המשרד, הוקפא הכל. גנוסר, מתנגד כרוני להתנחלויות, הקפיא כל מה שזז בשטחים. גם פרוייקטים שהיו כבר על סף סיום. המתנחלים רצו למוטה גור להתלונן, גור רץ לרבין, ורבין הורה לבן־אליעזר לוותר פה ולוותר שם. כך התחיל הסחף.

ומה קורה היום? בקריית־ספר, למשל, הממוקמת מול העיר מודיעין, אבל מעבר לקו הירוק בונים ובונים והתקציבים זורמים. „ביישוב ביתר המשכנו להשקיע, בגבעת־זאב המשכנו, במעלה אדומים המשכנו, והמשכנו בעוד כמה פרוייקטים שהממשלה החליטה להמשיך".

„בתקופה הקצרה שיוסי גנוסר היה מנכ"ל המשרד, הוא הקפיא כל מה שזז בשטחים. המתנחלים רצו למוטה גור, גור רץ לרבין, שהורה לפואד לוותר פה ולוותר שם. וכך הוקפאה הקפאת הבנייה בשטחים"

אבל לא רק מעבר לקו הירוק מצאה המבקרת חריגות מוזרות. נתקציב הכולל של המשרד, שכאמור הוא לא ממש זעום, היא מצביעה על חריגה כללית, „גלישה תקציבית", כלשונה. בן־אליעזר ממש מתקומם. „מאשימים אותי בחריגה מהתקציב באיזה 60 מיליון שקל. אני איש שטח, לא איש של ניירת, לא איש משרד. „כשאתה בשטח ארבעה ימים בשבוע, אתה רואה את הצרכים, אתה רואה את הדמעות ואתה חייב לתת תשובות. אז כשחורגים ב־60 מיליון בכל המדינה, במשרד כמו שלי, על זה אני מוכן לעמוד לדין. אני רוצה שיהיה ברור שאם היו חריגות, הן פונקציה של צרכים".

כשבן־אליעזר מדבר בלהט כזה על הצרכים, אולי הוא מתכוון, למשל, לעמותות כמו בית ישראל גלילי, עמותת הפלמ"ח, בית יוצאי מוצול, שבראשו עומדת השרה לשעבר שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ועוד כמה נזקקים מהסוג הזה. מבקרת המדינה בדקה ומצאה, שמשרד השיכון אינו רשאי כלל להעניק כספים לעמותות מהסוג הזה.

איננו רשאי? הצחקתם אותו. בית גלילי – מורשת אחדות העבודה. בית הפלמ"ח, הבייבי של ראש הממשלה. שבן־אליעזר לא ישקיע באפיק מוצלח כל־כך? והוא מנפנף, כמובן, גם בעמותה שבראשה עומד בני בגין. בני הוא עלה התאנה שלו. הנה, הוא אומר, גם לעמותה של הליכוד נתתי. ויש עוד פרט קטן. הוא ובייגה שוחט ישבו בחבר הנאמנים של שתי העמותות. בינתיים שניהם התפטרו.

הוא אומר שאת בית גלילי התחיל אריק שרון. גם את בית יוצאי יהדות בבל. בית הפלמ"ח, לעומת זאת, זו החלטה שלו נטו והוא גאה בה, הוא אומר. ולמה הוא גאה? כי יש חשיבות רבה, הוא אומר, למעשים של דור שהולך ונעלם. בכלל, הוא אומר, „פואד מייחס חשיבות רבה לנושא של מורשת".

אמרתי לו שאם המורשת חשובה לו עד כדי חריגה ממינהל תקין, אולי עדיף היה לו להיות שר המורשת במקום שר השיכון. „אלי", הפטיר השר. הביקורת, הוא סבור, לא מוצדקת. „היא שלחה דו"ח, אנחנו שלחנו תשובות וחיכינו לדו"ח הסופי. אני קיוויתי שהתשובות יספקו אותה. מסתבר שלא. בהן־צדק שאני לא מרגיש שעשיתי איזה מעשה חריג".

■■■

פרק חמור במיוחד בדו"ח מתייחס לאפליה של ראשי ערים מהליכוד. המבקרת מצאה שבן־אליעזר מנע תקציבים מערים כהן מכהנים ראשי רשויות מטעם הליכוד. זה חמור במיוחד, היא מבחינה, משום שזה קרה סמוך לבחירות לרשויות המקומיות.

בפרק הזה מתלהט בן־אליעזר ממש. „היא לא לקחה את כל התקציב, גינות ציבוריות, שיקום שכונות, בנייני ציבור וכל מה שעשיתי. היא לקחה סעיף של שכונות ותיקות ומבני ציבור. אלה סעיפים הכי קטנים במשרד השיכון. אני לא עובד לפי הפלחים שהיא בודקת. אני עובד לפי תקציב כולל.

„אבל אני מקים צוות במשרד שיבדוק כל מה שהיא אומרת, יפרוס את כל המסקנות שלה. אני לא יכול עליה, אני לא יכול להתווכח איתה מעל גבי העיתון. אני מקווה להופיע בפני הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת, ולשם אלך עם כל הנתונים. שם אוכיח את כל מה שאני אומר לך עכשיו. את המחמאות אני מקבל דווקא מראשי ערים של הליכוד, ואת הביקורת מאלה של מפלגת העבודה".

ביקשתי מהשר שיראה גם לי נתונים. קיבלתי רשימה של ערים, וליד כל עיר סומנה השקעת משרד השיכון בה לשנת 1993. עברתי עיר עיר, על־פי מפתח מפלגתי. ערים שנשלטות על־ידי הליכוד, ערים שנשלטות על־ידי העבודה. בסיכום הכללי מצאתי יתרון מסויים לערי הליכוד דווקא.

„כשנכנסתי לתפקיד, למדתי את כל מה שנכתב על אריק שרון, כי אני הייתי צריך להסביר גם דברים מהתקופה ההיא. לא יעלה על הדעת שאני אעשה אותן השגיאות. אני ראיתי את פני האנשים, הפוליטיים, וראיתי היטב שעירון מוקרי הכוח נגמר. ראיתי את כל עם ישראל כצרכן, והוא זה שישפוט אותי.

„כואב, פשוט כואב. אני לא חושב שמישהו יכול להוכיח אצלי חוסר ניקיון כפיים. אם הייתי עושה משהו, הייתי פשוט אומר: קניתי, אבל אני לא חושב שעשיתי משהו רע. יש כמה מקרים חריגים, מקרים של עזרה בדיור לנזקקים, שמבחינה חוקית נטו, אולי היא צודקת, אבל מבחינה האנושית – האנשים היו מתים לי ברחוב אם לא הייתי עוזר.

„את לא יודעת מה נעשה פה במשרד. אנשים שוכבים ברחוב על הכביש, אנשים חתכו פה את הוורידים. מישהו יכול לצפות ממני ללכת בלב אטום מול זה? אני העליתי אנשים ללשכה מהרחוב. טיפלתי במקרה של זונה עם ארבעת ילדיה שהעברתי לאשקלון תוך אישור חריג לדיור".

■■■

דומה שהמיסכנות הפכה אצל בן־אליעזר לשיטה. כל אחד מסכן אצלו. כשכתב „הארץ" יוסי בן מוחא שאל אותו על קשריו עם הקבלן אלי אפרים, סיפר לו בן־אליעזר כמה הקבלן ההוא מסכן וכמה התקפי לב הוא עבר. אריה בר, המנכ"ל של שרון, זכה אצלו ליחס מיוחד, „כי הוא מסכן כל־כך ועני". איש מלא רחמים.

טיפוס רגשן, בלגניסט מבטן ומלידה. טוב לב. צ'פחאי מדופלם, סחבק של כל העולם. גם את הפרק הזה היה מעדיף לסגור באיזו צ'פחה חברית על כתפה של מבקרת המדינה. משום כך היה זקוק למנכ"ל שישמור עליו, שישחק עבורו את השוטר הרע.

אבל מה לעשות שבניגוד לעצות שקיבל מחבריו, הוא בחר למישרה באריה מורחי. בכלל, בתחום המינויים קשה לחלק לבן־אליעזר ציונים טובים. לא רק עדימת המינויים הפוליטיים במשרד ונספחיו, שלא כולם נזכרים בדו"ח המבקרת, לא רק מינויים כושלים לתפקידים וחלוקת ג'ובים לא ממש נחוצים, (כאן שוב פוצח השר בסיפור על מסכנים מחוסרי עבודה), אלא שגם בתפקיד המנכ"ל, אבל קש.

תחילה ספג ביקורת על הגיבוי שנתן לאריה בר, הביצועיסט הבלתי־נלאה של שרון. אחר־כך מינה את גנוסר וחטף בג"ץ. את מורחי הוא רצה לפטר, אבל לא העז. על־פי גירסה אחת, משום המבוכה שבהוראה בעוד כישלון, על־פי גירסה אחרת יש בין השניים מאזן אימה. שמור לי ואשמור לך, או להיפך.

אבל עכשיו הביך אותו מורחי באמת. כבר לפני שלושה שבועות חשפה כתבת „ידיעות אחרונות", אילנה באום, במוסף זה את סיפור חברת הפירסום „כסלו". מבקרת המדינה אומרת שמדובר כאן בעניין חמור ביותר. חברת פירסום אנונימית שקיבלה עבודה מהמשרד. בעליה, גברת צריק שמה, נשואה לארון צריק שעובד כשכיר בחברה אנונימית אחרת. ומי הבעלים של החברה האחרת? גברת מורחי, אשתו של המנכ"ל.

„למדתי את כל מה שנכתב על אריק שרון כשנכנסתי לתפקיד. הרי אני הייתי צריך להסביר גם דברים מהתקופה ההיא. לא יעלה על הדעת שאני אעשה אותן השגיאות. כואב, פשוט כואב"

זהו סיפור קשה, שמדיף ממנו ריח חריף של עיסקה סיבובית. מורחי אומר, לא דובים ולא יער. „לא אני החלטתי על העסקתה של החברה, אלא ועדה שהיו בה גם היועצת המשפטית של המשרד וגם החשב, שמבחינה מקצועית לא כפופים למנכ"ל משרד השיכון. החברה נבחרה מבין שלוש מועמדות. החברה ביצעה עבודות בהיקף גדול מזה ששולם לה".

קשה לומר שבן־אליעזר מרוצה מהמנכ"ל שלו. הסיפור הזה ועוד כמה סיפורים בדו"ח על העסקת יועצים מיוחדים בשכר גבוה ולא בדיוק על־פי התקן, וכמה סיפורים שלא נמצאים בדו"ח, הוציאו אותו משלוותו. „כשנודע לי על הסיפור של חברת 'כסלו' עם כל הפלונטר המשפחתי", אומר בן־אליעזר, „קראתי למורחי ושאלתי אותו תגיד, מה זה. אז הוא אמר לי שהכל תקין. אז בשבילי הכל תקין.

„הוא הרי לא ילד, הוא לא פקיד זוטר. הוא מנכ"ל המשרד. אז כשמנכ"ל אומר לי שזה תקין, אני סומך עליו. במשרד כמו זה, כשהשר נמצא ארבעה ימים בשבוע בסיורים, אם אין לי אמון באנשים, אין לי מה לעשות פה. אז עכשיו המבקרת אומרת שזה חמור, והוא אומר שזה תקין". אחר־כך לחשו באוזניי מקורבי השר, שבעוד חודש־חודשיים מורחי כבר לא יהיה כאן. ימצאו לו, מן הסתם, תפקיד אחר.

גם השר העסיק יועץ מיוחד. את צבי אלדרוטי, מוותיקי מחנה רבין במפלגת העבודה. „אבל אני העסקתי אותו כדת וכדין על תקן של מומחה. הוא האדם הראשון בארץ שהתמחה בבניין ערים, והוא הקים את מגדל־העמק. זה האדם היחיד שהצליח להזיז את נושא מודיעין". הוא קם ועזב אותי כשהתחילו השאלות. הוא לא רצה להתעסק עם זה.

„הוא אמר לי: מה אני צריך את זה. אני מתפרנס בכבוד, אני עובד, אני מסודר, למה אני צריך להופיע בדו"ח מבקר המדינה. עזוב אותי. נפרדתי ממנו בלב כבד. אחרי הכל, אני מה כדי להצליח. אם לא אקח את הטובים ביותר אין לי סיכוי. אני חייב לקחת אנשים מהליגה הראשונה. במשרד הזה כל טעות עולה מיליונים".

כבן לשיכבת דור הביניים של מפלגת העבודה, אלה בני החמישים ומשהו, אצה לבן־אליעזר הדרך לצמרת. אין כמו משרד השיכון כמנוף לתגמל את אלה ששייכים למחנה הנכון. ואין כמו משרד השיכון לסבך את העומד בראשו. אם בן־אליעזר ראה בתפקיד מקפצה לראשות הממשלה, עכשיו הוא צריך להתפלל שלא תהיה זו מקפצה לחקירות משטרה.

במעונקים החריגים לעמותות של 'העבודה' הוא דווקא גאה: „פואד מייחס חשיבות רבה למורשת", אומר פואד

תצלום: זום 77

חיים הרצוג

לקראת השלב הבא

בסיכומו של משא ומתן קשה וממושך חתמנו – יש לקוות בשעה טובה – על הסכם בעל משמעות היסטורית עם הפלשתינים. קשה לחזות ברייקנות מה תהיינה התוצאות ולאן יוביל המהלך. אפשר רק לקוות לטוב.

המשימה הראשונה והחשובה ביותר הינה להבטיח, כי ההסכם שנחתם יהפוך למציאות חיובית ובונה. אין זו משימה פשוטה כלל ועיקר. ניתוח קר של המצב יכול להוליך למסקנה שלפנינו תקופה קשה ביותר. הצירוף של חבלי הקליטה של היישות הפלשתינית הנולדת, הרצון והלחץ הטבעיים שלה לקבל את מירב הסמכויות גם בשאר שטחי יהודה ושומרון, לחצי הטרור לכיוון ישראל ויו"ש, החיכוך הנמשך בין יהודים לערביי השטחים, והימצאות קיצונים מתנגדי השלום משני צידי המתרס – כל אלה מבשרים תקופה קשה מאוד.

דווקא נוכח זאת מתחדדת ביתר־שאת השאלה האם נכון לפתוח במקביל „חזית שניה" בדמות הסכם עם סוריה, הכולל ויתור על שטח אסטרטגי לפי דרישתם. מקובל שסוריה של אסד הינה ציר מרכזי לתהליך השלום כולו, אך נוכח האמור לעיל המסקנה העיקרית המתבקשת הנה שיש להלך בזהירות ובהדרגה ולקבוע תהליך ממושך לאורך שנים רבות עם נקודות ציון ובקרה בדרך.

צריך להבטיח שאסד והציבור בסוריה מבינים נכונה את משמעות השלום, כשלום בין עמים ולא רק כהסכם פוליטי בין ממשלות.

זאת ועוד. אין, כך נרמה, די גיבוי פנימי מצד הציבור בישראל לוויתור מהיר ובלתי מבוקר על נכסי '67, וטוב שנקבעה הבקרה הלאומית של משאל עם.

נראה לי, כי הן מבחינה פנימית והן מבחינת התמונה הבינערבית יש לממשלת ישראל היום די בעיות, ואני מצטרף לכל אלה שהתבטאו, כי צריך להתייחס אחרת לאסד.

■■■

ההצעות וההצהרות וכנראה גם הוויתורים באים רק מאתנו, ודומה שכל מה שאסד צריך לעשות הוא לשבת, לחכות, לחייך ולסכור את פיו, וכתוצאה מכך לזכות בעוד הצעות מצד ישראל כולל ויתורים, שיעוררו בשלב זה ויכוח ציבורי מיותר, העשוי לפגוע ביישום ההסכם עם הפלשתינים.

אין כל ספק שאסד איננו מבין את התהליך הציבורי־פוליטי במדינת ישראל. אחרת היה מנצל את הדמוקרטיה הישראלית ופונה לעם בישראל מעל לראשי מנהיגי ישראל, דוגמת הנשיא סאדאת בזמנו. את הנורות שלו בנושא זה הוכיח החרם שהטיל בג'נבה על העיתונאים הישראליים. יש להניח כי גם העם הסורי רחוק מלהבין את החברה הישראלית. ואגב, הגיע הזמן שתוקם תחנת מימסר לטלוויזיה על החרמון, כך שאזרחי סוריה יכירו את הדמוקרטיה הישראלית, כפי שמכירים אותה – והושפעו ממנה – אזרחי ירדן.

מה שלא עשינו כראוי עם הפלשתינים צריך לעשות לפחות עם סוריה. לדעתי, לא קבענו גישה מבוקרת דיה לגבי הפלשתינים, כי נצמדנו יותר על המידה לקמפ דייויד. זה „החטא הקדמון".

כך, למשל, אני מוטרד מהוויכוח ביחס להחזרת העקורים מ־1967. כאשר נתתי ביטוי לביקורת בנידון, מייד לאחר פרסום מסמך העקרונות, נאמר לי, כי הערבים עמדו על־כך שהנושא הזה יקבל ביטוי, מכיוון שהוא חלק מהסכם קמפ דייויד.

ואכן, החטא הקדמון בנושא זה טמון בהסכם קמפ דייויד, והוא לא החטא היחיד שטמון בו.

זכיתי ונוכחתי בשעה שמר מנחם בגין ז"ל, הציג לראשונה את תוכנית האוטונומיה בפני הנשיא קרטר, בבית הלבן. השאלות שנשאלו לאחר ההצגה ע"י היועץ פרופ' בז'ז'ינסקי ומזכיר המדינה דאז, סיירוס ואנס, הוכיחו, כי הם רואים את התוכנית הזאת כפרוזדור לקראת יותר מאוטונומיה בעתיד.

אני זוכר היטב כי סיירוס ואנס שאל, למי תהיה סמכות ביחס להגירה וקבלת מהגרים לאוטונומיה? הוא לא זכה לתשובה ברורה.

נושא שיבת העקורים הוא אופייני לכמה מהנושאים שהועלו ע"י הפלשתינים, אשר נענינו להם. פתאום גילינו שהשלכות ההיענות הן הרבה יותר משמעותיות מאשר חזינו מראש.

■■■

יומיים לאחר שיחרור ירושלים במלחמת ששת הימים, ביום השישי לפנות ערב, התייצב אצלי בתוקף תפקידי כמושל הגדה המערבית, אנוואר אל־חטיב, מושל מחוז

המשך בעמ' 26

מצוקת הדיור של רבין

סבר פלוצקר

הממשלה טעתה בגדול בהערכת הביקוש, שוק הדירות החל להשתולל - והוא עלול לגרור את כל המשק ● יש קרקע בשפע, כסף בשפע, מלט, מהנדסים ויוזמה - אבל שוחט, ושבס ופואד המשיכו לריב על סמכויות ויוקרה ● „אני רוצה ביצוע", אמר רבין השבוע, ובישיבת חירום שכינס התקבלו כמה החלטות מהפכניות ● אגב, מחירי הדירות יירדו בכל מקרה - אבל הציבור לא בהכרח יאהב את זה

ה סיוט של מפלגת העבודה נראה כך: באביב 1992, ערב הבחירות והקמת ממשלת רבין, התחילו לבנות בישראל 5,000 דירות בכל חודש, כששישים אחוזים מהן ביוזמה ציבורית. שר האוצר היה אז יצחק מודעי, ליברל. שר השיכון היה אריאל שרון, ליכודניק. מחירה של דירה מוצעת היה כמאה אלף דולר. מינהל מקרקעי ישראל, החברה ממשלתית המחזיקה בידיה את הרוב המכריע של הקרקעות ישראל, מכרה והחכירה קרקע ממשלתית לקבלנים פרטיים משורה, בקמצנות, ביוקר. טיפין טיפין.

שנתיים לאחר מכן, באביב 1994, כשהבחירות לכנסת הבאה נר מצטיירות כענן קל באופק, מתחילים לבנות בישראל כ־2,300 ירות בכל חודש. פחות מחצי. חלקה של הממשלה בבנייה ירד כדי 15%, כ־300 דירות בחודש טוב. שר האוצר הוא אברהם שוחט, יש מפלגת העבודה. שר השיכון בן־אליעזר, כנ"ל. לממשלה גוון ומאלי חזק. זו לא ממשלת השוק החופשי של הליכוד. מינהל קרקעי ישראל שיווק והחכיר קרקע לחמישים אלף דירות. ובכל את, ובכל זאת. דירה ממוצעת התייקרה מאז עלה יצחק רבין ראשות הממשלה בכ־44%. בדולרים, היא עולה היום 120 אלף ולר. השכר של השכיר הממוצע, בדולרים, לא עלה כלל. הדירה תרחקת מהישג ידן של משפחות רבות. במונחים של כוח קנייה, דירות במרכז הארץ יקרות מדירות במרכז טוקיו.

וממשיכות להתייקר. מתחילת השנה התייקרו הדירות בעוד שרה אחוזים, בניגוד לכל התחזיות. הסיכוי לסיים את 1994 עם יעור אינפלציה שנתי של 8%, כפי שהתחייבה הממשלה, נמוג.

מה שהתחיל כייקור של דירות, עומד להתפשט ולתקוף את כל משק. הישני הצמיחה בסכנה. המיתון, בנה הממזר של האינפלציה מואצת, עומד ומחכה מאחורי הפינה. רבין רואה אותו, בחושו שישי. רואים אותו גם שוחט, גם פואד, גם שבס.

זה הסיוט שמגרש שינה מעיניהם של שרים, מעלה מרי פעם את עמו של ראש הממשלה, גורם לישיבות לילה בהולות. איפה ישלנו, שואל רבין. במקום תשובה, הוא מקבל מיספרים. ועוד יספרים. תוכניות: תוכנית שוחט ותוכנית פרנקל ותוכנית שבס תוכנית בן־אליעזר ותוכנית פוגל. שכחנו מישהו?

שבעתי תוכניות, אמר לי ראש הממשלה. אני רוצה ביצוע.

ב יום שלישי השבוע, הזמין ראש הממשלה ללשכתו את שר האוצר ואת שר השיכון ואת נגיד בנק ישראל, לדיון על „הוזלת הדיור". כל שר, כולל ראש הממשלה, בא לפגישה בלווית פקידיו הבכירים. כולם דיברו. שמעון שבס ריכז ת הישיבה. הדעות על „מה לעשות" נשארו חלוקות. הדיון המסכם רחה ליום ראשון. או לכל מועד אחר. עד שוועדה נוספת תכריע ין הפתרונות. מקורבי הפגישה מספרים, שרבין נער קשות מתכנסים.

בנקודה אחת אפשר להרגיע את כעסו של ראש הממשלה: תייקרות הדיור עוד לא הפילה שום ממשלה בעולם, ובמיוחד לא משלה בישראל. שמונים אחוז מהישראלים מתגוררים בדירות בבעלותם הפרטית, ולכן עליית מחירי הדירות עושה אותם יותר עשירים, ולא ליותר עניים. ערך נכסיהם עולה, על הנייר. אם מישהו הפגין נגד בנק ישראל כששערי המניות עלו?

אז מה הבעיה? הבעיה כפולה. ראשית, ישנן רבבות משפחות אין להן דירות משלהן. זוגות צעירים, עולים חדשים, אנשים רוצים לשפר את תנאי הדיור. הם מתמרמרים וזועמים. שנית, תייקרות ממושכת של הדיור משפיעה על האופן שבו תופס כלל ציבור בישראל את התיפקוד של הממשלה ואת דאגתה לאזרחים. יקרי דעת הקל שעורכת מפלגת העבודה מוכיחים זאת. הם וצגים לרבין, דירות יקרות נזקפות לחובת הממשלה. בארה"ב או יפאן, למשל, לא יעלה על דעתו של איש לבוא בתלונות ממשלה על התייקרות נדל"ן. להיפך: האזרחים חרדים מנפילת נדל"ן. אצלנו, הסיפור שונה. אצלנו תמיד שר האוצר, שר השיכון כמובן יצחק רבין אשמים. הם האשמים בכך שהדירות יקרות, והם היו אשמים בכך שמחירי הדירות יתמוטטו, והתמוטטות תחשוף משפחות רבות לסיכונים פיננסיים, ואת המדינה לרוחות המיתון.

לפני כשנה טען מי שכיהן אז כמנכ"ל בנק טפחות, דוד לומברג, שמחיר דירה ממוצעת בישראל לא צריך לעלות על ורבע־חמש שנות עבודה. היום המחיר הוא שמונה־תשע שנות עבודה. מסקנתו היתה, שהדירות חייבות להיות הרבה יותר זולות, בשלושים עד חמישים אחוזים.

כטווח קצר, בלומברג טעה. הדירות התייקרו. בטווח ארוך, הוא יהיה צודק. מחירי הדירות יתאימו את עצמם ליכולת התשלום של הישראלי. הדיור בארץ יוזל בכל מקרה, השאלה היא רק מתי ואיך: אחרי האצת האינפלציה הכללית או לפניה, במשבר פתאומי - או במהלך מתוכנן והדרגתי.

במקרה הראשון, הנפילה במחירי הדירות תגרום למיתון ותיפגע קשה במשק. כך קרה בשנים 1975 עד 1977, ובשנים 1985 עד 1988. בשתי התקופות הוזלו הדירות, במונחים ריאליים, בשלושים אחוזים. ואף אחד לא היה מאושר מזה.

במקרה השני, הוזלת הדירות תתחיל מהוזלת הקרקע, תשתלב בהגדלת ההיצע, תדרבן את ההשקעות והצמיחה. זו הברירה האמיתית של מדיניות השיכון עכשיו.

בין מתוכל, כי הכל התחיל יפה, ממש יפה. בעת קבלת השלטון, בקיץ לפני שנתיים, עשתה ממשלת רבין את המעשה הנכון בזמן הנכון. היא הפסיקה („שינוי סדר העדיפויות") את תנופת הבנייה הציבורית המיותרת של שר השיכון הקודם, אריאל שרון. בששת החודשים הראשונים המדיניות החדשה עבדה מצויין. ממש כמו בספרי כלכלה. הבנייה הציבורית הצטמצמה בחצי, הבנייה הפרטית התרחבה בשליש. מחירי הדירות הריאליים ירדו. קרקעות המדינה נחטפו במיכרזים. כל הארץ מלאה שלטים על כבישים שיורחבו וצמתים שייבנו. כולם טפחו לכולם על השכם. כולם היו מאושרים.

ואז, בלי אזהרה מוקדמת, התנפץ החלום. במחצית 1993 התברר, כי חלה טעות חמורה בהערכת הביקוש לדירות חדשות, וטעות חמורה לא פחות בהערכת היכולת והרצון של המיגזר הפרטי לבנות ולמכור דירות חדשות. שוק הדירות התחיל להשתולל.

וזה מה שקרה:

■ העולים החדשים נקלטו בתעסוקה מהר מכפי שהניחו משרדי הממשלה, ורצו לקנות דירות מוקדם מכפי ששיערו המתכננים. הם רצו דירות עכשיו. דמי השכירות נפלו, הביקוש לדירות בינוניות זינק.

■ הבנקים למשכנתאות הורידו ריבית ושיפרו את תנאי ההלוואות, לכל עם ישראל. מעולם בתולדות המשק לא היתה לקיחת משכנתא עניין כה קל, כה מהיר, כה זול ונוח כמו בחורף אשתקד. רבים מאוד התפתו. ומי שלוקח משכנתא, קונה דירה.

■ בנק ישראל נקט במדיניות של כסף בשפע, מדיניות המעודדת תמיד ובכל מקום את שוק המניות ואת שוק הנדל"ן. במיוחד נדל"ן להשקעה ספקולטיבית, במיוחד כשהמחירים של דירות חדשות עולים ב־2 עד 3 אחוזים בחודש.

■ הקבלנים הפרטיים אומנם קנו קרקע, אבל במקום לבנות עליה, שמו אותה במקרר. כמו שעשתה עקרת בית עם עופות קפואים בימי האינפלציה המהירה, כשהבשר היה מתייקר ב־3% בכל חודש: היא לא בישלה אותם, רק אגרה אותם, והרוויחה על זה.

הקבלן הישראלי לא רק בונה דירה (לרוב הוא אפילו לא בונה אותה, אלא מעביר מיד את העבודה לקבלני מישנה) אלא גם סוחר בקרקעות. הוא היזם והמפתח. כל עוד הקרקע שלו, ומחיריה מרקיעים לשחקים, יש לו, לקבלן־יזם־סוחר, אינטרס כלכלי ועיסקי לא להזדרז לבנות. מה כבר אפשר להרוויח מהבנייה? מאה דולר למטר, ולשלם מס הכנסה גבוה. מאחזקת הקרקע מרוויחים לפעמים אלף דולר למטר. ובדרך כלל עם מס נמוך מאוד. מינהל מקרקעי ישראל אמור היה לפקח שקבלנים, שזכו לקנות קרקע ממשלתית, יבנו עליה כפי שהתחייבו, בתוך שנתיים, אך הוא היה עסוק בדברים אחרים.

■ קבלנים אמיצים, שבכל זאת רצו לבנות דירות, הגישו תוכניות לוועדות לתיכנון הבנייה, בעיקר המקומיות, ונתקלו שם בחומה בצורה של התנגדויות וסחבת. הוועדות, המורכבות ממיטב הביורוקרטיה המקומית, התכנסו בתדירות נמוכה, ישבו לדיונים ממושכים ועשו הכל כדי להוכיח שבלעדיהן אף דירה לא תיבנה. חבר וערה מקומית אחת: לא משלמים לי שעות נוספות על הישיבות הללו, שכרי דל, מה יש לי להתכנס כל פעם על חשבון זמני הפנוי? טעם קיומו של ביורוקרט הוא במניעת עשייה. תוכניות לחמישים אלף דירות תקועות בוועדות אלו, נכון לעכשיו.

■ אירגונים אקולוגיים חסמו בנייה של ערים חדשות (כמו מודיעין) שתוכננו בקפידה, אבל בלי התחשבות מספקת בסביבה. ערים אחרות נשארו כגרגר רוח על פני המים ועל פני גבעות טרשים חשופות. כביש חוצה ישראל לא התחיל אפילו לחצות את המפות.

■ היה גם סגר, שניתק מפעם לפעם את ענף הבנייה מפועלי השטחים. עוצמת הסגר נקבעה על־פי צרכי הביטחון ועל־פי עוצמת הצעקות „מוות לערבים", כשהכלכלנים הזהירו מפני השלכות הסגר על משק הבנייה, נאמר להם שהגיע הזמן ליישם בארץ את האידאלים של הציונות העוברת. מתוסרי העבודה העבריים, שחיים לא רע מקיצבת אבטלה בתוספת עבודה לא מדווחת בשליחויות, למשל, הגיבו בציפצוף ארוך כשהוצעה להם הברירה הטבעית להיות פועלי בניין. זה טוב לערבים, אמרו היהודים הצעירים, אנחנו רוצים להיות מינימום מוכירה של הכוס. מספר עובדי הבניין הרשומים מהשטחים ירד מ־90 אלף ל־45 אלף, עלה שוב ל־60 אלף, ועכשיו שוב ירד לכ־12 אלף. אתרי הבנייה התרוקנו מעובדים.

בתוך המהומה, הממשלה שכחה לאשר ייבוא מאסיבי של פועלי בניין זרים במקום הפלשתינים, וכשנזכרה ואישרה, כבר היה המו"מ הכלכלי־מדיני עם אש"ף על גבולות פתוחות בין ישראל לאוטונומיה בעיצומו. הפלשתינים הסכימו לתנועה חופשית של סחורות, אנחנו לתנועה מבוקרת של עובדים: אבל לא מדי. אז מחכים.

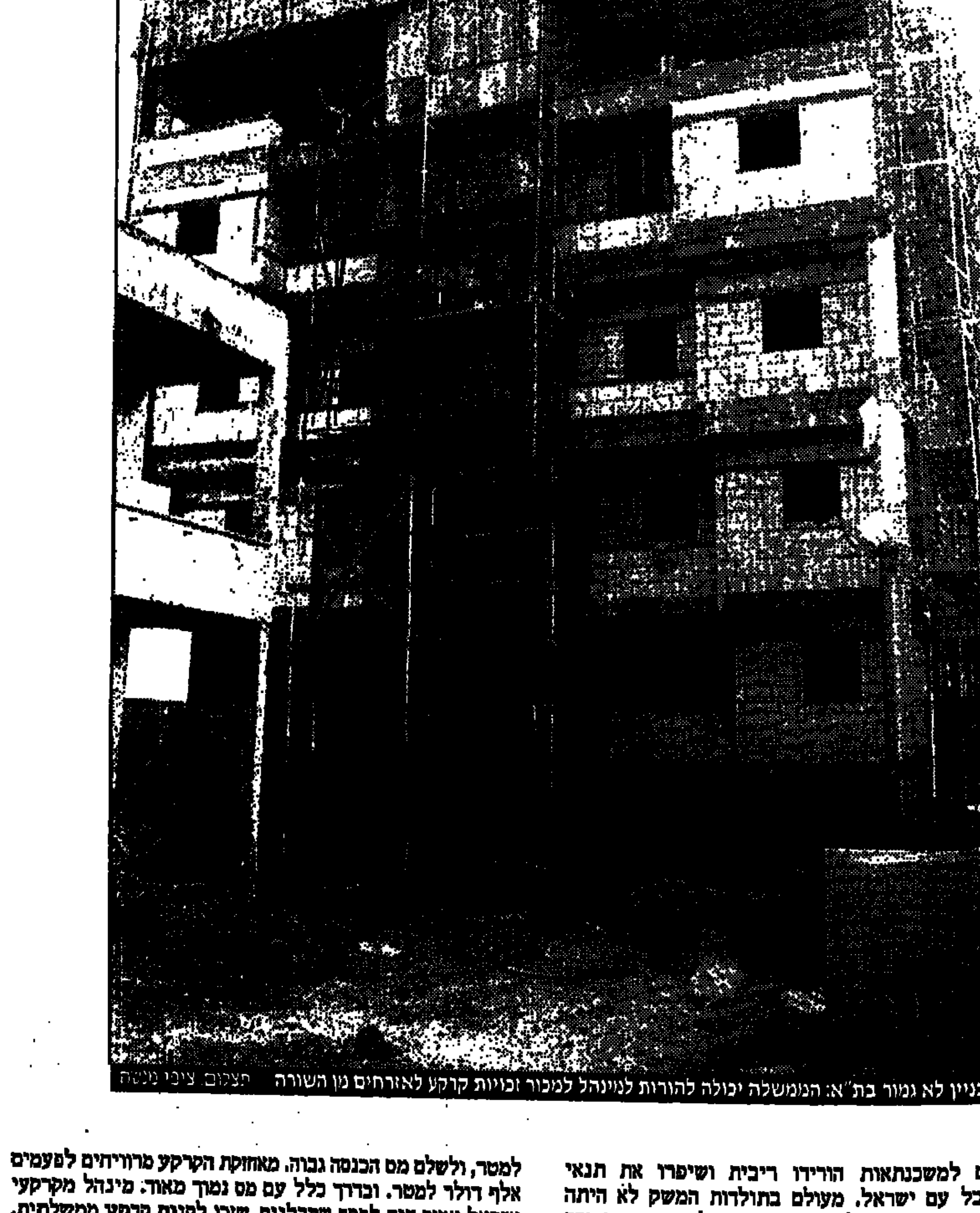
לכל מתול כזה אפשר היה להציע פתרון סביר בזמן סביר, לו חיפשו אותו. שום דבר הדרוש להאצת הבנייה לא חסר בארץ הזאת. יש קרקע בשפע, יש כסף בשפע, יש מלט בשפע ויש מהנדסים ואדריכלים בשפע. יש יוזמה בשפע. אבל, מסתבר, אין ראש בשפע.

הקרקע, אומר ד"ר יעקב שייניין, היא המפתח הראשון לשחרור פקק הדיור בישראל. משקל הקרקע במחיר הדירה מגיע לחמישים ולשישים אחוז. ברגע שמחירי הקרקעות יתחילו לרדת, תשתנה התמונה כולה. לקבלנים ישתלם לבנות ולמכור, ולקונים לא ישתלם לשלם בשמונה שנות עבודה עבור דירה של שני חדרים בחולות נודדים. ישתלם לחכות. הביקוש יסוג, ההיצע יגדל, המחיר ירד.

המפתח השני הם העובדים. שפע קרקעות לבדו לא יזיז אף בלטה. צריך להביא עובדי בנייה, לפחות כדי לסיים את מה שהתחלנו לבנות.

המפתח השלישי הם חוקי התיכנון והבנייה, המעניקים עוצמת

המשך בעמוד 26

בניין לא גמור בת"א: הממשלה יכולה להורות למינהל למכור זכויות קרקע לאזרחים מן השורה   תצלום: ציון מנשה

ר בין יכול להירגע: דירות לא מפילות ממשלות. 80% מהישראלים גרים בדירות שלהם, ועליית מחירים עושה אותם עשירים יותר. מישהו הפגין כשהמניות עלו?

ב נק ישראל נקט מדיניות של כסף בשפע. הקבלנים הפרטיים קנו קרקע, אבל שמו אותה במקרר. מי שרצה לבנות נתקל בסחבת ואירגונים אקולוגיים חסמו את הבנייה

לקנות או לא לקנות

בעד

• התוכנית הממשלתית להוזלת דיור יכולה להצליח, או להיכשל. זה קורה.

• רבבות משפחות מהשטחים עשויות לשקול חזרה לגבול הירוק. לא לכולן יש דירה שנייה מוכנה.

• גם לפני שנה אמרו, שמחירי הדירות כבר הגיעו לשיא.

• ייתכן ייסוף חזק של הדולר מול רוב המטבעות בעולם, כולל השקל. ומחירי דירות עדיין נקובים בדולרים (אם כי התופעה נסוגה).

• בזמן הקרוב צריכות להתחיל עבודות בנייה במיספר פרוייקטים גדולים מאוד, לפי קנה מידה ישראלי. פרוייקט השלום במרכז תל־אביב, למשל. הפרוייקטים ישנו את מפת הביקושים וההיצעים ועלולים, במשך זמן בנייתם, ללחוץ על משאבי הבנייה.

• הריבית על משכנתאות יכולה רק לעלות ותנאיהן לרדת.

נגד

• הדירות כעת באמת מאוד יקרות, לפי כל קנה מידה בארץ ובעולם. אומנם קשה לנו לתאר שמחיר דירה צונח ב־30 אחוז, אבל לפני שנה היה לנו קשה לתאר שער של מניית „טבע" נופל ב־30 אחוז.

• המשך נפילות בבורסה, אם יהיו, לא יפסח על שוק הנדל"ן. זהו קשר תופעות שהוכח בכל העולם.

• תחזיות הביקוש לדירות כנראה מנופחות מאוד. קיים מחסור זמני של כ־30 אלף דירות, ומולו תקועות בצנרת כ־50 אלף דירות. בתוך שנה הן ישתחררו לשוק. אחר־כך, אין סיבה למחסור.

• בסוף השנה מצפים לאקלים מיתוני קל בכל המשק.

• אפילו גל העלייה הקטן, המגיע עכשיו מרוסיה, עלול להתייבש לגמרי. ובלי עולים, הדירות לא יתייקרו.

• צריך לדעת היטב היכן לקנות, כי חלק לא מבוטל מהשקעות בדיור יתברר בעתיד כלא כדאי. כך היה גם בעבר. מי שקנה דירת יוקרה לאורך חוף הים, מהרצליה עד ראשון־לציון, כולל חופי תל־אביב, הפסיד. גם דירות בבנייני מגורים גבוהים מאוד התייקרו רק במעט. וכעת, כאמור, צפויים שינויים עמוקים במפת הביקושים בערים הגדולות.

• הסדר עם הפלשתינים יחזיר לארץ עובדי בנייה רבים.

• העבודות בכבישים מתקרבות לסיום. התנועה תתחיל לזרום, ומקומות רחוקים יתקרבו.

אז לקנות?

התשובה המתחכמת היא: למכור עכשיו דירה מבוקשת, לשמור על ערך הכסף ולקנות בעוד שנה דירה מוזלת. אבל אלו הימורים.

אישית, אני ממליץ על המתנה, למי שיכול להמתין.

נתן ברון

אני מאמין לו

לא יעזרו כל ההתפתלויות וההסברים וההתנצלויות. לא יועילו כל ההכחשות וכל ההבטחות. צריך להאמין ליאסר ערפאת בשני העניינים כאחד: הוא הבטיח ג'יהאד והוא יקיים – ועניין ירושלים מבחינתו פתוח לחלוטין והוא עוד לא התחיל במלאכה.

ראש הממשלה דיבר גבוהה־גבוהה („לא יתכן, לא יעלה על הדעת"), אבל תוך 24 שעות כבר יושב לו שר החוץ פרס ומחייך עם ערפאת באוסלו. שני אנשים רציניים, רבין ופרס, ורק פסיכיאטר אולי יסביר איך הם מצליחים ליפול שוב ושוב ברשתו של האיש הזה.

קודם כל בעניין הג'יהאד. עכשיו הוא אומר, שהתכוון ל„ג'יהאד למען השלום". כאשר אומרים „ג'יהאד", כך סברתי לתומי, מתכוונים לגדודים־גדודים של ברואים חמושים בחרבות על סוסים וגמלים המסתערים לעבר האויב ה„כופר". אם תראו לי פעם אחת שהתכוונו למשהו אחר – זה יהיה מעניין מאוד, אבל כל ילד יודע מה זה ג'יהאד.

■ ■ ■

עכשיו אתם עוד תשמעו מכל מיני מזרחנים ו„מומחים" הסברים מלומדים על־כך שיש „ג'יהאד" טוב (כאשר ערפאת מדבר) ויש ג'יהאד רע (כאשר סדאם חוסיין, למשל, מדבר). אל תאמינו למזרחנים ורצוי שאפילו תתייחסו למה שהם אומרים בזילזול מסויים. ראינו את המומחים הגדולים האלה בכל פעם שפרצה איזו מלחמה או חלה איזו תפנית בעולם הערבי. מעולם הם לא צפו את הנולד, ותמיד היו טובים מאוד בהסברים לאחר מעשה.

אז עכשיו הם יגידו שיש „ג'יהאד טוב". תארו לעצמכם את ראש הממשלה שלנו נושא נאום לפני חיילים ואומר להם: „אנחנו ננהל מאבק, לחיים ולמוות, עד טיפת דמנו האחרונה, על שכם ועל חברון ועל ירושלים". כאשר תפרוץ סערה, הוא יגיד: „התכוונתי למלחמה למען השלום". וכאשר הרמטכ"ל יודיע בפקודת־יום ש„לעולם לא נניח את נשקנו ונקריב את חיינו למען כל סנטימטר של ארץ־ישראל", הוא יסביר אחר־כך: „התכוונתי לקרב על השלום".

כך בדיוק נראה עניין הג'יהאד של ערפאת, ומי שרוצה לראות משהו אחר – הוא תמים, ויותר סביר שהוא מיתמם בערמומיות מכוונת. ג'יהאד זה ג'יהאד, ווה רבותי, לא טוב.

■ ■ ■

ועכשיו, לעניין ירושלים. יש לו מכתב, אין לו מכתב, מה זה חשוב. העיקר הוא, מה ערפאת יודע שהוא הסכים עם הישראליים, ומה הוא מתכנן לעתיד. בענין זה אני מאמין לו לחלוטין.

כל ההכחשות הממשלתיות לא יועילו, כי לדעתי רוב תושבי ישראל מאמינים, שהממשלה הסכימה להכליל את נושא ירושלים ב„דיון העתידי" על הסדר הקבע. הדבר אמור במפורש בהסכם אוסלו, אבל לי נדמה שערפאת לא מסתמך רק על ההסכם הזה.

אני עוקב אחרי כל החבר'ה האלה, שמסתובבים בעולם ועושים הסכמים פה ושם. לי פשוט אין ספק, שערפאת קיבל הבטחה ממישהו ש„נושא ירושלים פתוח". אנחנו מכירים את השיטות, את הרמזים, את הקריצות, את השיחות כאישון הלילה. הישראלים הנאיביים – שלא לומר הילדותיים – מוכנים לומר כל דבר ובלבד שערפאת ימשיך ב„תהליך". והוא ממשיך, ועוד איך. עזה תחילה, יריחו אחר־כך, אוטונומיה (מדינה לכל דבר) בהמשך, ובסוף השביל, ירושלים. סוף השביל? מה פתאום. אל תשכחו את „זכות השיבה", ואני מציע להתחיל לדאוג.

כל החכמים הגדולים שלנו, שדיברו על „הופעה עלובה" של ערפאת בקהיר על הבמה – פשוט לא מבינים מה קורה. הוא היחיד, כנראה, בכל האיזור הזה, שפשוט שומר על קור־רוחו, יודע בדיוק מה הוא רוצה, לא חושש להתעמת עם כל העולם, יודע לתמרן – ותמיד מצליח.

צריך לקנא באיש הזה על הצלחותיו האחרונות. לקנא – ולהאמין לכל מילה שהוא אומר.

לא להיסחף, חברים

ווהי פניה נרגשת אל כל הצדיקים הגדולים: אל כל הלוחמים למען מינהל תקין ואיכות השלטון; אל כל המפגינים הנצחיים למען ישראל נקיה וטובה; אל כל אלה שועקו לפני שנתיים־שלוש „מושחתים, נמאסתם"; אל כל היפים, הטובים, הנחמדים, שרקדו ושתו שמפניה כאשר הממשלה החדשה הוקמה:

חברים יקרים, אל תתחילו להשתולל, ואל תיסחפו. מה בסך הכל קרה, כולה דו"ח מבקרת המדינה, או מה כל הסיפור? שחיתות פה, שחיתות שם – בחייכם, זה לא ענין גדול.

העיקר הוא – ווה הרי אתם יודעים יותר טוב מכל אחד אחר – השלום, אם ירצה השם, יבוא השלום, ואז אולי גם יבוא המשיח, ויתקן את כל העיוותים והעוולות והשחיתויות.

בינתיים – שבו בשקט; אל תעשו גלים. אל תדרשו התפטרויות ואל תתבעו מן הממשלה הזו ללכת. מה, בגלל כמה שחיתויות נפסיק את תהליך השלום? בגלל דו"ח של מבקרת המדינה נגרום להחלשת הממשלה?

לא, חברים, כך לא בונים שלום. צריך להבליג, לשתוק, לעצום עין, לוותר, לחייך בהבנה, לומר ש„זה לא נורא", להסביר ש„העיקר שהממשלה לא תיפול" – ולהמשיך לחרוק שיניים (בשקט) על השחיתויות הנוראות.

כי זה העיקר, רבותי, ולא איזה דו"ח כזה או אחר. אפשר אולי לקחת איזו גלולה נגד בחילה – ולהמשיך. כי השלום, השלום הוא הדבר הכי חשוב, ושחיתות זו או אחרת מה היא לעומתו?

דיסנילנד לפלשתינים: מצטלמים עם החייל הפלשתינאי הראשון

תצלום: אס 77

נחום ברנע

יורים ורוקדים

ביום רביעי ירדתי לעזה. העיר היתה הלומת שינה. כל הלילה ירו ורקדו, רקדו וירו, ועכשיו, בבוקר הראשון לשלטון פלשתין, ירד על העיר עילפון מאובק, מסוג העלפונות שרוחשים ברומנים של גבריאל גרסיה מארקס בשעות הסיאסטה של אחר־הצהריים. „נגמרו לנו כל הכדורים", הסביר את השקט עבר, עיתונאי ומפיק חדשות מקומי. עיניו היו קטנות ובוערות.

בבת אחת חזרה עזה להיות מה שנועדה להיות מלכתחילה: עיר מזרח־תיכונית כמעט סטנדרטית, כורעת תחת עודף גדול של פליטה אנושית. יותר מדי בני־אדם, יותר מדי רכב, יותר מדי ביוב ואשפה ורעש. מה שהישראלים היו מוכנים לסלוח בקהיר, או באיסטנבול, בוורא בקזבלנקה, הם תיעבו מכל הלב בעזה. תחושת האשם, אולי זה היה מקור השינאה. בשום מקום בשטחים לא הרגישו הישראלים אשמים כשם שהרגישו בעזה. אשמים עד כדי פאניקה.

כדאי לנסוע לשם עכשיו, כל עוד אפשר. יש משהו מרגיע במראה החיילים הישראלים שאינם. יש משהו מלבב בנפילה הדרמטית במתח. הכל פתוח: החנויות פתוחות, בתי־הקפה פתוחים, החלונות בכלי־הרכב פתוחים, הסימטאות, שנחסמו בשנים האחרונות בחביות כדי להקשות על זורקי־האבנים, פתוחות לכל.

עזה השבוע הריפה משהו מהריח המשכר של ביירות בקיץ 82', אחרי המלחמות, לפני המלחמות. טריות גדולה היתה באוויר. גינוני חג. דגלים גדולים נתלו על גג כל בית, התנופפו מעל כל פזו, דגלים קטנים נתלו על חוטים שנמתחו לרוחב הסימטאות. היו שם חדוות הכוח, חדוות הנשק הטעון, חדוות ההפקרות הזכורה גם לנו, גם להם, מביירות.

הטוסים של הפת"ח, לבושים אזרחית, עשו תראקות במכוניותיהם האזרחיות. אל כל מכונית נדחק איש אחר חשוב, שני דגלים גדולים וחבורה של נערי ביטחון, לבושים אזרחית, חמושים בקלצ'ניקובים החדשים שלהם, שהוצאו והיעתה משמן עמוק. הם גהרו החוצה מהמכונית, בישקם מתנופף. לפני כל מכונית נסע בלייזר „שברולט" חדש, מתנת ארצות הברית של אמריקה, עמוס בחיילים, ואחריה בלייזר נוסף, עמוס גם הוא. הרכבים הצבאיים נצבעו בירוק כהה וחום. בג'ונגלים של וייטנאם אלה היו צבעי הסוואה מצויינים. בעזה הם מלכודת־חום.

עמדתי עם מאות הסקרנים בכניסה למחנה הצבאי, ששימש עד אמצע הלילה שעבר את המימשל הצבאי. הם עמדו מאחורי גדר התיל והביטו בעיניים קרועות לרווחה באחיהם לובשי המדים, חבושי הכומתות בצבע הירוק הווהר של כומתות הנח"ל.

שני נערים ניגשו אלי. „אתה מדבר עברית?" שאל אחד. „נכון", אמרתי. „אתה יאהודי?" „כן", אמרתי.

הם התאכזבו מרות. „אבל אתמול כל היאהודים הלכו. חלאס", אמר הנער. הוא הניע את ידיו מהחזה שלו החוצה, כמו מי שמנער מעצמו משא כבד.

שמעתי שיריתם פה כל הלילה, אמרתי.

„למה, אסור?" הוא שאל בהתרסה. „זה לא ממשלה שלנו?"

הריסת הבסטיליה

ביום שלישי בלילה נכנסה המשטרה הפלשתינית למיתקנים הצבאיים בעזה, וחיילי צה"ל האחרונים התכוננו לצאת. ההמון לחץ על הגדרות. כשנכנסה המשטרה למיפקדת החטיבה, במרכז העיר, פרץ ההמון פנימה. חיילי צה"ל מצאו את עצמם גב־אל־גב עם החיילים הפלשתינאיים. הם ירו גז מדמיע. גם הפלשתינאים ירו: הם היפנו את הקנים שלהם כלפי מעלה, וירו אוטומטית. בהתחלה מפחד, אחר־כך מתוך רצון להרתיע, ולבסוף משום שרצו להצטרף לפנטזיה, ואיזו פנטזיה היתה שם: לפי הערכת צה"ל ירו החיילים הפלשתינאים לבדם 3,000 כדור.

ההמון נדחף לשם מתוך סקרנות, אופוריית ניצחון, חיפוש שלל, ואם לא שלל בעל ערך, לפחות מזכרת, פיסה בו ייצר ההרס. משהו מסימלי שלטון הכיבוש חייב היה לוהרס, ומיה, יותר מכל מיתקן אחר, רצו העזתים לראות בהריסתו של כלא עזה. כלא עזה היה הבסטיליה שלהם. הריסתו תיתן להם מה שנתנה הריסת הבסטיליה לצרפת: שיקרון עצמאות.

אבל מפקדי המשטרה, זרים להוה ההמון, קוחים לאבד שליטה, לא נתנו לגעת. כלא עזה עבר את הלילה הראשון שלו תחת דגל פלשתין בשלום.

רזי אבו־ג'יאב קבע את משרדו מול חומת הכלא. לפעמים הוא קם מכיסאו, ניגש אל החלון המסורג ומשקיף על החומה הלא־מסותתת של הכלא. ב־16 השנים שבהן ישב בבתי־כלא ישראליים, הזדמן לו לבלות תקופות גם בכלא עזה. אתמול, כאשר ראשי הפת"ח ערכו ביקור מצולם

ברצועה

בחדריהם שבכלא, הוא לא הצטרף. רזי איננו מהמצטרפים: הוא מהמתנגדים.

כשהיה בן 17 היה חבר בחוליה שהתנקשה באיש שב"כ יהודי בעזה. אחר־כך האיש מת מפצעיו. ב־69' נדון אבו־ג'יאב למאסר עולם. הוא שוחרר בעיסקת ג'יבריל, ב־85'. הוא יצא מהכלא איש חזק, עטור הילה, מנוסח היטב, בטוח בדיעותיו ומתנגד מושבע של דרך האלימות.

לא כל האסירים הפוליטיים יוצאים נכים מן הכלא. אחרים מהם יוצאים מחוזקים, חסיני־אש. אופטימיים. נקיים ממרירות. נלסון מנדלה הוא אסיר־לדוגמא כזה. גם נתן שרנסקי. חלק גדול מחברי הקבוצה הפרגמטית, המושרשת, של אנשי הפת"ח, שמבקשים עכשיו להשתלט על האוטונומיה, קיבלו את תעודת הבגרות שלה בבתי־הכלא של ישראל.

אחד מהם אמר לי פעם, שחבל שיאסר ערפאת לא בילה שנים אחרות בכלא הישראלי. אולי זה היה מונע ממנו לעשות כל־כך הרבה מחוות של שטות.

יש אולי מקום לעוד הרהור אחד באותו עניין: שנים אנחנו מכים על חטא על הנדיבות שגילינו בשחרור אסירי טרור בכירים בתמורה לקומץ השבויים שלנו. עכשיו, כאשר תקוותיה של מדינת ישראל בנויות לא על יאסר ערפאת וחבר הפוליטיקאים שלו, אלא על בני ה־30 וה־40, אסירי ומגורשי הכיבוש הישראלי, לא היה מותר לחשוב שהאסון גדול כל־כך.

כאשר רזי אבו־ג'יאב השתחרר, הוא לא נסע לתוניס. הוא חזר לעזה, הקים משפחה, פתח שירות לתרגומים. הוא מקורב לחיידר אל־שאפי ולחזית העממית של ג'ורג' חבש. להסכם אוסלו הוא מתנגד בתוקף, בכל ליבו.

שיוציאו אותי להורג

אתה לא שמח היום, אמרתי לרזי. הוא השיב בעברית המצוחצחת שלו, עברית שהביא מהכלא. ריעותיו הן היום דיעות מיעוט בעזה, אבל תוך שבוע, חודש, שנה, הן עשויות להיות דעת הרוב.

„רוב האנשים שבאו טובים", אמר. „אבל אילו אני הייתי במקומם, אני לא הייתי מציג את עצמי כגיבור. אני חושב שהתושבים כאן בשלים די להבין את חסרונות ההסכם. לא צריך לייפות דברים".

לא מעליב אותך כשהישראלים אומרים, שהם מתים להיפטר מעזה? להטביע אותה בים?

„הישראלים מעליבים רק את עצמם. הם עוזבים, כי אין להם מה לחפש כאן. עזה היא לא פרוייקט ריווחי. המסקנה היא, שאנחנו צריכים להפוך כל מקום לעזה. אז תלכו".

ישבנו במשרד החשוך. קיר הפריד בינינו לבין שימחת ההמון. אתה לא מתרגש אפילו קצת? התעקשתי.

„יש רגעים מרגשים. הבוקר הסעתי שני קצינים שלא ידעו איך להגיע למחנות שלהם. הבן שלי הוא בן שנתיים ושמונה חודשים. ילד קטן, אבל מבין. בפעם הראשונה בחייו ראה שאני מעלה לובשי מדים אל האוטו שלי. הייתי צריך לשכנע אותו שאלה אינם חיילי צה"ל".

יש דיעה שהרבה כסף יזרום לכאן, אמרתי. זה לא ישפר את המצב?

„המצב ישתפר קמעה, אבל אחר־כך הוא עלול להידרדר. הם לא בונים תשתית. כל הדיבורים על הכסף שיבוא הם אשליות. החתולים השמנים יהיו שמנים יותר, זה הכל. אני חושש מאוד שאלה שיבואו מתוניס ישתלטו.

„לפעמים אני שואל את עצמי מדוע לא אנהג כמו אחרים. למה שאני לא אבקר בצינוק שהייתי בו בכלא עזה, או באגף החקירות של השב"כ. אחרים הולכים. אלה שהיו שם ואלה שלא היו, ורוצים לגלות את המסתורין.

„אבל אני, לא בא לי.

„שמעתי שהמיתקן היחיד בעזה שנמסר לאש"ף בשלמותו, שדאגו שהכל יהיה בו תקין, אין אפילו נורה שרופה אחת בתקרה, היה כלא עזה. בכל מקום לקחו הכל, אפילו את העציצים. כאן הישראלים השאירו. שאפשר יהיה להתחיל לעצור מייד. במקום השלטון החדש, אני הייתי הורס את הכלא".

עם דיעות כאלה, אמרתי, אתה לא מפחד שיסתמו לך את הפה?

„אני אמשיך לדבר ככה גם אם יוציאו אותי להורג. האנשים כאן רגילים למרוד בשלטון. כבר הוכחנו בעבר, נגד ישראל, שאי אפשר לכסס שלטון על דיכוי. אלה יהיו

התשובה לימודה כמה קשה יהיה ליישם את ההסכם כלשונו בעזה, וכמה רחוק הכוח הפלשתינאי מהדימוי הכל־ייכול שהישראלים ביקשו לתת לו. עזה תיישם את ההסכם על־פי דרכה, לא על־פי דרכנו.

נסעתי לבדוק את המוצב החדש של צה"ל על חוף הים, ליד נצרים. רזי אבו־ג'יאב צודק: המוצב חותך את עזה לרוחב. הישג גדול לישראל ליד שולחן המו"מ. עצם בגרון בשטח. דקות לאחר שעברנו שם ירה מישהו בתושב נצרים מהמארב. המירדף נמשך אל תוך שטח האוטונומיה, ונסתיים בלא־כלום.

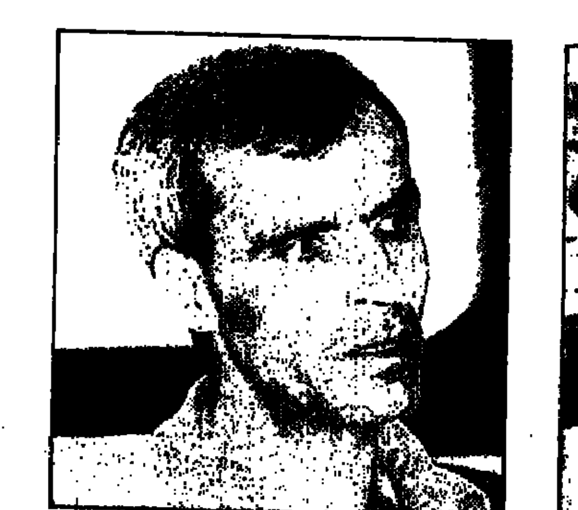
ציבור המתבלבלים

ביום שלישי פתח צה"ל לראשונה את הקטע של כביש 90, שחוצה את העיר יריחו. לישראלים ניתנה ברירה: לחצות את העיר שהפכה לחלק מהאוטונומיה, או לנסוע מסביב, בכביש הפטרולים. רובם העדיפו לנסוע מסביב.

במרכז יריחו היה פקק תנועה גדול: אלפי אנשים מכל חלקי הגדה המערבית באו לראות במו־עיניהם את הנס: חייל פלשתיני, לובש מדים, נושא נשק, על אדמת פלשתינה. הם הלבישו את ילדיהם בבגדים מגומרים וקירבו אותם אל החיילים. הילד אחז בנשק וחיבק חייל. האב צילם. ולהיפך: האב אחז בנשק וחיבק חייל, והילד צילם.

יריחו היה לדיסנילנד של המדינה הפלשתינית. הבא את המשפחה, תפוס אשליה של יום, הצטלם בשמחה ושוב הביתה, אל הכיבוש הישראלי. בחנויות מוכרים מוצרים פלשתיניים. למשל, תיק מסעות בצבעי הדגל. למשל, תמונות ערפאת. דגלים. בקומפלקס התיירותי שניבנה לרגלי תל־יריחו, מסעדה גדולה, חנות למזכרות, מלון בהקמה וקיוסק, מוכרים טי־שירטס עם הכתובת „פלסטיין", באנגלית ובערבית, ב־16 דולר לחולצה.

בספטמבר, אחרי הטקס בבית הלבן, מכרו שם חולצות שנכתב עליהן „שלום", בערבית, אנגלית ועברית. פלסטיין, נדמה לי, עולה יותר.

ערפאת ישגע אותכם: סרבן הסכם אבו־ג'יאב

אלה אמורים לפרוק את הנשק מתושבי עזה: הגנרל נאסר יוסף ופמליתו בחצר הארמון בעזה

תצלומים: חיים הורנשטיין

„אני שמח שאנשים חזרו. מצבם היה קשה. הם היו מפוזרים בעולם, רחוק מהבית.

„אני לא שמח מההסכם. אני פסימי. מנסים ליישם כאן משהו שאיננו בר־יישום. יותר משההסכם יוצר הפרדה מישראל, הוא יוצר חיכוך.

„בגדה המערבית אתה רואה התנחלות שנמצאת על פיסגה של הר. פה יש התנחלויות שיש חיכוך פיזי, יומיומי, בינן לבינינו. נצרים. כפר דרום. הבתים האחרונים של גוש קטיף גובלים בבתים של חאן־יונס.

„אלה שחתמו על ההסכם חיים בגולה. הם לא הבינו את המשמעות של כל החלטה בשטח. כשתיסע לנצרים תראה את זה. הקימו שם מוצב חדש, קרוב לים. האנשים נוסעים מתחת לאף של החיילים. ישראל חותכת את רצועת עזה לרוחב. לא נותר מקום להקים שיכונים לאלה שחזרו, שלא לדבר על שיכונים לפליטים. בצפון עזה מגיעה כמעט עד מחסום ארז. הדרום היה המרחב היחיד לפיתוח, ואתם לקחתם אותו".

אבל קיבלתם שילטון משלכם, אמרתי.

„מפורים אשליות", אמר אבו־ג'יאב. הייתי מוכן לישון כמה שנים בשקט, אילו האמנתי שזה יוביל למשהו. אנשי אש"ף פשוט משקרים. הוא, האיש הזה, אבו־עמאר, יאסר ערפאת, הוא ישגע אתכם בסוף. תראה מה הוא עשה לכם בקהיר, תראה את הנאום שלו בדרום־אפריקה".

נאנחתי.

„את שניהם, גם את ערפאת, גם את רבין, צריך לזרוק למזבלה של עזה", אמר.

„המצב שנוצר עכשיו דומה למצב שהיה לפני האינתיפאדה. לא היה אז עוצר בעזה. המצב הכלכלי היה בסדר גמור. יכולנו לנסוע לאן שרצינו: לישראל, לירושלים, לגדה. בעצם, המצב אז היה יותר טוב מעכשיו".

סיפרתי לו שפגשתי את מוחמד דחלאן בקהיר. איש פתוח, מלא חיוניות. סיפרתי לו על הידידות שנקשרה בין דחלאן וחבריו לבין ראש השב"כ הישראלי.

חלשים. אין להם מדינה, לא תהיה להם ברירה: הם יצטרכו להתחשב באופוזיציה".

בעל הארמון

בשוליים הדרומיים של עזה, סמוך לשפת הים, ניצב מה שמכונה „הארמון", או „ארמון המושל". את תוארו המלכותי קיבל הבניין מבוניו המצרים: הוא שימש את מושל עזה המצרי עד הכיבוש הישראלי הראשון, ב־56', ואחר־כך, עד הכיבוש הישראלי השני, ב־67'. אני זוכר טיול של ילדות לעזה, ב־56'. זה היה טיול באוטובוס, שאורגן על־ידי מחלקת הטיולים של בית־ברנר. התרשמתי במיוחד מהילדים, בני גילי, שעמדו מול הארמון ויידו אבנים. האבנים אז היו הרבה יותר קטנות.

בשנים האחרונות שימש הארמון את פלוגת מג"ב בעזה. כל חלקה סוכה נצבעה בירוק. החלונות נותרו מקושתים, עמודי הבטון עגולים. אבל מסביב נמרח הכל בטיד צבאי.

עכשיו חוזר הארמון לגדולתו. גנרל נאצר יוסף, המושל הפלשתינאי הראשון של רצועת־עזה, הקים בו את המיפקדה שלו. יוסף הוא גבר כסוף־שיער, שגלה מהגליל לפני 40 שנה. הוא זר לעזה. עזה זרה לו.

ביום רביעי בצהריים כינס מסיבת עיתונאים. הוא עמד על מדרגות הארמון, מוקף ב־13 אנשי פמליה. כולם סובלים (סוהלים?) מעודף משקל. חבורה כרסתנית, עושה דרגות זהב ואותות הצטיינות. הגנרל יוסף עצמו החזיק בשתי ידיו במקל קולוניאלי. שני קצות המקל צופו זהב, ובאמצע היה עץ מבריק, דמוי מהגוני.

הגנרל יוסף אמר שיש לו הבנה עם חיל אנשי צבא מבינים אלה את אלה. יש לו גם הבנה עם החמאס. אנשים אחים אנחנו, משפחה אחת, אמר ונופף במקלו.

שאלנו את הגנרל מתי יפרוק את נשקם של התושבים, כפי ההסכם אומר. לא נפרוק את הנשק, אמר. נרשום אותו.

את חנן פורת פגשתי ביום הטבח בחברון, מתגונן ומציע לקציני צה"ל לגימה מהבקבוק. עכשיו הוא כאן, ביריחו, פיכח, חמוש בעוזי עם מחסנית מוצלבת, נאחז בכל כוחו בבית קטן אחר, שלפני 1,300 שנה שיכן מתחתיו בית־כנסת.

20 חיילים פלשתיניים נדומים הוצבו לשמור על האתר. הם באו מעיראק, במסע מפרך. חם להם. הם לא מבינים מיהו פורת ומה בדיוק הוא רוצה, ואיך הוא מצליח למשוך לשם כל־כך הרבה מצלמות. בלית ברירה, הם נדבקים לצל. שהרי מה יש לעשות ביריחו, חוץ מלחמש, בחום של למעלה מ־40 מעלות, פיסה קטנה של צל.

הקצין שלהם הוא יליד עזה. הוא בא משכונת עומר אל־מוכתאר. לפני 16 שנה ברח, ומאז היה בעיראק. העברית העזתית שלו קצת חלודה.

„אני לא יודע", הוא אומר לי. „באו המתנחלים. אמרו הם רוצים להתבלבל (להתפלל), אמרנו, בסדר, תתבלבלו. גם אני מוסלמי. אני לא מתבלבל?

„אחר־כך אמרו, זה לא בסדר שאנחנו גרים איפה גרו החיילים היהודים. אמרנו בסדר, נעשה אוהל בחוץ, בעזרת השם.

„עכשיו הוא אומר, נחליף את המנעול. מפתח אחד יהיה אצלו, ומפתח אחד אצל השומר. אמרנו בסדר, נחליף את המנעול. אין דבר.

„אחר־כך הם אמרו, רק אנשים עם כיפה יכנסו. אנשים בלי כיפה מפריעים להם להתבלבל. אמרנו בסדר".

לא תיתן לי להיכנס? שאלתי. אני, אין לי כיפה.

„מאוד מצטער", אמר הקצין.

– ואם אני אביא כיפה מהמכונית?

„עם כיפה זה בסדר", הוא אמר.

מול המיבנה – שער שעורר את עניינם של המתנחלים היה גן לאומי – יש באר מים. על הבאר נכתב בשחור: „זה מדינת יהודה", „מוות לערבים". איש לא טרח למחוק את הכתובות. כל־כך הם עכשיו. אולי כמותי.

אריאלה רינגל־הופמן

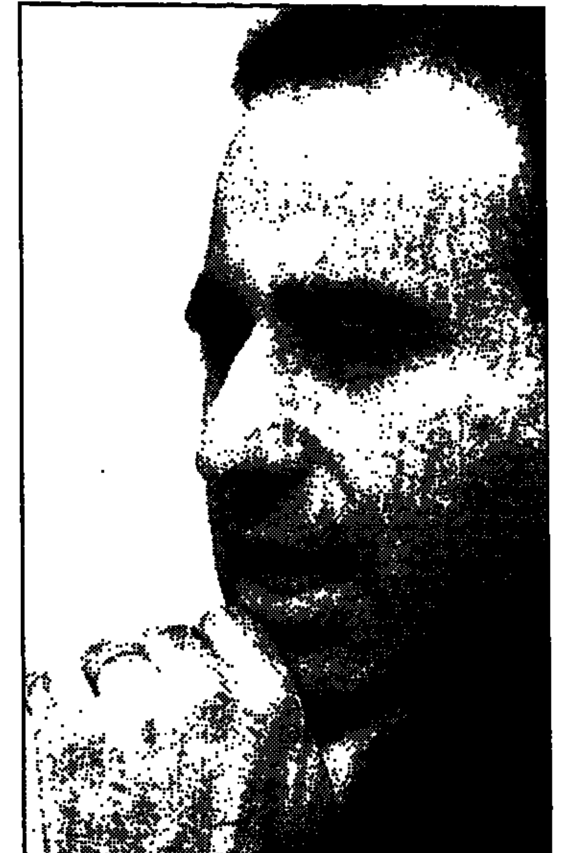
עַל הכסא של אלוף־משנה דוד חכם, מי שהיה בשבע השנים האחרונות יועץ לענייני ערבים בעזה, יושב היום ד"ר זכריה אל־ארא, ראש הרשות הפלשתינית ברצועה.

בימים שחכם ישב שם, כיסה וילון גדול תרשים של מיבנה המחלקה שלו, תרשים זרימה של הפעילות השוטפת ועוד רשימה שמית, כתובה בטוש נמחק. צילומי קודמיו לתפקיד קישטו את הקירות, וגם מפה גדולה, מפורטת מאוד של העיר; היתה שם גם ספריה ענקית, שעובדי המחלקה טיפחו בתריצות, כולל מילונים שונים לשפה הערבית, לתרגום המשפטים היותר מסולסלים שבכרוזי המיפקדה המאוחדת.

דבר מכל זה לא נשאר כמובן. זכריה אל־ארא קיבל חדר נקי ומסודר היטב. אל־ארא, רופא במקצועו, פעיל ותיק בפת"ח, הנחשב לאחד ממקורביו של יאסר ערפאת ברצועה, הוא איש שקט ויובשני. קרוב לוודאי שלא היה פולט יותר מגיחוך קל לו שמע שבין התיקים האישיים שנשמרו במקום הזה, היה גם התיק האישי שלו. הוא כלל פרטים טכניים, כמו שנת לידה, השכלה, מצב משפחתי וגם הערכות לגבי שיוכו האירגוני, מיקומו בסולם ההיראררכיה הפנימית, ודברים דומים שהמימשל הישראלי גילה בהם עניין.

חכם, מי שהיה אחראי ל„בישולם" של חלק לא מבוטל מאותם תיקים, לא ראה את זכריה אל־ארא נכנס למשרדו. הוא יצא משם כמה חודשים קודם שפינה אחרון חיילי צה"ל את העיר, והלך ללמוד במיכללה לביטחון לאומי. בכל מקרה, החרשה לא ממש הסעירה אותו, כמו שלא הקפיצה אותו המחשבה שאיש פת"ח יושב על כסאו.

דוד חכם הגיע לעזה בראשית 1986. בתחילה שימש כעוזר ראש המחלקה לעניינים ערביים, ובאוקטובר אותה שנה מונה לתפקיד ראש המחלקה, תפקיד אותו מילא עד סוף שנת '93. בצבא קוראים לזה י.ע.ע. – יועץ לענייני ערבים.

אל"מ חכם: מנהיגים מקומיים הציעו שנפעל ביד חזקה לחיסול האינתיפאדה
תצלום: ציפי מנשה

היה לי תיק עליו, היום הוא יושב בכסאי

אל"מ דוד חכם, היועץ לענייני ערבים בעזה, בשבע השנים האחרונות, היה האיש שהפגיש בין השייח' אחמד יאסין לסופר חיים גורי ● מעזה הוא נפרד ללא געגועים, מודה שישראל טעתה בטיפולה באינתיפאדה ומזהיר: „אי אפשר להשאיר תוהו ובוהו ברצועה, ולהגיד שישברו לבד את הראש. זה ידפוק על דלתנו מחדש"

הוא בא לעזה מאמ"ן מחקר. קודם שירת ביחידה לביטחון לאומי, במחלקה לתיכנון אסטרטגי אצל אברשה טמיר, ובתקופה מסויימת גם הושאל למשרד ראש הממשלה.

הוא איש העתודה האקדמית, סיים תואר ראשון בהיסטוריה של המזרח התיכון, תואר שני עשה במהלך השירות הצבאי. נולד בארץ, הוריו עלו מעיראק, ולאוניברסיטה, הוא אומר, הביא עימו ידע מועט בשפה, אבל אוזן רגישה לניגונה. הוא למד ערבית ספרותית ואת הסטאז' עשה בעזה. זו היתה הפעם הראשונה שניתנה לו הזדמנות לדבר ערבית. ערבית מדוברת – ברחוב, ערבית ספרותית – בפגישות עם המנהיגות המקומית.

כשחכם הגיע לעזה, תא"ל שייקה ארז היה ראש המינהל האזרחי ברצועה. את עזה החזיקה חטיבה, ועיקר המאמץ הושקע בהפעלת המערכות האזרחיות. דיברו אז על פרוייקטים של מים, על הגדלת החלקות החקלאיות, שיפור התשתיות. להפרות הסדר, כשהיו, התייחסו כאל אירועים מקומיים טורדניים, כך גם נתפסו ההתפרעויות במיכללה האיסלמית. במינהל האזרחי, בקריצה קטנה, נתנו להבין שהמלחמה בין פת"ח לאחים המוסלמים היא רק לטובתנו.

חכם אומר שלא היתה אז שום בעיה להסתובב בעיר, בג'יפ פתוח, שניים שלושה איש, בלי ליווי. אפשר היה לעצור, לשוחח עם המקומיים, להיכנס לבתים, גם בסימטאות היותר צפופות של מחנות הפליטים.

בשנה הראשונה שעשה בתפקיד גורש מוחמד דחלאן, פעיל מרכזי בפת"ח, שעמד בראש אירגון ה'שאביבה' בחן־יונס. הוחלט אז גם על גירושו של עבד אל־עזיז עודה, המנהיג הרוחני של הג'יהאד האיסלמי, גירוש שבוצע חודשים אחר־כך, כשהאינתיפאדה כבר החלה.

אחר־כך באה המריחה הגדולה מכלא עזה, הכלא שהיה צמוד למיתחם הצבאי. בין הבורחים היו גם האחראים להריגת סרן רון טל, איש המשטרה הצבאית, בתוך פקק תנועה. היה ביניהם גם עימאד סיפטאווי, חבר הג'יהאד האיסלמי, בנו של אסעד סיפטאווי. סיפטאווי הבן הצליח להגיע למצרים, משם לאלג'יריה, משם לסוריה. אביו, איש גדל גוף, שדיבר אנגלית רצוצה, היה אחד האישים הבולטים בפת"ח עזה. הוא נרצח לאחר הסכם אוסלו, כנראה על רקע מאבקי כוח פנימיים.

כשדוד חכם יצא מעזה, באה אוגדה במקום החטיבה, הטיפול בנושאים המוניציפליים נדחק לקרן זווית. הצבא כבר היה אחרי כמעט שש שנים של מאבק עיקש באינתיפאדה, וכשהוזכר הפונדמנטליזם האיסלמי איש לא קרץ. אורחים ישראליים לא העזו להיכנס לעזה, והמספרים הצהובים נעלמו מהרחובות. שום עובד של המינהל האזרחי לא נסע בג'יפ פתוח, לא זז מטר בלי ליווי צמוד. דחלאן היה כרוך חוזר, והוזכר כמועמד לראשות המשטרה החשאית הפלשתינית.

מִהכניסה הראשונה לעזה זוכר חכם את תדהמת המיפגש עם מחנות הפליטים, עליבות המקום, העוני, הליכלוך, הצפיפות הבלתי נסבלת. הוא זוכר כמה מהפגישות הראשונות. למשל עם פאריד אבו־זורה, חבר המפלגה הקומוניסטית, ששימש כמורה מטעם אונר"א בבית ספר מקומי. הוא לא הסתיר את דעותיו ולא ניסה להיות חביב, אומר חכם, הוא היה עויין מאוד, חשב שאנחנו צריכים לצאת מעזה, וזה גם מה שהוא אמר.

• **לא עברה לך בראש המחשבה שזה באמת מה שאנחנו צריכים לעשות? שאין לנו מה לחפש בעזה?**

לא. יתירה מזאת, כשעלתה ההצעה לבצע נסיגה חד־צדדית מעזה, אני התנגדתי. טענתי שמדינה אחראית לא יכולה לבצע מהלך כזה. זה יתפרש שם כבריחה.

• **מה איכפת לנו איך זה יתפרש שם?**

מדינה אחראית לא בורחת מקשיים, היא מתמודדת איתם. אי אפשר לצאת, להשאיר תוהו ובוהו מאחורינו, ולהגיד שישברו לבד את הראש. זה ידפוק על דלתנו מחדש.

• **מה אהבת בעזה?**

קשה לדבר על עזה במונחים של אהבה.

• **יש שם חוף ים יפהפה.**

כן, אבל אני תמיד זוכר איפה הוא נמצא...

• **צמחה ידידות אמת עם מישהו מהם?**

היתה הערכה לאנשים אותנטיים, אנשים שאמרו מה שהם חושבים באמת. קשה בסיטואציה הזו להגיע לידידות של ממש. הם זוכרים מי אני, ואני זוכר מי הם.

• **מה הציק לך? עם מה היה קשה במיוחד להתמודד?**

עם הזוהמה ברחובות, עם האדישות לרכוש הציבור. כשהוקם האגף החדש בבית החולים שיפא, שאלנו את עצמנו כמה זמן יקח עד שאי־האיכפתיות העזתית תשתלט על המקום. הקנאות הדתית הבהילה אותי. הכוח של הדרשנים במסגד, ההתלהמות ומה שזה עשה להמון המתפללים. זה היה מפחיד מאוד לראות אחר־כך את ההמון המוסת ברחוב.

• **מתי התחלת לפחד?**

מיד בשלבים הראשונים של האינתיפאדה. כשהם החלו לחסום את הצירים בעיר, לרגום מכוניות נתקעות. המעבר לנשק חם עשה את הפחד מעיק מאוד, למרות שנעשה מאמץ לשמר אורח חיים נורמלי.

• **הריגתו של אליצור מאיר מינץ היתה נקודת מיפנה מבחינתך?**

זה עשה לי משהו בהיבט האישי. הכרתי אותו מקרוב.

• **כשדובר על המעבר לשימוש בנשק חם, טענו היועצים לענייני ערבים שזה לא יקרה, שזה מנוגד לאינטרס של הערבים.**

נכון. המחשבה היתה שדווקא המעבר לנשק חם יקל על צה"ל, יאפשר להגיב בהתאם.

• **התברר שטעיתם.**

התברר שהנכונות של הערבים לקחת סיכונים היתה יותר גדולה ממה שהערכנו.

בְּ־1986 עבדו במחלקה לעניינים ערביים בעזה חמישה קצינים. במהלך האינתיפאדה הגיע המספר לשמונה. 'ערביסטים' במינוח של חכם. אקדמאים, דוברי ערבית משובחת, מכירים את התרבות. הגדרת התפקיד היתה לשמור יד על הדופק. להיות התחנה המטאורולוגית של עזה. זו היתה מחלקה, שאמורה היתה לנסות ולהשפיע דרך מעצבי דעת קהל מקומיים, ולעקוב אחרי זרמים פוליטיים.

חכם: בשש השנים האחרונות שואלים אותי שוב ושוב, איך

(המשך בעמוד 23)

הערכה

רון בן־ישי

הזמנה לאנרכיה

כִּמעט כל מה שיהיה, כבר קרה בשבוע הראשון לאוטונומיה. ומוכרחים להגיד לשבחם של בכירי צה"ל שתחזיותיהם לגבי שבוע הפינוי היו מדוייקות להפליא. בעיקר לגבי עזה. אבל גם בגדה לא היו הפתעות.

החגיגה ביריחו, למשל, נמשכת כצפוי ללא הפסקה מאז יום חמישי שעבר. עתה נוהרים לשם באלפיהם תושבי רמאללה, שכם, חברון וירושלים. הם באים על נשיהם וטפם, ונצמדים, פשוטו כמשמעו, אל אנשי צבא השיחרור הפלשתיני, רוצים לגעת במדים ובקלצ'ניקובים. והחיוך הוא אותו חיוך מפויס שהיה מרוח על פנינו כשהלכנו אחרי מלחמת ששת־הימים לגעת בכותל. בכל שנות האינתיפאדה לא ראיתי הבעה כזו נטולת דאגה ומתח, על פניו של פלשתיני בשטחים. „איפה החמאס"? שאל כתב „ידיעות אחרונות", רוני שקד, את סגן מפקד פת"ח בעיר. „עכשיו הם מתחבאים בחורים. אבל כשיתחילו הקשיים הם ייצאו משם ויתחילו לעשות צרות".

יריחו אינה עזה. החמאס בטל כאן בשישים. כל עוד ימשיכו הפלשתינים לחייך, גם לנו לא תהיה סיבה להצטער. ביטחון הישראלים, יותר משהוא תלוי בתפקוד השוטרים הפלשתינים הוא מותנה במצב הכלכלי שישרור במובלעות האוטונומיה. וכשבכיר בפת"ח אומר „קשיים", הוא מתכוון בראש ובראשונה לחוסר תעסוקה ולכוח קנייה המידלדל והולך. לאש"ף אין כסף לממן את הביורוקרטיה שלו, ההולכת ותופחת במובלעות האוטונומיה. גם התרומות מאירופה ומארה"ב – שאמורות לממן השקעות בתשתית הכלכלית ואת את כוח השיטור הפלשתיני – מבוששות לבוא. כרגע רק ישראל יכולה להציל את המצב, אם תאפשר מחדש כניסת עובדים מהרצועה ויריחו לשטחה.

במינהל האזרחי אומרים שאפשר לעשות זאת בלי קרימינולוג מתחיל יודע, שעיני שוטר רעב נעצמות בקלות, ואם מרובר בסכום נכבד, אפשר לדבר גם על סיוע פעיל. מותר, לכן, להניח שחלק מהשוטרים החדשים יהיו שותפים מדעת, או מבלי דעת, לפושעים או לחמאס.

ההיערכות החדשה של צה"ל תיבחן במידה שבה תצליח למנוע מהאנרכיה הזאת לגלוש לעבר ההתנחלויות ואל מעבר לקו־הירוק. בהקשר זה, כדאי לשים לב לחטיבת „אל־אקצה", שנכנסה ליריחו. אנשיה שהו זמן רב בעיראק, ורבים מהם אינם מסתירים את אהדתם לשליט מבגדד. כמעט מייד עם בואם הזדרזו לצייר על קיר במרכז יריחו דיוקני ענק של ערפאת, אבו־ג'יהאד וסדאם חוסיין.

רבים מאנשי החטיבה עברו אימון במסגרת הכוחות המיוחדים של צבא עיראק, כולל צניחה ולוחמה זעירה. אלה אינם מוותרים גם ביריחו על הכומתה האדומה, על מדי ההסוואה של הקומנדו העיראקי ועל כנפי הצניחה. מותר לנחש שכמה מהם קיימו שיחות פרידה ארוכות ולבביות עם בכירים במודיעין העיראקי, לפני שיצאו לאכוף חוק וסדר בפלשתין המשוחררת. אגב, אנשי גדוד זה, שהם המאומנים והיעילים ביותר, נבחרו לשרת בסיורים המשותפים.

סיורים: רומן קצר

כוח השיטור הפלשתיני וצה"ל החלו לצעוד יחד ברגל ימין. האחראים לכוח מתקשים להסתגל לסידורי הביטחון הקפדניים שדורשים מפקדי צה"ל, והם בועטים מפעם לפעם. אבל בסופו של דבר נוצרת הבנה. תורמת לכך העובדה שאנשי הכוח ומפקדיו המומים מהשינוי הקיצוני שחל במצבם כמעט בן לילה, ומן המעבר הגיאוגרפי האוטונומיה, אבל ישראל אינה מסוגלת לדאוג לביטחון באיזורים שנשארו בשליטתה.

בעניין זה יש כנראה הבנה בין הפתח לחמאס, המאפשרת לחוליות עז אדין אל־קסאם לפעול מחוץ למובלעות האוטונומיות. אש"ף אינו רואה בעין יפה את פעולות הטרור של החמאס, המתבצעות מתוך שטח האוטונומיה. כמו, למשל, הפיגועים השבוע בגוש קטיף.

אבל זרועות ביטחון הפנים והמודיעין שלו עדיין לא נערכו בשטח. רק באמצע השבוע נכנסו לשטח מוחמד דחלאן, הממונה על השב"כ הפלשתיני בעזה, וג'יבריל ראג'וב, הממונה בגדה. יקח להם זמן להתארגן, וכדאי שנחזיק להם אצבעות. אם יצליחו להקים מנגנוני מודיעין מסכל יעילים, יתמלאו לפחות חלק מהציפיות שהישראלים – וגם הרוב הדומם הפלשתיני – תולים באוטונומיה. אם ייכשלו, עלול תהליך השלום להיעצר. כמה חבל שערפאת, כדרכו, דאג לערער את סמכותם של השניים, כאשר מינה מעליהם אחר מנאמניו.

צה"ל: ידיים קצרות

הפינוי עבר ללא תריקות ובצורה מכובדת. דאגתו העיקרית של צה"ל עתה היא ליישם במהירות בשטח את הסדרי הביטחון שהוסכם עליהם. זאת, מתוך ידיעה ברורה, שמה שלא ייושם עכשיו, יישאר אות מתה בעתיד.

לכן החלו כבר ג'יפים צבאיים ומכוניות אזרחיות ישראליות לעבור בכביש מס' 90, החוצה את יריחו, והתנועה לגוש קטיף לא נפסקה אף לרגע. צה"ל ערך השבוע גם את ה„מירדף החם" הראשון שלו ברצועה. ככתוב בהסכמי קהיר, התנהל המירדף באיזור הסמוך ליישובי גוש קטיף, והמחבלים שירו על משאית ישראלית ליד היישוב מורג נתפסו.

כשתחלוף האופוריה ייצאו החמאס ממחבואם, שוטרים עניים יעלימו עין, חיילים ייאבדו שליטה, והעם הפלשתיני יגלה שבראשו עומד סמל – ולא מנהיג ● התגרשנו, אבל נמשיך להיפגש

שוטר פלשתיני ביריחו: יקח להם זמן ללמוד
תצלום: זום 77

להתפשר בצורה מסוכנת על דרישות הביטחון. צריך רק להקים במעברי הגבול מיתקני בדיקה וסינון בטיחותי מודרניים (כמו בשדות תעופה), ולעשות סידורי הסעה מאורגנת באוטובוסים לתוך שטח ישראל ובחזרה ממנה.

ישראל תמשיך כנראה לתת אישפוז וטיפול רפואי מתמחה, לחולים מהרצועה ומיריחו שמצבם חמור, עד ששירותי הבריאות הפלשתיניים, בסיוע זר, יתארגנו ויתפקדו. אנחנו מנסים להינתק מעזה, אבל החיים וקבלני־הבניין חזקים יותר.

שוטרים: די"ש מסדאם

הרושם הראשוני שעושים אנשי צבא השיחרור הפלשתיני הוא טוב למדי. חיילים ממושמעים, שמפקדים מקצועיים שולטים בהם. תפקידם העיקרי לפי שעה הוא לשמש סמל־בר־מישוש של השלטון הפלשתיני. את זה הם מבצעים על הצד היותר טוב. אבל ביחס להמשך, אל לנו ואל לפלשתינים לשגות באשליות. יקח להם זמן רב עד שחייליהם יכירו את השטח וילמדו להיות שוטרים. יהיו גם מאבקי כוח, לאו־דווקא אלימים, בין זרועות הביטחון השונות של אש"ף לבין עצמן, וגם בין היחידות של צבא השיחרור הפלשתיני.

זה נכון בעיקר לגבי רצועת עזה. לאחר שתחלוף שם האופוריה, צפויה תקופה די ארוכה של כמעט אנרכיה. גן עדן לגורמים פליליים ולאירגוני הטרור הקיצוניים. כל מהפוורה אל תוך השטח הפלשתיני.

ירח הדבש הזה לא יימשך כנראה זמן רב. כשיתחילו העימותים עם המתנחלים, ועם הישראלים שייכנסו לשטחי האוטונומיה, יהיו כנראה לא מעט מקרים של חיילים פלשתינים שיאבדו את שליטתם העצמית ואת המזג הנוח שהם מפגינים כעת. קציני הקישור הישראליים והפלשתיניים במרכזי התיאום יזדקקו להרבה מאוד קור רוח ואורך רוח כדי שההתלקחויות לא יהפכו לתבערה.

מוקדי הצרות העיקריים יהיו צירי התנועה אל גושי ההתיישבות היהודית ברצועה, ונקודות החיכוך בין הגרעין הקשה, האידיאולוגי, של המתנחלים, לבין האוכלוסיה או כוח השיטור הפלשתיני. בית הכנסת ביריחו והיישוב היהודי במרכז חברון הם כרגע האתרים עם הפוטנציאל הנפיץ הגבוה ביותר.

טרור: יש הבנה

הפיגועים נגד ישראלים נמשכו השבוע כאילו לא קרה דבר. גם רצח משתפי־הפעולה. רק דפוס הפעולה של הטירור הפונדמנטליסטי השתנה קצת והותאם לנסיבות. כשנכשלו מאמציו לטרפד את הסכם קהיר באמצעות פיגועים בתוך ישראל, חזר החמאס לפעול בשטחים. המטרה עתה היא למרר את חיי המתנחלים, כדי להחיש את המשך תהליך הפינוי. יש גם כוונה ברורה להוכיח לישראל שהפלשתינים יודעים להשליט חוק וסדר בשטחי אשר למחבלים שיברחו, אחרי פיגוע עמוק, לתוך שטחי האוטונומיה – שם תקצר ידו של צה"ל מהשיגם, ממש כמו שקורה עם מחבלים שבורחים לירדן או למצרים.

ערפאת: קשיי קליטה

אסונם הגדול של הפלשתינים הוא שבצומת קריטית זו בהיסטוריה הלאומית שלהם, ניצב בראשם סמל. לא מנהיג. פסיכולוגים יבחינו מייד, ש„אבו עמאר" סובל מקשיי הסתגלות ניכרים למצב החדש, ולכן אינו מסוגל לספק את הסחורה. הוא מתכחש למציאות שהוא היה שותף ליצירתה. חוסר האונים וחוסר האחריות שהאיש מפגין בכל התחומים יגרום להתמשכות מיותרת של התהליך ולקורבנות מיותרים משני הצדדים.

אבל מה לעשות, זה מה שהעם הפלשתיני מנפק. ולעת עתה צריך להסתפק במה שיש. בעתיד הרחוק יותר, סביר להניח, שערפאת והמימסד שלו יפנו את מקומם להנהגה פלשתינית רצינית והגונה תחושת שליחות, שניצניה כבר נראים בשטחים. למנהיגי השטח, שגידלנו לתפארת במתקני הכליאה בקציעות ובדהריה, היה זמן לחשוב ולהתכונן, והיתה להם הזדמנות ללמוד אותנו מקרוב. רבים מהם למדו בשקידה את כתבי הרצל, ז'בוטינסקי ובעיקר בן־גוריון, והם יודעים איך עושים מדינה. יכול להיות שאילו גם ערפאת היה מכלה שנה־שנתיים בקציעות, הכל היה נראה אחרת.

האוניברסיטאות בישראל מודיעות על

הרשמה לתאריכים מתקדמים והרשמה מאוחרת לתואר ראשון לשנת הלימודים תשנ"ה

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

מענה קולי לקבלת מידע על מצב המועמדות: טל' 07-472555 (24 שעות)

לימודי תואר ראשון

ההרשמה תימשך בתנאי שיוותרו מקומות

- **הפקולטה למדעי הרוח והחברה**
 מקרא והמזרח הקדום; ארכיאולוגיה; לשון עברית; ספרות עברית; היסטוריה במסלולים: היסטוריה כללית, היסטוריה של עם ישראל, היסטוריה של המזרח התיכון, תולדות מחשבת עם ישראל, ספרויות זרות ובלשנות במסלול: אנגלית-ספרות ובלשנות, פילוסופיה; חינוך; תעודת הוראה (לימודי תעודה); גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי; מתמטיקה (ל-.B.A); סטטיסטיקה; מסלול לימודים כלליים (ב.א. כללי)

בפקולטה למדעי הרוח והחברה מתקיימת תוכנית לסטודנטים מצטיינים לתואר ראשון. פרטים בטל' 07-461771.

- **הפקולטה למדעי הטבע**
 פיסיקה; כימיה; גיאולוגיה ומינרלוגיה.
- **הפקולטה למדעי הטכנולוגיה**
 הנדסת חשמל ומחשבים; הנדסת מכונות; הנדסה כימית; הנדסת חומרים; הנדסה גרעינית.
 ניהול מערכות בריאות (משותף למחלקה להנדסת תעשייה וניהול והפקולטה למדעי הבריאות)
- **הפקולטה למדעי הבריאות**
 ביה"ס למקצועות בריאות קהילתיים ע"ש רקנאטי (בשיתוף עם מרכז קופ"ח) - לשנה א' בלבד, במגמת סיעוד (לתואר בוגר),
 ניהול מערכות בריאות (בשיתוף עם המחלקה להנדסת תעשייה וניהול)

פרסי הצטיינות לסטודנטים חדשים בעלי הישגים גבוהים יוענקו ע"י האוניברסיטה. פרטים במידעון למועמדים.

- **מכללות אזוריות באחריות אקדמית של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב:**
 מכללת הנגב ע"ש ספיר, טל' 07-802767
 מכללת אילת - טל' 07-332446

לימודי תואר שני

ההרשמה תסתיים ביום ו' 5.8.94

- **הפקולטה למדעי הטבע (M.Sc.)**
 במחלקות: מתמטיקה ומדעי המחשב (כולל מתמטיקה תעשייתית), פיסיקה, כימיה, מדעי-החיים, גיאולוגיה ומינרלוגיה.
- **הפקולטה למדעי הטכנולוגיה (M.Sc.)**
 במחלקות: הנדסת חשמל ומחשבים, הנדסת-מכונות, הנדסה כימית, הנדסת תעשייה וניהול, הנדסת חומרים, הנדסה גרעינית; ביחידה להנדסה ביוטכנולוגית וביחידה להנדסה ביורפואית.
- **הפקולטה למדעי הבריאות (M.Sc.)**
 ביחידות: וירולוגיה, מיקרוביולוגיה ואימונולוגיה, פרמקולוגיה, פיזיולוגיה, מורפולוגיה של האדם, אפידמיולוגיה, ביוכימיה קלינית, סוציולוגיה של הבריאות.
- **הפקולטה למדעי הרוח והחברה (M.A.)**
 במחלקות: גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי, כלכלה, מחשבת עם ישראל, היסטוריה (בחלק מהמסלולים), פילוסופיה, מדעי ההתנהגות (פרט למסלול לפסיכולוגיה), חינוך (פרט למסלול לפסיכולוגיה במערכת החינוכית), ספרות עברית, לשון עברית, מקרא ומזרח.

פרטים נוספים בדבר תחומי ההתמחות ניתן לקבל במחלקות המבוקשות ובידיעון למועמדים.

מזכירות ההרשמה: מדור רישום, בנין "עין גדי", רח' וולפסון 4, בימים א', ב', ד', ה' בשעות 13.00-11.00, ביום ג' בשעות 15.00-11.00. טל' 461041, 07-461039
מדור רישום לא יענה לטלפונים בשעות קבלת קהל.

מעטפת הרשמה:
בחנויות "דיונון" באוניברסיטאות: בן-גוריון בנגב, ת"א ובר אילן; בחנויות "מכלול" בטכניון ובאוניברסיטת חיפה; בחנויות "אקדמון" בירושלים: בגבעת רם ובהר-הצופים.
בדואר: באמצעות מכתב בקשה בצירוף המחאת דואר ע"ס -.55 ש"ח (כולל דמי משלוח) לפקודת חנות "דיונון" אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ת"ד 653, באר-שבע.

לימודי תואר שלישי

נמשכת ההרשמה ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.)
בפקולטות: מדעי הטבע; מדעי הטכנולוגיה; מדעי הבריאות; מדעי הרוח והחברה - המחלקה לכלכלה; וביתר המחלקות (בתנאים מיוחדים)

טופסי הרשמה ופרטים ניתן לקבל במזכירות הועדה לתלמידי מחקר, קריית טוביהו, חדר מס' 38, טל' 07-461209.

הערות:
- סטודנטים ותיקים החוזרים מחופשת לימודים או המבקשים להוסיף או להחליף מחלקות יירשמו במדור רישום.
- דיור - האוניברסיטה תקצה מגורים או מילגות דיור לסטודנטים שימצאו זכאים עפ"י הקריטריונים.
- המעוניינים בהכוון וייעוץ פסיכולוגי בבחירת תחום לימודים יפנו לשרותי הייעוץ, טל' 07-461088.

אוניברסיטת חיפה

לימודי תואר ראשון (בוגר)

נמשכת ההרשמה לכל חוגי הלימוד כדלקמן:

הפקולטה למדעי הרוח	ביה"ס לעבודה סוציאלית
בית"ס לחינוך	ביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית "אורנים"
הפקולטה למשפטים (ההרשמה תסתיים ב-31.5.94)	מכללת עמק יזרעאל ע"ש מקס שטרן
הפקולטה למדעי החברה והמתמטיקה (כולל החוג לתקשורת - חוג חדש)	מכללת תל-חי
	מכללת הגליל המערבי

B.A. למצטיינים - בלימודי תואר ראשון מתקיימת תוכנית לתלמידים מצטיינים. מועמדים בעלי נתוני קבלה גבוהים יוכלו לבחור בעת הרשמתם בתוכנית זו, בנוסף לחוג לימודיהם אחר.

לימודי ערב
כלכלה, סטטיסטיקה, מדעי המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה,
לימודים כלליים, לימודי א"י, ספרות עברית והשוואתית,
היסטוריה כללית והיסטוריה של עם ישראל, היסטוריה של המזה"ת.
פתיחת הלימודים בכל אחד מהחוגים הנ"ל
מותנית ברישום מספר מינימלי של תלמידים בחוג.

לימודי תואר שני (מ.א.)

הפקולטה למדעי הרוח	**הפקולטה למדעי החברה והמתמטיקה**
מקרא	גיאוגרפיה
ספרות עברית והשוואתית	פסיכולוגיה (ההרשמה הסתיימה)
לשון עברית	סוציולוגיה (במגמות סוציולוגיה, אנתרופולוגיה)
תולדות ישראל (היסטוריה של ע"י, מחשבת ישראל)	מדע המדינה (כולל מינהל ציבורי)
לימודי ארץ-ישראל	כלכלה (תוכנית משותפת של האוניברסיטה והטכניון) (ההרשמה תסתיים ב- 31.5.94)
שפה וספרות ערבית	מתמטיקה ומדעי מחשב
היסטוריה של המזרח התיכון	סטטיסטיקה
פילוסופיה	**ביה"ס לחינוך**
היסטוריה כללית	חינוך (ההרשמה הסתיימה, למעט התוכנית לתואר מוסמך בחינוך גופני בהשתתפות המכללה לחינוך גופני ב"מכון וינגייט", שתסתיים ב-31.5.94).
שפה וספרות אנגלית	
שפה וספרות צרפתית	
ציוויליזציות ימיות	
ארכיאולוגיה (תוכנית לימודים בפריהיסטוריה)	
ביה"ס לעבודה סוציאלית (ההרשמה הסתיימה)	

לימודי תואר שלישי (ד"ר)

תולדות ישראל	מתמטיקה
היסטוריה כללית	מדע המדינה
אנגלית	כלכלה (תוכנית משותפת לאוניברסיטת חיפה ולטכניון)
פסיכולוגיה	היסטוריה של המזה"ת
חינוך	
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	

לימודי תעודה

הכשרת מורים: שני מסלולים לתעודת הוראה (דו-שנתי וחד שנתי) ומסלול התמחות בחינוך מיוחד
מוזיאולוגיה (לבעלי תואר ראשון)
ספרנות (לבעלי תואר ראשון)

היחידה להרשמה וקבלת תלמידים
בניין ראשי חדר 776, בימים א'-ה' בשעות 13.00-11.00.
מידע מוקלט - טל' 04-240324, תואר ראשון - טל' 04-240325/6,
תארים מתקדמים - טל' 04-240663. בימי ו' - אין קבלת קהל.
קווי אוטובוס: 24, 36-,37, 38, 91;

ערכת הרשמה:
בחנות "גרניט" באוניברסיטת חיפה, וברשת "גרניט" בכל הארץ, בחנויות "מכלול" בטכניון ובביה"ס לרפואה בבית חולים רמב"ם, ובאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ב"דיונון" באוניברסיטת ת"א ובאוני' בר אילן, בחנויות "סטימצקי" בחיפה ובערים הגדולות, או בדואר באמצעות מכתב בקשה בצירוף המחאה ע"ס -.55 ש"ח לפקודת "גרניט", אוניברסיטת חיפה 31905.

הערה:
תלמידי אוניברסיטת חיפה המבקשים לשנות חוג/י לימוד ירכשו טופסי הרשמה כנ"ל וירשמו במועד הנ"ל.

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

NATIONAL INSTITUTE FOR TESTING & EVALUATION
מיסודן של האוניברסיטאות בישראל
ת"ד 26015 ירושלים 91260, טל' 02-759555

בחינת כניסה פסיכומטרית בינאוניברסיטאית
מועד יולי 1994
הודעה על שינוי תאריך

עקב שינויים בלוח השנה האקדמי של האוניברסיטאות נקבע תאריך חדש לבחינה במועד יולי:

יום א' 24.7.94*

הבחינה תתקיים בשפות: עברית, ערבית, רוסית, משולב/אנגלית, צרפתית, ספרדית.

מעטפת הרשמה, הכוללת טופס הרשמה וחוברת הדרכה, בכל שפות הבחינה, ניתן לרכוש בחנויות הספרים האוניברסיטאיות וברשת "סטימצקי".
טופסי ההרשמה חייבים להגיע למרכז עד 1.6.94.

זימון אישי למועד החדש יישלח אוטומטית לכל מי שנרשם/יירשם למועד יולי.

- **לתשומת-לב:** בחינת המיון לרמות באנגלית (אמי"ר) נדחתה אף היא ל- 24.7.94.

משוב על סיכויי קבלתך ללימודים

לשירות המתעניינים בלימודים גבוהים, מציע המרכז הארצי לבחינות ולהערכה מערכת ממוחשבת בשם מידעת.

המערכת מיועדת לשימוש עצמי. המועמד מזין למידעת את נתוניו האישיים (ציוני הבגרות והציון הפסיכומטרי) ומקבל מידע על סיכויי קבלתו לחוגי הלימוד במוסדות השונים, בהתאם לתנאי הקבלה בשנים האחרונות.
כמו-כן, מספקת המערכת מידע רב על מהות הלימודים בחוגים ובמוסדות השונים ועל מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל.

מערכת מידעת ממוקמת בתחנות שונות ברחבי הארץ ובכללן: באוניברסיטאות, ביחידה להכוונת חיילים משוחררים ובמרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

מיקום תחנות מידעת, דף הנחיות ושובר תשלום – מצורפים למעטפת ההרשמה לבחינה הפסיכומטרית וכן ניתן לקבלם ע"י פנייה ישירה לטל' 02-759546.

הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

לימודי הסמכה - תואר ראשון

ההרשמה המאוחרת תסתיים ב-31.5.94

ידיעון למועמדים וטופסי הרשמה:
ניתן לרכוש ב"מכלול", קרית הטכניון, חיפה, טל' 04-322970, בכל חנויות הספרים האוניברסיטאיות וכן בחנויות "סטימצקי" בערים הגדולות.
בדואר: תמורת -.55 ש"ח ל"מכלול", חיפה, קרית הטכניון 32000.
פרטים נוספים: מרכז רישום וקבלה, בנין אולמן, קרית הטכניון בימים א'-ה' בין השעות 13.00-9.00 או בטל' 04-229129 כל שעות היממה.
לעולים חדשים ולבעלי רקע אקדמי: בימים א', ג', ה', בין השעות 13:00-11.00.

מרכז ללימודים קדם אקדמיים

מודיע על פתיחת ההרשמה למכינות ולקורסים המפורטים לתלן והמיועדים למבקשים להתחיל את לימודיהם בטכניון בשנת הלימודים תשנ"ה/תשנ"ו:

- מכינה ממושכת / אוגוסט 94 - מאי 95 (לקראת לימודים בטכניון בחורף תשנ"ו).
- קורס ריענון במתמטיקה / ספטמבר - דצמבר 94 (לקראת לימודים בטכניון באביב תשנ"ה)
- מכינה חצי שנתית / אוקטובר 94 - מאי 95 (לקראת לימודים בטכניון בחורף תשנ"ו)
- קורס הכנה לארכיטקטורה / אוקטובר 94 - אפריל 95

** לזכאים יינתן פטור מלא או חלקי משכר לימוד וכן יוענקו להם מילגות קיום ומעונות.

פרטים והרשמה: המרכז ללימודים קדם אקדמיים, בנין מרקוס/ניו- אינגלנד, קרית הטכניון, חיפה. טלפונים: 294536/7/9, 04-233628, בימים א'-ה' בין השעות 14.00-8.00.

מדרשת פיינברג של מכון ויצמן למדע

לימודים לקראת התואר "מוסמך" (M.Sc.) ודוקטור לפילוסופיה (Ph.D.) במגמות:

מדעי החיים	מתמטיקה עיונית ושימושית
כימיה	מדעי המחשב
פיסיקה עיונית ושימושית	הוראת המדעים

מזכירות הרשמה:
מדרשת פיינברג, מכון ויצמן למדע, רחובות 76100, טל' 08-343843.
ההרשמה לתואר שני נמשכת עד 1.7.94.
ההרשמה לתואר שלישי נמשכת לאורך כל שנת הלימודים.

אוניברסיטת תל-אביב

רישום מאוחר לתואר ראשון

הרישום ללימודי התואר הראשון יסתיים ב-31.5.94

- הפקולטה למדעי הרוח
 ביה"ס לחינוך
- הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ
- ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל
- הפקולטה למדעים מדוייקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר
 ביה"ס למדעי המתמטיקה (כולל מדעי המחשב וסטטיסטיקה), ביה"ס לפיסיקה ואסטרונומיה, ביה"ס לכימיה, החוג לגיאופיסיקה ולמדעים פלנטריים, החוג למדע כללי
- הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פליישמן - הנדסה מכאנית
- הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז
- הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר - לשנים ב', ג'
 ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר - לשנים ב', ג', ד'
 ביה"ס למקצועות הבריאות:
 החוג לסיעוד: 1. סיעוד (לאחים/יות מוסמכים/ות) לקראת תואר בוגר אוניברסיטה
 2. סיעוד (לאחרים) לקראת תואר בוגר אוניברסיטה ותעודת אח/ות מוסמך/ת

הערות:
- רשאי להרשם לתואר ראשון לביה"ס לחינוך, לביה"ס לעבודה סוציאלית, להנדסה מכאנית ולמדעים מדוייקים - רק מי שכבר נבחן בבחינה הפסיכומטרית לא יאוחר ממועד מרץ 1994.
- תלמידים ותיקים המבקשים להוסיף ו/או להחליף חוג ירשמו אף הם במועד זה.
- תלמידי כתות י"ב אינם רשאים להרשם במועד זה, אך זכאים לחבחן בבחינות כניסה. פרטים בחוברת המידע.
- המכללה האקדמית של תל אביב-יפו - באחריותה האקדמית של [illegible]

[illegible]

לימודי תואר שני

[illegible]

האוניברסיטה העברית בירושלים

לימודי תואר ראשון (בוגר)

[illegible]

לימודי תואר שני (מוסמך ותעודה)

[illegible]

לימודי תואר שלישי

[illegible]

אוניברסיטת בר-אילן

ב"ה

לימודי תואר ראשון (ב.א.)

- **הפקולטה למדעי-היהדות**
 תנ"ך, תלמוד (מסלול מיוחד ומקוצר לתואר ראשון לרבנים ורמ"ים), תושב"ע, תולדות-ישראל, לשון עברית, ספרות-עם ישראל ע"ש יוסף ונחום ברמן (כולל לימודי יידיש), לימודי-א"י, החוג המשולב למדעי היהדות, היסטוריה כללית (מזרח תיכון, לימודים אמריקאיים, לימודים אירופאיים, לימודי העולם המערבי), יהדות המזרח, אומנות יהודית.
- **הפקולטה למדעי הרוח**
 פילוסופיה-כללית, פילוסופיה-יהודית, ספרות משווה, לימודי מידע וספרנות, ערבית, אנגלית, תרבות צרפת, לימודים קלאסיים, מוסיקולוגיה, שפות.
- **הפקולטה למדעי החברה**
 פסיכולוגיה (ההרשמה הסתיימה), סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, כלכלה (מינהל עסקים וחשבונאות), מדעי המדינה, מדעי המדינה - תקשורת המונים, קרימינולוגיה, החוג המשולב למדעי החברה (כלל, פרט, לוגיסטיקה), גיאוגרפיה, עבודה סוציאלית, תכנית מיוחדת להסבה לעבודה סוציאלית לבעלי ב.א. (ההרשמה הסתיימה), ביה"ס לחינוך במגמות: יסודות החינוך, ייעוץ, מיוחד, מדיניות ומינהל, לא פורמלי, הגיל הרך, הכשרת מורים (בכל המסלולים בחינוך משני ההרשמה הסתיימה).
- **הפקולטה למשפטים** (ההרשמה הסתיימה)
 לתלמידים מצטיינים מסלול מיוחד: משפטים - תואר ראשון + מינהל עסקים - תואר שני.
- **הפקולטה למדעי הטבע והמתמטיקה**
 מדעי החי, ביופיסיקה, כימיה, פיסיקה, מתמטיקה, מדעי המחשב, סטטיסטיקה.
- **לימודי תעודה**
 המכון לשלטון מקומי, שרותי בריאות.
- המכון תגבות לתורה

[illegible]

לימודי תואר שני (מ.א.)

[illegible]

לימודי תעודה (לבעלי תואר ב.א.)

[illegible]

לימודי תואר שלישי

[illegible]

התחנה האחרונה של הגיורת ואן דרגוס

מה הניע את האשה ההולנדית, חובבת שירה סינית ויפאנית, לנטוש בעל רופא, קריירה ובית גדול ולחפש את זהותה האבודה בחיק היהדות ועל גבעות השומרון? ● הגיורת מרגלית־רות ואן־דרגוס־שוחט, שנרצחה השבוע בפיגוע בהר חברון, הותירה אחריה סיפור חיים מופלא, שלושה ילדים נרגשים בכפר אדומים, ואחות זועמת עם טינה עמוקה לישראל

אביבה שאבי

את גרת הצדק מרגלית־רות שוחט הביאו לקבורה בכפר אדומים, על פיסגת הר קרת, המשקיף אל מרחבי מדבר יהודה. היא אהבה את המדבר, סיפר בנה שאול, ובכפר אדומים ראתה את ביתה הראשון בארץ ישראל. הנער, בהיר ושברירי למראה, נוגע ללב בתלצתו הקרועה, עמד על שפת הבור כשהוא חבוק בזרועותיו של מבוגר. כשאמר קדיש אחר אמו רעד גופו כעלה נידף.

הטקס היה קצר ומאופק. בשעת צהריים מוקדמת, יום אחרי הפיגוע בהר חברון, שבו קופדו חייה של מרגלית־רות וחייו של רפאל יאירי, כבר קפחה השמש על ראשי האבלים. דברי ההספד נבלעו ברעש מטוסים שחצו את השמיים. הרגע הפרטי כל־כך, רגע מותו של אדם, כבר הופקע בידי המספידים, והיא הפכה לסמל, עדות ל„קשר החי עם אדמת ארץ ישראל". האם זה מה שרצית? שאלה אותה אחותה ביאטריס מעל הקבר הפתוח.

הסיפור של מרגלית שוחט הוא סיפור על חיפוש אחר משמעות, אבל את סופו הנורא יכלה להוליד רק הארץ הקשה הזאת. היא נולדה באנגליה כמרגרט־רות ואן דרגוס, בת לאם ארגנטינאית ולאב הולנדי, ונקראה על שמה של אחות המלכה, הנסיכה מרגרט. אביה, מהנדס טכני, עבד על אוניית קיטור, ובאחד מהפלגותיו בים פגש בבואנוס־איירס את אשתו לעתיד. הם נישאו בארגנטינה ושבו להולנד.

ב־1940, כשנכבשה הולנד בידי הנאצים, עשה ואן דרגוס האב עיסקה עם מנהלי חברת הספנות שבה עבד: הוא יתקן את מנועה של אחת מאוניות החברה, ובתמורה תוברח אשתו אל מחוץ לגבולות המדינה. בשנות המלחמה שהתה גברת ואן דרגוס בחיק משפחתה בארגנטינה, בשעה שבעלה עסק בהעברת סחורות, מזון ונשק מארה"ב לאנגליה בשירות בעלות הברית. הוא זכה על פועלו בשלל עיטורי גבורה.

באנגליה, ב־1946, נולדה בתם הבכורה, מרגרט. האם ביקשה להישאר שם, אבל האב, ששקע בדיכאון שלאחר מלחמה, רצה לשוב להולנד. ארבע שנים אחר־כך נולדה הבת הצעירה, ביאטריס. אביה כבר היה אז בן 52. הוא חדל לשוט בים, ונעשה מפקח על התחזוקה בחברת הספנות ההולנדית, רואה לנגד עיניו את שקיעת עידן הספנות, כשהחליפו המטוסים את האוניות בכלי תעבורה.

המשפחה התגוררה בעיר כוסום וחיה ברווחה כלכלית. את החופשות בילו על חופי האגמים בגרמניה. ב־1955 נסעו האם ובתה הצעירה לארגנטינה, לשהות במחיצת סבתן של מרגרט וביאטריס. הסבתא היתה חולה מאוד, והן נשארו שם חצי שנה. בארגנטינה נדבקה האם בשחפת, שממנה נפטרה כעבור שנתיים. היא היתה בת 48 במותה, והסתלקותה הותירה חלל גדול בלב בנותיה. אביהן נישא בשנית, וכמו באגדות, היתה האם החורגת שנואה על הבנות.

מרגרט היתה אז בגיל העשרה. נערה אינטליגנטית מאוד, מעידה ביאטריס ואן דרגוס, ותאבת־ידע. כבר אז החלו חיפושי הדרך שלה. מרגרט גילתה התעניינות בצד האינטלקטואלי של היהדות. היו לה חברים יהודיים, והיא עקבה אחר משפט אייכמן שהתנהל בירושלים. בגיל 17 סיימה את לימודיה התיכוניים ונשלחה לשנה בטקסס, ארה"ב, במסגרת חילופי נוער. אחרי טקסס באה לישראל, ושהתה במחנה קיץ בקיבוץ הגושרים.

היא השתוקקה להמשיך בלימודיה. הבעיה היתה שבאותן שנים יכלה צעירה ללמוד באוניברסיטה רק שפות. מרגרט בחרה ללמוד ספרדית, אבל כעבור שנה או שנתיים איבדה עניין בתחום. בת 21 פגשה את פריץ סוחט, יהודי, רופא מצליח, שעבד בבית־חולים באמסטרדם. סוחט היה מבוגר ממנה ב־16 שנה, אבל היא אהבה את ההומור היבש שלו, וגם חיפשה דרך להשתחרר מצילו הכבד של אביה. הם נישאו ב־1968, ובמשך שנה תמימה נסעו בלנדרובר ברחבי העולם.

השנים הראשונות היו מאושרות מאוד. סוחט עשה הסבה לפסיכיאטריה, והם עברו להתגורר בבית גדול מאוד, שם נולדו שלושת הילדים בזה אחר זה. כולם נקראו בשמות עבריים: יעל־נעמה, היום בת 21; שאול, 19; ונעמי, 16. הדודה ביאטריס, שהתגוררה בבית במשך שנה, היא שבחרה בשם יעל. היא יודעת לספר על קונפליקטים פנימיים שידעה האחות הבכורה, ועל אישיות מורכבת ורבת־פנים, שחיפשה ערוצים של ביטוי עצמי.

„מבין האנשים האלה אני מכירה אותך טוב מכולם כאחותך", אמרה ביאטריס בדברי ההספד שהתעקשה לשאת ליד קברה של מרגרט, „ולמרות שהיו לנו השקפות שונות על החיים. אני לא עצובה היום, אבל אני זועמת".

היא לא הסתירה את מרירותה על הדרך שבה בחרה אחותה, שפערה ביניהן תהום ענקית. הדרך הזאת מזוהה בתודעתה של ביאטריס עם כניעות נשית חשוכה, שלא הולמת את האישיות החזקה שהכירה. בנאומה הקצר כינתה את אחותה, לתדהמת הנוכחים, בשם „קורבן נשי נוסף בארץ הנשלטת בידי גברים". טינתה לישראל גלויה, על רקע השקפותיה הפוליטיות.

„האנשים כאן לא הכירו את אחותי", אמרה לאחר הלוויה. „הם הכירו את הגיבורה הגדולה של העם היהודי. אני מכירה מרגרט אחרת – הומניסטית, רחבת אופקים ויצירתית מאוד. שאספה שירה סינית ויפנית, והתעניינה באמנות. היא ידעה צרפתית, אנגלית, גרמנית והולנדית. אולי היא שכחה את החיים שהיו לה, ואולי רצתה לשכוח אותם".

לביאטריס עצמה יש אפיזודה ישראלית בעברה. בהשפעת אחותה באה גם היא לישראל ושהתה כאן שלוש שנים, מ־1970 ועד 1973. היא למדה במכינה באוניברסיטה העברית בירושלים. כאן הכירה ישראלי ממוצא הולנדי. השניים עזבו את הארץ כדי להינשא בהולנד, אבל אז פרצה מלחמת יום הכיפורים והבעל הטרי סירב לחזור לישראל.

הזוג התגרש מאוחר יותר, וביאטריס פתחה בקריירה אקדמית של אנתרופולוגית חברתית. היום היא עוכרת על הדוקטורט שלה, ולאחרונה שבה משהות בת שנתיים באינדונזיה, שם גם נישאה לצעיר מקומי.

לפי עדות אחותה, ניבעו הסדקים בנישואיה של מרגרט סוחט אחרי הולדת הילדים. היא סיימה לימודי עבודה סוציאלית באוניברסיטה, אבל לא עבדה בתחום, ותקופת מה השתעשעה בעיצוב פנים. בד בבד חיזקה את זיקתה ליהדות, למורת רוחו של בעלה. היא החלה ללמוד תורה, הלכה למקווה, ובחופשות נסעה עם הילדים לביקור בישראל.

לחברתה הקרובה, ליז בר־יונס, אף היא גרת צדק, שעלתה מראלאס עם בעלה, סיפרה מרגרט שבעלה לשעבר הסתתר כילד בתקופת המלחמה, ולאחריה נמנעה משפחתו מהבלטת מוצאה היהודי. בר־יונס, הנשואה לגר, ומתגוררת בכפר אדומים, אומרת שככל שבגרו ילדיה נעשה חשוב יותר למרגרט שיחיו חיים יהודיים.

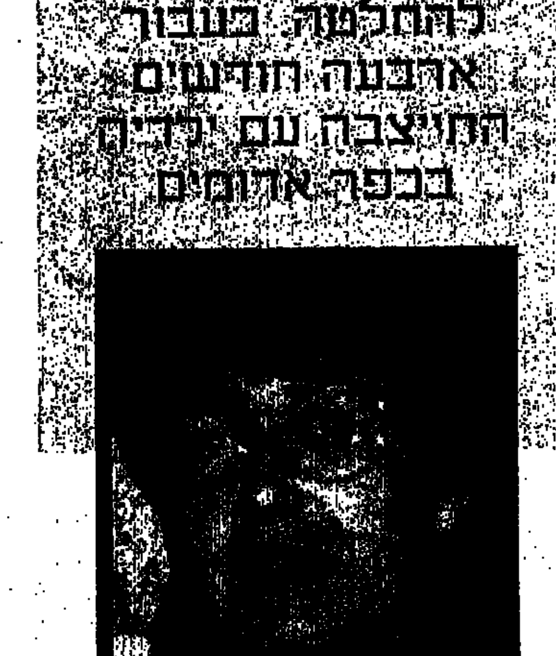
מרגרט חיפשה את שורשיה גם בארגנטינה. בדרך של בדיקה ותהייה, כך סיפרה לאחר עלותה ארצה, הגיעה למסקנה שהיא באה ממשפחה יהודית מתבוללת. לפיכך עברו היא וילדיה גיור לחומרה. ככל הנראה היתה זו אחת הסיבות לקרע שהלך ונפער בין בני הזוג סוחט. ככל שהיא התקרבה ליהדות, הלך הוא והתרחק. „היא רצתה להיות יהודייה", אמר השבוע הבן שאול בגילוי לב, „ואבא שלי לא התלהב מהרעיון. היא מאוד רצתה להיות חלק מהעם היהודי, צעד אחד צעד יותר".

בני הזוג התגרשו ב־1983. מרגרט לקחה את הילדים איתה ועזבה את הבית. היא עברה לגור בדירה קטנה, והחלה לעבוד כעובדת סוציאלית. באו שש שנים קשות של מאבק קיום יומיומי. אחרי גירושיה, אומרת ביאטריס, היא חיפשה משמעות עמוקה יותר לחייה וחיפשה דרך להתקרב לקהילה היהודית. הדרך הזאת הובילה לישראל.

ההחלטה לעשות עלייה לא היתה קלה. היא היתה אשה לבד, מטופלת בשלושה ילדים, וידעה שכמשפחה חד־הורית לא תזכה לעידודם של שליחי הסוכנות. בעלה לשעבר נישא מחדש והקים משפחה.

ליז בר־יונס פגשה בה לראשונה כשבאה לביקור ניסיון של שבועיים בכפר אדומים: „אשה מיוחדת מאוד, לא פוגשים אנשים כאלה לעתים קרובות", היא חוזרת להולנד, ועל שפת אגם בדרום צרפת הגיעה להחלטה: זהו זה. כעבור ארבעה חודשים, ביולי 1991, כבר התייצבה עם ילדיה במרכז הקליטה של כפר אדומים. יעל, הבכורה, עמדה אז לפני סיום לימודיה התיכוניים.

הבן שאול מעיד שההחלטה היתה משותפת. האם השאירה להם את זכות הבחירה, „אבל איתה לא היתה כל־כך ברירה. כי האמונה שלה היתה כל־כך חזקה. היא היתה הכוח הגדול מאחורי כל מה שעשינו. היא חשבה שלעבור לכאן זה הדבר

האמיתי שכל יהודי צריך לעשות. ואחרי שראתה את כפר אדומים היא רצתה להיות חלק מהעסק הציוני. אני פחות רציתי לעלות, אבל השלמתי עם זה".

בניגוד לאם ולבנות שאימצו בהתלהבות את אורח החיים הדתי, הבן סירב לחבוש כיפה לראשו, והתקשה להסתגל לחיים של שמירת מצוות. מרגרט לא לחצה.

התקופה בכפר אדומים היתה מאושרת מאוד. יעל עמדה בבחינות הסיום לבית־הספר התיכון בהתכתבות, והתקבלה ללימודי היסטוריה יהודית וארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית. כשהסתיימה תקופת הלימודים באולפן החלה מרגרט־מרגלית לעבוד ב„בית ג'וליאנה", מעון לקשישים בהרצליה. בכל יום, במשך למעלה משנה, היתה יוצאת מן הבית בשעה חמש וחצי לפנות בוקר, מיטלטלת באוטובוסים להרצליה ושבה אחרי תשע בערב.

נחישותה עוררה התפעלות. אליאורה אלדד מכפר אדומים הגדירה אותה כאשה שבחרה דרך והלכה בה עד הסוף. „היתה לה חזות נעימה, וראית מאחוריה חוסן נפשי, שבלעדיו לא יכלה לעמוד במה שעמדה". שאול החל ללמוד בבית־הספר המקיף באריאל, והבת הקטנה נעמי התקבלה לאולפנא „אמנה" בכפר־סבא.

המשפחה נאלצה לבסוף לעזוב את כפר אדומים. היישוב לא קלט גרושים או רווקים, ומרגרט־מרגלית שכרה דירה באריאל, שהיתה קרובה למקום עבודתה.

היא לא אהבה את אריאל, חיפשה יישוב קהילתי קטן. במקום העבודה בהרצליה לא אהבו את העובדה שהתגוררה בשטחים, והיא הרגישה שהגיעה לסוף הדרך. כעבור כשנה עזבה שוחט את מקום העבודה שלה ואת אריאל. לפני כעשרה חודשים עברה להתגורר במעלה לבונה, יישוב של 60 משפחות, השוכן על כביש רמאללה־שכם.

גם במעלה לבונה התלבטו אם לקלוט את הגיורת ושלושת ילדיה. רב היישוב, יאיר שחור, מעיד שחששו מפני קשיי התאקלמות של משפחה חד־הורית, מבוגרת, ביישוב שרובו מורכב מזוגות צעירים. אבל שוחט לא ויתרה, ולבסוף ניצחה במאבק. הם קיבלו קרוואן בקצה שכונת הקרוואנים של מעלה לבונה, והתאקלמו במהירות רבה. ההימור, אומר הרב שחור, הוכיח עצמו כמוצלח מאוד.

הם היו בצניעות, אבל בהרמוניה ובשיתוף פעולה. האם, במאבק על פרנסת המשפחה, החליפה מקומות עבודה בזה אחר זה. תקופה קצרה עבדה באוניברסיטה בירושלים במישרה זוטרה, עד שלפני פסח האחרון התקבלה לעבודה בלישכת הרווחה של עיריית ירושלים. הילדים השתדלו להקל את נטל עבודות הבית, הכינו את ארוחות הערב, ערכו את השולחן, דאגו לכביסה נקייה.

היא בטחה בהם ללא גבול, ולא דאגה אפילו כשיעל היתה חוזרת הביתה מהאוניברסיטה באוטובוס של 11 בלילה. לפני חודש בערך, מספרת ליז חברתה, ראתה את שאול נוסע בלילה לכפר תפוח. „שאלתי: מרגרט, בלילה ללכת לכפר תפוח? איך את יכולה לישון בשקט? והיא אמרה: הבאנו את הילדים לכאן, ואנחנו צריכים לתת להם לנהל את חייהם".

אם היה בה פחד, הוא לא מצא את ביטויו כלפי חוץ. הדודה ביאטריס: „כולם אמרו לה: זה מסוכן, והיא אמרה: אתה יכול להיהרג בתאונת דרכים בהולנד. היא אמרה שצריך להגן על ההתנחלויות ושהממשלה לא עושה מספיק. אבל היא לא היתה ריאליסטית. היא לא חשבה שמשהו יקרה לה, היא היתה האמא הגדולה, החזקה. ואולי קיוותה שהקהילה תדאג לילדים. אולי זו היתה מישאלתה".

ביאטריס אומרת בגילוי־לב, שהיתה רוצה שהילדים יעזבו את המקום הזה. שאול אומר: אין לי מושג איך נסתדר, אבל נסתדר. משא כבד מונח על כתפיו הרזות, עכשיו כשיעל נאבקת על חייה, ואמא מתה. ביום מותה היה אמור לעבור את בחינת הבגרות בכימיה. מות האם הפיח בו כוחות חדשים. „אני איבדתי את אמא שלי כאן, ואני רוצה להמשיך את הדרך שלה ולגור פה. היא היתה אשה נפלאה ואני זכיתי להיות הבן שלה. הם יכולים לקחת את אמא שלי, אבל הם לא יכולים לקחת ממני את האמונה".

ואולי, אומרת ביאטריס ברמעות, אולי מרגרט־מרגלית ואן דרגוס־שוחט עברה איזשהו תהליך, שלא ידעו עליו. היא היתה בת 48 בהירצחה, בת גילה של אמה הארגנטינאית כשמתה משחפת. „ואני הייתי רוצה עוד עשר או עשרים שנה כדי לדבר על מה שקרה לנו. אני צריך רוצה לדעת, אולי זו לא היתה התחנה האחרונה שלה".

בהלוויה. במרכז: האחות ביאטריס, ראשון מימין: הבן שאול, משמאל: הבת נעמי. „קורבן נשי נוסף", אמרה ביאטריס, „בארץ הנשלטת בידי גברים" תצלום: זום 77

ישראל אלדד

מרמים אותך, ירושלים

אין ברירה, יש לכנות את הדבר בשמו החמור: מדיניות ישראל כל כולה מבוססת על רמאות, שמרמים את העם. „אין מדברים עם אש"ף" – והאמת באוסלו. „לא נרד מהגולן" – וכבר הובטחה ירידה כוללת, בשלבים. ועכשיו בתור ירושלים. נדרים, שבועות והכרזות: ירושלים מאוחדת בירת ישראל לעדי עד. הכרזות שקר. גם כאן אתם מרמים את העם. טרם ניגבתם את הרוק, שערפאת בעל בריתכם ירק בפניכם זה מקרוב, בקהיר, וכבר משיגה אתכם יריקתו מרחוק, מיוהנסבורג. יש לו מכתב – הוא טוען – מממשלת ישראל, התחייבות לדון בנושא ירושלים כנושא פתוח. לא פסקו טיעוניכם, שירושלים לא תהיה נושא לדיון, והנה מדובר בה, בירושלים.

לכאורה, הובטח שידובר בה רק בסידורי הקבע. למעשה, ולמען האמת, כבר מדברים בה וגם עושים בה ובתוכה, בהקמת משרדים ממשלתיים בפועל של מדינת פלשתין. והיא מרוגלת יום ולילה ברגלי פלשתין. והמושל הפלשתיני של יריחו הודיע בפה מלא: הנה, אנחנו ביריחו, עכשיו פנינו לירושלים, ובלי ירושלים לא יהיה שלום.

שני שליחי „העבודה", דיין וקהלני, נפגשים בניו־יורק עם נציגי אש"ף, ודנים איתם על ירושלים ועל „השיכה הפלשתינית". ואתם שבים ומכריזים: ירושלים מאוחדת בירת ישראל לעד. כאוריינט האוס, בירושלים המזרחית, כבר יושבת מחצית הממשלה הפלשתינית, מול דגלים פלשתיניים, ותחת שמירה של מליציה פלשתינית במדים.

וכמו לפתע פתאום הכרזתו של ערפאת ביוהנסבורג. „מדהים", אומר שמעון פרס. „חמור מאוד", אומר יצחק רבין, „זו הפרת ההסכם". באמת? למה אינכם מפסיקים מייד את התהליך של הקמת המדינה הפלשתינית? אחת משתיים: או שערפאת דובר אמת, ויש התחייבות כדברו, ואתם המשקרים. או שהוא משקר כדבריכם, ואם כן – עם מי עשיתם הסכמים, ולמה תסמכו על שקרן מועד שכזה? האם איזה אירוע מוחי מידבק יורד מהצמרת אל הציבור.

עדיין יש ראש עיר בירושלים שלא איבד עשתונות. ואכן, עשר דקות בלבד אחרי הודעת ערפאת, שהוא מתכונן לעלות להר הבית (ותסמכו עליו שזאת לא תהיה עלייה של מתפלל, כי אם עליית הכתרה), מיהר אהוד אולמרט והודיע שערפאת לא יזכה לכך, ושיש בעל־בית אחר בירושלים.

אולמרט גם מודע לסכנה ואינו מסתפק בהכרזות. הוא ממהר לקבוע עובדות, בשטחים המיועדים להיות ברחבי הבירה הפלשתינית, ואולי הוא יציל את ירושלים בטרם נופתע שוב ממכביי ה„מפות" בערוץ החשאי. אולי מישהו מן הביילינים או הנגרים. או שמא מישהו כמו מירון בנבנישתי, המפרסם בימים אלה מאמר ב„הארץ" בשם „הסכם הכניעה". האמנם יונה זאת, איש מפ"ם זה, מכנה את ההסכם „כניעה"? אומנם כן, טוען בנבנישתי בתוקף. ווהי כניעת ערפאת ואש"ף לשלטון הכובש הישראלי. ואולי זה מה שהמריץ את ערפאת להכריז על ג'יהאד לשחרור ירושלים?

זה הפרת הסכם, אומר רבין. אבל בינתיים פלשתינה צומחת. שוב דם יהודי בכבישי הארץ, ושוב נוסע פרס להיפגש עם ערפאת, ראש הג'יהאד, כדי לקבל הבהרות...

הוא אשר אמרתי: „אירוע מוחי". אין הסבר אחר.

אין מנדט

סוף־סוף זזים קצת באופוזיציה. ואין ספק שהנושא הנידון – ביצוע הסכם עזה ויריחו תחילה, כשלב ראשון לנסיגה הטוטאלית – ראוי לתגובה בעלת משקל עקרוני.

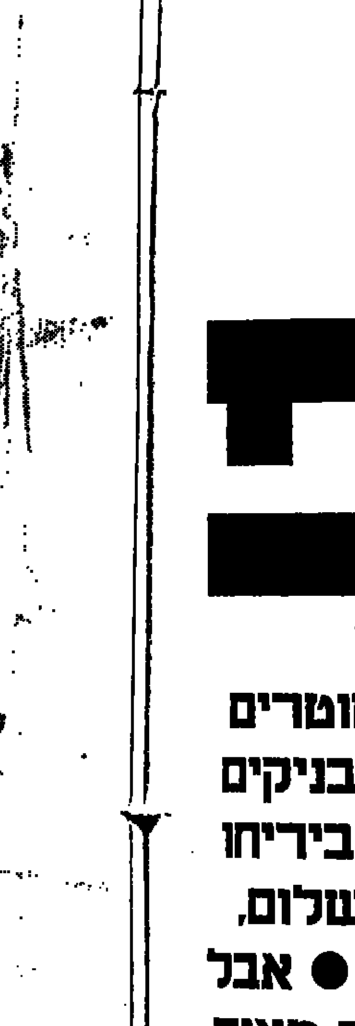
כי כל אשר יהודי הוא ועדיין ציוני („ישראלי" בלבד אינו מספיק עוד, כי גם ערבי הוא ישראלי, וגם יהודי שונא־ציון הוא ישראלי), מן הדין שיבין מה משמעותה ההיסטורית של נסיגה זו. מדובר, לראשונה בתולדות ארצנו ועמנו, בהסכם על נסיגה מחלקי ארץ ישראל, ובהקמת מדינה לא יהודית בארץ.

אילו לפחות היה זה אקט על טהרת הדמוקרטיה, כי היסטורית וציונית אין להצבעה זו תוקף והציונות – על כל פנים אצלי עדיין – עליונה על הדמוקרטיה. אך הנה, גם הבחינה הדמוקרטית של ההצבעה מפוקפקת ביותר.

העם לא נשאל על „הסכמים" שכאלה, וזה חמור יותר מאשר ההסכמות בעבר על חלוקת הארץ, בטרם היינו מדינה, בטרם צה"ל, בטרם התיישבות בכל מרחבי הארץ. (ואל תביאו לי שוב את נימוק [illegible]. ראשית חטאת איננה מחייבת, ואיננה מכשירה את ההמשך עדי פשע). לכך יש עוד להוסיף את הקולות הערביים המצורפים להכרעה עקרונית אשר כזו.

כל הצבעה על נושא כזה, של ויתורים על חלקי מולדת, אסור לתת לה לגיטימציה, אף על דרך של הצבעה נגד. לא רק לממשלה אין מנדט למעשה כזה, גם לכנסת אין בכלל מנדט להצביע על כך.

התרמת ההצבעה היתה בגדר דה־לגיטימציה של עצם ההצבעה. וכך יש לנהוג בנושאים אלה גם להבא, לעיני העם וגם לעיני העולם כולו: מחצית הכנסת לפחות איננה משתתפת במעשה פשע שכזה.

היי הג'יפ

אחרי שבע שנות אינתיפאדה – שוטרים פלשתיניים, שהגיעו מעיראק, ומג"בניקים ישראליים, הצליחו לשתף פעולה ביריחו ● הפטרולים המשותפים עברו בשלום, ואפילו פתרו את החיכוכון הראשון ● אבל הפסטורליה הזו עלולה להפוך מהר מאוד גם לתקרית. בבית־הכנסת ביריחו, למשל

רוני שקד

„סלאם 2 מסלאם 1 איך נשמע? עבור".

– „כאן סלאם 2. נשמע היטב. מה רצונך?"

– „סלאם 2, עקוף אותי, אנחנו נכנסים לכביש שבאחריות ישראל, על־פי הנהלים אתה מוביל את הסיור המשותף בקטע זה".

– „סלאם 1. תודה רבה. אני עוקף, סע אחרי. סוף".

השיחה הזאת, ברשת „שלום", התנהלה ביום שלישי בבוקר, בערבית, בצפון העיר יריחו.

סלאם 2 – ג'יפ סיור של מג"ב – וסלאם 1 – ג'יפ סיור של חטיבת אל־אקצה של אש"ף – סיירו במשותף בכביש מספר 90 מיריחו לכיוון עוג'ה. השיחה נקלטה בחדר המבצעים המשותף לאש"ף ולישראל, הממוקם במחנה הצבאי בצומת ורד יריחו, והקצין התורן הפלשתיני רשם את פרטי הריווח בספר המבצעים. אותה שיחה נקלטה גם בחדר המבצעים של חטיבת אל־אקצה ביריחו ובחדר המבצעים של פלוגת מג"ב הממוקמת בצומת ורד יריחו.

על ג'יפ סלאם 2 פיקד קצין מג"ב בדרגת מפקח משנה. במושב האחורי ישבו שלושה שוטרים. שניים ממג"ב ואחד ממשטרת ישראל. הם נשאו בידיהם רובה אם־16 ולבשו אפוד מגן. על גג הג'יפ התנוסס דגל כתום, סימן ההיכר של הסיור המשותף.

בג'יפ סלאם 1, טויטה פלשתינית בצבע חאקי, ישבו חמישה חיילים בפיקודו של קצין בדרגת סגן. ההופעה החיצונית שלהם היתה הרבה פחות אחידה. הנהג לבש בגדי חאקי בהירים, הקצין ושלושה מחייליו מדי חאקי ירוקים. לכל אחד מהם היה סוג נעליים אחר. החייל החמישי לבש בכלל מדים מנומרים וחבש כומתה אדומה. בידיהם החזיקו רובי קלצ'ניקוב. על הגג דגל כתום, כמו על הג'יפ הישראלי, ולצידו דגל פלשתיני גדול.

זמה היה השבוע כי ימות המשיח הגיעו ליריחו. אויבים של אתמול הפכו לידידים. כאילו תתחיל ירח דבש רגוע, אחרי החתונה הכעוסה והחורקת בקהיר לפני שלושה שבועות. ערפאת ורבין כעוסים. אבל ביריחו, חיילים פלשתיניים וישראליים הצליחו השבוע – אולי תחת רושם הלם המפגש הראשוני – לשתף פעולה. ודי בהצלחה.

מפקח צאלח חטיב, קצין מג"ב דרוזי מהגליל, הוא המפקד הישראלי של חדר המבצעים המשותף. „בחיי לא חלמתי על מצב כזה. אותו בן־אדם שאליו הייתי צריך לפני כמה ימים לכוון את קנה הרובה, יושב עכשיו לצידי. אני מושיט לו את היד, אנחנו שותים קפה ביחד. עובדים בשיתוף פעולה מלא. אני ממש נהנה מכל רגע. למרות הזמן הקצר, יש פה הרגשה אישית של חברים. אנחנו מרגישים כאילו כבר תקופה ארוכה אנחנו עובדים יחד".

סגן ג'ומעה מרוואן, קצין בחטיבת אל־אקצה, יושב לצידו. גם הוא מחייך מאוזן לאוזן. „אלחמראללה, אחרי 40 שנה של איבה אנחנו יושבים יחד. זה חלום. חלום לשבת יחד בחדר אחד עם קצין ישראלי במשימת ביטחון משותפת. אנחנו מבלים הרבה שעות ביחד. אוכלים ביחד. משוחחים. שיתוף הפעולה בינינו הוא של אחים. אני מקווה שכל ההסכמים שחתם הנשיא אבו־עמאר יתממשו".

בינתיים, תודה לאל, לא היה אירוע אמיתי שיעמיד במבחן את שיתוף הפעולה. הפאסטורלה הזאת (ובעיני רואי השחורות – חזיון התעתועים) עלולה להפוך מהר מאוד גם למשבר. גם ביריחו וגם בעזה יש די והותר נקודות חיכוך. אבן שתיזרק בכביש חוצה יריחו על מכונית של תושב נפצה ותיפגע בילדה, או ירי על מכונית מתנחלים בגוש קטיף הם בהחלט חלק מאירועי המציאות. שלא לדבר על המוקש הגדול בית־הכנסת „שלום על ישראל". והפתיל של הפצצה הזאת ביריחו ייתכן וכבר הוצת השבוע.

המתנחלים הגיעו חמושים. הפלשתינים זעמו. „לא ייתכן שיגיעו עם נשק לתפילה בבית־הכנסת", רטן המפקד הצבאי של יריחו, חאג' איסמעיל. פייסל חוסייני הזהיר, כי בבית־הכנסת ביריחו עלול לחזור מעשה חברון. על־פי ההסכם מותר לכל ישראלי להיכנס לשטח האוטונומיה עם נשק ברשיון. „בהסכם לא מוזכר שלמתנחלים יותר להיכנס לבית־הכנסת עם נשק", אמר חוסייני למזכיר המדינה האמריקני וביקש ממנו להתערב.

והמתנחלים בשלהם. ההסכם, למורת רוחם, הגביל את נוכחותם בבית־הכנסת מתשע בבוקר ועד שש אחר־הצהריים ובקבוצה שלא תעלה על 30 מתפללים. השבוע התעלמו בצורה הפגנתית מהחיילים הפלשתינים. „לא נציית להוראה שלהם", הכריזו.

המציאות של שיתוף פעולה ביטחוני גולדה בשל הצורך למלא תוכן את הסעיפים המסובכים שבהסכם חלוקת האחריות לביטחון בין ישראל – האחראית לביטחון החוץ, לביטחון הישובים ולביטחון הישראלים – לבין הרשות הפלשתינית – האחראית לביטחון הפנים ולסדר הציבורי בשטחי האוטונומיה – מחייבת שיתוף פעולה הדוק ברמת השטח.

לצורך כך פועלת „הוועדה המשותפת לתיאום ולשיתוף פעולה בענייני ביטחון", (הג'יי־אס־סי, JSC), שתפקידה להחליט מדיניות ולהנחות את שלושת „משרדי התיאום האזוריים" (ה־OCD), שהוקמו בעזה, בחאן־יונס וביריחו.

שלושת משרדי התיאום פועלים כמיפקדות משותפות 24 שעות ביממה. המשרדים מנהלים את הסיורים המשותפים ואת היחידות הניידות המשותפות.

הסיורים מתקיימים 24 שעות ביממה לאורך הצירים בשטחי האוטונומיה, שאזרחים ישראלים משתמשים בהם ולאורך החוף מול גוש קטיף. בסיור המשותף ג'יפ ישראלי וג'יפ פלשתיני. בצירים שבאחריות ישראל מוביל הרכב הישראלי, ובצירים שבאחריות הפלשתיניים – הפלשתיני.

כמו כן הוקמו שש יחידות ניידות משותפות, שהוצבו בצומת ניסנית, בצומת נצרים, בצומת כפר דרום בצומת ספה־מורג, בצומת ורד יריחו וסמוך להיאחזות נח"ל אלישע בנשון יריחו. היחידות האלה מהוות כוח כוננות.

חדר המבצעים של משרד התיאום האזורי של יריחו נפתח ביום שישי שעבר במחנה הצבאי סמוך למחסום ורד יריחו. „הכניסה למורשים בלבד" כתוב על דלת.

החדר מחולק לשלושה. חדר פיקוד ישראלי, חדר פיקוד פלשתיני וביניהם חדר מבצעים משותף. מאחרי שולחן גדול יושבים שני קצינים, ישראלי ופלשתיני. על השולחן טלפון, מכשיר קשר, יומני מבצעים ומפות. על הקיר – מפה גדולה של איזור האוטונומיה בקנה מידה של 1:200,000. המפה כתובה עברית וערבית. הצירים הראשיים מסומנים בסגול סלס. על קיר אחר תרשים רשת הקשר המשותפת, בעברית ובערבית. „סלאם" (שלום) הוא שם הקוד של הרשת המסועפת הזאת. מחוברים אליה כל המחסומים מסביב ליריחו, גשר אלנבי, הסיורים המשותפים ומפקדי הכוחות.

על לוח קיר אחר – לוח תורנויות ועזרים. התורנויות ביום הביקור שלנו היו כדלקמן: בצד הישראלי מפקד הסיור סגן אשר, בפלשתיני סגן הישאם. כוח נייח אלישע סגן ביני הישראלי וסגן אשרף הפלשתיני, בוורד יריחו סגן אניס הפלשתיני וסגן דש הישראלי.

בחדר המבצעים הפלשתיני ישב סגן האני עיאד, משפחתו, לטריו, מפליטי העיר צפת. חייכן, שמנמן, מרכיב משקפיים. על שולחנו היה מונח היומון המזרח ירושלמי „אל־קודס". לידו, על ספסל בפינת החדר, שני חיילים. קלצ'ניקובים בידיהם. „אני משרת בצבא הפלשתיני מאז היותי נער, כבר שנה שנים", הוא אומר ומתפנה לשמוע דיווח ברשת הקשר.

„מאין אתם?" הוא שואל. „מ„ידיעות אחרונות", אנו עונים. הוא צוחק. „אני מכיר. אני יודע. אני קורא את העיתון. התרגומים של העיתון שלכם היו מגיעים אלינו גם לעיראק".

● איך מתבצעת העבודה המשותפת עם הישראלים?

„אלחמדאללה טוב. אין בינינו חומה. אוכלים יחד שותים יחד, יושבים יחד. איך הישראלים? אנשים רגילים. קיבלו אותנו בצורה טבעית. אנחנו משתפים פעולה בהבנה. עדיין לא התאמנו יחד, אנחנו רק בצעדים הראשונים של שיתוף הפעולה. בקשר לאימונים או תירגולים משותפים, תשאל את המפקדה. לי אין סמכויות לענות".

● מהן ההוראות שלכם לפתיחה באש?

„עבורנו זה ברור. כל בעיה שתהיה צריך לפתור בדרך רכה, של ידידות, כמו אחים. באזורים הישראליים הג'יפ הישראלי הוא אשר צריך לפתור את הבעיה, ובאזורים הפלשתיניים – הג'יפ שלנו. אינשאללה שלא יהיו בעיות. יש לנו הוראות לפעול לפתרון הבעיות בדרך שקטה ורגועה".

החיילים הפלשתיניים המשרתים במשרד התיאום האזורי זוכים בינתיים גם לארוחה של „פנסיון מלא", והם אוכלים בחדר האוכל הישראלי. לפלשתינים יש בעיה קטנה בעניין הזה. חדר אוכל יש להם בבניין המימשל. גם טבחים. אבל אין אוכל. הכסף שהובטח עבור תיפעולו השוטף של כוח השיטור עדיין לא הגיע. בינתיים מספקים את מצרכי המזון ואת האוכל תושבי יריחו. בעיר הוקמה ועדה מיוחדת בת 16 איש, שבה נציגי החמולות והמשפחות השונות, שאוספת תרומות כספיות עבור חטיבת אל־אקצה. את הדלק בשבוע הראשון נתן להם כמתנה אחד מבעלי תחנות הדלק בעיר.

סא"ל עופר הוא המפקד הישראלי של יחידת התיאום האזורית ביריחו. את הצד הפלשתיני מייצג תא"ל סעדי נאג'י, סגן מפקד חטיבת אל־אקצה. תא"ל נאג'י הגיע ליריחו בחשאי, בבגדים אזרחיים, שבוע לפני הפינוי. בלילות לן בביתו של עבד אל־כרים סידר, ראש הפת"ח ביריחו, ושמע ממנו תידרוכים על העיר ובעיותיה. בשעות היום בילה עם סא"ל עופר ומפקדים בכירים אחרים. למד את צירי התנועה, את הבעיות השונות של האיזור יריחו, ערך את כל התיאומים הנדרשים והכין את קליטת כוח הסיור. ההכנה המוקדמת סייעה לתיפקוד היעיל של הכוח המשותף כבר בשעותיו הראשונות.

סא"ל עופר: „יש הרבה רצון טוב בשני הצדדים. הרבה נכונות לשמוע, להקשיב, ללבן את הדברים, בהחלט רוח חיובית. קשרים חברתיים לא. אנחנו שני צדדים שונים, ובאנו לבצע משימה. תירגולים משותפים עדיין לא נקבעו ולא נעשו".

תא"ל סעדי נאג'י חובש כומתה אדומה ונועל נעלי קומנדו מסוג פלדיום. אין לו עיטורים וסמלים על מדיו, רק דגל פלשתיני קטן ממתכת על החזה. הוא נושא מכשיר קשר קטן ותיק מסמכים אדום. ביריחו הוא מסתובב במכונית מרצדס 230 של אחד מתושבי העיר, שגם התנדב לשמש נהגו: „בית־הכנסת הוא נקודת החיכוך הרגישה ביותר שיש לנו ביריחו", הוא אומר בדרך למקום. כשהגענו לשם, היו בבניין כשלושים מתנחלים ובראשם ח"כ חנן פורת. המתנחלים התעלמו כמעט לחלוטין מנוכחותו. היתה זאת הפעם הראשונה בחייו של תא"ל נאג'י שהוא נתקל במתנחלים. ניכר עליו שגם הוא היה כאיזה הלם ראשוני. הוא ניסה להתרכז בבעיות הביטחוניות. „הם נמצאים כאן על־פי ההסכם. אני מקווה שבאו להתפלל ולא לעשות פרובוקציות. אני גם מקווה שהבעיות ייפתרו בדרך שכנוע".

תא"ל נאג'י נדהם למראה הנשק שעל כתפי המתנחלים. מפקד האבטחה הפלשתיני של בית־הכנסת, סרן מוחמד לוטפי, לא ידע בדיוק מה ההוראות. „המתנחלים חמושים. צריך לתת לי הוראות. האם לתת להם להיכנס עם נשק או לא?" הוא שואל. שיחה קצרה עם סא"ל עופר פתרה את הבעיה. „מותר להם על פי ההסכם", אמר לעמיתו מאש"ף.

החיכוכון הראשון היה ביום שישי בשבוע שעבר. קבוצה של עשרה אנשי כך התגנבה בשעות הערב לבית־הכנסת. החיילים הפלשתינים הזעיקו את הסיור המשותף, וזה הוציא את אנשי כך מהאיזור. הנוהל עבר. אבל המבחנים האמיתיים, עדיין בדרך.

הסיור המשותף עושה דרכו על כביש מספר 90 בממוצע אחת לחצי שעה. כלי הרכב הפלשתיניים משתנים מדי פעם. מצבת המכוניות שלהם עדיין קטנה. ברשותם עשרה ג'יפים של טויטה ועוד שמונה ג'יפים מסוג לנדרובר. את הלנדרוברים הם קיבלו מתנה מהמלך חוסיין, כאשר באו להיפרד מחיילי החטיבה. שעתיים לפני כניסתם ליריחו. ביום הראשון לסיורים המשותפים היתה בעיה דווקא לג'יפ הישראלי. הקצין הפלשתיני, שהבין במכונאות, סייע לתקן אותו.

משה, שוטר ישראלי במדי משטרה כחולים, משתתף דרך קבע בסיורים: „אני עושה את העבודה על־פי ההוראות. כמו שכתוב. ההרגשה טובה. יחסים אישיים לא נרקמו בינתיים, ולדעתי, בתפקיד הזה, לא צריך את היחסים האישיים. ההתנהגות שלהם רצינית. הם יודעים לדבר בקשר לבצע את הסיור כיאות. מבחינה זאת הם יודעים את העבודה".

בג'יפ הפלשתיני פגשנו בוואיל מוחמד צובחי. מוצאו מכפר לבד שליד טול כרם. הוא עזב את הגדה ב־1967 והצטרף לצבא השחרור הפלשתיני. הוא ממתין לחופשה הראשונה כדי לבקר את בני משפחתו המתגוררים בכפר. אשתו וארבעת ילדיו מתגוררים בינתיים בירדן. אחרי שלושה ימים של סיורים משותפים מצליח ואיל מוחמד לראות את חצי הכוס המלאה: „אכלנו יחד, עישנו יחד סיגריות. שבעים־שמונים אחוז זה בסדר. דיברנו, הם שאלו אותנו על העבר שלנו. אנחנו לא מפחידים אותם, והם לא מפחידים אותנו. רק שיישאר ככה".

אוטונומיה

החיילים הפלשתיניים זוכים ל„פנסיון מלא" בחדר האוכל הישראלי. יש להם חדר אוכל משלהם במימשל. גם טבחים. אבל אין אוכל. הכסף לא הגיע

סיור „סאלאם", ישראלי־פלשתיני באוטונומיית יריחו

תצלום: אי.פי.

המועצה להשכלה גבוהה מבקשת להביא לידיעת הציבור את
רשימת המוסדות הישראליים להשכלה גבוהה, שהורשו לקיים לימודים אקדמיים

א. אוניברסיטאות ומוסדות מחקר

(לתארים אקדמיים בכל הרמות: תואר ראשון "בוגר", תואר שני "מוסמך", תואר שלישי "דוקטור")
האוניברסיטה העברית בירושלים.
הטכניון.
אוניברסיטת תל-אביב.
אוניברסיטת בר-אילן.
אוניברסיטת חיפה.
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
מכון ויצמן למדע (לתארים מתקדמים במדעים ובהוראת המדעים בלבד).

ב. האוניברסיטה הפתוחה

לתואר ראשון "בוגר אוניברסיטה" (B.A.) בלבד.
מקיימת לימודים אקדמיים ברוב המסלולים האקדמיים במכללות האזוריות.

ג. מוסדות להשכלה גבוהה שאינם אוניברסיטאות

(לתואר ראשון- "בוגר" בלבד)
"בצלאל" -אקדמיה לאמנות ולעיצוב, ירושלים.
האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין.
בית-ספר גבוה לטכנולוגיה ירושלים.
"שנקר" - בית הספר הגבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה.
מדרשת רופין -החוג לכלכלה ומינהל של המשק השיתופי בלבד.
המסלול האקדמי במכללה למינהל בתל-אביב - בוגר בעסקים ובמשפטים.
המכללה הטכנולוגית "אורט" ע"ש בראודה בכרמיאל*.

ד. מוסדות להכשרת עובדי הוראה

(לתואר "בוגר בהוראה" (B.Ed) לא בכל התחומים)
מכללת ירושלים.
המכללה לחינוך ע"ש לוינסקי.
המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין.
מכללת בית ברל.
המכללה לחינוך גופני ע"ש זינמן במכון וינגייט.
המכללה לחינוך סמינר הקיבוצים.
המכללה האקדמית למורים לטכנולוגיה בירושלים - מיסודה של "אורט ישראל" -לתואר "בוגר בהוראת הטכנולוגיה" (B.Ed.Tech.) בתחום האלקטרוניקה בלבד.
המכללה לחינוך ע"ש א.ד. גורדון*.
מכללת תלפיות - המכללה הממלכתית דתית*.
אורנים - בית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית:
- מכללה - בוגר בהוראה (B.Ed)
- החטיבה האוניברסיטאית של אוניברסיטת חיפה - תואר ראשון (B.Sc. ו- B.A) בלבד.
המרכז לחינוך טכנולוגי, חולון (באחריות אקדמית של אוניברסיטת תל-אביב) - לתואר ראשון "בוגר אוניברסיטה בחינוך טכנולוגי" (B.ScT.E.) בלבד.

ה. מסלולים אקדמיים במכללות אזוריות - באחריות אקדמית של אוניברסיטאות

מכללת אילת (אוניברסיטת בן-גוריון בנגב).
מכללת הנגב ע"ש ספיר - שער הנגב (אוניברסיטת בן-גוריון בנגב).
מכללת מנשה (אוניברסיטת תל-אביב).
מכללת עמק הירדן (אוניברסיטת בר-אילן).
מכללת צפת (אוניברסיטת בר-אילן).
מכללת אשקלון (אוניברסיטת בר-אילן).
מכללת יהודה ושומרון (אוניברסיטת בר-אילן).
מכללת עמק יזרעאל "אחל שרה" (אוניברסיטת חיפה).
מכללת הגליל המערבי (אוניברסיטת חיפה).
מכללת תל-חי (אוניברסיטת חיפה, האוניברסיטה העברית והטכניון).
המכללה האקדמית תל-אביב יפו (אוניברסיטת תל-אביב).

* אושר היתר בלבד.

אוניברסיטת תל-אביב

המרכז למירשם
רישום וקבלה

רישום מועמדים חדשים לעונת לימודי הקיץ תשנ"ד

ללימודים לקראת התואר הראשון:

לפקולטה למדעי החברה
לחוגים: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, כלכלה.
הרישום פתוח גם לתלמידי אוניברסיטאות אחרות המעוניינים ללמוד קורסים בודדים בחוגים: כלכלה, מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה. תלמידים אלה ירשמו ב"מעמד מיוחד".
הערה: דפי מערכת שעות, ניתן יהיה לקבל מ-26.6.94.

לפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר
לביה"ס למדעי המתמטיקה, בחוגים: מתמטיקה, מדעי המחשב וסטטיסטיקה.
הרישום פתוח גם לתלמידי אוניברסיטאות אחרות המעוניינים ללמוד קורסים בודדים בחוגים: מתמטיקה, מדעי המחשב וסטטיסטיקה. תלמידים אלה ירשמו ב"מעמד מיוחד".
הערה: קיום הלימודים בעונת לימודי הקיץ מותנה במספר הנרשמים.

רשאי להרשם לתואר ראשון רק מי שכבר נבחן בבחינה הפסיכומטרית.

ללימודים לקראת התואר השני:

לפקולטה לניהול – ביה"ס למוסמכים במנהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי
לתכנית מוסמך במנהל עסקים (מב"ע).
המעוניינים להרשם לתכניות אחרות לקראת התואר השני בפקולטה לניהול (מערכות בריאות, חקר ביצועים, מערכות מידע, מימון חשבונאות), יוכלו להצטרף לקורסים שיוצעו במסגרת תכנית מב"ע, והמהווים חלק מדרישות התכנית בה הם מעוניינים ללמוד.
גם תלמידים אלה חייבים בהליכי הרישום כמפורט לחלן.
תכנית קורסים ומערכת שעות לעונת לימודי הקיץ ניתן יהיה לקבל במזכירות הסטודנטים של הפקולטה לניהול בשעות הקבלה.
הלימודים בפקולטה לניהול ימשכו 5 שבועות. מאחר שסמסטר הקיץ קצר, השיעורים יהיו ארוכים מהרגיל (100–200 דקות לשיעור).
הערה: קיום הלימודים בעונת לימודי הקיץ מותנה במספר הנרשמים.

לפקולטה למדעי החברה
מועמדים לחוגים: כלכלה, מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה, מדיניות ציבורית, המתכננים להתחיל לימודי תואר שני בשנה"ל תשנ"ה וזקוקים ללימודי השלמה מתכנית התואר הראשון, יוכלו ללמוד את קורסי ההשלמה בעונת לימודי הקיץ.

בתכנית למדיניות ציבורית קיימת אפשרות להתחיל בעונת לימודי הקיץ בלימוד קורסים מתכנית התואר השני, ובמקביל ללמוד חלק מקורסי ההשלמה.

המעוניינים יגישו טפסי רישום למשרד הרישום והקבלה.

שכר הלימוד לעונת לימודי הקיץ, בשונה משכר הלימוד השנתי הרגיל באוניברסיטה, מבוסס על מספר שעות הלימוד של כל תלמיד.

חוברות הדרכה וטפסי רישום:
ב"רב-דיונון" בחנות שבבנין אגודת הסטודנטים (ע"ש אריק מיטשל), רח' חיים לבנון (שער 7) ברמת-אביב, וב"רב-דיונון" באוניברסיטת בר-אילן.
בדואר: באמצעות מכתב בקשה בצירוף המחאה ע"ס 55 ש"ח בדואר רשום ל"רב-דיונון" ת.ד. 39287, רמת-אביב – תל-אביב 61392.

סדרי הרישום
הרישום יפתח ביום 22.5.94 ויסתיים ביום 16.6.94.

מועדי פתיחת וסיום עונת לימודי קיץ תשנ"ד:
בפקולטה למדעי החברה מ-7.8.94 עד 13.9.94, בפקולטה לניהול מ-31.7.94 עד 1.9.94.
בפקולטה למדעים מדויקים מ-24.7.94 עד 16.9.94.

קבלת קהל במשרד הרישום והקבלה
בנין המרכז למירשם – רח' קלצ'קין 25, רמת-אביב בימים: א',ב',ד',ה' בשעות: 09.00–12.00
בימי ג' בשעות: 09.00–15.00 טלפון: 03-6422086, פקס: 03-6408371

הזמנה להציע הצעות

1. הח"מ כונס נכסים על פי צו ראש ההוצאה לפועל מזמין את הציבור להציע הצעות לרכישת משאית מסוג דיימלר בנץ דגם D 508 משקל כולל 5 טון, מס' רישוי 24-086-55.
2. הצעות לרכישת המשאית בצירוף המחאה בנקאית בשיעור 10% משווי ההצעה יש להגיש בכתב לא יאוחר מיום 1.6.94 לח"מ במשרדו בשד' בן גוריון 94 תל-אביב, טל: 03-5244252.
3. ההמחאה תוחזר במקרה שמציע שהצעתו נתקבלה יחזור בו מהצעתו.
4. את המשאית ניתן לראות במחסני "ארי" רח' החרש 20, פינת להגרדיה, תל-אביב. בימים א'–ה' בשעות 08.00–15.00.
5. הח"מ שומר לעצמו את הזכות לנהל מו"מ עם המציעים השונים או מי מהם, או לקיים תחרות ביניהם, ואין הוא מתחייב לקבל הצעה כלשהיא. הח"מ אינו אחראי לטיב המשאית ולמצבה.
6. המכירה כפופה לאישור ראש ההוצאה לפועל.

איתן שלוש, עו"ד
כונס נכסים

מרכז להשכלה תל-חי ג'וינט ישראל
עי"ש ג. ומ. רודמן

"תוכנית לנוקס"
לחינוך וטיפוח מצויינות בגליל - העליון
מיסודה של הקרן לקידום החינוך והכשרה של נוער בישראל
ע"ש משפחת ברנר להנצחת זכרה של המנוחה סופיה לנוקס לבית ברנר

הציבור מוזמן
ליום עיון בנושא

חינוך למצויינות ויזמות בעידן של טיפוח מדעים, אמנויות, טכנולוגיה ותעשיה

יום העיון יתקיים
ביום ג' 24.5.94 (י"ד סיון תשנ"ד)
בין השעות 16.00 - 09.30
באודיטוריום שבמכללת תל - חי
טל. 06-943731/2 פקס. 06-950697

למכירה
תכולת מעון עולים בירושלים

הכוללת: מקררים, מיטות, שמיכות, סדינים, מאווררים, כיריים לגז, ריהוט וכו'

הציוד ימכר כיחידה אחת

לפרטים לפנות לאודי בן זאב
טל: 633814 / 02-235075 פקס. 02-664157

בבית משפט השלום בהרצליה — ת.א. 3687 + 3688/91

התובע: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד מ.דיין ו/או י.חניג
מרח' יצחק אלחנן 27 תל-אביב
טל': 03 - 5100848

- נ ג ד -

הנתבעים: עמר יהודה ואחי.

אל:	מר עמר יהודה	ת.ז. 6241066-7
אל:	גב' עמר חיה	ת.ז. 59105742
אל:	מר קלב חיים	ת.ז. 3564330
אל:	גב' קלב יוכבד	ת.ז. 64702691

הזמנה לדין

הנכם מוזמנים בזאת לקדם-משפט בת.א. 3687/91 + 3688/91, אשר יתקיים ביום 28.6.94 בשעה 8.30 בפני כבוד השופטת מיכל שריר בבית משפט השלום בהרצליה.
באם לא תופיעו לדיון תהא לתובע הזכות לבקש נגדכם פסק דין שלא בפניכם.

יעל חניג, עו"ד
ב"כ התובע

קורס לסייעות מוסמכות ברפואת שיניים
של המכון לרפואת שיניים בשיתוף קופ"ח לאומית

המון סיבות טובות ללמוד אצלנו!

- הקורסים מוכרים ע"י משרד הבריאות
- את רוכשת מקצוע מבוקש במוסד בעל מוניטין
- תוכנית לימודים עיונית ומעשית
- מיטב המורים לרפואת שיניים
- ייעוץ הכוונה והשמה למציאת תעסוקה בזמן הקורס ולאחריו
- הנחה לתשלום במזומן/תשלומים נוחים
- התלמידות זכאיות לתעודת סטודנט

הנחה לחיילות משוחררות

פתיחת קורס ר"ג: מאי 94

לפרטים: קורס ר"ג -שרון טל' 03-5788330, (אחרי 17:00 בטל' 03-5758195)
קורס ב"ש - ריטה / שונית 07-278738

ממשלת ארה"ב עורכת הגרלה לחלוקת 55,000 גרין קארד.

הזדמנות אחרונה!

אנו אישית נגיש עבורכם את הבקשה בארה"ב
התקשרו לקבלת פרטים:
מישל זולגל – יועצת לענייני הגירה
משרדים בירושלים - תל אביב - ניו יורק
03-6956868, 02-257303
212-687-3541

למכירה מיידית!
★ גג "איטונג" מבוח.
★ ריצוף אבן (400 מ"ר).
★ ציוד קייטרינג.
★ מטרי עגלה קמפינג.
★ עמודי תאורה - "יפו".
★ דקלים גדולים.
★ כבלים וציוד חשמל.
★ "מוטי" משרד.
"הפרדס" נס-ציונה
טל. 08-403882

מסגריה בירושלים

בעלת מוניטין רב, המבצעת עבודות בכל חלקי הארץ, מעוניינת בקבלת עבודות מסגרות לביצוע מיידי במחירים ובתשלומים נוחים

טל 02-244674 פקס 02-234782

בלונדון
ובכל אזורי בריטניה
דירות נופש יפות להשכרה.
מ-3 ימים ומעלה
08-469274

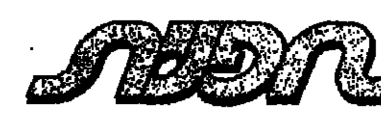
משתלם לעשות תפנית!

"תפנית" מציעה לכם במהלך מאי - יוני 94
מבחר השתלמויות קצרות, סדנאות וימי עיון בתחומי הניהול

איתור, מיון וגיוס אנשי מכירות	26 במאי
חשיבה פורצת דרך	29-30 במאי
חשיבה המצאתית בפרסום ושיווק	31 במאי
ניהול תהליכי שינוי בארגון	1-2 ביוני
חשיבה המצאתית שיטתית	6 ביוני
מנהיגות ועבודת צוות	8-9 ביוני
תכתובת עסקית באנגלית	9, 16, 23 ביוני
הצגה עסקית של נושא/מוצר	12-13 ביוני
ראיון לגיוס עובדים	13-14 ביוני
טקטיקה של משא ומתן	15-16 ביוני
שיפור השירות ללקוח כמנוף שיווקי	19-20 ביוני
התמודדות עם כעס ובקורת	22-23 ביוני

ההשתלמויות יתקיימו בבתי מלון בת"א ובהרצליה
לקבלת מידע נוסף והרשמה
חייגו למשרדי "תפנית" טל' 03-6460360, פקס' 03-6460483.

מכללת בית ברל
לימודי איכות באווירה שונה

לימודי שפה וספרות ערבית

- הכשרת מורים לכיתות ז'-י' (אפשרות למכינה בערבית בחודשים יולי-אוגוסט)
- הכשרת מתרגמים (עברית-ערבית / ערבית-עברית) (במסגרת החטיבה לתכניות מיוחדות)
- "ערבית בכיף" - לימוד ערבית מדוברת - ימי ה' 08.30-12.00 (במסגרת בית הספר להשתלמויות מורים)

אפשרות למעונות | אפשרות למלגות מיוחדות

לפרטים נוספים: טלמסר 03-5653522 ד"ר עמי אלעד 02-882332,721965, 09-906498

בנושא הכשרת מתרגמים ניתן לקבל פרטים גם בחטיבה לתכניות מיוחדות 09-906366
בנושא ערבית מדוברת ניתן לקבל פרטים גם בביה"ס להשתלמויות מורים 09-906339

שאל את מי שכבר למד

יש לך B.A. בהשכלה?

לימודים לתואר
B.A.
במכללת אחוה
ד.נ. שקמים 79800 מ"א באר-טוביה
טלפון: 08-581970

באחריות אקדמית של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב:

גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי • היסטוריה • ספרות עברית • ספרויות זרות ובלשנות • ספרות אנגלית • לשון עברית • מקרא ומזרח קדום ולרבות מסלול לארכיאולוגיה • פילוסופיה • B.A. כללי
• צפויים להיפתח תחומי לימוד נוספים.

מכללת אחוה - בכיוון שלך

בית-הספר התיכון החקלאי פרדס חנה
חוגג 60 שנה להיווסדו

כנס הבוגרים ואורחי היובל יתקיים ביום ד', ט"ו בסיון תשנ"ד 25 במאי 1994 החל בשעה 18.00.
בוגרי ביה"ס ועובדיו מוזמנים.
פרטים בהזמנות האישיות ובמשרדי ביה"ס טל' 06-378117/8.

חתימת חוזים לייצוא פרחים לעונת 1994/95

1. החתמת מגדלי פרחים על חוזים לאספקת פרחים וצמחי נוי לעונת היצוא 1994/95 תסתיים ב-30.6.94
2. ההחתמה מתבצעת בבתי האריזה האזוריים כל יום בין השעות 8:00 עד 14:00.
3. הרשמת מגדלים לשיווק באמצעות הבורסות או בכרמל תתבצע עם חתימת חוזה השיווק ותהווה חלק ממנו.
4. מגדלים חדשים יחתמו בנוסף לחוזה, על בקשה לשיווק פרחים וצמחי נוי לעונת 1994/95.

אנו פונים אל ציבור המגדלים ומבקשים להקדים בחתימת החוזים.

מיכה קניג,
חשב מועצת הפרחים

יוצר הדפסת חולצות
כרזות לפרסומות,
לעסקים ולקייטנות
במחירים נוחים
08-708148
02-5749457

מנהל חברה בצרפת
מעוניין להתקשר עם חברות אלקטרוניקה ומחשבים
M. LECHAMPS
17 BIS AV.JEAN-JAURES
75019 PARIS FRANCE

הזמנה ליורשים

כי ב-15 במרץ 1993 נפטר בציריך (Zuerich) בשוויץ:
זיגפריד לרר (Siegfried Lehrer)
שנולד כ-1 ביוני 1916 בוינה, בעל אזרחות אוסטרית, גרוש מ-שרה (Sara) מקורם גוטקין (Gutkin), בנם של ליבוש לרר (Leibus Lehrer) ושל צ'רנה (Csarna) מקודם לנדאו (Landau), וכתובתו האחרונה היתה:
Haldenstrasse 108, 8055, Zuerich.
מוזמנים להתייצב בתור יורשים:
1. כל הילדים החוקיים או הבלתי-חוקיים (או צאצאיהם) של זיגפריד לרר (Siegfried Lehrer), או, במידה ואין כאלה:
2. כל אחים/אחיות מלאים ו/או למחצה (או צאצאיהם) של זיגפריד לרר (Siegfried Lehrer), דהיינו, כל הילדים החוקיים או הבלתי-חוקיים של ליבוש לרר (Leibus Lehrer) (תאריך לידה 2.1.1880) ו/או של צ'רנה (Csarna) מקודם לנדאו (Landau) (תאריך לידה 14.5.1886), ובמיוחד האח אלפרד ישראל לרר Alfred (Israel Lehrer), תאריך לידה 30 בנובמבר 1919 בוינה (או צאצאיו).
האנשים המוזמנים מתבקשים בזאת להתייצב תוך שנה אחת, החל מפרסום הזמנה זו, בפני המוסר החתום לעיל, תוך כדי הצגת מסמכים המתערים את זכאותם, ובמידה ולא יעשו כן, זכאותם לירושה תפוג (היורשים הידועים כבר לבית הדין נחשבים כמועמדים לירושה שכבר נרשמו).
ציריך (Zuerich), ה-30 במרץ 1994
בית הדין המחוזי של ציריך (Zuerich)
השופט היחיד לענייני ירושה
רשם בית הדין
ד"ר למשפטים ר. וובר (Dr. iur. r. Weber)

מכללה לחינוך סמינר הקיבוצים
נמשכת ההרשמה

להכשרת מורים להסטוריה כללית ותולדות עם ישראל
- תעודת הוראה לכתות ז' – י'
- תואר ראשון "בוגר בהוראה" (B.Ed)
- אפשרות השלמה לתואר B.A באוניברסיטת ת"א
- בתכנית הלימודים - דגש על ההיבט התרבותי הרחב.

להכשרת מורים למדעים ביולוגיה – כימיה
- תעודת הוראה לכתות ז' – י'
- תואר ראשון "בוגר בהוראה" (B.Ed)
- אפשרות השלמה לתואר B.Sc באוניברסיטת ת"א
- בתכנית הלימודים - דגש על לימודי שדה וסביבה.

דרך נמיר 149, ת"א טל': 03-6902323

מנדלה הוא לא

נתניהו: ערפאת עשה לו את היום תצלום: צביקה טישלר

אלמלא היה פוק אנטיפטי כזה, יכול היה ביבי נתניהו לשלוח זר פרחים כזה גדול לערפאת, ועל הכרטיס לכתוב: עשית לי את היום. תמשיך, תמשיך.

בדיוק ביום שקם אריק שרון על הביבי וקרא תיגר על מנהיגותו, התפרסמה הקלטת הלוהטת של היו"ר, מיוהנסבורג. לביבי היתה עדנה רגעית, ושוב יכול היה להתברבר על תורת השלבים של ערפאת.

צריך להיות קרוש כדי לא להתעצבן מהקונצים, השטיקים, ההצגות והלשון המתהפכת של ערפאת. אחרי כל קטע כונה־אמון, הוא דואג לקטע הורס. כמו השטיק של אי־ההחתימה בטקס, בקהיר. כמו הג'יהאד והשטויות שלו על ירושלים שמעולם לא היתה בירה יהודית, ושעדות מסייעת לכך הם נטורי קרתא והשומרונים. וההתפתלות שלו, לאחר מכן, באוסלו, היתה לא פחות מגוחכת.

זה מה יש. נלסון מנדלה הוא לא, עם הקסם האישי השופע, החוכמה והאצילות.

מצד שני, מנדלה ראה בהתגשמות כל חזונו. ערפאת עוד רחוק מהמדינה הפלשתינית.

פינוי ופיגוע

בארץ הקשה הזאת, הכל הולך בעוצמות גדולות. פיגוע נושך בעקב פינוי. מתנחלים בחברון שוב מרימים את ראשם המכוער ועורכים טיול פרובוקטיבי בעיר, שהשוק שלה עוד סגור מיום הטבח של גולדשטיין. התוצאה: 19 פצועים.

אחרי כניסת המשטרה הפלשתינית ליריחו, עם התמונה הסימלית הבלתי־נשכחת של האשה הפלשתינית הגדולה, מין ביג־מאמא, צועדת בגאון לאורך הכביש המאובק, נושאת את דגל פלשתין – בא הרצח ליד בית חגי.

אחרי פינוי עזה, עם כל המראות – עיר משתוללת משמחה אחרי שש וחצי שנים של עוצר לילה, צעירים מונכים באבנים בחיילים העוזבים, יריות פנטזיה, ואנחת הרווחה של כל החיילים – באה ההיסטוריה של עניין בית־הכנסת ביריחו בניצוחו של חנן (פורים שמח) פורת.

מתי כבר נוכל למות משעמום?

גם אשה, גם פילגש

ולמה שלא נאמין לידיעה ב"מבט", על תכך בין חיים רמון ועמיר פרץ, שלפיו יכהן רמון כמזכ"ל ההסתדרות רק שנתיים ואז יקבל פרץ את הכסא הלוהט. כדאי לזכור, כי לפני ואחרי נצחונו, כאשר נשאל כמה זמן יהיה מזכ"ל, השיב רמון: עד שאמלא את התחייבויותי לבוחר.

שיכחיש, רמון, עד שיכחילו פניו. צרך לזכור לו את הקטע, שבו הכריח את הטלוויזיה לחזור בה מהידיעה, כי הוא זומם ללכת יחד עם מאיר שיטרית, שהוכחה מאוחר יותר כנכונה.

רמון, הנמצא כרגע במצב המאושר של גבר שאשתו יודעת שיש לו פילגש ומשלימה עם זה – גם בפנים גם בחוץ: גם בסיעת הפרלמנטרית, גם מנהיג בשתי מפלגות, וגם חושב על אפשרות של מפלגת מרכז ר"שית – ממשיך ברעיונות הפופוליסטיים שלו.

זה הכל טוב ויפה למכור, אולי, את הבניין ברחוב ארלוזורוב, ולעבור לבניין קטן וחסכוני יותר. אבל לעבור לירושלים? למה לא. מי נגר ירושלים? זה כמו אמהות ועוגת תפוחים. וזה ימצא חן בעיני חוגים מסויימים מאוד.

נראה, אך לא נעשה

כמי שהתריעה, לפחות פעמיים בשנה, על המראה המגונה הזה, של שולחן הממשלה העמוס באוכל ומשקה, אני מרגישה פתאום כמו נוסעת באלטלנה, שנרדפת ונמעכת בין כל הקופצים עליה רטרואקטיבית.

אחרי שבוטל המראה, פתאום כולם כותבים איזה גועל־נפש זה היה. לטלוויזיה גם התקשרה איזו מומחית לאוכל, שקישקשה שזה היה מאוד נזירי, כי באוזוות של "מקבלי החלטות" אוכלים מפואר יותר. איזה שטויות. מרובר בשולחן ממשלה.

שלא כמו הצדק, כאן זה נראה, אך לא נעשה. האוכל פשוט יועבר לחדר סמוך.

התרגלנו לפרצופם

אוקיי. קחו מהם את מראית האוכל. רובם שמנים מדי. אך בשם אלוהים, אל תפעילו את הגזירה השנייה, המונעת התראיינות של השרים אל מיקרופון ומצלמה קורצים, אחרי ישיבת הממשלה.

איזה הנאות ככר יישארו לנו? לראות את השרים נודדים, במקרה ובכוונה, אל מיכלאת העתונאים. את מבטו המתחנן, אך התקיף של השר שיטרית "קחו אותי, אני כאן", את התמהמהותו מלאת התקווה של מיכה חריש, אולי, בכל־זאת? את עיניה התרות של שולמית אלוני כארי לן אחרי מכוניתה. את צעירתו המרושנת של של פואר. כן? לא?

התרגלנו לפרצופם המצחיק במעמרים האלה. אל תעשו לנו את זה.

איזה ביטחון עצמי

כל פעם אני נמלאת מחדש השתאות נוכח השיבושים הגוכלים בבורות, מפי כוכבי התקשורת האלקטרונית, הנאמרים בביטחון עצמי כזה.

ברדיו, הכריז בקול נלהב קריין ספורט על קבוצה כלשהי שהיא אנדר־דה־דוג. בטלוויזה מדברת אתי חסיד על ה"הגמוניה" של מפלגת העבודה. שולמית שמרלינג, בהתלהבותה האופיינית, מדברת בביטחה כזו, בקשר לאיזו חפירה ארכיאולוגית, על אורפיאוס "אל השאול". אורפיאוס לא היה בכלל אל, כי אם גיבור מיתולוגי, והוא ירד לשאול לחפש אחרי אשתו. ושלי יחימוביץ' חרעתנית מכריזה כל יום חמישי על "שוביניסט" השבוע. שוביניסט, שוביניסט, על שם הפטריוט המגוחך בצבא נפוליאון, ניקולא שובן.

הגידו בגת

● איפה, לכל הרוחות, ההסתדרות, בעניין שביתת העובדים הסוציאליים האורכת כבר חודש? אנשים העובדים ונשחקים במצוקות החברתיות הקשות ביותר, תמורת שכר מעליב? מלה טובה לראשי העיריות והמועצות המקומיות שבאו להזדהות איתם. בכנסת מקוננת שרת העבודה והרווחה, הלוא היא אורה נמיר, כי האוצר אשם: מה, אנו אניו לא רגישה? שוועדת העבודה והרווחה תילחץ על האוצר, עד אז היא אולי תוציא לשובתים צווי ריתוק.

● תרבות הכלחניות הישראלית: ממציאים נגמ"ש חדש וקוראים לו "אכזרית".

ד"ר מנוס

שִׁעוּר רִאשׁוֹן לְחַיִּים רָמוֹן

חָזַר הַבֵּן מִן הַצָּבָא
אֶל חֲנוּתוֹ שֶׁל אַבָּא
לִלְמֹד כֵּיצַד זֶה מִתְנַהֵל
וְאֵיךְ עוֹשִׂים עִסְקָה בָּהּ.

נִכְנַס קְלַיְנְט לִקְנוֹת סְחוֹרָה...
אָמַר הָאַבָּא: "יַאלְלָה,
עֲלֵה יַלְדִּי עַל הַסֻּלָּם
וּרְאֵה אִם הִיא לְמַעְלָה"

אֲבָל, כְּמוֹ שֶׁהַבֵּן עוֹלֶה
עַל הַשְּׁלַבִּים בְּנַחַת,
מָשַׁךְ הָאָב סֻלָּם – וּבְנוֹ
נָפַל לוֹ עַל הַתַּחַת.

אָמַר הָאָב: שִׁעוּר רִאשׁוֹן
הִנֵּה לִמַּדְתִּיךָ,
בַּעֲסָקִים אָסוּר לִסְמֹךְ
אֲפִלּוּ עַל אָבִיךָ"

וְאִם בַּעֲסָקִים זֶה כָּךְ,
רָמוֹן – אָז אַל תִּשְׁכָּחָה
שֶׁבְּעִסְקֵי פּוֹלִיטִיקָה
זֶה פִּי־מָאתַיִם כָּכָה.

הַצִּרְעָה וְהַדְּבוֹרִים

צִרְעָה נ׳ חֶרֶק גָּדוֹל מִסִּדְרַת הַדְּבוֹרָנִיִּים, נִכָּר בְּצִבְעֵי הַגּוּף הַבּוֹלְטִים – חוּם וְצָהֹב (Vespa orientalis). הַצְּרָעוֹת חַיּוֹת בְּקֵן מְשֻׁתָּף בִּמְחִלּוֹת בָּאֲדָמָה, בְּחוֹרֵי חוֹמוֹת אוֹ בְּאִילָנוֹת וְכוּבִים. גּוֹרְמוֹת נֵזֶק רַב לַחַקְלָאִים בְּכַרְסְמָן פֵּרוֹת שׁוֹנִים וּקְלִפּוֹת שֶׁל עֵצִים, וְכֵן קָשָׁה פְּגִיעָתָן בְּמִכְוָרוֹת: הֵן צָדוֹת דְּבוֹרִים. הַנְּקֵבוֹת וְהַפּוֹעֲלוֹת מְזֻיָּנוֹת בְּעֹקֶץ אַרְסִי. עֲקִיצָתָן מַכְאִיבָה מְאֹד. – [צִרְעַת־, צְרָעוֹת, צִרְעוֹת־, גם צִרְעִיּוֹת, גם צְרָעִים, צִרְעֵי־]

צרעה (1/1)

(מילון אבן שושן)

צִרְעָה אַחַת בָּנְתָה לָהּ קֵן
דַּוְקָא בְּתוֹךְ כַּוֶּרֶת...
אָמְרוּ לָהּ: "טַמְבֶּלִית אַחַת
טִפְּשָׁה אַתְּ וְעִוֶּרֶת!

דְּבוֹרִים לֹא אוֹהֲבוֹת פּוֹלֵשׁ
אֶל תְּחוּם הַטֶּרִיטוֹרְיָה,
הֵן יַעַקְצוּךְ – כִּי זֶה טִבְעָן
מִשַּׁחַר הַהִיסְטוֹרְיָה".

הֵשִׁיבָה הַצִּרְעָה: "גַּם לִי
יֵשׁ עֹקֶץ וְיֵשׁ אֶרֶס,
אִם אֶעֱקֹץ אָז אֶעֱקֹץ
עַד חֹרֶב וְעַד הֶרֶס".

מוּסַר הַשְׂכֵּל: דְּבוֹרִים עוֹקְצוֹת,
וְהַצִּרְעָה צִרְעָה הִיא,
וְכָל פְּגִישָׁה שֶׁבֵּינֵיהֶן
אָסוֹן וּמְאֵרָה הִיא.

וְאִם עַד כָּאן זֶה לֹא הוּבַן:
חֶבְרוֹן – הִיא הַכַּוֶּרֶת
וְהַצִּרְעָה – מִתְנַחֲלִים
בְּלֵב לִבָּהּ שֶׁל עִיר.

הרבי חולה, אין חתונות

זה חודשיים מוטל הרבי מלובביץ' בחדרו בבית החולים במנהטן. מוחו מת, ורק מכונות הנשמה ותרופות מחזיקות את גופו בחיים ● חסידיו, שהתרגלו לקבל את הדרכתו בכל דבר ועניין, מעכבים חתונות, בדיקות ואפילו נסיעות לחו"ל

בפתח בית החולים במנהטן. בית דין של חב"ד פירסם החלטה, התובעת מאלוהים לאושש את הרב מייד. בינתיים מחכים לתשובה

תצלום: יונתן טורגובניק

צדוק יחזקאלי, ניו־יורק

כמעט מדי יום ביומו מתנהל לו בשקט טקס מוזר בחדר עמוס מכשירים וצינורות פלסטיק במחלקה לטיפול נמרץ של בית החולים "בית ישראל" במנהטן.

לתוך החדר נכנס ביראת כבוד אדם מזוקן לבוש חליפת חסידים ומקריא בשקט שמות באוזניו של ישיש בן 92 השרוע פרקדן על המיטה, כשחצי תריסר צינוריות מחוברות לחלקים שונים בגופו. זה אולי לא נראה כך, אך זוהי שליחות חשובה, ביוון שהאנשים שבשמותיהם נוקב הרב לייב גרונר עומדים בפני החלטות מהחשובות בחייהם. חלקם מבקש להתארס, יש שעומדים בפני בדיקות שיקבעו אם מחלתם קטלנית, אחרים מבקשים לצאת למסע רחוק. כולם מצפים בכיליון עיניים לברכתו ולהדרכתו של הרב מנחם שניאורסון, הרבי מלובביץ'.

אבל הרב אינו עונה. הוא גם אינו שומע, אינו רואה, אינו מרגיש דבר – ומבחינות רבות אינו מצוי עוד בעולם החיים, לפחות אלה הגשמיים. מוחו הרוס ומת זה חודשיים, ואין רופא אחד מצוות המומחים העולמיים שבדק אותו, הסבור שיש דרך רפואית להחזירו לחיים.

אבל כל אלה אינם מעלים ואינם מורידים עבור אלפי חסידי חב"ד. הם בשלהם. מאמינים בביטחה שהנס הגדול עתיד להתרחש בקרוב. הם אינם רואים את מה שרואים הרופאים: גבר קשיש, שמשקלו ירד עד 35 קילוגרם, המונשם זה חודשיים בידי מכונה, מחובר למכונת דיאליזה, מקבל עירויי דם בלתי פוסקים וכמות אין־סופית של תרופות לייצוב מצב הלב, נגד לחץ הדם הגבוה ונגד דלקת הריאות והזיהומים הרבים שתקפו אותו.

הם רואים רק את מנהיגם שארשיטו קם חזרה לתחייה ונוטל את שרביט המשיח, הממתין לו.

ובינתיים ממתינים. וההמתנה קשה והחיים אינם כביאים־ימימה.

חסידים שתכננו להתארס מעכבים אירוסיהם, קהילות שהתכוונו לצאת לביקורים בארץ אינן יוצאות, ונשים וגברים שהתרגלו לעצות שיכוונו את מהלך חייהם – נאלצים לחיות בלעדיהן.

לפני שבועיים התקבל מכתב במשרדי אל־על בניו־יורק מבית־כנסת קטן בפלורידה, שמתפלליו הקבועים עמדו לצאת בקיץ לטיול בישראל. "אנחנו מצטערים", כותב רב הקהילה שנמנה עם חסידי לובביץ', "אך עקב מחלתו של הרבי אין באפשרותנו לקבל ממנו את ברכת הדרך, ואנחנו נאלצים לדחות את הנסיעה עד שיבריא".

הם אינם היחידים. מאז לקה הרב בשבץ המוחי החמור השני, לפני יותר מחודשיים, ואיבד את הכרתו לבלי שוב, לא נרשמו כמעט אירוסים בחסידות. בשלב מסוים דובר על לפחות 50 שידוכים שהתעכבו, שכן בחב"ד אין זה מקובל לקבל החלטה כה מכריעה ללא הדרכתו של הרב. למעשה היה המצב כה עגום מבחינה זו, שבית־הדין של החסידות התכנס והוציא הנחייה לחסידים שתכננו להתארס: קיימו את תוכניותיכם כרגיל.

בהמרצת בית־הדין קיבלו על עצמם מזכיריו של הרב, ובעיקר גרונר, את השליחות להקריא את שמותיהם של המבקשים להתארס בפני שניאורסון החולה. "הרבי לא אמר לא, אז אנחנו רואים זאת כבכן", הסביר חסיד את הפילפול.

הנתיב שנפתח הפך פתרון למצוקות רבות. החסידים אפילו טוענים שזה עובד. אשה אחת ראגה ששמו של אביה החולה יוקרא בפני הרב. למחרת, אומר הסיפור, גילתה בדיקה רפואית שעבר אביה שמצבו שפיר.

הסיפור הופץ מפה לאוזן כהוכחה ברוקה, שגם אם מוחו מת לכאורה, כוחו העל־אנושי של הרבי לא נפגע כהוא זה.

"זה לא מפליא אותי בכלל", אומר הרב דוזו גולדשמידט, שליח החסידות לישראלים הגרים בניו־יורק. "חייב להיות נס. אם אתה מאמין בתורה ואם אתה חסיד חב"ד אתה יודע, שאין פשוט כל אפשרות אחרת. הרבי יבריא ויתגלה כמשיח. אז הגויים שאנשים מעריפים לחכות".

בהיעדר הרבי, מורגש קיפאון בכל הקשור ליוזמות או למיבצעים חדשים. זה חודשיים לא שוגרו שליחים למקומות חדשים, אם כי שליחים מוסיפים לצאת למקומות בהם כבר פועלת החסידות.

כאשר הובהל הרבי בבוקר ה־10 במארס השנה לחדר הטיפול נמרץ, היו הרופאים בטוחים שלא יוציא את הלילה. מזכירו גרונר בכה אותו יום כילד. בעיריית ניו־יורק ובמשטרה כבר עבדו על ההכנות לקראת טקס ההלוויה הגדול ביותר בהיסטוריה של העיר.

מאז – וזה בדוק – הרצאו התוכניות מהמגירה כבר שלוש פעמים לפחות. פעם אחת, ביום שני לפני שלושה שבועות, הרימו אפילו החב"דניקים המאמינים ביותר ידיים. אפילו מכונת ההנשמה לא עזרה עוד, ולאחר התקף לב שבו לקה – נדם לבו של הרבי. כשהבינו שהפסידו במערכה, הפסיקו הרופאים את מאמצי ההנשמה סופית. ובאותה שנייה, מספרים אלה שנכחו במקום, החל לבו של הרבי לפעום שוב.

"זה לא קשור ברפואה. זה נס", מילמל בהשתאות אחד הרופאים. מאז מופץ הסיפור בחסידות בתוספות אלו ואחרות ומשוחזר לא רק כתזכורת לכוחו העל־אנושי של הרבי, אלא כחיזוק לחסידים ברגעים הקשים.

רק ביום חמישי שעבר העריכו הרופאים בבית־החולים, שבגלל דלקת הריאות וזיהומי דם, שגרמו לאבריו של הרבי להכחיל, אין לו יותר מיומיים לחיות. וגם בשעה ששורות אלה נכתבות אין שינוי באבחנתם הבסיסית של הרופאים, שהמצב אבוד.

אבל החסידים ממשיכים להגיע לבית החולים כדי להתפלל לשלומו ולועגים לתחזיות. "לטבע יש גישה רק עד לנקודה הזו", אומר חסיד צעיר שניצב ליד בית החולים. כתג השבועות עשה את הדרך בת 10 הקילומטרים מברוקלין לבית־החולים כרגל, עם אלפיים חסידים נוספים, כדי לא לחלל את החג. "זה כבר עניין של נס", הוא מוסיף. "השם חייב לנו על הסבל שהעביר את הרבי ואותנו בחודשים הללו".

הטון הזה כלפי אלוהים אינו בא רק מחסיד משולהב. הדברים הגיעו לידי כך, שבית דין צדק של חסידי חב"ד התכנס יום אחד ופירסם החלטה, התובעת מאלוהים לאושש את הרב מייד.

כדי לעזור במשימה נולדו וגוועו חצי תריסר ימי צום, מאות גיחות של טנקי מצוות ואין ספור טלפוניים יומיים לקווי טלפון מיוחדים, שמערכנים את החסידים ברחבי העולם במצבו של הרבי.

החב"דניקים בזים למי שמרים גבה מול המאבק חסר התקדים כהיקפו לשמר את חייו של הרבי. צוות המומחים העולמיים שגוייס לא התקבץ מעולם עבור ישיש גוסס בן 92. החב"דניקים ממשיכים להביא נוירולוגים לבדוק אותו, ורופאים ואחים מטפלים בו מסביב לשעון. וזה לא נעשה בחינם. מחיר הטיפול מוערך כ־20 אלף דולר בשבוע, ואיש אינו מניר עפעף.

מחוץ לחדר הטיפול הנמרץ, ומעל ראשיהם של "עמך", ממשיכה להתחולל ביתר עוז מלחמת הירושה. מזכיריו של הרבי – וראשי שני המחנות המפלגים היום את החסידות – עברו לבית־החולים. השניים, גרונר וקרינסקי יושבים בחדר הפונה לחדרו עמוס המכשירים של הרבי, ואין יוצא ואין בא אליו שלא דרכם או דרך מזכיר שלישי (נייטרלי), בנימין קליין.

קליין, אולי מפני שאינו נאמן לאיש מלבד הרבי, אינו מש מהחדר 24 שעות ביממה, ודואג לפתוח את דלת החדר, כדי שקולות התפילה בשחרית, במינחה ובערבית יגיעו אל הרבי מחדר התפילות המיוחד שהוקם בסמוך.

גרונר וקרינסקי אינם מחליפים כמעט מלה זה עם זה, ומסתלקים רק לעת לילה לחטוף כמה שעות שינה לפני שיחזרו למשמרתם. לרשות שניהם העמיד בית־החולים חדרים מיוחדים כדי שיוכלו להישאר עם הרב גם בסופי שבוע. אפילו אחי "חברת ההצלה" של חב"ד, שהם היחידים מלבד הרופאים המורשים להיכנס אל הרבי, מחולקים לפי הנאמנות למחנות.

האלימות שחדרה לעימות על הירושה כבר הגיעה עד מיפתן הקומה השביעית של בית החולים. כשלושה מחסידי גרונר היכו את חיים הלברשטאם, אחד מנאמני קרינסקי, שטיפל ברב, לאחר שסירב לתת להם להיכנס לחדר. המקרה הסתיים באישפוזו של הלברשטאם.

זה התלונן במשטרה נגד השלושה, והוצא נגדם צו, האוסר עליהם להיכנס לבית הכנסת של התנועה בברוקלין. בית הדין של חב"ד הגיב בכתב סירוב נגד הלברשטאם, על שהעז לכבס את "הכביסה המלוכלכת" בחוץ. בינתיים ממשיכים שני הצדדים להאשים זה את זה, באוזני כל מי שרק מוכן לשמוע, בנסיון לרשת את כס חב"ד ולתפוס את מוקדי הכוח, בעוד הרבי נאבק על חייו בבית החולים.

לצורך המאבק אפילו מופצות שמועות הגורמות לפריחה בעורו של כל חסיד חב"ד. אחת מהן, שהחרידה את כל שומעיה, היתה שמסירי מחנהו של גרונר שרו לו "יחי המלך המשיח" ביום הולדתו, שיר השמור רק לרבי. גרונר, אגב, עדיין מאשים בחוגיו את קרינסקי ב"אסון", בכך שהתעקש לשגה את הרבי לניתוח הקטראקט בעינו, ניתוח מיותר בעיני גרונר – שמספר ימים אחריו התמוטט שניאורסון.

במלחמה הזו אין כמעט כללים ומחסומים. לפני כמה שבועות נפרץ חדרו של הרבי בקראון־הייטס על־ידי אלמונים, שנטלו את כל חפציו האישיים, כולל מעיל השבת שלו ושופרו. כשהתגלתה הפריצה בערה חמת אנשי קרינסקי באש. הם חשדו שידם של אנשי גרונר במעל: בהתערבות בית הדין של התנועה, שפירסם קריאה להחזיר את החפצים, הושבו חלק מהם למקומם. אבל ל"סירטוק" (התליפה) ולשופר אין עדיין זכר.

נכון לעכשיו נראה שידו של קרינסקי על העליונה. גם סוגיית מכתב הירושה של הרבי (אין יורש, זה כבר ברור) עולה, שאת ניהול המוסדות הפיננסיים והמינהליים של התנועה הותיר לקרינסקי ולאנשיו. מי שראה את מכתב הירושה, שנכתב כמה שבועות לאחר מותה של רעייתו של הרבי, מעיד, ששמו של גרונר אין זכר בין מנהלי המוסדות.

אבל לחסידים הפשוטים, ואלה הרוב, אין עניין במלחמות. הם אינם מתכננים ירושות, ואמונתם המוחלטת, גם נוכח המצב האבוד, תמימה ואפילו נוגעת ללב.

"מה זאת אומרת", ענה בפליאה חסיד אחד, כששאלנו אם הוא מתכוון להעביר גם את השבת בתפילה מול בית החולים. "בוודאי שלא. אני בטוח שעד שבת כבר נהיה עם הרבי ומשיח על המטוס לארץ ישראל".

הוא לא התגבר.

ב. מיכאל

ומי מאזין על הקו בבקשה?

שירות־ביון סלולארי

כל דבר בעולם התקשורת הישראלי. מאן־דהו שבר את שאריות הכלים. מאן־דהו, כך נראה לפחות לכאורה, החליט להקים לעצמו באמצעים בלתי־חוקיים בעליל, שירות־ביון של ממש. הרבה־הרבה מעבר לסתם האזנה גמרית כדי לנגח יריב עיסקי.

אבל מי?

לא קל לפענח את רשימת המואזנים שהתפרסמה. אך למבקשים להשתעשע במשחקי בילוש ובספקולציות מרהיבות, להלן כמה רעיונות:

1. ראשית חוכמה, כדאי להתעלם כמעט לחלוטין מרשימת מספרי הפלאפון, ולהתרכז אך ורק ברשימה הטלפונים המואזנים. לא, חלילה, מכיוון שהאזנה לפלאפון מגונה פחות מן ההאזנה לטלפון, אלא אך ורק מטעמים טכניים גרידא. האזנה לפלאפון היא כה זמינה, כה נוחה, כה קלה, כה מפתה, עד כי הבלש האמיץ לא צריך אפילו לנטוש את שולחן־כתיבתו. וצריך אותו בלש להיות מברזל (ורובם למרבה הצער עשויים מחומרים שמצב־צבירתם רופס הרבה יותר), כדי להתאפק מלאגור כך מאגר־מידע תופח והולך.

2. לאחר ניפוי הפלאפונים, נותרה בידינו רשימה קצרה הרבה יותר של טלפונים מואזנים. כאן הסיפור שונה לחלוטין, כי איש אינו מאזין באקראי לטלפון קווי. לצרכי האזנה שכזאת, חייב איש עם מברג לטפס על קירות, או לחטט בארונות־סעף, ולחבר כל מיני חוטים לכל מיני מקומות. אין שוגג, אין מקרה. רק זדון, מוזמן על־ידי לקוח. בדיקת המספרים הללו כבר הרבה יותר מעניינת ומשמעותית.

3. ראוי לשים לב גם לשמות הלא־מוכרים ברשימה. מאלה עולה כי משרד החקירות ההוא השתמש, כך נראה, במה שקרוי בז'רגון – „ספר טלפונים הפוך". זהו קובץ מספרי טלפון (מודפס או ממוחשב), שאיננו אלפאבתי אלא מיספרי, דהיינו – אם בספר טלפונים רגיל מאתרים מספרי טלפון על־פי שמו של בעל־הקו, הרי ספר טלפונים „הפוך" מאפשר את איתור שמו של בעל־קו על־פי מספר הטלפון שלו. מוצר שימושי מאוד לצרכי חטטנות, אך קשה מאוד להשגה או לייצור.

דא־עקא, הספר „ההפוך" חושף רק את שם בעל־הקו כפי שהוא רשום במחשבי „בזק", ולעתים האיש המשתמש בפועל באותו קו, כלל אינו הבעלים הרשומים (למשל – בדירות שכורות, או בטלפונים הרשומים על־שם חברות). רק כך אפשר להסביר את נוכחותם של כמה מן השמות האנונימיים־לכאורה המופיעים ברשימה.

4. שימוש אחר בכל־זאת כדאי לעשות ברשימה הסלולארית. אותו מקלט פיקחי מסוגל לפענח ללא קושי לאיזה מספר התקשר מנוי פלאפון, ואז – בעזרת „ספר הטלפונים ההפוך" – לאתר את בעליו של אותו קו. על־כן, אם רק מספר הפלאפון שלך מופיע ברשימת הפלאפונים, כדאי שתמחק את חיוך־היוהרה הגאה מעל פרצופך: עדיין אין ודאות שהאזינו לך. לעומת־זאת, אם אתה מככב ברשימת הפלאפונים, אך ברשימת הטלפונים מופיע גם מספר הטלפון של מקום העבודה של אשתך (ו/או דירת חותנך, ו/או רופא השיניים שלך), אתה יכול להשוויץ בריש־גלי: האזינו לך, ועוד איך!

5. ועתה, בלשים חובבים יקרים, אין אלא ליטול את רשימת הטלפונים, לבדוק היטב־היטב את כל קוויה, ולנסות לפענח מי הוא זה שמערכת מסובכת ומסועפת של אינטרסים, קושרת אותו אל חלק נכבד מן המספרים הללו. מי הוא העכביש היושב במרכזה של רשת הקורים הזאת.

6. תרגיל־חימום: ברשימת הטלפונים שנמצאה, מופיעים גם הארון ח. רוכוורגר ומשפחת סופרן. נסו־נא, בלשים יקרים, לגלות במה חטאו האנשים הנכבדים הללו שכך ייעשה להם, ומה קשר יש להם ל„ידיעות אחרונות"?

7. בהצלחה.

למאזינים שלום

בימים שכאלה אני מקפיד לפתוח את כל שיחותי הטלפוניות בברכת „למאזינים שלום". יש בכך כמובן מידה מסויימת של יוהרה אופנתית, שהרי אין טעם רב בהאזנה לשיחותי המשמימות, ועצם הרעיון שאי־שם מאזין מאן־דהו כי תצמח לו טובה מרעישה כלשהי מן הטלפון שלו – הוא בגדר יומרה די מגאלומנית. אך בני־שיחי מתרשמים עמוקות מן הפתיחה הזאת, ואף שהם סונטים בי בגסות על ההישתחצות הזאת, בכל־זאת נטמן זרע כלשהו של חשד במוחם והם נוטים לקצר בשיחותיהם. גם זה משהו.

אחרים עוברים לשפת־הירוגליפים:

„מדבר גימל. תקשיב טוב: כמו אבא של מנחם, אבל עם למ"ד בסוף, כן? אז יש להם עוד. אבל בלי תפוזים בראשי־תיבות זה לא ילך, אתה קולט אותי? ככה אמר לי האח של – אתה זוכר מה אכלנו לפני שבוע? אותו דבר אבל ההתחלה – והוא שואל גה־נה־נה זה כמו להיות ירדן... תפשת?"

אין לי מושג ירקרק על מה הוא מדבר, אך אני מקפיד לענות תמיד: „בטח. אז קודם כל תורה, ותגיד לו – ברזלן צפוני בלי האמצע, כמו שאמרת לי על־יד השולחן של הביצה למטה, אחרי שחזרנו מאתה־יודע איפה... אתה הבנת אותי?"

בטח שהוא הבין.

(אין לי אגב כל ספק כי כך, כשיחת טלפון מואזנת, הומצאו תשבצי־ההגיון).

יש גם כאלה המשוכנעים כי כל מאזין, מטבע בריאתו, הוא אידיוט. סמוכים ובטוחים כי שום אוזן ערילה לא תרד לסוף דעתם הסובטילית, הם מדברים כך:

„מדבר 'אבינו'. תגיד, אתה־יכול אולי לזרוק לי חמישה מניינים ו'זובות עד פעמיים כייטוב הבא?"

לו הייתי רוצה לענות כמו בן־אדם, הייתי עונה כמובן: „אין בעיה, אברהם, ברגע שתחזיר לי את המאתיים שקל שלווית בשבוע שעבר, אני אלווה לך חמישים עד יום שלישי הבא".

אבל אברהם לא החזיר, ואני לא רוצה להאדיר את סך השקעותי בכיסו, ועל כן אני עונה: „תקשיב טוב: ברזלן צפוני בלי האמצע, כמו שאמרת לי על־יד השולחן של הביצה למטה, אחרי שחזרנו מאתה־יודע איפה... אתה הבנת אותי?"

וכאשר אני שומע את לסתו של 'אבינו' נשמטת בחוסר־הבנה טוטאלי, אני יודע כי שוב חסכתי חמישים שקל.

וכך, בזכותם של המאזינים האלמוניים, אני חוסך גם זמן גם כסף. מה רע?

פסק השבוע

אף לא שבוע אחד חולף ללא פסק־הלכה מרהיב כלשהו.

פסק־השבוע שייך לכבוד הרב אפרים זלמנוביץ', רבה של מזכרת־בתיה. הרב זלמנוביץ' פסק כי אסור באיסור חמור לשיר בבית־שימוש.

להבדיל מכמה וכמה פסקי־הלכה אחרים, נראה שזו דווקא גזירה שהציבור יכול לעמוד בה, אך בכל־זאת אני מבקש להבהיר לכבוד הרב עניין פעוט כלשהו.

אין הנחתום מעיד על עיסתו־שלו, ועל כן אודה בלשון הכללה מגוכרת. ובכן, בהחלט עלול לקרות כי מתוך בית־שימושם של יהודים טובים יבקע קול יבבה דקה, לעתים עולה ולעתים יורדת, עד כי לפעמים ניתן לסבור כאילו בשיר „יודל" מדובר.

ולא היא, אין זה חס־וחלילה יהודי המפר פסקי רבנים ונותן קולו בשיר, בעודו מפנה את בני־מעיו. זהו פשוט תוצר לוואי של האוכל החריף שהוא אכל אמש במסעדה הודית, החורך לעצמו עם בוקר את הדרך החוצה, ובדרכו הוא מפיק קולות נהי שכאלה מפיו של היהודי המתייסר.

רומני שזו הבהרה חשובה ומועילה, לבל יגיעו הבריות, רחמנא־ליצלן, לכלל הוצאת־דיבה, הליכת רכיל ולשון־הרע, כל־אימת שישמעו מין זמר נוגה שכזה עולה מבית־כבודו של יהודי.

עוד פסק הרב כי בחוות השירותים „מקום הטינופת והטומאה", אסור בכלל לדבר בבית־הכסא בלשון הקודש, אפילו לא דברים בטלים; גם לא בטלפון או במכשיר קשר.

האם מוכן כבוד־הרב לפרסם תוספתא לפסק־ההלכה שלו, ולפרט בה איזו שפות ואילו אמצעי־תקשורת מותרים בכל־זאת ליושב על־אסלה המבקש, או תנאלה, לתקשר עם העולם החיצון. האם, רק דרך משל, אותות־מורס ביידיש הם כשרים?

הרב זלמנוביץ׳: [illegible]

חיים חפר

השתתפות בצער

הוֹ, אַבִּירֵי הַמּוֹלֶדֶת, הוֹ, נְסִיכֵי הַיָּמִין • קַבְּלוּ אוֹתִי שֻׁתָּף לְצַעַרְכֶם, כִּי מִי הָיָה מַאֲמִין • שֶׁכָּכָה יַעֲשׂוּ לָנוּ, שֶׁכָּךְ יִתְקְעוּ בְּגַבֵּנוּ סַכִּין • הוֹ, „מִי יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינַי מְקוֹר דִּמְעָה" • אֵיךְ הַמֶּמְשָׁלָה הַבּוֹגְדָנִית הַזֹּאת, עוֹזֶבֶת אֶת עַזָּה, וְאֵין נֶחָמָה • אֵיךְ הַמִּשְׁטָרָה הַפַּלַשְׂתִּינָאִית, אֲשֶׁר כָּל לוֹבְשֵׁי מַדֶּיהָ, הָיוּ רַק אֶתְמוֹל רְעוּלֵי־פָּנִים • צוֹהֶלֶת בִּרְאוֹתָהּ כֵּיצַד אֲנַחְנוּ מִתְבַּזִּים וּמְסִירִים אֶת דְּגָלֵינוּ מִכָּל הַתְּרָנִים! • אָכֵן, שֻׁתָּף אֲנִי לִיגוֹנְכֶם בְּשָׁעוֹת אֲבֵלוֹת אֵלֶּה, וּבַיָּמִים הַקָּשִׁים • כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ נְסוֹגִים בְּחֶרְפָּה וּבְבֹשֶׁת, מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים • וַאֲנִי מַסְכִּים אִתְּכֶם בְּהֶחְלֵט רַבּוֹתַי, שֶׁאָסוּר לָנוּ לָתֵת יָד • לָאֵלֶּה הַנּוֹטְשִׁים, בְּקַלּוּת שֶׁכָּזֹאת, אֶת הַתְנַחֲלוּת־דְּלִילָה וְקֶבֶר־גָּלְיָת • כִּי הֲלֹא אֶרֶץ אֲבוֹתֵינוּ הִיא עַזָּה, וְכָל יֶלֶד מֵבִין זֹאת מִיָּד • הוֹ, עַזָּה עַזָּה, וַאֲנִי הֲלֹא אֵרַשְׂתִּיךְ לָעַד! ••

אַךְ אֲנַחְנוּ נָשׁוּב. וְעוֹד שׁוֹפָרֵנוּ יָרִיעַ • בִּכְפָרוֹת חַאן־יוּנֶס וּבְנוֹתֶיהָ וּבְחוּצוֹת גֶּ'בָלְיָה • וּבְנוֹת פְּלִשְׁתִּים מִדֵּיר־אַל־בָּלַח, עוֹד תְּשַׂמַּחְנָה אֶת שׁוּבֵנוּ בְּתֹף וּמְצִלְתַּיִם • וּבְנוֹת מַחֲנֵה־שָׁאטִי תַּעֲלֹזְנָה וְתֵצֶאנָה לִקְרָאתֵנוּ בִּמְחוֹלוֹת מַחֲנַיִם • וְתִינוֹקוֹת דְּבֵית־רַבָּן, מִבְּנֵי־סוּהֵילָה, יָשִׁירוּ לָנוּ „מַחָא מַחָא כַּפַּיִם" • וְעַזָּה תִּהְיֶה שֶׁלָּנוּ, לָנֶצַח נְצָחִים – בְּדִיּוּק כְּמוֹ יְרוּשָׁלַיִם ••

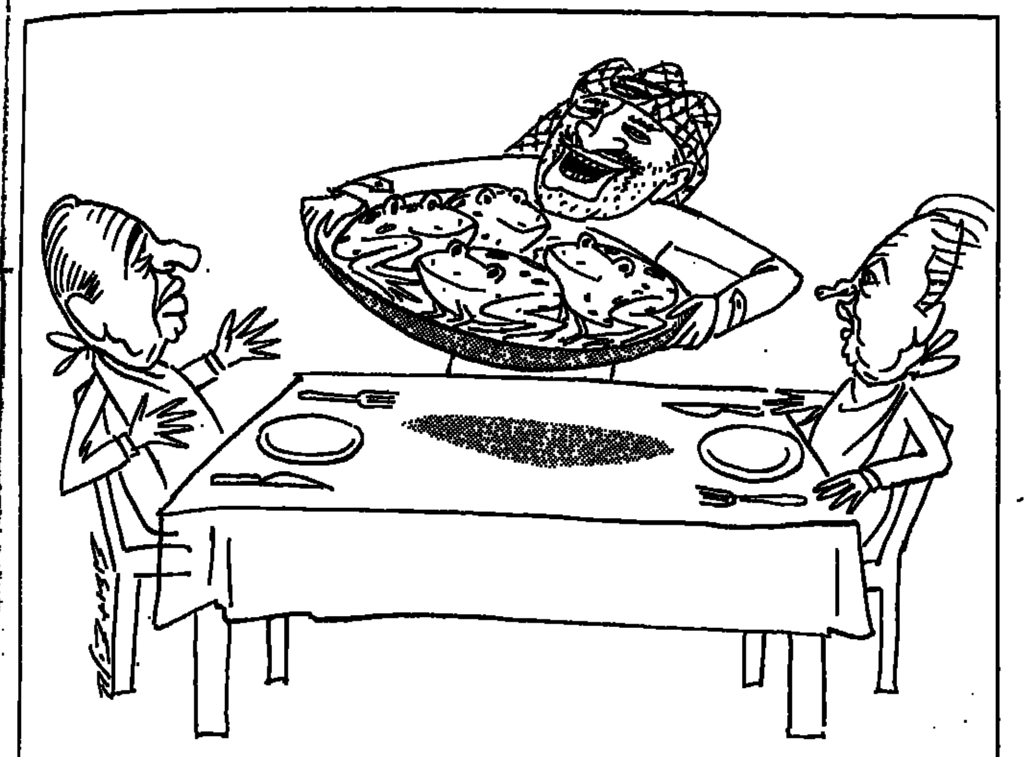
וְשׁוּב, הִשְׁתַּתְּפוּתִי בְּצַעַרְכֶם, כִּי גַּם אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ לְאוֹתָן שָׁנִים • שֶׁל רִמּוֹנֵי גַּז וְסִימְטָאוֹת הַדַּלּוּת וְיַלְדֵי הָאֲבָנִים • וְהָעֶצֶר, אָח, הָעֶצֶר, לַיְלָה אַחַר לַיְלָה • וְאֵיזֶה קֶרֶשׁ אוֹ בְּלוֹק הַיּוֹרֵד עָלֶיךָ מִלְמַעְלָה • וְאֵיזֶה יְרִי נֶחְמָד בְּסִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא, וְגִ'יהָאד קָטָן בְּשֵׁם אַלְלָה • – אָח, עַזָּה, עַזָּה, הֵיכָן אַתְּ עַזָּה, אַהֲבַת נְעוּרַי • הוֹ, אַתְּ בְּלִבֵּנוּ, לִבֵּנוּ תָּמִיד!! הוֹ, עַזָּה, יַאלְלָה בַּיְי!! ••

קיץ

הִנֵּה הוּא מַגִּיעַ, הַמַּמְזֵר, חוֹשֵׂף בְּהוֹנוֹת בְּסַנְדָּלִים • מְלַטֵּף כָּל חָזֶה שָׂעִיר, כָּל בִּיקִינִי, וְעוֹשֶׂה גַּלִּים • הַשֶּׁלֶג בְּחֶרְמוֹן נָמֵס, יוֹרֵד לְבָנְיָאס, מַלְבִּין רַק הַשִּׂיא • פּוֹשְׁטִים זָ'קֶטִים, חַבְרֵי כְּנֶסֶת, רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה, הַנָּשִׂיא • מְהוּמָה לְיַד מְסוֹף טָאבָּה, תּוֹר אָרוֹךְ מִשְׂתָּרֵךְ • לְעַם־יִשְׂרָאֵל מִתְבָּרֵר כָּךְ פִּתְאֹם, שֶׁאֶפְשָׁר גַּם שָׁלוֹם וְגַם שַׁארְם־א־שֵׁיךְ • „אֵין מָקוֹם יוֹתֵר" בְּסֵירוֹת הַמַּפְלִיגוֹת מִן הַמָּרִינָה • וְתִיקֵי סִינַי מְסַפְּרִים נִפְלָאוֹת עַל נוּאֵיבָּה וְסַנְטָה־קָתֶרִינָה • הַנַּעַר, שָׁזוּף עַד נְחֹשֶׁת, חוֹצֶה בִּגְלִישָׁה אֶת יַם הַמַּיִם • קַיִץ אֶרֶץ־יִשְׂרְאֵלִי חָזָק מִתְעַנֵּג מִן הַחוֹף עַד הַשָּׁמַיִם • חִיּוּךְ גָּדוֹל, מִיַּם סוּף וְעַד רֹאשׁ־הַנִּקְרָה, מִתְפַּשֵּׁט עַל הַשְּׂפָתַיִם • וְרַק בִּיבִּי נְתַנְיָהוּ עָצוּב. הוּא רוֹאֶה רַק חֹשֶׁךְ־מִצְרַיִם ••

נְמַל הַתְּעוּפָה נָתְבַּ"ג מָלֵא וּמְפֻצָּץ • הַשָּׁנָה – הַלָּהִיט הוּא תֻּרְכִּיָּה; וַחֲצִי עַם־יִשְׂרָאֵל כְּבָר רָץ • זֶרֶם אַדִּיר שֶׁל „לַעֲשׂוֹת חַיִּים" אֵינֶנּוּ חָזוֹן נִפְרָץ • (וְלַחְשֹׁב, שֶׁרַק לִפְנֵי שְׁנָתַיִם וָחֵצִי, כָּאן שִׁקְשַׁקְנוּ בְּמִלְחֶמֶת־הַמִּפְרָץ) • כְּבָר אֵין סָפֵק, הָעָם עִם אַנְטַלְיָה, שַׁאֲלוּ נָא אֶת הַתּוֹשָׁבִים • הָעָם אוֹהֵב כָּל „חֲבִילָה" שֶׁיֵּשׁ בָּהּ „כּוֹלֵל־טִיסָה" וּ„מָלוֹן־חֲמִשָּׁה־כּוֹכָבִים" • הָעָם רוֹצֶה לָצֵאת לְחוּ"ל עִם תִּיק־יָד וְלַחֲזֹר עִם מִזְוָדָה • וַהֲלֹא אָמַר חוֹזֵה הַצִּיּוֹנוּת: „אִם תִּרְצוּ – אֵין זֹאת אַגָּדָה" • וְלֹא דִּבַּרְנוּ עוֹד עַל „טַנְגּוֹ לְטִינִי" וּ„פַנְטַזְיָה מָרוֹקָאִית" וְ„הַמִּזְרָח הָרָחוֹק בַּחֲבִילַת סִיּוּר" • וּבּוּלְגַּרְיָה הַיָּפָה", וְ„יָוָן בְּמֵיטָבָהּ" וְ„הֹדּוּ הַמַּרְתֶּקֶת" – בְּקִצּוּר • הַצִּיּוֹנוּת מִשְׁתַּגַּעַת לְבַלּוֹת וְרַק אֲרִיק שָׁרוֹן טוֹעֵן שֶׁ„הַמַּצָּב חָמוּר" ••

חַכּוּ, חַכּוּ, הִנֵּה הַקַּיִץ מַרְאֶה לָנוּ שׁוּב מַה יֵּשׁ • אַרְגְּזֵי עֲנָבִים, הַרְרֵי תַּפּוּחִים, נְשִׁירִים מֵאֲפַרְסֵק וְעַד מִשְׁמֵשׁ • וּכְמוֹ נִתְגַּשֵּׁם כָּאן הַפָּסוּק הַהוּא, תָּשֵׂר עַל הַקּוֹצֵר וּמוֹשֵׁךְ הַזֶּרַע וְהַחוֹרֵשׁ • קַיִץ מְשֻׁגָּע, שֶׁבּוֹ הַשָּׁלוֹם עִם הָרוֹחֵץ עַל חוֹף־כִּנֶּרֶת יִפָּגֵשׁ • וְאוּלַי, גַּם הָאִישׁ מִשּׁוּק דַּמֶּשֶׂק יִצְחַק עִם אִישׁ הַסִּיכִים־עַל־הָאֵשׁ • קַיִץ שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. רַק בְּנֵי בְּגִין מְיָאֵשׁ וּמְיֻאָשׁ וּמִתְיָאֵשׁ ••

זאב יריב

תיירים יהודים

יצורים משונים אנו, בני המין האנושי. מטפלים בהת־רגשות היסטרית בבעיות שוליות או מדומות, ועינינו טחות מראות סכנות איומות, הרובצות ממש מתחת לא־פנו.

וכך קורה שהנשיא קלינטון מגייס את כל עוצמתו הגרעינית כדי להגן על ישבנו של נער אמריקני בסינגפור מארבע מלקות, ובאותה שעה ממש נשחטים ברואנדה חצי מיליון אנשים כאין מפריע.

כנ"ל אצלנו. שעה שצמרת המדינה עוסקת בנסיונות היסטריים להרכבת מועצת פועלי כרכור עילית, מתגנב לו גפרור בוער לעבר חבית אבק שריפה.

וכוונתי לביקורם הידידותי של המתנחלים בישובי האוטונומיה החדשה, כשהם חמושים.

כמה קצר הוא הזיכרון. ארבעה חודשים, וכבר נשכח לקח הטבח בחברון. ושוב מסתובבים שונאי ערבים חמר־שים, והפעם בלב ליבה של ישות אוטונומית, ומכריזים, כחנן פורת, שהשוטרים הפלשתינאים לא קיימים מבחי־נתם.

חשבתי לעצמי מה היה קורה לו היו נכנסים לאנגליה חבורות של צרפתים חמושים ואומרים לשוטרים הבריטים שיילכו לעזאזל, ושאנגליה היא נחלת אבות צרפ־תית.

אינני יודעת כמה זמן יתמיד צער בוגה אמון זה, המ־תיר למתנגדי הסכם אוסלו לבקר עם נישקם בתוככי ערי האוטונומיה. עד שיישמע צרור היריות הראשון של הגולדשטיין השני?

ואיזה מן שלום זה, שבו תיירים יהודים מנפנפים בכ־לים אוטומטיים מול תושבים שזה עתה טעמו לראשונה את טעם החופש, ושמעשהו של גולדשטיין עדיין טרי בזי־כרונם?

הח"כ המאושר

לפני כחודש כתבתי כאן על ח"כ כולרבי, שגילה לא־כזבתו ותדהמתו הרבה, שאיש אינו מצותת לשיחות הטל־פון שלו.

סיפרתי גם כיצד פנה הח"כ המושפל לחברת חקירות ודרש להתקין לו מייד האזנה לשיחותיו, שכן כל רגע שלא מצותתים לו גורם נזק בלתי הפיך לתדמיתו הצי־בורית.

מכשיר האזנה הותקן מייד, החרפה הוסרה, וח"כ כו־לרבי היה בעננים.

אלא שאני עדיין חייבת לקוראיי את המשך הסיפור. מסתבר שככל שנקפו הימים חש ח"כ כולרבי שאושרו איננו שלם. לפתע קלט, שמי שמאזינים לו מבלי שהוא עצמו מאזין לאחרים, הוא בעצם פראייר לא קטן. פנה שוב לחברת החקירות וביקש לצותת ל־450 אישי ציבור.

מקץ יומיים נמסרה לידו קלטת טרייה ראשונה של דו־שיח בין שני ח"כים חברי סיעתו. התרווח כולרבי על הכורסא והאזין, כשעיניו זוהרות, לשיחה המוקלטת:

– תשמע גרשון, האידיוט הזה, כולרבי, עולה לי על העצבים.

– נכון, הוא מכת טבע. טימטום מהלך על שתיים.

– אומרים גם, שמתנהלת נגדו חקירה.

– גנב לא קטן, הטיפש הזה.

– שמת לב שמסריח לו מהפה?

– לא רק מהפה. אין פלא שאשתו בורחת ממנו עם מז־כיר הסיעה.

– רק עם מזכיר הסיעה? עם כולם!

ח"כ כולרבי כיבה את הטייפ. עכשיו אושרו היה שלם. הוא מצותת לכולם, כולם מצותתים לו, כולם מדברים עליו, וכולם מזיינים את אשתו. מה עוד חסר לבן־אדם?

פרח מת

באישראל לא הורגים אתיופים. הם הורגים את עצמם.

כמו אתיופים אחרים, עלה מקמלו ברידהון לארץ המק־לט של העם היהודי, וכמו אתיופים אחרים, המשיך ועלה מכאן לשמיים.

חייל ענוג־פנים, שסיים חייו במקלחת של בסיס צב־אי כשחבל כרוך לצווארו.

עוד סיפור עצוב על התעללות ואלימות מצד חיילים גזעניים, או סתם חלאות־אדם. עוד סיפור על מות שני־תן היה למנעו, ועל מערכת אטומה, שאינה מסוגלת לא־תר מצוקות, סבל, ויאוש.

שלחתי פרח, חזר לי פרח מת, קוננה אימו.

מישהו שם למעלה חייב להציל את הפרחים האתי־פיים הנקטפים במחנות צה"ל.

המחדל הבא

במערך המודיעין מתגבשת קונצפציה האומרת שאם יתקיפו מדינות ערב את ישראל, הם יעשו זאת לא ביום כיפור, אלא בחג השבועות.

הארמייה החמישית שלנו בסיני, הכוללת 10,000 מי־לואימניקים נופשים, תכותר בתנועת מלקחיים מהירה, בעוד חצי מיליון חיילי מילואים נוספים לא יגויסו, כי הם בתורכיה.

נראה שאין מנוס אלא להעניק הכשרה צבאית לתאי־לנדים ולסינים שבתוכנו, הנותרים לברם בחג השבועות להגן על המדינה הריקה.

עמוס קינן

אגיפטולוגיה ומינהל עסקים

ב־29 בנובמבר 1947 היתה בארץ ישראל אוניברסיטה אחת ולמדו בה כ־500 סטודנטים. אבל בסגל המורים המצומצם עד מאוד היו כמה ענקי־רוח אוניברסליים, ודי אם נזכיר שמות כמו מרטין בובר, גרשום שלום, ואת הפרופ' פולוצקי, מגדולי האנ־טומולוגים של כל הזמנים. היתה שם, על הר הצופים, גם מחל־קה לא ענקית לפיזיקה וממנה יצא הדור הראשון של פרופסו־רים ישראליים: עמוס דה שליט, גרעון יקותיאלי ויגאל תלמי.

אגיפטולוגיה אינה נחשבת – לעניות דעתי, מתוך טעות – למפתח כניסה אל שנות ה־2000. בעיני, מי שאינו מנסה להבין את מורשת התרבות העתיקה – זאת של האנושות כולה – במ־קרה הטוב לא יהיה חלק מתרבות עתידית, ובמקרה הרע, יהיה חלק פעיל ומסעיל בתהליך של שקיעת התרבות.

אני רושם לפני שאברהם שטרן, הידוע בכינויו יאיר, למד לשונות קלאסיים, והשאר הרי ידוע. אני רושם לפני שעד היום יש לנו מנהיג שהיה גם יוצר חשוב („שמשון", „חמישתם") ותרגם מופלא (חלק מ„הקומדיה האלוהית" של דאנטה) כמו ז'בוטינסקי.

אין רנסנס ללא רב־תחומיות, וכל שאינו רנסנס הוא שקיעה. חשוב מאוד, וזאת עשתה הציונות, לצאת מתחומי בית המד־רש אל העולם הגדול, אל התרבות האנושית במיכלולה. חשוב לא פחות, בעולם של טכנולוגיה ותחרותיות, לשמור על מו־רשת התרבות של האנושות כולה. נא לרשום את זובין מהטה, מנצח הפילהרמוניה, הודי. את יו יו מא, צ'לן יפאני. את פסנתרי „ימאהה" ואת זמרי האופרה, הכנרים והפסנתרנים של יפאן, הכובשים את אולמי הקונצרטים בעולם כולו. את קורסאווה.

כל אלה – בוריקיום משגשג עם מערך שיווק וקידמה טכנו־לוגית. ואצלנו, נא לא לשכוח את שלמה מינץ, את יצחק פרל־מן, את פינחס צוקרמן.

■■■

בכרך כ"ד של הקובץ „ארץ ישראל" (החברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה) אני מוצא – בחלק הלועזי, מחקר של מוחמד א. דנדמאייב מלנינגרד על „הקצבות לעברי מיקדש אלים בבבל במאה ה־6 לפנה"ס". את מחקרו של יוטאקה איקדה, מאוניברסיטת צוקובה ביפאן, על „כתך", ספק־ממלכה בצפון ארם־נהריים במאה ה־9 לפנה"ס, ועוד מאמר של טומאו אישידה, מאותה אוני־ברסיטה באותה יפאן של היום, על „סיפור מות יואב – אפולוגיה של שלמה".

ואני תמה אם יפאן, המגדלת תולעי־משי עתיקים וחוקרי־רוח נושנה, אינה [illegible] על מעמד הבכורה שלה במשק העולמי בזכות השילוב של זינוק אל העתיד עם צלילה לעומק האתמול.

■■■

וכל זאת אני מספר מדוע.

מפני שאינני כל־כך בטוח באיזון הנכון בין מספרם של הישראלים החולמים להיות עורכי־דין לבין אלה החולמים על יצירה. יצירה, דרך אגב, כוללת גם מחקר וגם יישום של מדע וטכנולוגיה, וגם כתיבת שירים.

אין ערך ארוך־טווח לתיק ג'יימס־בונד אם אין בו כרך שירה, אין חשיבות לפלאפון שאינו יודע לשמוע גם את קולות העבר.

מדוע כל זאת?

כל זאת בשל שביתת המרצים, שזעקתם נפלה על אוזניו הא־טומות של הממסד שלנו, ש־99% ממנו אנשי ביטחון, 99% אנ־שי כספים, 99% עורכי־דין ו־99% כל השאר.

וכל זאת מפני שממש ברגע זה עדיין מנסים לסובב את גלגל התרבות שלנו בכחש, לנהוג בה בסחבת, ללחום בה מלחמת חורמה.

אילו היתה התרבות החילונית זוכה ולו רק בפירורים הנופ־לים משולחן התרבות הדתית, היינו כבר בדרך אל הארץ המו־בטחת.

ערפאת

אין מנהיג ערבי שערפאת לא התרפס לפניו, אין מנהיג ערבי שערפאת לא חלם, או אף ניסה, לנעוץ סכין בגבו.

ערפאת, שחקן במה חוגר אקדח אמיתי, הוא האיש שאילולא הוא לא היינו בעיצומו של תהליך השלום. איש זה, שהביא את החולשה ואת העליבות למדרגה של כוח ואת יכולת ההישרדות לנשק פוליטי עולמי, הוא איש אמיץ לא פחות מכמה ממנהיגי־נו החשובים.

את יונת השלום הפריח הוא לפנינו – במפגשים עם ישרא־לים מאז שנות ה־70, בהצהרת נכונותו לשלום ב־1988. לנו נר־רשו – ובל נשכח – כל שנות האינתיפאדה כדי להתייחס אליו ואל העם שהוא מייצג במידת הרצינות הראויה.

את הצהרתו על הג'יהאד כדאי לקבל באותה רצינות שבה נקבל את התיקון המאוחר שלו – שהתכוון ל„ג'יהאד בדרכי שלום".

מדוע ברצינות?

מפני שיש דבר נכון, נכונות מוחלטת, בדרישתו שאנו מת־עלמים ממנה בעקשנות:

שלום לא יהיה אם ירושלים לא תהיה, בצד היותה בירת יש־ראל, גם בירתה של המדינה הפלשתינית.

אם נדרשה אינתיפאדה כדי שנתחיל לדבר על „אוטונומיה" מרובת־שלבים מרובי־שנים ארוכות, לא כדאי לחכות לג'יהאד אמיתי או מדומה, כדי להבין שאין שלום ללא מדינת פלשתין ואין מדינת פלשתין ללא חלקה בירושלים.

הגיע הזמן שגם אנו נקבל את תוכנית חלוקת ארץ ישראל בין שני עמיה.

■■■

על פני השטח ובחיי היומיום, הרי זה ריבוע־המעגל שניתן לפתרון מעשי, נוח, ושניתן לחיות עמו.

ירושלים היתה הווה ותישאר עיר אחת.

קו אדום על מפה עשויה נייר, יהיה הכותל המערבי.

מזרחה ממנו, המסגדים, מזרחה מהם בניין הפרלמנט וקרית הממשלה של פלסטין.

מערבה ממנו, ישראל, הכותל המערבי, הכנסת, קרית המ־משלה, בנק ישראל ומלון הילטון.

עיריית גג, מעל לעיריה ישראלית ועיריה פלשתינית.

עיר פרזות, פתוחה, עיר קדושה לאנושות כולה, עיר שלום אמיתי.

השלום מתחיל באום אל פאחם

את דמות השלום הישראלי־פלשתין לא תקבע עזה ולא תקבע יריחו ואף לא חברון. מועצת הפועלים באום אל פאחם היא שת־קבע. תהום תרבותית, חברתית וכלכלית מפרידה בין ערביי השטחים וערביי ישראל, למרות היותם עם אחד, חשוב לזכור שהם עם אחד. אבל הם עם אחר, שבו החלק הישראלי משתלב בכניסה הטכנולוגית, החברתית והפוליטית, אל עולמם של ה־HAVE'S, לא אל עולמם של ה־HAVE NOT'S.

החלק הישראלי של העם הפלשתיני היה, הווה ויהיה הגשר הצר והיחיד אל השלום.

ערביי ישראל גורשים את האוניברסיטאות, מצמיחים הוגים ומדינאים, יש בהם תחושת גאווה, שלמולנו היא כפולה: גם על היותם ישראלים, גם על היותם פלשתינים.

מן הבחינה התרבותית, שהיא מאוד פוליטית, הם הצמיחו את אמיל חביבי, את מוחמד בּאקרי, את סיהאם דאוד, את סליס ראו, את מכרם חורי, את סמיח אל קאסם, את לוטפי משעור, ויסלחו לי אלה מהם שלא הזכרתי.

נצחונו של חיים רמון, שהביא סוף־סוף להקמת מועצות פוע־לים בכפרים הערביים, מקדם את מאבקם לשיוויון זכויות סנו־מי, שרק אתו, ולא בלעדיו, יוסיפו להיות ישראלים ספריוטים.

בהיותנו מיישמים את מהלך השלום עד סופו, שהוא ארץ יש־ראל של שני עמים, שתי מדינות ועיר בירה אחת משותפת, אנו מבטיחים שאום אל פאחם תהיה חלק מאיתנו לכל אורך הדרך.

היה לי תיק עליו, היום הוא יושב בכסאי

(המשך מעמוד 8)

זה שלא חזינו את האינתיפאדה. איך זה שלא ידענו. אני יכול לומר במה שקשור לתהליך עצמו – שידענו שעזה לפני פיצוץ. אי אפשר היה לחזות שאירוע מקרי, תאונת דרכים, יוביל לפיצוץ.

• כל זמן שהשטח היה שקט, איש לא שאל שאלות. השאלות החלו כשפרצה האינתיפאדה.

כל המערכות עשו את המירב כדי לשמר את המימשל הצבאי, שהוא מצב בעייתי. השאלה הזו חורגת מתחום אחריותי, והיא נוגעת למדיניות שהכתיבה הממשלה. אנחנו אמרנו מה שהיה לנו להגיד, ממשלת ישראל החליטה.

• אז בוא נלך בקטן, ברמה של החלטות מקומיות.

באופן כללי, הייעוץ שלנו היווה בסיס להחלטות. למשל, הוביל ליתר ליברליזציה של ההשקעות בשטחים, כדי לפתח מקורות תעסוקה מקומיים. דאגנו לרווחת האוכלוסיה.

• זו הכרזה קצת מפריזה, לא?

זה נעשה במסגרת המשאבים שהופנו לשטחים.

• טוענים שלא איתרתם בזמן את הסיכון שבפונדמנטליזם, ולכן גם לא נעשה דבר כדי למנוע את עליית הקיצונים הדתיים.

יש הגזמה בהערכות האלה. למיטב ידיעתי, לא היתה הנחיה פורמלית להעדיף, למשל, את החמאס על פני אש"ף.

• זה נעשה באופן לא רשמי, כשהחמאס היה עדיין האחים המוסלמים.

מערכת הביטחון התייחסה לאירגונים מהזווית הביטחונית. מי שפעל נגדנו, פעלנו נגדו.

• זו בדיוק הטענה שביועצים לענייני ערבים הייתם צריכים ללמוד מהנסיון במקומות אחרים, ולהזהיר שאחרי המירטאות וגני הילדים, יבואו חוליות עז א־דין אל־קאסם.

גם פה יש הגזמה במימדים הדמוניים של תשתיות האירגונים האלה. נהגנו בהם מהתחלה מינהג כבדהו וחשדהו. היו שיחות עם מנהיגיהם וקיים מעקב אחר פעילותם.

• אם היו מאתרים את הפוטנציאל החמאסי מוקדם יותר, אפשר היה לעצור את התהליך?

זה עניין של נורמות. מה שהמצרים מרשים לעצמם היום, או מה שהסורים עשו בחמה, אנחנו לא יכולים לעשות. כשהחלה האינתיפאדה באו אלי מנהיגים מקומיים, בהסתר, אמרו לי שאם לא נפעל ביד חזקה, לא נצליח לחסל אותה.

• מה ענית להם?

שאנחנו מדינה דמוקרטית, שאנחנו פועלים בחסות החוק.

• מתי הבנתם שהאינתיפאדה זו לא עוד התפרעות.

בתחילה היה קשה לקבוע שזו תופעה חריגה. זה לקח זמן.

• כמה זמן?

ימים.

• למה הצבא המשיך, משך שבועות רבים, להגיב כאילו זו עוד התפרעות?

כי הצבא לא יכול היה להגיב אחרת.

• מה יעצתם למפקדים הבכירים?

אני לא ממש זוכר.

• המשכתם לקיים מגעים עם מנהיגות הולכת ונעלמת?

זה היה הכרח בל יגונה. לא היה עדיין עם מי לדבר.

מעט שבע שנים בעזה. די זמן כדי להכיר את המקום. חכם נפגש עם רשאד אשאווה, שמע ממנו שאת זרע הפורענות זרע משה דיין. שמדינת ישראל החמיצה את ההזדמנות להגיע להסדר ב־67'. הוא ביקר בביתו של המנהיג הקשיש, איש מר־נפש בערוב ימיו, שריכר בזלזול על יאסר ערפאת, פחד מהפונדמנטליזם, ושימר את ההוד וההדר הפאודלי שעברו מן העולם.

הוא ישב עם תיירד עבד אל־שאפי. ישב עם מחמוד אל־זהאר, ממנהיגי החמאס, שגורש בדצמבר 92'. הוא נפגש פעמים רבות עם השייח' אחמד יאסין, כולל פגישה בכלא כדי להזים שמועות על מות המנהיג.

לפני שיאסין נעצר, במהלך 1988, הביא חכם את הסופר חיים גורי לפגישה עם מנהיג החמאס. הם ישבו זה מול זה במשרד של חכם בעזה. איך אתה מתייחס למדינת ישראל, שאל גורי. יאסין חשב רגע. ממלכות, אמר, חיו ונעלמו. האימפריה הרומית, האימפריה העותומנית, הרייך השלישי, האימפריה הבריטית וכן הלאה. כל דבר, אמר יאסין, הוא בר־חלוף, אין נצח אלא לאלוהים.

בשבע השנים ראה חכם איך צומחת מנהיגות חדשה, צעירה, בוגרת בתי הכלא הישראליים, מפוכחת, משכילה, רהוטת דיבור, המובילה את הסכם השלום עם ישראל.

• היתה לנו ברירה אחרת?

זו שאלה פוליטית שאני לא אכנס אליה.

• בערבימט, אתה מעריך שהפלשתינים היו הולכים עם האינתיפאדה עד הסוף?

אני יכול לומר לך, שמבחינתם, הם חזרו והדגישו כי צעדי ישראל לא ישפיעו עליהם.

• תסריט צפוי?

בשורה התחתונה אני רוצה להאמין שהם יעשו הכל כדי לקיים את ההסכם כדי שהעסק יפעל.

מרכז תל־אביב, השבוע, אומר דוד חכם שהוא לא יתגעגע לעזה. הוא מביא משם הרבה מאוד זכרונות. התיכם הקשה של המאבק האלים, עם פריצת האינתי־פאדה ב־89' ביקרה ועדת חוץ וביטחון בעזה. בין שאר הפגישות שקיימו נפגשו גם עם אלוף דוד חכם. חכם אמר אז, שעל סמך הערכותיו, השטח קשור בטבורו לאש"ף, וההנחה שניתן לרתום מנהיגות מנותקת מאש"ף, שתפעל באורח עצמאי, אין לה על מה לסמוך. ההערה לא עברה בשקט.

היום הוא אומר שהאינתיפאדה הוכיחה כי יש מיגבלות לכוח הצבאי. כי יכולתה של ישראל להבטיח את האינטרסים הביטחוניים מחייב שילוב של עוצמה צבאית עם יכולת תימרון מדינית.

כדור השלג האתיופי

אלפי נוצרים אתיופים הצליחו לקבל אשרת עולה, תוך כדי המאבק להעלאת הפלשמורה. 30 אלף נוספים בדרך ● העדה האתיופית מתקוממת ותובעת שהקסים יסננו את העולים; בסוכנות מדברים על שינוי חוק השבות; ובמשרד החוץ מוהירים: „ישראל עלולה להפוך למחנה הפליטים של העולם השלישי"

אילנה באום

קסים אתיופיים בהפגנה. בשל היכרותם עם אורח־החיים היהודי באתיופיה, טוענים בעדה, הם יודעים מי רשאי ומי לא להיכלל ... יהודי

תצלום: זום 77

שלוש שנים ימלאו השבוע למיבצע שלמה. באמפיתיאטרון של הר הצופים יורלקו לפידים, תופיע להקת זמר, ושר הקליטה, יאיר צבן, ויו"ר מחלקת הקליטה בסוכנות, אורי גורדון, ישאו דברים.

31 שעות ארך המיבצע המוהיר, שבו הועלו 14,200 מבני העדה לישראל. הסוכנות היהודית העבירה אז, ברגע האחרון, 35 מיליון דולר לממשלת אתיופיה החרשה, כדי להבטיח את העלייה. „זו היתה גאווה גדולה", אומר ארנון מנטבר, מנכ"ל מחלקת העלייה בסוכנות, „היינו בטוחים שהיצלנו את כל יהודי אתיופיה, שהסתיימה גלות 'ביתא ישראל' באתיופיה – אולי למעט כמה מאות, שנותרו מאחור".

אבל פרופסור סטיב קפלן מהאוניברסיטה העברית חושב אחרת: „אני חרד שאנחנו נמצאים היום במצב של טרום מיבצע שלמה. בישראל חיים כיום כ־54 אלף עולים מאתיופיה – וכבר עכשיו מדברים על כ־30 אלף עולים פוטנציאליים נוספים. מביני דבר יודעים שגם המספר הזה אינו סוף הסיפור".

שורש הבעיה, לפי קפלן, מתחלק לשניים: חוק השבות – המחייב את קליטתם בארץ של יהודי וקרובי משפחתו מדרגה ראשונה (בנים, הורים, אחים, בני־זוג, נכדים), וההסדר שנמצא לבעיית הפלשמורה על־ידי ועדת שרים מיוחדת שהוקמה לעניין זה, המאפשר ללא־יהודים שהסתננו לארץ במיבצע שלמה „לאחד משפחות" על רקע אינדיבידואלי.

קפלן: „מה שאנחנו רואים היום זה רק קצה קרחון. העלאתם ארצה של הפלשמורה היא תקדים, שבעקבותיו יבואו אחרים, ולא רק מאתיופיה. האם אנחנו באמת רוצים שישראל תהפוך למדינת טיפלט למאות־אלפי בני־אדם ממדינות מצוקה, שאין להם ולא כלום עם יהדות או ציונות?"

קפלן, כמו בכירים רבים העוסקים בקליטת העלייה מאתיופיה, נזהרים שלא לומר זאת בפומבי, אך מעלים רמזים עבים על הצורך לשנות את חוק השבות. הם בטוחים, שמה שמדובר כיום בחדרי חדרים בלבד, יעלה בתוך זמן קצר לדיון אקטואלי. גורם בכיר הקשור בעלייה האתיופית: „בשביל להציל את חיי הייתי מוכן לעשות המון דברים. מיליונים במדינות העולם השלישי ישמחו ללמוד יהדות ולשים כיפה על הראש כדי להציל את חייהם".

התסריט הלא־רימיוני הזה מתייחס לאפשרות הפתוחה כיום כמעט בפני כל עולה מאתיופיה להעלות ארצה את קרובי משפחתו, גם אם אינם יהודים. ועדת השרים לענייני הפלשמורה, בראשות השר צבן, פתחה את הסכרים. עד שפורסמו מסקנותיה, לא היו בני הפלשמורה זכאים לעלות ארצה. כל המומחים שהופיעו בפני הוועדה ניסו להציב את הגבול העדין בין הטובה ההומניטרית לבין הטובה הפורמלית: חוק השבות אינו חל על מי שהמיר דתו מרצון, והפלשמורה, לרוב הידיעה, התנצרו לתועלתם.

אבל הצד ההומניטרי ניצח. הסיפורים קורעי־הלב על המשפחות החצויות לא יכלו להשאיר את חברי הוועדה אדישים. הם דנו במצב אנושי מורכב, וניסו לעשות צדק וחסד גם יחד. לפי ההסדר שקבעו לבסוף, הלכה למעשה, יוכל עולה פלשמורה, שהצליח לעלות ארצה, לבצע „איחוד משפחה" עם קרובי משפחתו, שיאושרו על־ידי צוות מיוחד.

אבל המצב מסתבך, כאשר עולה כזה מתגייר בארץ. כיהודי, הוא כבר יכול להעלות את כל קרובי משפחתו הלא־יהודים, ללא יוצא מן הכלל, על־פי המוגדר בחוק. ואם אחר, או כמה, מאלו, יתגיירו גם הם בבואם ארצה – יוכלו גם הם לייבא לישראל את קרובי משפחתם הלא־יהודים. וחוזר חלילה.

לפני שנה, כשפירסמה הוועדה את מסקנותיה, איש לא ידע, כי סך־כל העולים לישראל על־סמך ההסדר הזה עשוי להגיע לכ־30,000 נפש ויותר. כיום, חוששים הכל להתמודד עם המספרים הללו.

„זו מדיניות של בת יענה", קובע פרופ' קפלן. „ככה עושים אולי צדק עם בודדים, אבל עושים עוול לרבים", טוען מנטבר.

גם בתוך העדה האתיופית, ניכרת בימים אלה תסיסה סביב נושא הפלשמורה. אדיסו מסלה, ראש אירגון הגג של עולי אתיופיה: „עליית יהודי אתיופיה הסתיימה. כל מי שהביאו הנה מאז מיבצע שלמה – הם נוצרים, שאין להם כל קשר ליהדות, ביניהם היו פלשמורה בודדים בלבד.

„אני לא מבין מדוע 'מגרדים' שם ומחפשים יהודים שלא קיימים? כל יהודי, שהתעסק עם איזו נוצרייה ואומר 'עשיתי לה ילד' – מביאים אותה ואת הילד ארצה".

וזוהי התבטאות חריגה אצל בני העדה האתיופית, שאינם מרבים לבקר את הממסד הישראלי, וודאי שלא בפומבי. מסלה מגדיר את פרשת הפלשמורה כפצע פתוח, פצצת זמן.

לא מכבר הותר לבת פלשמורה, המתגוררת באחד מיישובי יו"ש, להעלות ארצה את סבתה וסבה. בארץ התגיירו השני... כהלכה, הפכו ליהודים כשרים, ודרשו להעלות ארצה את ב... משפחתם שנותרו באתיופיה. על ה„כרטיס" הזה, של הסב והסבתא, הועלו עד כה ארצה 79 איש, שאינם יהודים, ואין להם דבר עם יהדות.

הרב יוסף הדנה, בנו של אחד מוקני הקסים האתיופים, רפאל הדנה: „אנחנו מביאים ארצה לא־יהודים, ובינתיים, באדיס־אבבה, סובלים הפלשמורה היהודים שנותרו שם".

הפלשמורה, על־פי ההגדרה המקובלת כיום, הם יהודים שעברו בעבר תהליך של התנצרות, אך חזרו לחיות חיים יהודיים. כולם מוכרים היטב לזקני העדה האתיופית ולקסים שלה.

על מספרם המדוייק של בני הפלשמורה העונים להגדרה הזו, חיים במחנה באדיס־אבבה ומצפים לאשרות כניסה לישראל, אין מחלוקת: כ־4,500 איש. אלה, יועלו, כנראה, ארצה בשלב ראשון.

הבעיה נוגעת לשלב השני – לבני משפחותיהם של ה־4,500 הללו. אדיסו מסלה טוען, כי בידיו רשימה של כ־24 אלף איש. אברהם נגוסה, מעמותת „מכנף דרום לציון", שמטרתה העלאת בני הפלשמורה לישראל, מדבר על רשימה ערכנית יותר, של 29 אלף. יש לזכור, שאחרי מיבצע שלמה, לפני שלוש שנים, דובר רק על 1,500 איש בלבד.

ארנון מנטבר: „העלייה מאתיופיה יכולה להגיע לעשרות אלפים ויותר מזה. אין לנו שום דרך להבטיח שהדברים לא יחרגו מפרופורציה בגלל היעדר תיעוד ובשל הסבך המשפחתי בקרב בני העדה. אין לנו הדרך לשלוט בכמויות שירצו לבוא לישראל. מדובר כבר בהחלט באוכלוסיות שלא היתה כל כוונה להביאן ארצה, גם במסגרת החלטות ועדת צבן".

ממשלת אתיופיה, מצידה, מתייחסת לעניין העלאת הפלשמורה לישראל בחשדנות רבה. הם רואים בכך פעילות ... יהודית. רק בגלל רצונו של השילטון האתיופי לשמור על קשרים תקינים עם ישראל, הוא מוכן לעצום עין מן ... הפעילות הישראלית באדיס־אבבה.

„אנחנו רואים בתמורה כל ניסיון להמרת דת", אומר מר ... מוכיר ראשון בשגרירות אתיופיה בישראל, בשם ... „באתיופיה אין דבר כזה, פלשמורה. זהו יצור ... שהקימה אותו קבוצה אינטרסנטית. מאחר וזו לא ... אמיתית, כל יום אפשר להקים קבוצה חדשה, ולכן אין ... למספרים כהם מרוכר. הם יכולים להגיע למאות־אלפים, ... בכלל מגבולות אתיופיה".

... מן להיום, בסבך הריגשי והמוסרי שנוצר בעקבות הטיפול הלא־החלטי בפרשה מתחילתה, מתקשה הסוכנות לטפל ... בה. בני העדה האתיופית בארץ משוכנעים, כי רק הקסים ... וזקני העדה מסוגלים לפרק את המריעום, והם שצריכים ... את גהגאת הפלשמורה ארצה. הקסים, הם אומרים, לא ... אולי בחוק השבות, אבל הם יודעים – בשל גילם ... ובשל היכרותם עם אורח־החיים היהודי באתיופיה – מי ... ומי לא להיכלל בהגדרה „יהודי". הם היחידים שיוכלו ... את קווי הגבול, אף שגם הם יתקשו לעמוד בלחציהם של ... המבקשים להכניס את יקיריהם לרשימה האקסקלוסיבית ... הזכאים לעלייה.

... אבל הקסים אינם מעיזים עדיין לדרוש את הסמכות הזו. הם, ... באתיופיה כלי־יכולים בקרב בני עדתם, הפכו בישראל ... של משרד הדתות.

שר הקליטה, יאיר צבן, מודע להיקף הבעיה: „אנחנו פועלים ... היחיד האפשרי בפרשה הזו, לפי ההבנות שהגענו אליהן ... ממשלת אתיופיה ובתיאום איתה. ישראל פועלת לפי חוק ...".

„הנתיב היחיד האפשרי" עליו מדבר צבן, הוא בעצם ארבעה מסלולים שונים:

- חוק השבות – שלפיו נכד של יהודי (גם אם אינו יהודי, כפי שקורה רבות אצל בני הפלשמורה), זכאי לעלות ארצה.
- „איחוד משפחות" – צעד הומניטרי, על בסיס אישי, עליו החליטה ועדת צבן. הרקע: במיבצע שלמה הסתננו כמה מאות לא־יהודים לאלפי העולים, אך כדי לא לקרוע בני משפחה, וכדי לא להחזיר את המסתננים לאתיופיה, איפשרה ישראל „איחוד משפחות".
- השבה ליהדות – אתיופיים שאינם יהודים, שהגיעו לישראל עוברים כאן גיור מלא. כיהודים כשרים ובותם, לפי „חוק הכניסה", להביא ארצה את קרובי משפחתם, גם אם אינם יהודים. בדרך זו הגיעו כבר ארצה אלפי בני־אדם.
- אישורי קסים על יהדות – 63 בקשות לעלייה הוגשו עד כה לשגרירות ישראל באתיופיה, כשהן מסתמכות על אישור יהדות של קס. כיוון שכל הקסים האתיופיים הועלו לישראל, אין כיום בעיה לבדוק את אמינות האישור.

„אנחנו לא נעשה חוק אחד לאתיופים וחוק אחר לשאינם אתיופים", אומרת דורית קרלין, עוזרת השר צבן, המטפלת מטעמו בנושא האתיופים. דבריה של קרלין מסגירים את החשש הגדול, שמא כל ניסיון לשינוי חוק השבות יתפרש כבגזענות מכוונת.

בימים אלה גדונה בבג"ץ עתירו של צ'ימה אנוולו, בן לשבט האיבו בניגריה, הטוען כי הוא יהודי לכל דבר, כבן לשבט המתייחס, לטענתו, לשבט אפרים, מעשרת השבטים האבודים. במשרד החוץ עוקבים בדריכות אחרי העתירה הזו. „אם בג"ץ יכיר ביהדותו", אמרו שם השבוע, „יש לנו בעיית חדשה: מאות אלפים ירדשו בעקבותיה לעלות ארצה. אנשים במדינות מצוקה מוכנים היום לעשות הכל כדי לקבל סל קליטה, אוכל ותנאים אנושיים. ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה להפוך למחנה הפליטים של העולם השלישי".

השר יאיר צבן

ועדת השרים המיוחדת פתחה את הסכרים. לפלשמורה שהגיעו ארצה הותר „איחוד משפחות"

הרב יוסף הדנה

„אנחנו מביאים ארצה לא־יהודים, ובינתיים, באדיס־אבבה, סובלים הפלשמורה היהודים שנותרו שם"

ארנון מנטבר

מנכ"ל מחלקת העלייה: אין לנו דרך לשלוט בכמויות. מדובר כבר באוכלוסיות שלא היתה כל כוונה להביאן ארצה

פרשת השבוע

נשא

מאת מנחם בקר

"וכפר עליו מאשר חטא על הנפש" (ו', י"א)

על פסוק זה שנינו במסכת נדרים (דף י, עמוד א') משמו של התנא רבי אלעזר הקפר (בן־דורו של רבי יהודה הנשיא, עורך המשנה): וכי באיזו נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין (על־ידי קבלת הנזירות). והלא דברים קל וחומר: ומה זה (= הנזיר), שלא ציער עצמו אלא מן היין, נקרא "חוטא"; המצער עצמו מכל דבר (= מכל מאכל ומשקה) – על אחת כמה וכמה (= כל־שכן שנקרא "חוטא"). מכאן (נמצאנו למדים), שכל היושב בתענית (על דעת עצמו) נקרא "חוטא".

שיטה זו מקובלת על דעתו של הרמב"ם (רבי משה בן מימון: 1135 – 1204); וזה לשונו בהלכות דעות, ראש פרק ג': שמא יאמר אדם: הואיל והקנאה והתאווה והכבוד דרך רעה הן ומוציאין את האדם מן העולם (= מקצרות ימיו של האדם – אבות ד', כ"א) – אפרוש מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון (= לדרך הקיצונית המנוגדת); עד שלא יאכל בשר ולא ישתה יין, ולא ישא אישה, ולא ישב בדירה נאה, ולא ילבש מלבוש נאה... גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה. המהלך בדרך זו נקרא "חוטא"... לפיכך ציוו חכמים, שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים שמנעתו התורה בלבד; ולא יהא אוסר עצמו בנדרים ובשבועות על דברים המותרים... ואסרו חכמים שיהא אדם מסגף עצמו בתענית. ועל כל הדברים האלה וכיוצא בהם ציווה שלמה המלך ואמר: "אל תהי צדיק הרבה" וגו' (קהלת ז', ט"ז).

★

על דברים אלה של הרמב"ם תוהים כמה מחכמי הראשונים (הרשב"א – רבי שלמה בן אדרת: 1235 – 1310; רבי אברהם די בוטון, בעל "לחם משנה" על הרמב"ם: 1545 – 1588) ושואלים: מדוע פוסק הרמב"ם כרבי אלעזר הקפר ואינו מקבל דעתו של רבי אלעזר (בן פדת) במסכת תענית (י"א, ע"א), המסיק מן הכתוב בפרשת נזיר: "קדוש יהיה" וגו' (ו', ה'), שכל היושב בתענית נקרא "קדוש"?

משיב על כך רבי ברוך אפשטיין, בעל "תורה תמימה" (1860 – 1942), בהסבר הבא: בהלכות דעות מורה לנו הרמב"ם, שאדם מישראל לא יכלה ימיו בתעניות ובסיגופים, כי זה נגד רצון הבורא. וכיוצא בכך מצינו כמה מאמרי חז"ל: "עתיד אדם ליתן דין וחשבון (בעולם הבא) על כל מה שראתה עינו ולא אכל ממנו" (ירושלמי קידושין ד', י"ב); "כל הקץ (= המואס) בחיים טובים בעולם הזה, סימן רע לו" (תנא דבי אליהו רבה, י"ד); "חבב הקדוש־ברוך־הוא את ישראל, שהוא מצווה אותם שלא יצערו עצמם ויטלו שכר" (ילקוט שמעוני לפרשת "ראה"); ועוד. גם ידוע, שהאדם פטור מלקיים כמה מצוות מפני צער הגוף, כגון: מצוות הישיבה בסוכה כשיורדים גשמים ומצוות הנחת תפילין של מצטער בחליו. ודברי רבי אלעזר במסכת תענית, שהיושב בתענית נקרא "קדוש" מתייחסים למקרה מיוחד שחל בזמן מסוים אצל אדם מצוין (מעולה, מורם מעם); ואין כאן הוראה מעשית לכלל ישראל בכל הזמנים והמסבות.

המגיד רבי ישראל מקוז'ניץ, מאבות החסידות בפולין ואדמו"ר של אלפי חסידים (1736 – 1814) נהג בחייו על־פי ההבחנה המובאת כאן על־ידי בעל "תורה תמימה". שכן בעצמו ניהל אורח־חיים של פרישות וסגפנות; אולם היה גוער בחסידים, שביקשו לחקות אורח־החיים של רבם, וכך היה אומר על המרבים בתעניות ובסיגופים: מוטב לו לאדם שלא לצום, אפילו מעמיד פנים ומעירים על הבריות שהוא שרוי בתענית; מאשר לצום ולרשות בכך את עצמו, שהוא משיג מדרגות נעלות של יראת־שמיים על־ידי עינוי הגוף.

חסידים מספרים

דעתו של רבי מנדלי מקוצק על המתענים שלא לצורך

רבי יחיאל מאיר ליפשיץ מגוסטינין (1816 – 1888) הסתופף בנעוריו בחצרו של הצדיק רבי מנחם מנדיל מקוצק (1787 – 1859). אך בניגוד לשאר האברכים שנהו לקוצק, הרבה רבי יחיאל מאיר בסיגופים ובתעניות, שהשפיעו לרעה על מצב בריאותו ועוררו חרדה בקרב בני משפחתו.

★

כשנודע הדבר לרבי מנדל, זימן אליו את רבי יחיאל מאיר ואמר לו בין השאר: שמעתי שאתה מקפיד לטבול מדי בוקר במקווה, ודבר זה נראה בעיני, כי טהרת הגוף משפיעה גם על זכות הנפש. אולם עליך לדעת, שתעניותיך התכופות מחלישות בלא ספק את החוסן הגופני שלך, ולכן אינן עולות בקנה אחד עם רוח תורתנו הקדושה. צא וראה, שמשה רבינו קורא לבני ישראל סמוך לפטירתו: "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם, כי לא ראיתם כל תמונה ביום דיבר ה' אליכם בחורב" (דברים ד', ט"ו). ולכאורה תמוה הדבר: מהו הקשר בין תחילת פסוק זה – המורה לנו לשמור בכל האפשר על בריאות הגוף – להמשך דברי הכתוב, שבני ישראל לא ראו כל צלם ודמות במתן תורה בסיני?

התירוץ לתמיהה זו – קרא רבי מנדלי בנימה של תוכחה גלויה – שאדם מישראל המרבה בתעניות שלא לצורך וגורם נזק לבריאותו, משום שמדמה בנפשו שבכך הוא נראה לבריות כאיש "קדוש" ו"טהור" – יש בכך שמץ של עבודה זרה, חלילה; וחסיד אמיתי ראוי לו שירחק לחלוטין מדרך נלוזה זו.

ממדרשי חז"ל

"ישא ה' פניו אליך, וישם לך שלום" (ו', כ"ו)

רבן שמעון בן גמליאל אומר: כל המשים שלום בתוך ביתו (= בקרב בני משפחתו), מעלה עליו הכתוב (= מחשיבה לו התורה) כאילו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד (= בכל בית בישראל). וכל המטיל קנאה ותחרות (= ריב ומדנים) בתוך ביתו, כאילו מטיל קנאה ותחרות בישראל (= בקרב כל ישראל).

★

אמר רבי שמעון בן חלפתא: לא מצא הקדוש־ברוך־הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר: "ה' עוז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום" (תהלים כ"ט, י"א).

מצוקת הדיור

המשך מעמוד 5

בלימה אדירה בידי פקידות משרד הפנים והשלטון המקומי. לעתים הן המשרתות את האינטרס של ראש עיר כזה או אחר. כושר הנזק שלהן אדיר.

למזלנו, בישראל, שלא כמו בניו־יורק, שלושה המפתחות לחילוץ פקקי הבנייה מונחים בכיס הממשלה. הממשלה שולטת בשוק הקרקעות, הממשלה שולטת בהיתרי עבודה והממשלה שולטת בחוקי התיכנון והבנייה.

אלא שזהו, כך מסתבר, גם חוסר מזלנו. כי הממשלה, קשה להאמין, לא עשתה עד כה דבר כדי להשתמש בכלים שבידיה. פשוט, כלום. מדהים. מדוע?

הנוגעים לעניין הבנייה מקיימים ביניהם ריב היסטורי והיסטרי. ריב על סמכויות והצעות, קולני ומוזר. ועד שלא הוכרע הוויכוח ביניהם, וויכוח של יוקרה ועיקרון, עד שאין שר מנוצח ושר מנצח, פקיד מנוצח ופקיד מנצח, נמנעים מלהחליט.

בישיבה הגורלית אצל רבין, ביום שלישי, כן והתקבלו החלטות, אפילו מרחיקות לכת, אפילו מהפכניות. הן יובאו להכרעת הממשלה.

להלן לקט הצעות שכבר נדונו בפגישות, והן עשויות להיות מיושמות מהר. מהר מאוד.

■ הממשלה יכולה להחליט להוציא צווי חירום, שיחייבו כל קבלן שכבר יש בבעלותו קרקע שקנה מהממשלה והיתר בנייה מאושר, להתחיל לבנות מייד, אחרת ישלם מכיסו קנס פיגור אגרתי. ואם יגמור את הבנייה מהר, יזכה להקלות מס נריבות.

■ הממשלה יכולה להחליט להוציא צווי־חירום לזירוז הפעולה של ועדות התיכנון והבנייה, כך שכל האישורים לכל התוכניות התקועות בוועדות יינתנו בתוך חודש. ועדה שלא תמצא זמן לאשר את התוכנית, יראו את התוכנית שהוגשה לה כמאושרת. ממשלת הליכוד, בימי שיא העלייה, עשתה מהלך דומה, אם כי בשיטה אחרת, באמצעות מערך של ועדות מיוחדות לזירוז הבנייה. השר שרון השיג את שלו.

■ הממשלה יכולה להחליט על מהפך מיידי כמינהל מקרקעי ישראל, להפקיע מידיו את מכירת הקרקע הלאומית (רעיון ראוי לבחינה גם לאור דו"ח מבקר המדינה: המינהל הוא גוף שמרני ופוליטי) ולהעבירו לידי משרד השיכון. חלקית זה כבר נעשה. המינהל רואה בקרקע מקור הכנסה; משרד השיכון חייב לראות בה אמצעי יצור. ניתן למכור בחודשיים־שלושה הקרובים קרקע מאושרת ומוכנה לכ־20 אלף דירות, ועד סוף השנה לכ־70 אלף דירות. ונראה אם המחירים לא יירדו, מיד.

■ הממשלה יכול לצוות על המינהל למכור זכויות קרקע לא רק לקבלנים, שמתעשרים מהר, אלא גם לאזרחים מן השורה. מרי חורש יוצעו למכירה אופציות לקרקע בכל הארץ, בהיקף של עשרים אלף יחידות דיור. כך יתפתח שוק מקרקעין פרטי בישראל. זו תהיה המהפכה הקרקעית, שתוזיל את אדמתנו בעשרות אחוזים.

■ הממשלה יכולה, בצו־חירום אחר, לפשט ולשנות את כל השיטה המסורבלת והמרגיזה של היטלי השבחה ומס רכישה ודמי חכירה ודמי הסכמה, שמפרנסת בעיקר עורכי־דין, רואי־חשבון ופקידי מס. דווקא האוצר מציע זאת.

■ הממשלה יכולה לבטל את רוב הסגר על פועלי בניין פלשתינאיים. הניסיון מוכיח, שאף פיגוע טרור בישראל לא נעשה באחרונה בידי עובד פלשתינאי שהגיע לארץ עם אישור עבודה מסודר.

■ הממשלה יכולה להחליט על המרה מאסיבית של קרקע חקלאית מיותרת של הקיבוצים והמושבים לקרקע לבניית דירות, ולשלב מהלך כזה בפתרון חוב הקיבוצים הלא־גמור. החלטות קודמות של מועצת מינהל מקרקעי ישראל ברוח זו (הידועות בשמן "533" ו־"611", כמו מיספרי דגמים של ג'ינס) לא הביאו לבניית אף דירה אחת, משום שנוסחו בצורה שגויה, ולא היה פיקוח על ביצוען. אבל הרעיון נכון.

■ הממשלה יכולה להנפיק איגרות חוב צמודות למחיר מחירי הדירות, ולמכור אותן לאזרחים (או לבנקים, שישתמשו באיגרות אלו כגיבוי לתוכניות חיסכון בתנאים דומים). בכך יתאפשר לכולנו לחסוך כסף לדירה, בביטחון מלא שערך החיסכון יישמר. זה יסיר מהשוק את הביקושים הספקולטיביים החמים ביותר.

הממשלה תרצה גם לאמץ מיספר רעיונות יותר פעלתניים, המופיעים במגוון התוכניות שהוגשו לה.

■ "תוכנית שכס" תאמץ הממשלה את הרעיון של בנייה ממשלתית מצומצמת, לצרכים חברתיים. גם במדינות סופר־קפיטליסטיות, המיגזר הציבורי־עירוני בונה שיכונים סוציאליים, בייחוד להשכרה, לאוכלוסיות חלשות. רק הודעה על תוכנית כזו, תחליש את לחצי הביקוש לכל אורך שוק הדירות. המחסור בדיור סוציאלי נאמר אצלנו עכשיו בכ־30 אלף דירות. בארה"ב קיים למטרה זו משרד ממשלתי חזק.

■ "תוכנית שוחט" תאמץ הממשלה את הרעיון של הקטנת המיסים העקיפים על חומרי הבנייה. באוטונומיה המיסים הללו יהיו אפסיים, או למה לא אצלנו? אבל הממשלה צריכה לדאוג, וזה לא פשוט, שההוזלה לא תהפוך לרווח נוסף לקבלנים. הממשלה גם תאמץ, בשמחה, את הנכונות של משרד האוצר להקציב מאות מיליוני שקלים לזירוז השקעות בפיתוח תשתיות של מים, ביוב וסביבה, שלעתים קרובות מאוד מעכבות את סיום הבנייה.

■ "תוכנית פואר" תאמץ הממשלה את הרעיון של בנייה פרטית על קרקע שתישאר ממשלתית, כדי לתת לאזרחים אפשרות לקנות דירה בלי לקנות את האדמה, אבל בחצי מחיר. כדי להקטין זמנית את הסיכון של קבלן זריז וקטן, שרוצה להתחיל לבנות בשולי העיר הגדולה וחושש מהענקים שסביבו, יש גם טעם להנפיק כמות מוגבלת של התחייבויות רכישה חלקיות, במיכרז מנוסח וממוקד היטב, כך שהכסף התקציבי לא יגיע לידי חברות בנייה גדולות ורווחיות. שיתוף בסיכון, זה הכל.

לא מדובר בכלכלה אנטי־תחרותית, בפעולה נגד כוחות השוק. להיפך. סך כל הצעדים הללו לא יגדיל את המעורבות של הממשלה בשוק הדיור, אלא יפחית אותה. הוא גם לא יוריש ממנה לחזור לתפקיד הסופר־קבלן והסופר־בולדוזר.

אם יינקטו הצעדים הללו, כולם או רובם הגדול, אני אישית מוכן להתערב, שתוך שנה יירדו מחירי הדירות הריאליים, בשיעור שבין 10% ועד 15%.

מה שבהחלט לא מבטיח ליצחק רבין את אהדת הקהל.

לקראת השלב הבא

המשך מעמ' 8

ירושלים, שהיה כפוף ישירות (כמו כל חמשת המחוזות בגדה המערבית) לעמאן.

בין היתר ביקש ממני אל־חטיב להקל על מצבם של נשות הקצינים הירדניים ושל משפחות הקונסולים הערביים. הבעלים שלהם ברחו לירדן והשאירו את המשפחות מבודדות וללא אמצעים. הוא ביקש שנאשר את מעברן של המשפחות לגדה המזרחית.

אישרתי לו והוספתי, שהחל מיום ראשון שלאחר הפגישה שלנו ימתינו מדי יום אוטובוסים ליד שער שכם וכל אחד שירצה לעבור דרך ההריסות של גשר אלנבי לגדה המזרחית, יהא רשאי לעשות זאת בתנאי שיחתום על הצהרה כי עזב מרצונו החופשי.

את האישור הזה ניצלו רבבות שרצו להגיע לאיחוד משפחות בירדן. בזמן הקרבות ברמת מכיכר יריחו, בעיקר ממחנות הפליטים, כמאה אלף בני אדם, ועם הסידור שהנהגנו, של יציאה חופשית מתוך בחירה, התווספו בערך עוד כמאה אלף. סך הכל כמאתיים אלף.

חודש לאחר מכן הודיעה ממשלת ישראל כי העקורים רשאים לחזור. פעמיים שלוש האריכה הממשלה את תוקף ההחלטה הזאת. חזרו כמה עשרות אלפים, והסיפור מתועד בספרו של אלוף (מיל.) שלמה גזית. הבינותי כי הפרשה הסתיימה או, בתקופה ההיא.

טעות היתה, בעיני, לבוא ולדון על חידוש התהליך הזה לאחר 25 שנה. טעות נוספת היתה להעתיק את משך האוטונומיה מהסכם קמפ דייוויד. במקום חמש שנים, היה הגיוני יותר לקבוע 15־20 שנה. רבים מההנהגה הערבית, איתם שוחחתי בנידון, היו בדיעה דומה.

בנסיבות שנוצרו ונוכח הקשיים ההוויים נראה לי, כי רצוי לנו לקבוע כבר היום עמדה סופית שתשתקף בהתפתחויות ובמדיניות בשטח. רצוי עד כמה שאפשר להתקרב לתוכנית אלון, אך מכל מקום יש לקבוע היום את הגבול בין מדינת ישראל לבין האוטונומיה. על־פי הצרכים הבטחוניים שלנו. על־פי צרכים אלה יש גם לקבוע את מדיניותנו בנושאים אחרים, ובראש וראשונה, ירושלים, חייב להיות ברור לצד השני, כבר היום, שאנחנו מרברים על קווים אדומים ובהירים שאין לסטות מהם.

יישום ההסכם עם הפלשתינים הינו התפקיד המרכזי של ממשלת ישראל. יהיו ללא צל של ספק, בעיות חמורות, לחצים בינלאומיים, קשיים בטחוניים, בעיות כלכליות, חקלאיות ומשטרתיות.

לכן חייבת להיווצר הידברות הרבה יותר הדוקה וממשית בין ממשלת ישראל לבין הציבור בישראל, כולל המתנחלים, מאשר כיום.

על כל פנים, המשימה העיקרית היא לקבוע כבר היום עמדה סופית מראש בנושאים עיקריים וחיוניים ולהיות נחושים ומוכנים להאבק עליה. אם לא נעשה כן, המציאות תיכפה זאת עלינו, ומנקודת מוצא נוחה פחות.

ידיעון

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 5461111, לילדים ולנוער 696111. י־ם 02-610303. חיפה 3-04-672222. נתניה 09-625110. ב"ש 07-281128. סניף הגליל 04-988410. כ"ס, 09-974555. לדוברי רוסית 04-672223, 07-275871.
● אגודת יד שרה להשאלת ציוד רפואי חינם ירושלים: 02-244242 יפו: 03-718222 חיפה: 04-381704
● ויצו, קו לנשים מוכות, 03-5461133. 08-550506, 07-376310, 02-514111
● יד כ"ד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-5226027, 04-229488, 04-922222, 02-243358, אילת 07-376366. לחייל 5222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 728697, 6734752, ג' 8.00–13.00, א' ד' 16.30–19.00.
● "מכון פסגות" לשירותי חירום פסיכיאטרים. ביקורי בית 24 שעות (פרטי) 03-5741858.
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'–ה', 16–9, 03-231675, 03-235922.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'– ה'. 16.00–20.00. טל. 5463587, 5462076, 02-663902, 02-663828.
● טלמידע – מידע טלפוני של האגודה למלחמה בסרטן. 03-5717888.
● ח.ס.ן. קבוצות תמיכה נפשית לחולי סרטן, חיקי 06-562616.
● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 03-234819. י־ם 02-514455. חיפה 04-382611. אילת 07-313977.
● מרכז סיוע לנשים במצוקה – קשב, רעננה 09-912858.
● הועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03-5604576, 03-5660380. ת.ד. 33602 ת"א.
● קו חירום לנפגעות אלימות באיזור הצפון 04-677556. מ־8.00 עד 20.00.
● שלום־הילד. נציג קבילות הילדים (אומבודסמן), טבריה 19, י־ם 02-256102.
● אלי, להגנת הילד. 177-0223966 מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקרוביהם. 03-292797. ימי א', ג', ה', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● מד"א – ת"א – רופאים לביקורי בית. טל. 101, כל יום מ־7.00 – 19.00.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03-724128.
● "קשב לקשיש", א.נ.לי. 03-299089, 04-677556.
● נשים במצוקה. קו אדום 09-505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 ש'. 03-5606515.
● מכורים אנונימיים (אנ.איי.), מידע תמיכה וסיוע 03-5758869 24 ש'.
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322003, 03-378572.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03-5400474, 03-5400672. 04-221550
● מודיעין אוטובוסים "דן", 03-6394444. "אגד" 03-5375555.
● מ.נ.ס. נפגעי סמים, 03-5170789, 03-5170780.

תורנות בתי מרקחת

● ירושלים: שטראוס א', אביגדורי 3, 706660. שבת: רינה פארם, דוד ילין 31, 383788.
● תל־אביב: פארם מרקט, יהודה הימית 61, יפו 822973. ארלוזורוב, ארלוזורוב 76, 5230746. שבת: אחוות, דיזנגוף 165, 5224717. הבימה, דיזנגוף 17, 5288465.
● חיפה: הנשיא, שד' הנשיא 33, 335312. שבת: הניתה, הניתה 22, 231905.
● הקריות: ניב הקריות, שד' בן גוריון 73, קרית מוצקין. שבת: חיפר פרם, בית היפרכל, צומת קרית אתא. 720161.
● רמת־גן/בני־ברק: רמת יצחק, ירושלים 96, ר"ג. 6777506. שבת: אסותא, זבוטינסקי 41, 7511874.
● חולון – בת ים: קופ"ח, קרושי קהיר 20 בת ים 598881. חורי, סוקולוב 70, 842433. שבת: מזור, חניכה רייך 20, 583360. תקוות, כיכר סטרומה 842428.
● נתניה: קופ"ח כללית, רזיאל 8, 603549. שבת: הנשיא, שד' ויצמן 36, 09-823639.
● רחובות: כללית, רמז 8, 456456. שבת: הנשיא, הנשיא הראשון, 461342.
● לוד רמלה: סניטס, הרצל 60, לוד.
● באר שבע: הגשר, שכ' ה' מרכז מסחרי 422274. שבת: סופר פארם המשחררים, המשחררים 70, 424313.

מטוסים

● מועדי המראות נחיתות 03-9731111. מודיעין 03-9712484.

רכבות

מירושלים לת"א מרכז: 08.45, 15.05. מרחובות לת"א מרכז: 06.40, 07.20, 07.55, 20, 16.50, 15. 17.25. מת"א מרכז לירושלים 8.35, 14.55. לרחובות: 7.10, 14.40, 16.00. 16.40, 17.15, 18.15. לנתניה ולחיפה 6.00, 6.35, 7.13** (אל או מנתניה בלבד). 07.25* (רכבת מהירה). 8.05, 8.27**, 08.40*, 9.20, 09.40*. 10.00, 11.00, 11.10**, 12.00, 13.00*, 13.10**. 14.00, 14.40**, 15.00*, 15.20**, 16.00, 16.20**. 16.40, 17.00, 17.20*, 17.40**, 18.00, 18.30**. 19.00, 19.30**, 20.00, 20.30**, 21.00, 21.50**. 23.00. לנהריה 06.35, 08.05, 11.00, 12.00. 14.00, 15.00, 16.00, 17.00. מחיפה בת גלים ומנתניה לת"א מרכז: (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת־גלים) 5.30, 6.00, 6.20, 6.40**, 6.42*, 7.15. 7.35, 8.13, 8.30, 9.00**, 9.30*, 10.20**, 10.30. 11.30*, 12.20**, 12.30, 13.30*, 13.50**, 14.30. 15.15**, 15.30*, 15.55**, 16.30, 17.07**, 17.30. 17.50**, 18.20**, 18.30, 19.05**, 19.30, 20.03**. 21.05**, 22.25**. לנהריה: 8.08, 9.28, 12.10. 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30. מנהריה לחיפה ולת"א: 05.45, 06.35, 07.35. 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33. 18.42. ביום שישי מועדים אחרים.

קריאות חירום

היישוב	מ.ד.א (מספר חירום 101)	מכבי־אש (מספר חירום 102)	משטרה (מספר חירום 100)
אופקים	07-278333	07-923022	07-923444
אור־יהודה	03-9311111	03-781133	03-344888
אילת	07-372333	07-70102	07-72444
אריאל	03-9366111	03-9366111	03-9366111
אשדוד	08-551332	08-523333	08-547744
אשקלון	08-551332	07-22222	07-771444
באר־שבע	07-274767	07-79691	07-462744
בית־שאן	06-553333	06-588222	06-587444
בית־שמש	02-523133	02-911088	02-911444
בני־ברק	03-5793333	03-781133	03-5703588
בת־ים	03-5511111	03-802222	03-5514444
גבעתיים	03-5793333	03-313333	03-324143
דימונה	07-559333	07-52222	07-59444
הרצליה	03-9311111	09-588222	09-555555
זכרון־יעקב	06-322333	06-322222	06-390444
חדרה	09-623333	06-322222	06-328844
חולון	03-5511111	03-802222	03-843116
חיפה	04-512233	04-643222	04-354444
חצור הגלילית	06-790111	06-936121	06-937744
טבריה	06-790111	06-796222	06-792444
יבנה	08-451333	08-461222	08-439180
יפו	03-5460111	03-5414111	03-5122444
יקנעם	04-512233	04-892222	04-993044
פתח־תקוה	03-9310111	03-9333333	03-9393444
צפת	06-790111	06-930222	06-978444
קצרין	06-790111	06-961222	06-961444
קרית־אונו	03-9311111	03-781133	03-843111
קרית־גת	07-881334	07-881222	07-881144
קרית־טבעון	04-512233	04-643222	04-831444
קרית־מוצקין	04-512233	04-643222	04-464444 (זבולון)
קרית־מלאכי	08-551333	08-581222	08-581666
קרית־שמונה	06-944334	06-942222	06-943444
ראשון־לציון	03-942333	03-9617777	03-996555
ראש־פינה	06-936333	06-936121	06-937744
רחובות	08-9642333	08-461222	08-487444
רמלה	03-9642333	08-229222	08-275444
רמת־גן	03-5793333	03-742222	03-7544444
רמת־השרון	03-9311111	09-551222	03-5494444
רעננה	03-9311111	09-551222	09-451666
שדרות	07-551333	07-897777	07-897044
תל־אביב	03-5460111	03-6994111	03-5644444
תחנת השכונות עבר התנועה			03-394444 03-5124666

לעמיתינו העובדים הסוציאליים

אתכם במאבקכם הצודק לגמול הוגן ולחיזוק מעמדו של המקצוע

סגל ההוראה
ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל, אוניברסיטת תל־אביב

בלשכת ההוצאה לפועל בנהריה
תיקי הוצל"פ 1225/94

הודעה על מכירת מגרש באזור תעשיה מפרץ חיפה

א. מוצע בזה למכירה, בתיק הוצל"פ מקרקעין הידועים כמגרש בשטח 2,059 באזור תעשיה מפרץ חיפה, גוש – 11648 חלקה – 29.
המגרש ממוקם [illegible] לנחל קישון ומאחורי מפעל נורות.
ב. פרטים על המגרש, ומידע נוסף ניתן לקבל במשרד החמ"ם.
ג. על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את מצב המקרקעין לרבות מצב תכנוני וזכויות משפטיות.
ד. הצעות לרכישת הנכס הנ"ל יש להגיש בכתב בשהסכום נקוב בשקלים, [illegible]
ה. עם מציע שהצעתו תקובל, ייחתם חוזה במשרדי החמ"ם.
ו. החמ"ם שומרת לעצמה את הזכות לנהל מו"מ לפי שיקול דעתה ואינה מחויבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
ז. מכירת המגרש מותנית באישורו של ראש ההוצאה לפועל בנהריה.

משרד עו"ד עדינה וייל
כונס נכסים
שד' הגעתון 29 נהריה מיקוד 22440
טל: 923864 – 926856

אומברטו אקו, החוקר והסופר האיטלקי הנודע, מגיע מחר לביקור בארץ • יקבל תואר דוקטור כבוד באוניברסיטת תל־אביב וירצה במשכנות בירושלים • חבריו ועמיתיו בישראל מתארים אותו כתוסס, רבגוני ובעל כישרון נדיר ליחסי ציבור • „הוא הבידור בכבודו ובעצמו"

אומברטו אקו. כאילו יצא מאופרה קומית

אקו: הצגה מהלכת

עדנה עברון

מחבר „שם הוורד" ו„המטוטלת של פוקו", אומברטו אקו, נוחת מחר בארץ, ואין ספק שיעורר סערה קלה בעולם האקדמי ובתיקשורת, כפי שהוא עושה בכל מקום שאליו הוא מגיע.

„המטוטלת של פוקו" הוגדר על ידי רבים מקוראיו כבלתי קריא ובלתי מובן. יש בו יסודות רבים מהקבלה היהודית. בפרקו הראשון מופיע הקטע הבא בעברית, ואקו אסר לתרגמו לכל שפה אחרת: „והנה, בהיות אור הא"ס (האין־סוף) נמשך בבחינת קו ישר, תוך החלל הנ"ל, לא נמשך ונפשט תיכף עד למטה. אמנם, היה מתפשט לאט לאט וכו'". ספק אם גם קורא עברי, שאינו בקי בקבלה, יעמוד על משמעות הקטע. ספק גם אם אקו נבהל כאשר קרא את מימצאיו של סקר שנערך באיטליה, ועל פיו רק אחד מכל ארבעה־עשר מקוני הספר אכן קרא אותו במלואו.

מאז „שם הוורד" אקו הוא גיבור תרבות ומוקד לפולחן אישיות. האיש מתואר כרב־אמן ביחסי ציבור וכאיטתם של המראיינים (כאשר הוא בכלל מסכים להתראיין). בראיון בארה"ב עם סוזאן זונטג אמר על „שם הוורד": „מבחינתי, הספר שלי לא נכתב כלל".

אקו נולד ב־1932. בתקופת לימודיו עוד היה קתולי מאמין הדבק בדתו, אבל לאחר שוכה בדוקטורט העריף את הסמיוטיקה (המדע של מערכות הסימנים), ונעשה למרצה הראשון בתחום זה באוניברסיטת בולוניה. לפני שלושים שנה התפרסם בשל עבודותיו על תרבות הפופ ועל איאן פלמינג וג'יימס בונד. במקביל זכה להערכה רבה בתחום האקדמיה על מחקריו בסמיוטיקה ובבלשנות.

על עבודתו כשדרן וכמפיק־עורך בטלוויזיה אמר, כי תמיד פיקפק ביכולתם של חוקרים לבסס את דברי הגינוי לתיקשורת ולהשפעותיה על החברה, מבלי שחוו את הנושא בעצמם.

מדוע הירבה כל כך לעסוק ברצינות תהומית בתרבות הפופ?

אקו: „אפשר לעשות מחקר רציני על ספאגטי, ולומר דברי שטות על לוק והגל".

ואקו אכן יישם שיטה מדעית אמינה לחקר ספריו של ג'יימס ג'ויס וללימוד ה„קומיקס". את עיסוקו האובססיבי בתרבות ימי הביניים הוא מסביר כך: „נמשכתי לתקופה הזאת מפני שהייתי בתחילה קתולי אדוק, ואחר־כך רציתי לקעקע את התפיסה המקובלת, שבימי הביניים לא היתה אסתטיקה ושהיתה זו תקופה חשוכה. וזה לא נכון. היתה זו שגשוג תרבותי".

ב„שם הוורד" מצויה אחת ההגדרות הקולעות ביותר לקנאות ולדוגמאטיות: „היזהר מהאוהבים אהבה גדולה מדי את האמת שלהם, משום שהם מוכנים לא רק למות למענה אלא גם לגרום לכך שאחרים ימותו למענה". הדברים נאמרים בספר מפי ויליאם באסקרוויל (עוד אחת מן האלוזיות האופייניות לאקו – הפעם לשרלוק הולמס).

אקו: „אני מזדהה עם אמירה זו של באסקרוויל, ולא רק מפני שאני כתבתי אותה".

אקו מגיע לישראל לקבל תואר דוקטור לשם כבוד מאוניברסיטת תל־אביב. הוא ישתתף גם בסמינר, שייערך בבית ההארחה של משכנות שאננים בירושלים ביום ד' הבא, שם ירצה על „האסטתיקה של המקדש בימי הביניים". בעיקבות ההרצאה ישמיעו דברים הפרופסורים משה אידל, שספריו ועצותיו שימשו השראה ורקע לספר „המטוטלת של פוקו", ודוד שולמן.

שוחחתי על אקו עם כמה מתלמידיו, חבריו ועמיתיו בישראל – איטלקיה וארבעה ישראלים. נספחת התרבות של איטליה בישראל, ד"ר פיאמה נירנשטיין, עיתונאית וסופרת, הכירה את אקו לפני 25 שנים כשהיתה סטודנטית שלו:

„פגשתי אותו בפירנצה בסוף שנות השישים ותחילת שנות השבעים. למדתי היסטוריה מודרנית, ואחד המורים שלי היה אקו".

● זו התקופה שבה היה מרד הסטודנטים?

נכון. אקו היה שונה באותם ימים מכל המרצים האחרים.

● באיזה מובן?

הפרופסורים האחרים פחדו מאיתנו, מהצעירים המורדים. הסטודנטים של אז חשבו שתרבות היא משהו מרוחק, אקדמי, ששייך לבורגנות. אקו לא פחד, וגם לא התייחס אלינו כבוז. הוא הקשיב לנו.

● הוא הצליח לערער את התפיסה הזאת?

כן. הוא הצליח לגרום לנו להבין, שתרבות יכולה לעניין אותנו לא רק במובן האקדמי, אלא גם במובן המעשי הממשי. אומברטו אקו הבין היטב שמה שהנוער צריך, אלה כלים להבין את המציאות דרך העבר וההווה. הוא לימד אותנו שיש משמעות לכל, ויש לחפור עמוק כדי להבין משמעויות. דרך שיעוריו וספריו הוא נתן לנו כלים, נתן לנו שיטה. הוא חינך דור שלם של אינטלקטואלים.

● שמרת איתו על קשר גם אחרי הלימודים?

כן. הקשר נשמר. גם כעיתונאית פגשתי בו די הרבה, וכיום אני מקיימת איתו קשר טלפוני מלא צחוקים.

● צחוקים טלפוניים?

נכון, הוא איש שופע הומור. הוא אוהב לצחוק ולהצחיק. אלוף מספרי הבדיחות.

● מה את יודעת על חייו הפרטיים? איזה מין אב הוא?

דווקא על כך יש לי סיפור. בזמנו שהייתי בניו־יורק תקופה מסויימת כנציגת השבועון האיטלקי „אפוקה" שבו עבדתי. ערב אחד יצאתי עם חברים לבילוי. הצטרף אלינו צעיר חמוד, מבריק למדי. לא קלטתי את שמו. בילינו ערב מהנה בחבורה, כמה איטלקים וכמה אמריקנים. אותו בחור נתגלה כאדם רחב־אופקים ביותר, בעל חופש אינטלקטואלי נפלא. בסוף הערב התברר לי כי הוא בנו של אומברטו אקו. לדעתי, העובדה שיש לאקו בן כזה אומרת הרבה על האב.

■■■

פרופסור משה אידל, ראש החוג למחשבת ישראל באוניברסיטה העברית, הוא חוקר קבלה. כתב סדרת מחקרים על המיסטיקאי המקובל, רבי אברהם אבולעפיה, המככב ב„המטוטלת של פוקו". בספר נקרא המחשב – גיבור בפני עצמו – בשם „אבולעפיה". אידל פגש את אקו לראשונה ב־1988.

„תלמידה משותפת של שנינו עשתה בינינו הכרה", הוא מספר, „באתי לבולוניה, והוא בא לפגוש אותי עם כתב היד של 'המטוטלת של פוקו'".

● היית יועץ סתרים לספר?

לא. יהיה נכון יותר לומר, שאקו קרא ספרים שלי שנגעו בהיבטים חדשים של הקבלה. בספר המחקר החדש שלו, „החיפוש אחרי השפה המושלמת", הוא מזכיר כמה מספריי.

● כשיצא הספר „המטוטלת של פוקו" באנגלית, נסעת איתו לניו־יורק.

נכון. הוא הזמין אותי לניו־יורק להציג את הספר.

● ומאז אתם ידידים?

כן, מאז אנחנו ידידים. כמה מידידיי תוהים אם הוא יהודי. הוא לא. בסוף כל שיחה בינינו, אישית או בטלפון, הוא נפרד ב„שלום".

● הוא אוהד ישראל?

בפירוש כן. הוא אוהד נלהב, ואף הפגין זאת בהזדמנויות שונות.

● למשל?

עוד בסוף שנות השישים, כשהאינטלקטואלים האיטלקים החרימו את אנשי האקדמיה בישראל, הוא התייצב לצידנו בצורה גלויה והפגנתית. הוא הביע את תמיכתו בנו גם בתחילת האינתיפאדה. יש דוגמאות נוספות.

● מבקר ספרות ישראלי, שביקש לשמור על עילום שמו, אמר לי על אקו, שבישרונו האדיר ליחסי ציבור הוא חלומו הרטוב של מנחם פרי.

כן. הוא יודע לייחצן לעצמו. זה נכון. אבל הוא אינו מסוגל להיות נצלן. באיטליה הוא מיתוס גמור.

● נוכחת בכך באופן אישי?

דווקא כן. לפני כמה שנים הייתי בכנס לאנתרופולוגיה דתית במודינה, ובזמן הכינוס הייתי צריך לעזוב לזמן־מה כדי לפגוש את אקו. אמרתי זאת למארגנת, והיא נדהמה ושאלה בפליאה: „את אומברטו אקו?" למחרת, כשכתבה בעיתון מאמר על הכנס, ציינה בו שמישהו מן המשתתפים הלך לפגוש את אקו.

● ברומאן „המטוטלת של פוקו" אקו מגלה בקיאות בתחום המיסטיקה היהודית.

הוא לא מתיימר להיות מומחה: הוא משתמש בחומר שמצוי במחקרים. אשר ל„פוקו", לא בכל יום נכתב רומאן הפותח בקבלה. עם הנתונים הללו, „פוקו" היה ברשימת רבי המכר בניו־יורק במשך עשרה שבועות. זה הישג אדיר.

■■■

פרופסור איתמר אבן־זהר, ראש קבוצת מחקר התרבות בבית־הספר למדעי התרבות על שם פורטר, אוניברסיטת תל־אביב – שבפורום שלו יתארח אקו מחרתיים – הוא ידיד קרוב של אקו.

● איזה אדם הוא?

אדם מגוון מאוד ורב פעלים. שנים רבות שימש כעורך בהוצאת „בומפיאני", שבה גם יוצאים ספריו. הוא היה בעל טור בשבועון האיטלקי „אספרסו" וגם שדרן פופולארי ובעל תוכנית בטלוויזיה.

● אם כך, בשיצא „שם הוורד" ב־1980, כבר היה מפורסם.

נכון. מה שהשתנה הוא, שבזכות הספרים שכתב הוא הפך כמעט למיתוס.

● אולי תכונותיו האישיות מתאימות לכך? אולי הוא אוהב לגלם מיתוס?

אינני חושב כך. זה פשוט סיפור גדול של הצלחה,

> **אקו, בתשובה לשאלה על עיסוקו הרציני בפופ: „אפשר לעשות מחקר רציני על ספאגטי, ולומר דברי שטות על לוק והגל"**

וההצלחה גם לא שינתה ולא השחיתה אותו. אומברטו רואה את העולם בעין מאוד משועשעת.

● ואת הקריירה שלו?

הוא בהחלט משועשע מהמהומה שנוצרה בעיקבות שני הרומאנים שלו.

● שוחחתי על אודותיו עם כמה מעמיתיו, ונוצר אצלי הרושם שהם נלהבים מאקו הסמיוטיקאי הרבה יותר מאשר מאקו הסופר.

העובדה שכתב כמה רומאנים מוצלחים ומשעשעים אינה גורעת מאישיותו כחוקר, אלא מוסיפה לה לוויית חן.

● אילו תכונות מאפיינות את אקו כחוקר?

הוא בעל מחשבה רעננה וחדשנית, ויכולת עצומה לבחון רעיונות מוכרים, ואז להפוך אותם על פיהם.

● אולי תנסה בכל זאת לפרט קצת בשאלת איזה אדם הוא אומברטו אקו?

איש נחמד ושמח. אין לו „חצר", והוא לא גורו. איש משפחה אוהב, אב לארבעה ילדים, וזה הכל. איש לבבי וחם.

■■■

בנימין הרשב, פרופסור לתורת הספרות, משורר ומתרגם. אחד מגדולי המומחים בעולם לסמיוטיקה. מלמד באוניברסיטת ייל, ארה"ב:

„בראשית שנות השישים נוסדה אגודה בינלאומית לסמיוטיקה (המדע של מערכות הסימנים). אני חבר הוועד הפועל שלה. מאז שנות השבעים חבר בה גם אומברטו אקו. פגשתי אותו בקונגרס השני של האגודה".

● מה היה פעלו בסמיוטיקה?

אקו פעל יותר מכל אחד להפצת הסמיוטיקה בעולם. הוא שנון מאוד. ידען גדול. הרקע שלו הוא הפילוסופיה של ימי הביניים, ועל רקע זה כתב את „שם הוורד"

המשך בעמוד 41

טיולים ביערות הסיפורים

„שם הוורד" ראה אור בישראל ב־1987, בתרגומו העברי של עמנואל בארי. בניגוד לכל תרגומי הספר האחרים בעולם, החליט המו"ל, זמורה־ביתן, לתרגם גם את הקטעים בלטינית ובצרפתית, שנכללו בספר. „הוספנו גם הסברים, שבלעדיהם קשה להבין את הספר", מציין חיים פסח, עורך ראשי בהוצאה.

● ומדוע לא עשו זאת בשום ארץ אחרת?

„אינני יודע, ואני באמת מתפלא על כך. עובדה היא, שאקו פירסם בעיקבות הספר מין ספרון קטן, כעין 'אחרית דבר', שבו הוא מספר על נסיבות כתיבת 'שם הוורד'".

בהוצאת זמורה־ביתן לא יכלו לנקוב במיספרי התפוצה של הספר, אך הגדירו אותם ב„כמה עשרות אלפים".

„המטוטלת של פוקו", ספרו הבא של אקו, לא התקבל לתרגום ברוב ההוצאות בארץ, בשל קושיו. ההערכה היתה, שזה יהיה כישלון מיסחרי. התברר שטעו. הוצאת „כנרת", שהחליטה לבסוף להוציאו לאור (1991, בתרגומו של גאיו שילוני), מוסרת שהספר כבר נמכר בכעשרת אלפים עותקים.

לפני שבועות אחדים ראה אור באיטליה ספרו החדש של אומברטו אקו, שעדיין לא תורגם ללשונות אחרות. שמו „ששה טיולים ביערות הסיפורים", והוא מככב ברשימת רבי המכר באיטליה.

הומור

ברווזגול וברווזגולדה

דודו גבע, הברווז, סימון קריאה / הקיבוץ המאוחד, ללא מיספר עמודים.

הספר עמוס וגדוש ברמזים לכך שהעולם כולו, על כל יצוריו, אינו אלא ברווזיה. מי הסר בוז הברווז המפורסם דונלד דק. בית־המשפט המחוזי חסם בפניו את שערי־הספר. ההוצאה מציינת את מספר ההחלטה של בית־המשפט, 2221/91 ומודיעה במכתב לוואי שאין זה סוף פסוק: הוקמה 'עמותת הברווז' שמטרתה לשנות את העק ולבטל את ההחלטה הנ"ל.

אך אל יאוש, גם בלעדיו שורצים בספר דונלד־דקים למיניהם במיגוון רב של תחפושות. תרנגול, למשל, האם הוא תרנגול ממש? לא. הוא ברווזגול. ברווזגולדה – אף היא כפנים. לא בשל היותה פעם ראש ממשלת ישראל. מה שקבע את הופעתה בספר הוא עיסוקה הקודם. לולנית. הלולנים והלולניות עושים לספר את היום. שמח בתוך משבצות הקומיקס ושמח מחוץ להן. הודעות. הכרזות. ידיעות. מודעות. קיבוץ מעין נדוך מודיע שדרוש לו לולן עם ניסיון של שנה. הדגש הוא על שנת ניסיון. כשהייתי בקיבוץ גבת היה לי שכן שהיה לולן עם ניסיון של שנה. היה מהלך במדרכות הצרות כמו תרנגול עם ניסיון של שנה. ומה לא היה זקוף אצלו? גם הכרבולת שלו הפכה ל־'כרבול'. הוא נדבק ממנו, מן התרנגול בלול.

לילה עמוק. חושך מסביב. סיימתי את החליבה ברפת ובדרכי הביתה אני מציץ בלול המואר ורואה את התרנגול עם הניסיון צועד במעבר הצר שבין סוללות המטילות. מטילה אחת קופצת למטה ומתגלגלת לה בין רגליו. לאחר מיספר צעדים עוד מטילה ועוד מטילה, והוא, הגבר, אינו פוסח עליהן. אונס עמוק עד לעילפון לראשונה, לשנייה, לשלישית.

איור מתוך הספר

יש לו ללולן שיר בספר. גם כינוי נוסף: עייף. מסיים העייף את שירו לעייפה: „מה פרדס, שדה ורפת? / אף זבל־לול ישווה זהב / לי, עייף, ולה, עייפה, / העתיד וברכותיה"

מצאתי את זוג העייפים בספר, עמודים שלמים, עושים קריירה. שמו ברווזמן ושמה – ברווי. ברווי קוראת לברווזמן שלה 'קן' שפירושו באנגלית – מסוגל לעשות. ומיד רואים את מעשיו. הוא עושה זאת כריש גלי. קן מפרק את המשבצות, תופס עמוד שלם, ועושה לברווי את שעשה הגבר למטילה באישון לילה, במעבר הצר שבין הסוללות: אונס עמוק מרצון, כי ברווי איננה ברווזגולת. היא אינה מתעלפת, את הרגליים שלה עם קרומי־שחיה בין אצבעותיה היא מגביהה למרומים, משעינה אותן על כתפיו, והוא, הגבר, כורע כדך לפני הגוף המהולל שלה. „וברווי מחייכת חיוך של אושר אמיתי, כי יש לו לברווזמן שלה כל מה שצריך..."

ברווי מחייכת. ברווזים אחרים צוחקים. נוסעים למשתטה בצפון ושרים בקולי קולות: „הי דרומה, לאילת" ברווזים מובלים למשקטה בירוחם ורוחם אינה נופלת. צועקים: „לא רוצים לישון רוצים להשתגע"

גם הרמז צועק, רצעקתו קורעת־לב. דודו, דודו, גם אני ברווז. אני פקיד זוטר בסניף ועיר איישם בעיירת שדה. מופיע דובר מההנהלה הראשית, פקיד גבוה, בגופו וגם ברוחו. שמע קול מגעגע וחיפש בין רגליו את הברווז. מצא אותי – ברווזנות.

הכן לי, דודו, משבצת בספר הבא. לא אהיה שם זר. כבר בספר הנוכחי מצאתי לי כך עיד. ברווזן פלטיפוס. חיינו שכנים באוסטרליה. נגעתי בו. אריאנה מלמד אומרת עליו בספר שהוא חוש ההומור של אלוהים. אריאנה יקירתי, הוא חוש ההומור של עצמו. הוא נאמת שלא העשוי שאויות של בעלי־חיים אחרים, אבל לאו דווקא מוצלחים יותר. הברווזון אינו החיה המכוערת ביותר בעולם אחרי הצבוע. יש אולי עוד משהו תחתיו. ואם כבר, אז כבר. העולם כולו ברווז

■ **יוסל בירשטיין**

מחקר

„איפה הייתם?!"

חוה אשכולי (וגמן), אלם – מפא"י לנוכח השואה 1942־1939, יד בן־צבי, 416 עמ'.
יחיעם וייץ, מודעות וחוסר אונים – מפא"י לנוכח השואה 1945־1943, יד בן־צבי, 222 עמ'.

כרזה מ־1943, הקוראת להתנדב לצבא הבריטי. תצלום מהספר

שנים רבות נצר בלבו אנטק צוקרמן, סגן מפקד גיטו וארשה, את התחושה שיהודי אירופה הופקרו בעת השואה. במיוחד היה בליבו על תנועתו בארץ, הקיבוץ המאוחד, שלאחר פרוץ מלחמת העולם השניה החזירה את שליחיה מאירופה. והנה, לאחר שניצל ועלה, הצטרף צוקרמן לקיבוץ המאוחד והיה חבר נאמן בתנועה. קריאתו המרה, „איפה הייתם?" היתה התפרצות פתאומית, מאוחרת ונאמרה בחוג סגור.

חייקה גרוסמן, שהוטסה מוואדשה לאחר המלחמה, במטוס צבאי סובייטי מיוחד, לישיבת הוועד הפועל הציוני בלונדון, פגשה שם את מנהיגי תנועתה, מאיר יערי ויעקב חזן. במשך יום ולילה ויום ברציפות היא סיפרה להם את קורותיה בשואה ובמרד, אבל את השאלה „איפה הייתם?" העלתה בפניהם רק לאחר עשרות שנים. השניות הזאת אינה מבטאת חשבון פוליטי או חשש, וראי לא אצל אנשים כמו אנטק וחייקה, שגילו בעת השואה גבורה אישית שאין למעלה ממנה. היא מבטאת את עוצמת הבעייתיות שבדיון על היישוב לנוכח השואה, את מורכבותו ואת גבולות היכולת לדון בו.

אף על פי כן ואולי דווקא משום כך, זוהי אחת הסוגיות החוזרות ונדונות במחקר. המטען הרגשי העז הוליד הערכות הנעות בין הטענה, שהוצגה על ידי תום שגב, לפיה הנהגת היישוב התעלמה מהשואה, ועד מחקרו של טוביה פריילינג, הטוען שהנהגת היישוב עשתה ככל שיכלה. שתי ההערכות הסותרות מקבילות לסתירה הפנימית שחשו גיבורי העלילה עצמם. הן נוגעות בפצע עמוק שנותר חשוף, המעורר בכל פעם מחדש את הכאב ועימו נסיונות נוספים להתמודד עימו ולהבין את מקורו. נסיונות אלה גולשים, לעיתים, לחשבון פוליטי, שאינו נמנע מניצול הרגשות שמעורר הדיון על השואה.

מחקריהם החדשים של חוה אשכולי ויחיעם וייץ מתמקדים בעמדתה של מפא"י לנוכח השואה. ההנחה של שניהם היא שמעמדה כמפלגה הדומיננטית מאפשר הבנה טובה יותר של עמדת היישוב ויחסו למתרחש באירופה. מנקודת מוצא זו יוצאו השניים למסע מחקרי שונה לחלוטין בזמן ובשיטה. חוה אשכולי התמקדה בשנים הראשונות לשואה ויחיעם וייץ התרכז בשנתיים האחרונות. ספרה של אשכולי כפול בכמותו, היא מציגה לפני הקורא מאמץ שקרני, רב מקורות, החורג ממסגרת הדיון המצומצמת במפלגה לעבר הפעילות המעשית ומאמצי העזרה וההצלה. ספרה כולל דיון בהעפלה, בהתארגנות ועד ההצלה של היישוב שפעל בקושטא, כורמים חדשים, בעיקר בהתייחס לשנת 1941. התמונה שהיא מציגה רחבת יריעה, מאוששת היטב ומסקנותיה מאוזנות; את הדוגמאות להרחבת תחום הדיון הוא המרק הרן בהסתלקות והנהגה היהודית מאירופה בתקופת השואה. אנטק צוקרמן התייחס בשעתו לשובם החפוז של השליחים הארצישראליים, חברי תנועתו, לארץ. חוה אשכולי מזכירה שמדובר בשליחים שיצאו לזמן קצוב וחזרו לביתם ולמשפחתם. למרות שהדיון בחזרת השליחים קשור ישירות למחקרה, בהיות רובם חברי מפא"י, היא מרחיבה את היריעה ודנה במה שהיא מכנה באומץ „מנוסת העסקנים".

משה סנה, מנחם בגין, זרח ורהפטיג, הרב יצחק מאיר לוין, לא היו שליחים ארצישראליים, הם היו ממנהיגי התנועות הפוליטיות בפולין. מנוסתם מפולין נחשבה כבר אז לחרפה. אדם צרניאקוב, ראש היודנראט של גיטו וארשה, כתב ביומנו על מנוסת העסקנים שהיא למעשה „הקברניט הנוטש ראשון את הספינה השוקעת". הקורא נוכר שמנוסת הקברניטים לא פגעה בקריירות המזהירה שלהם בארץ. סנה היה אחר־כך ראש המטה הארצי של ההגנה וחבר הנהלת הסוכנות, ורהפטיג ולוין היו שרים ובגין נעשה לימים ראש ממשלת ישראל. סוגיה זו אינה מרכזית בספר, אבל עצם איזכורה הופך את הדיון כה מלמד על אופיו המחקרי של המחבר.

ספרה של אשכולי מתמודד עם הנושא בגבהה שמדובר במחקר חלוצי שאין לסגיו בלום, ועל כן היא מרבה בציטוטים ובדוגמאות. ספרו של וייץ מגלה שהנראטיב של האירועים מוכר לקורא וכדי תפקידו לערוך סדר בדברים ולהבהירם. מודעותו לקורא באה לידי ביטוי בבניית המסגרת. הוא מתחיל בהופעת ראשוני הניצולים בפני הוועידה ה־14 של הקיבוץ המאוחד ב־1944, ומסיים בהופעתה של צביה לובטקין, בוועידה ה־15 של הקיבוץ המאוחד ב־1946. בין שתי הוועידות נקלעת מפא"י למשבר פנימי קומי. הקיבוץ המאוחד ועימו סיעה ב' מתפלגים ממפא"י ומקימים מפלגה מתחרה.

הסיבות לפילוג במפא"י אינן קשורות ביחסה לשואה, אבל משמעותו הפוליטית חוזרת ונזכרת במחקרים העוסקים בנושא. מה נוח יותר מלעיין בפרוטוקולים של מרכז מפא"י ולהסיק, על פי נושאי סדר היום של הישיבות, שכעור הרכבות מובילות את המיליונים לאושוויץ, תשומת הלב של המפלגה נתונה למריבות פנימיות בין עסקניה. הפילוג במפא"י מלווה את עיקר פרקי הספר. וייץ מוכיח כיצד חשבונות המתפלגים באים לידי ביטוי אפילו בשאלת ההצלה והשליחות המחודשת לגולה. עם זאת הוא אינו נופל בפח המסקנה הבנאלית לפיה מנהיגי מפא"י, שהיו טרודים במלחמה פוליטית פנימית, התעלמו ממה שקורה באירופה.

וייץ, המודע היטב למחקרי קודמיו, מתמודד עם שאלת כמירתם של חברי הגופים שעסקו בשואה. כך, לדוגמה, הוא דן בגוף הראשון שהוקם במפא"י ב־1942 „ועדה לענייני הגולה". חבריו, אליהו דובקין, חיים יחיל ואנשל רייס לא נמנו עם הנהגת המפלגה. וייץ מעיר על כך שאין מדובר במקרה: „זהו קו שהתבלט לאורך כל הדרך". ואכן שוב ושוב עוסק הספר בהקמת הגופים, בדרכי פעולתם, במחלוקות שבתוכם ומשמעותן, אולם אין בו תשובה מספקת לשאלה המציקה: מדוע נעדרו מנהיגי השורה הראשונה במפלגה.

למרות השוני בין ספריהם של אשכולי ווייץ בזמן ובשיטה, יש ביניהם הסכמה במסקנות המרכזיות. האחת: במפא"י לא היתה עמדה אחידה ביחס לפעילותה בשואה. היה ויכוח, היו עמדות שונות והיו מנהיגים שהחליפו עמדות. השניה: לא היה הבדל של ממש בין העמדות שהובעו במפא"י לבין אלו שנשמעו בתנועות פוליטיות אחרות ביישוב. המסקנה השלישית באה לידי ביטוי בסיכום: אשכולי מסכמת את תגובת מפא"י לשואה במלים „מבוכה ואלם". וייץ, שלא קרא את עבודתה של אשכולי, מסכם את יחסה של מפא"י לשואה באמרו שלא היתה הקרבה יתרה של היישוב בעת השואה, אבל לא היתה הפקרה. מה שביטא את יחסה של מפא"י לשואה היה „המבוכה, השבר והקונפליקט".

■ **זאב צחור**

תיעוד

היסטוריה קטנה

דב גנחובסקי, מסיבות החברה הגבוהה ועוד מאה סיפורים ירושלמיים, כרטא, 464 עמ'.

יש היסטוריה גדולה ויש היסטוריה קטנה. הגדולה עוסקת בשאלות הרות גורל ועולם, כגון: המהלכים הבריטיים בארץ במלחמת העולם הראשונה, היחס של בריטניה לערבים וליהודים. הקטנה נוגעת בשאלות קטנות, כמו כמה כסף ניתן להרוויח מאספקת מזון לנתיני הוד מלכותו הגרקבים בבתי

עטיפת הספר

הסוהר בפלשתינה, לאן כדאי לנסוע להופשה וכמה עולה לחמם את הבית בחורף ירושלמי בתחילת המאה.

את ההיסטוריה הגדולה כותבים היסטוריונים גדולים בעזרת מיסמכים השמורים בארכיונים, ואילו הניירות השוסכים אור על ההיסטוריה הקטנה נזרקים לרוב לפח האשפה. צריך מישהו להתכופף ולשלוף אותם מתוך הפח למעננו, ליישר את הפתקים ולקרוא את האותיות הקטנות. כך עושה דב גנחובסקי, וכל אדם שירושלים קרובה לליבו חייב להודות לו על כך.

ומה יש באותם ניירות? הזמנות, למשל, למסיבות החברה הגבוהה בירושלים, תמיד השבתי שהרהבות של דוגיה אינם כה תמימים כפי שהם נראים. לפני שירדו מגדולתם והפכו מתמימים כל כך, היו בהם אנשי החברה הגבוהה, הם, כפי שמתאר גנחובסקי, חיו כאמת אחרת. „טושנים כגון ספריות צמרת הדוגמניות צמרת לא היו ידועים אז כלל ושנות השלושים והארבעים, וספק אם בכל ארץ ישראל נמצאה דוגמנית משוטה אחת לרפואה". מה עשו איפוא אנשי החברה של ירושלים המגוריסטית? הם שלחו הזמנות וקיבלו הזמנות, והתכנסו במעורים שנקבעו מראש למסיבות שמהן הכוונו למוסיקה, שיחקו ברידג' או התאספו בביתה של המארחת והלכו הגברת לנרוז, למסיבת הכתרה בגן לאור הירח לבכורה של גז'רג' השישי בשום לבושים „מלבושת ערב" אם כך צויין בהזמנה, או „כתלבושת רגילה", הכל בהתאם לאופיו של האירוע.

דב גנחובסקי ניגש לעבודתו כמגלה האוצר ושמר משאריות

המשך בעמוד הבא

זלטה מסאראייבו, עכשיו בעברית

ספרה של הנערה, המתאר את ימי המלחמה, היה לרב־מכר וזכה להצלחה עולמית

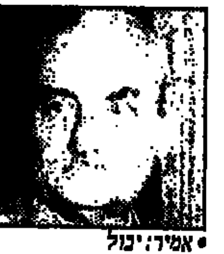

עירית המאירי

יומנה של זלטה פיליפוביץ', ילדה מסאראייבו, עומד לראות אור בהוצאת ... / ידיעות אחרונות / ספרי חמד, בתרגומו של דורי מנור.

הפלשתינאים סירבו להשתתף

עם הופעת ספר שיריו של ישראל אלירז "טיול" בצרפת (בתרגום אסתר אורנר), ערך לכבודו הרדיו הצרפתי ערב ספרותי בתיאטרון לואי בארו שבפאריס. הצרפתים ביקשו לשתף בערב משורר פלשתינאי, אך ואליר קונאראר, מחמור דרוויש ואדוניס, שאליהם פנו ...

אלירז: קושי

פרס אפרת לאהרן אמיר

יריד בינלאומי לספרות אקדמית

סבתא סולטנה על האקרנים

תגובות

שמונה בעיקבות ביקורת

טלפון שבור

איזר לפי תצלום: דינה הוסר

שובר הכלים

מותו של יוסף מונדרי מתאים לכתיבתו

מקסים גילן

מונדרי מת בדיוק כפי שחי: כאילו כתב את המחזה. עם יום־הולדתו ה־59 עסק בחזרות בתיאטרון "לה מאמא" שבלב ניו־יורק. כהרגלו, שתה הרבה. יצא, נפל מהמדרגות, נפצע ונשאר ללא הכרה בלי שמישהו ימצא אותו זמן רב. כאשר גילו את מונדרי, כבר היה מאוחר מדי.

מת בתיאטרון. בשתייה. מחוץ למיסגרת. איש לא שם לב שטרגדיה יש כאן, לא קומדיה גרוטסקית.

חבריו אהבו את מונדרי. הממסד לא. מונדרי הבין את הממסד. הממסד לא הבין את מונדרי. מונדרי ראה את המגוחך שבמוסכי התרבות. השתמש בהשכלתו הקלאסית, היוונית־לאטינית, כדי לתאר את האפוריות התרבותית הניאו־אורתודוקסית שלנו. בעידן אחר היו קוראים לו מתיוון.

מונדרי מעולם לא כתב נגד. הוא כתב על. תיאר בעקיפין את הזולשות, ובדרך האבסורד. ידע מה הוא רוצה – וכעס, מאוד כעס, כשרצו לחנך אותו, לעשות ממנו אדם מן היישוב – כי הוא עשה, כל הזמן, יישוב מבני־אדם חיים, חלשים וקצת מטורפים.

חוש־ההומור של מונדרי ידע להיות הרסני. על הסבת בחברון העיר ...

...

אהבתו להכרים. גם לנשים.

מונדרי ידע לצחוק: על החבר'ה שלו. על אחרים. על עצמו. הוא התחיל את דרכו כמי שבא מבחוץ ונשאר אאוטסיידר עד יום מותו.

חי כחוץ־בפנים ומת כחוץ־בפנים.

כשקברו את מונדרי, הממסד התיאטרוני שתק. שתיקה רועמת.

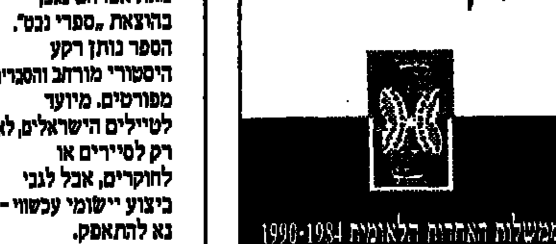
גם מונדרי שתק. נדמה שהיתה זו הפעם הראשונה שלא הגיב לממסד.

מחוץ לספר

למטיילים בפטרה

מסימני הזמן הזה, או מוטב לומר מתיקותיו: "מדריך למטייל בפטרה" מאת אברהם נגב, בהוצאת "ספרי נכס". הספר נותן רקע היסטורי מורחב והסברים מפורטים. מיועד לטיילים הישראלים, לא רק לסיירים או לחוקרים, אבל לגבי ...

כתבי עת

יתרה מזו, האדם, כמוהו כאגס, הוא מוצר משולב של מאמציו ושל סביבתו, ולא של סגולות מולדות ורם כחול, כטענת האצולה".

והרי הערותי:

1) השערתו של לאמארק, כי "השאיפה יצרה את התכונה", סותרת לחלוטין את ההשקפה המרקסיסטית, המכונה "מטריאליזם דיאלקטי";

2) שאין לה כל קשר לשאלה: "האם האדם שולט בגורלו";

3) שיש לה דווקא קשר הפוך להשקפה מרקסיסטית אחרת, הקרויה "מטריאליזם היסטורי", לפיה התנאים החברתיים־כלכליים הם שמכתיבים את גורלו ואת השקפותיו של האדם;

4) אף כי, ככולנו, אינה חולקת על כך ששליטת האדם כטבע משפרת את יכולתו לשלוט בגורלו;

5) וכי אחד מגדולי ההישגים בתחום זה, שהתממשו לעינינו, היא היכולת לשנות באורח מתוכנן את התורשה;

...

14) ובכיר המדענים, ווילוב שמו, העז לסרב, ושילם בחייו;

15) ליסנקו בחר בחיים, ועשה מה שעושות נשים רבות במצבי אונס דומים: הוא זייף;

16) ואת זיופיו תלה באילן של מיצ'ורין, שאינו אחראי להם יותר משיוסף טרומפלדור אחראי לתורת בית"ר;

17) והאופטימיות הגורפת של ליסנקו – אשר כונתה בלעג בפי מתנגדיו "מין ניאו לאמארקיזם" – אכן נעמה לאוזני החלוצים הנלהבים של הקיבוץ המאוחד, ולא השומר הצעיר, שדווקא הסתייג ממנה.

18) למזלו של ליסנקו, מת סטאלין בטרם נתפס בזיופיו, וכעבור שנה עלה בידי המדען הסובייטי אנדרי סחרוב להקדים את ארה"ב בפיתוח פצצת מימן מיבצעית, והנשק הבקטריולוגי נזנח. באותה שנה פוענח מיבנה חומצת הגרעין, וכל הפרשה ירדה אל מרתף הזוועות של ההיסטוריה. יושב בארץ זקן אחד, שאולי יודע עליה רבות, אבל ספק אם ירצה לספר מה שהוא יודע. שמו מרכוס קלינקברג.

ולנו לא נותר אלא לשוב ולעיין במכתבו של לאמארק אל עורכי האנציקלופדיה הצרפתית הגדולה: "רבותי, הגדרתכם את הסרטן כדג קטן, ארום, והולך אחורנית, לוקה בכמה טעויות: הסרטן אינו דג, אינו ארום, ואינו הולך אחורנית".

...

קורן השכיל לפרסם בחלק האחרון של "זמן באפור" את ההרכבים המפורטים של הממשלות שהוא כותב עליהן, והוסיף גם את ההסכמים הקואליציוניים ואת קווי היסוד הממשלתיים. אלה מהווים מכשיר עזר לכל הנזקק למידע זמין.

■ שלמה נקדימון

ילדים

סבתות מסוג חדש

יעל מריני, לסבתא יש צפורים בראש, איורים: אלישבע געש, כנרת, 67 עמ'.

כששאלו פעם את פרופסור עזרה זוהר איך להלביש את הילד בחורף, אמר: כמו שהסבתא מלבישה, רק פחות שיכבה. הסבתא של יעל מריני היא מסוג אחר. היא לוקחת את נכדתה ביום סופה לשפת הים, לצפות בסערה קמאית ולשאוג אל מול הגלים. זוהי סבתא מקורית, נמרצת, ...

■ יונתן בן־נחום

...

תרגילים מסריחים

על כל אלה כותב המחבר מתוך התבוננות סקרנית המהולה לעתים באירוניה. את אהבתו הוא שומר לאנשים כרבי מיכל רבינוביץ', שעלה ארצה ממינסק ב־1925 והקים בעיר את חנות הספרים 'דרום', שהפכה בית ועד לחכמים. כשנהרסה החנות ב־1948, בתחילת הקרבות בין היהודים לערבים, לא עמד בעליה באבידה ונפטר משיברון לב כעבור כמה חודשים.

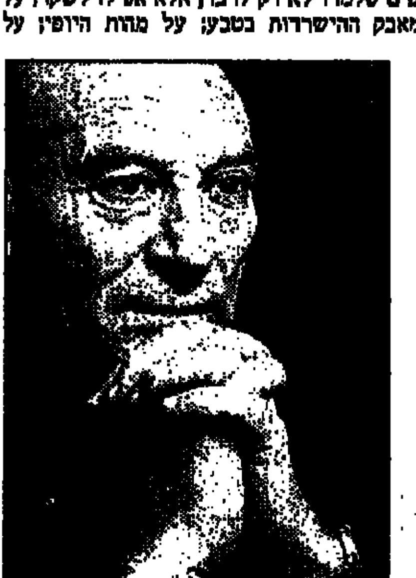
■ דוד שיין

עיון

דג אדום הולך אחורנית

צבי ינאי, בעקבות המחשבות, הוצאת סואטיקה, טובי ספר – מוציאים לאור, 308 עמ'.

אסופת מאמריו של צבי ינאי, מנכ"ל משרד המדע ועורך כתב העת "מחשבות", חובקת עולם ומלואו, ולמנות שמות כולם תקצר היריעה: יש לנו מאמר מרתק על שפת החיות, על קופים שלמדו לא רק לדבר, אלא אפילו לשקר; על האבולוציה ומאבק ההישרדות בטבע; על מהות היופי; על ...

צבי ינאי: סקרנות

אקו: הצגה מהלכת

המשך מעמוד 28

בספר ניבא ש"הבריגדות האדומות" יחטפו את ראש ממשלת איטליה, אלדו מורו.

● מי חשוב, לדעתך, יותר: אקו החוקר, או אקו הסופר?

אפשר לומר במפורש שאקו חשוב יותר כחוקר. הוא כתב ספר יסודי וחשוב מאוד בשם "תיאוריה של הסמיוטיקה".

● הוא ודאי הגדול את מעמד הסמיוטיקה בעולם, בזכות הפירסום והפרסומת שלו.

נכון, הכתיבה העיתונאית שלו משעשעת ושנונה, ובזכות הכתיבה ...

בזכות עצמה, כיצד הוא מגדיר את "שם הוורד": "זה אובייקט מרובע של עשרה סנטימטרים אורך וחמישה סנטימטרים רוחב, הנושא 600 עמודי דפוס".

פרופסור ברברה הרשב (רעייתו של בנימין הרשב), היסטוריונית ומתרגמת. תירגמה לאנגלית, בין השאר, את "עשו" של מאיר שלו, "סוגרים את הים" של יהודית קציר, חמישה מחזות של חנוך לוין ומיבחר משירי יהודה עמיחי. עובדת עכשיו על תרגום ספרו החדש של שלו "כימים אחדים".

את אקו פגשה הרשב לפני שנים אחדות באוניברסיטת בלומינגטון שבאינדיאנה, ארה"ב, שם שהו הוא ובעלה שש שבועות.

"הגענו לבלומינגטון עם ג'ט־לג נורא, והאיש הראשון שנתקלנו בו היה אומברטו אקו. הוא טרח מייד להודיע לנו, שבלומינגטון היא העיירה הכי משעממת בעולם".

...

● מאיה בז'רנו ואורלי קסטל־בלום ישתתפו באירוע לכבוד ספריהן ביום ב', 23.5, 20.30, בבית העם, ירושלים.

● אמרים אבא ישוחח עם עדה אהרוני, דרור אלימלך, משה בן־שאול ושי, שפרה ביום ג' 24.5, 20.30, בבית הסופר, ת"א.

● חיים גורי, נמרוד אשל, יאירה גנוסר, ניסים קלדרון ויעקב בסר ישתתפו בערב "שירה בראש פוליטי" בבית הסופר, ת"א, ביום ה' 26.5, 20.30.

יסקי ושות' אדריכלים
א. יסקי ד"ר י. סיון ד"ר י. יסקי

ד ר ו ש י ם / ו ת

אדריכל מנוסה
בעל ניסיון בתכנון פרוייקטים מורכבים וניסיון עבודה באוטוקד

הנדסאי בכיר
בעל ניסיון בהכנת תוכניות עבודה מפורטות וניסיון עבודה באוטוקד

מתכנן ערים
בעל ניסיון בהכנת תוכניות בנין עיר מורכבות,
אפשרי בהסכם התקשרות מיוחד

מועמדים מתאימים מוזמנים לפנות בצרוף קורות חיים
לכתובתנו: רח' מוזיר 9, תל אביב 62963
טל': 03-6051261

- סודיות מובטחת -

משרד הקליטה

ללשכה המשפטית של משרד הקליטה
דרוש/ה

עורך דין/עורכת דין
לעבודה קבועה

- תואר המשרה והדרגה ייקבעו בהתאם לכישורי המועמד.
- תחילת העבודה - מיידית.

נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים והמלצות אל:
הלשכה המשפטית, המשרד לקליטת העליה, הקריה, בניין מס' 2,
ת"ד 13061, ירושלים.

לפרטים נוספים נא לפנות לטלפון: 661163, 752661, 02-752662

JAMES RICHARDSON
חנויות פטורות ממכס בנתב"ג

עובדי/ות מחסן
משרה מלאה-כולל יום ו'

- לאחר שרות צבאי מלא.
- כושר בריאותי תקין.
- עד גיל 28.
- מגורים באזור נתב"ג.
- ידע בסיסי באנגלית.

לתאום מועד ראיון נא לפנות החל מיום ג' 17/5/94 לאורי בטלפון: 03-9731101

לחברת מזון המובילה בתחומה במרכז הארץ
דרושים/ות

הנדסאי/טכנאי קירור בכירים
לתפקיד ניהולי

- בעלי/ות נסיון בניהול צוות טכנאי שרות והתקנה, עם רקע פיקודי/ניהולי.
- נמרצים/ות עם נכונות לעסוק בעבודה מאומצת ומעבר לשעות המקובלות.
- רשיון נהיגה חובה.
- מגורים במרכז הארץ.

מועמדים/ות יפנו בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 201 הוד השרון אזור התעשיה נוה נאמן כי וייציט ע"ג המעטפה "עבור שרות ארצי", או בטלפון 09-907003 ליהלומה

נציבות שירות המדינה
מודיעה על פרסום מכרזים פומביים
במשרד העבודה והרווחה

מכרז מספר 525 למשרת יושב/ת ראש ועדת ערר (ירושלים והדרום) ביחידה לועדות ערר, אשקלון.

הדרגה: ב'2—א'1 של הדירוג המשפטי

דרישות המשרה: חברות בלשכת עורכי הדין. ניסיון של ארבע שנים (למעט תקופת התמחות) ידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.

הערה: עובד שייבחר ישובץ במשרה עם התפנותה.

מכרז מספר 562 (מכרז משולב פנימי/פומבי) למשרת מפקח/ת פדגוגי/ת ביחידה לשירותים פדגוגיים - פיקוח מקצועות, תל אביב.

הדרגה: ממ"ד – מפקח דירוג עובדי הוראה.

דרישות המשרה: __לדרגת מפקח__
השכלה אקדמית (תואר ראשון) בחינוך, השכלה פדגוגית (רצוי בעל תואר שני או שלישי). בעל תעודת הוראה וניסיון של שבע שנים בעבודה חינוכית.

__לדרגת מדריך__
מורה מוסמך בכיר (רצוי בוגר סמינר למורים). ניסיון של עשר שנים בעבודה חינוכית מהן שלוש שנים בניהול ובהדרכת מורים ומדריכים.
כושר הבעה בכתב ובעל פה. כושר להדריך ולפקח.
כושר לנהל משא ומתן וכושר לקיים יחסי אנוש תקינים.
ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה טובה של שפה זרה כדי קריאת ספרות מקצועית.

הערה: מילוי התפקיד כרוך בנסיעות בכל חלקי הארץ ועבודה מחוץ לשעות העבודה המקובלות.

פרטים נוספים ותיאור תפקידים ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:

ירושלים	– הקריה, רח' קפלן 3, ת"ד 34076—91340,	02-705148.
תל-אביב	– הקריה, רח' קלמן מגן 10—61070,	03-6955381.
חיפה	– רח' חסן שוקרי 11—33105,	04-660348.
באר-שבע	– רח' החלוץ 136, ת"ד 10050,	07-236554.

בקשות בצירוף מסמכים יש להגיש על-גבי טופס מדף 2115 (שניתן להשיג בלשכות הנ"ל וברוב משרדי המועצות והרשויות המקומיות), ללשכה המחוזית של נציבות שירות המדינה בתל-אביב.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: טז' בסיון התשנ"ד - 26.5.1994.

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לעבואן מוביל בענף מוצרי האודיו-וידיאו הביתי באזור המרכז דרוש/ה

איש/ת מכירות
בוגר/ת ורציני/ת לאולם התצוגה

- ★ השכלה על תיכונית-יתרון.
- ★ הכרות עם מוצרי צריכה אלקטרוניים. ו/או הבנה טכנית בסיסית.
- ★ יצוגיות, אמינות, כושר שכנוע והדרכה.
- ★ ידיעת אנגלית טכנית ברמה הולמת.

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לתיל-ת.ד. 11024 תל אביב 61110 בציון משרה מס 581 ע"ג המעטפה.

לחברת בינטל מקבוצת לירז מערכות בע"מ
דרוש/ה

מנהל/ת צוות לפיתוח מוצר
בסביבת C++, WINDOWS

כישורים נדרשים:
מקצוענות.
יכולת לעבודה עצמאית והובלת צוות.
נסיון מוכח בתחום הנ"ל.
זמינות מיידית--יתרון.
תנאים מעולים וסודיות מובטחת

קורות חיים יש להפנות ללירז מערכות בע"מ רח' הצורף 5 חולון 58856 מדור משאבי אנוש

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

למפעל מוביל לייצוא מוצרים מתקדמים מפלסטיק דרוש/ה

מנהל/ת החברה בארה"ב
לאחריות בניהול השיווק והאיסטרטגיה, מגעים, כ"א

- ✔ נסיון ניהולי ושיווקי קודם בדרג מתאים
- ✔ נסיון והכרות עם השוק האמריקאי
- ✔ השכלה אקדמאית חובה, רצוי במנהל עסקים/כלכלה
- ✔ שליטה מלאה בשפה האנגלית, ידע בספרדית - יתרון
- ✔ יכולת מקורית וכושר יוזמות עסקית

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לתיל ת.ד. 11024 תל אביב 61110 בציון משרה מס 570 ע"ג המעטפה
- רק פניות מתאימות תענינה -
- סודיות מובטחת -

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לחברה איכותית באזור המרכז, יבואנית ומשווקת ערכות איבחון רפואי דרוש/ה

מנהל/ת מוצר
לאחריות על שווק, מכירות, פרסום והדרכה

הכישורים הדרושים:
- תואר Msc/Phd במדעי הטבע
- 3-5 שנות נסיון במכירות ושווק בתחום
- אנגלית עסקית ברמה טובה
- כושר ניהול וארגון
- יכולת עבודה בצוות

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לתיל ת.ד. 11024 תל אביב 61110 בציון משרה מס 573 ע"ג המעטפה.
- סודיות מובטחת -

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לחברת בניה מהמובילות בישראל דרוש/ה

מנהל/ת פרויקטים לאילת

בעל/ת הכישורים הבאים:
- ★ מהנדס/ת אזרחי/ת-חובה
- ★ נסיון מוצלח בארץ בפיקוח על פרויקטים וניהולם
- ★ כושר אירגון, ניהול ויכולת מו"מ בעבודה מול גופים ציבוריים ופרטיים
- ★ מגורים באילת (או נכונות למעבר)

למתאים/ה - תפקיד הולם בארגון רציני
נא להפנות קו"ח בכתב יד לתיל לת.ד. 11024 ת"א 61110 בציון משרה מס' 563 על גבי המעטפה
טלפון: 03-5235881, פקס: 03-5240374

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לחברת בניה מהמובילות בישראל דרוש/ה

מנהל/ת פרויקטים לאזור הצפון

בעל/ת הכישורים הבאים:
- ★ מהנדס/ת אזרחי/ת-חובה
- ★ נסיון מוצלח בארץ בפיקוח על פרויקטים וניהולם
- ★ כושר אירגון, ניהול ויכולת מו"מ בעבודה מול גופים ציבוריים ופרטיים
- ★ מגורים באזור הצפון (או נכונות למעבר)

למתאים/ה - תפקיד הולם בארגון רציני
נא להפנות קו"ח בכתב יד לתיל לת.ד. 11024 ת"א 61110 בציון משרה מס' 566 על גבי המעטפה
טלפון: 03-5235881, פקס: 03-5240374

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לחברת HI-TECH באזור המרכז דרוש/ה

הנדסאי/ת פיתוח
לעבודת פיתוח בתחום תקשורת ומחשבים + תמיכה בשרות

כישורים דרושים:
- ★ הנדסאי/ת אלקטרוניקה/מחשבים/תקשורת
- ★ 3 שנות נסיון - לפחות
- ★ ידע בטלפוניה - תקשורת
- ★ יצירתיות ומוטיבציה לפיתוח
- ★ נכונות לעבודה בשעות נוספות
- ★ רשיון נהיגה - חובה

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לתיל ת.ד. 11024 תל אביב 61110 בציון משרה מס 579 ע"ג המעטפה.
- סודיות מובטחת -

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

לניהול מפעל בסין
דרוש/ה

קצין/ה בעל/ת רקע פיקודי (עד דרגת סרן)
- ★ שליטה מעולה באנגלית
- ★ רצוי רקע בכימיה

פניות בכתב-יד לת.ד. 1661 חולון

להברה קבלנית לעבודות כבישים
דרושים/ות

מפעילים/ות לג'ונסונים, בגרים, בולדוזרים. לאזור רמלה.

מפעילים/ות ל D9, מפלסת, לאזור הדרום.

טל' במשרד בבקר: 03-9877742 בערב: 08-926108

למפעל בטחוני גדול במרכז הארץ
דרושים:

מהנדס תו"נ
להעסקה במסגרת פרוייקט מיחשוב בתחום התעשיה.
1. בעלי נסיון וידע בניתוח והטמעת מערכות MRP - 2.
2. בוגרי מגמת מערכות מידע.

תכניתנים/ות
- הנדסאי/טכנאי מחשבים בעלי נסיון בתכנות בסביבת מחשבי I.B.M גדולים.
- שליטה בשפות: CICS, PL - I, COBOL, CSP, DB-2

הנדסאי/טכנאי תו"נ
בעל ידע ונסיון בתחום ניהול ורשום מלאי במערכות ממוכנות. יתרון לבעלי ידע והכרת מערכות מלאי צה"ליות.

מסגרים
בוגרי 12 שנות לימוד, בעלי נסיון, גיל עד 30.

מכונאי רק"מ
בוגרי 12 שנות לימוד, בעלי נסיון, גיל עד 30.

כרסמים
בוגרי 12 שנות לימוד, בעלי נסיון בהפעלת מכונות C.N.C גיל עד 30.

מנופאי
בוגר 12 שנות לימוד, בעל נסיון של לפחות 3 שנים. בעל רשיון הרמה של 30 טון לפחות מאושר ע"י משרד התחבורה.
ידיעת השפה העברית על בוריה, גיל עד 35.

מועמדים מתאימים מתבקשים לשלוח קורות חיים (כולל מס' טלפון) לד"צ 02354 - משרד כ"א.
רק מועמדים מתאימים יענו.
סודיות מובטחת

המשך מודעות דרושים מתפרסמות במוסף ממון

פריקלאס ים המלח בע"מ
דרושים/ות

כלכלן/ית
כישורים נדרשים:
- בוגר/ת כלכלה
- ידע בתחום החשבונאות – יתרון
- אנגלית ברמה טובה – יתרון
- יחסי אנוש טובים

מהנדס/ת מתקן
כישורים נדרשים:
- תואר ראשון בהנדסה כימית
- נסיון של 3—2 שנים בתעשיה הכימית–יתרון
- יחסי אנוש מצוינים

העבודה במתקני החברה שבמישור רותם
ומחייבת מגורים בדרום.

מעונינים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב למנהל יח' משאבי אנוש פריקלאס ים המלח בע"מ
מישור רותם, ד.נ. ערבה, מיקוד 86800

בקבוצת כימיקלים לישראל.

לקונצרן תעשייתי באזור המרכז
דרושים/ות

מנהלי/ות חשבונות
כישורים נדרשים:
- סוג 3 לפחות.
- יכולת עבודה עצמאית.
- נסיון של 5 שנים לפחות–רצוי בחב' תעשייתית.
- ידע ונסיון במערכת חשבונאית ממוחשבת.
- גיל עד 35.
- מקום העבודה כפר סבא/חולון.

כלכלן/ית
כישורים נדרשים:
- תואר ראשון בכלכלה/ניהול/חשבונאות.
- הכרת תוכנות מחשב.
- נכונות לשעות עבודה רבות.
- גיל עד 30.

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 1549 ת"א 61014 ולציין את שם המשרה

אנשי מפתח
לחברה תעשיתית
דרושים

מהנדס/ת אחזקה
- נסיון של 3 שנים בתעשיה כימית/תהליכית.
- עדיפות לבעלי נסיון טכני צבאי.
- שליטה באנגלית הכרחית.

מנה"ח/ת סוג 3
- נסיון קודם בתעשיה.
- משרה מלאה.
- מגורים הרצליה - חיפה.

נא לפנות בכתב יד, בשפת אם, לת.ד. 101, סביון 56915
סודיות מובטחת

אף. טי. אי.
מערכות ימיות מתקדמות בע"מ

מהנדס/ת צעיר/ה
מכונות / מטוסים / אניות
ניסיון בתכנון 3—2 שנים
תושב/ת אזור נתניה בלבד

נא לשלוח קורות חיים בפקס: 09-629768
- סודיות מובטחת -

למוסך המרכזי של חברה ליבוא רכב
דרושים/ות

חשמלאי/ת רכב
מכונאי/ת
המתמחה בקרבורטורים
בעל/ת נסיון רב.

קורות חיים בכתב יד לת.ד. 9191 ת"א 61091 לידי הלי

למפעל בשר דרושים
עובדים מקצועיים
תנאים טובים למתאימים
נא לשלוח קורות חיים ל"בשר מן הכפר" ת.ד. 58 ראשל"צ 75100

קבוצת עורק

מזכיר/ה לאחה"צ
- ♦ אנגלית ברמה טובה.
- ♦ שעות העבודה 16:30-20:00, יום שישי פעם בשבועיים.
- ♦ העבודה מתאימה גם לסטודנטים/יות.

התקשרו אל: 03-6762109, דפנה.

רפאל, רבינוביץ, מהולל ושות', עו"ד
דרוש/ה:

עורך/ת דין
בעל/ת נסיון של עד 3 שנים
בתחום המסחרי וניירות ערך

לפנות בכתב לת.ד. 50119 ת"א 61500
סודיות מובטחת

ל ח ב ר ה מ ו ב י ל ה
בתחום תעשיה תהליכית
ד ר ו ש / ה

הנדסאי/ת מהנדס/ת
בתחום כימיה/חומרים/מכונות
לתפקיד תמיכה טכנית במשרד

- הבנה בנושא תהליכים.
- התמצאות במפרטים טכניים.
- שליטה טובה באנגלית.
- מגורים באזור המרכז.

נא לפנות בכתב לת.ד. 706 הרצליה 46106
- סודיות מוחלטת מובטחת -

לחברת ביטוח צעירה ודינאמית

מסלקי/ות תביעות
מקבל/ת עסקים
פקיד/ת גביה

בוגרי המכללה לביטוח ונסיון רב - חובה.
השכלה אקדמאית ונסיון במשרד סוכן ביטוח - יתרון.

דרושים למשרד בתל-אביב
אנשי אלמנטרי מעולים

פניות בכתב בצרוף קורות חיים נא לשלוח ל-ת.ד. 15520 תל-אביב 61152, עבור אלמנטרי.

אדם
מכון אדם לאבחון ויעוץ במשאבי אנוש

לחברה תעשייתית עתירת ידע
דרוש/ה

מנהל/ת מערכות מידע
(מישרה 919)

לאיפיון צרכים ולניתוח ושילוב מידע בארגון

דרישות:
- השכלה אקדמית בתחום הנדסה/מחשבים.
- נסיון של 5 שנים בתפקיד דומה, ורצוי בחברה תעשייתית עתירת ידע.
- הכרות טובה עם מערכות MRP II – הכרחית.
- נסיון בהפעלת קבלני משנה.
- יחסי אנוש מעולים.

נא לשלוח קורות חיים, בציון מס' המישרה למכון אדם, רח' תבואות הארץ 3, ת"א 69546.
סודיות תישמר בקפידה. רק פניות מתאימות תיענינה.

פיניש הינה החברה המובילה בארץ בתחום הריהוט המשרדי המעוצב.
לנו דרוש/ה

אדריכל/ית / מעצב/ת / הנדסאי/ת אדריכלות
(משרה 013)

עבודה מול לקוחות ואדריכלים.
ידע בעיצוב פנים.
משרה מלאה.

FINISH

לפנות בכתב:
רח' ציקלג 21
תל אביב 67133

—ברקאי בני ברוקשטיין—

לתחום מערכות מתח נמוך
דרוש/ה:

- **מנהל/ת מכירות**
  בעל/ת נסיון, יוזמה ומעוף, רכב חובה
- **פקיד/ת יבוא**
  בעל/ת נסיון, (אפשרות לחצי משרה)

נא לפנות בכתב לת.ד. 10123 רמת-גן

רוברט הלף
ROBERT HALF

לאחד מלקוחותינו דרוש/ה

איש/ת תמיכה PC
- ★ תפעול והחזקה שוטפת של חומרה ותוכנה.
- ★ הדרכת משתמשים.
- ★ הכרת מעבדי תמלילים וגיליונות אלקטרונים.
- ★ רצוי נסיון בעבודה בסביבת נובל, וחלונות.
- ★ יתרון ליכולת תכנות.

קו"ח לת.ד. 26283 ת"א 61262 למשרה 222

לקבוצת אלמוג
דרושים/ות

אנשי תמיכה והדרכה
לתוכנה עסקית
בוגרי תיכון. סניף ת"א 2 משרות
סניף חיפה 4 משרות

מתכנתנ/ית MAGIC
לתוכנה לוגיסטית
עם או בלי נסיון (לציין MAGIC)

אנשי מכירות
לתוכנה תעשייתית

קורות חיים לשלוח לת.ד. 18147 ת"א מיקוד 61180

ZIVA

איוש בכירים בע"מ
לחברה מובילה בשוק ההון דרושים/ות:

מנהלי/ות תיקים
- נסיון של שנתיים לפחות בניהול תיקי השקעות
- תואר שני במינהל עסקים
- תואר ראשון במקצועות הנדסה-יתרון

מועמדים מתאימים יפנו למשוב
רח' אבא הלל 7 רמת-גן, 52522
רח' הנוראלי 38א' חיפה, 34334

למכון המחקר גיאוקרטוגרפיה

חוקר/ת בכיר/ה
יועצ/ת שיווקי/ת

M.B.A בשיווק/מנהל עסקים
רקע מחקרי רחב
5 שנים נסיון לפחות

לפנות בכתב: חובבי ציון 52 ת"א

מלון שרתון תל-אביב

מטבח גורמה

טבח/ית / קונדיטור/ית מקצועי/ת
להצטרף לצוות הדינמי של המטבח הבינלאומי שלו.

לפנות למחלקת כח אדם טל': 03-5211022

לקיבוץ מעוז חיים דרושה

אחות מוסמכת
בעלת תואר אקדמי או קליטת עדיפות היתכן לבעלת נסיון קודם בעבודה בקיבוץ
מגורים במקום
לפרטים א' מרגאה - 04-589760
בערב חנה - 06-589744

לרגל התרחבות דרושים/ות לסניפיה בכל הארץ:

איש/ת מכירות שטח
בעל/ת נסיון במכירות,
בעל/ת רכב ורצוי רקע טכני,
למשרה מלאה.

איש/ת טלמרקטינג מנוסה
למשרה מלאה/חלקית.

למתאימים/ות מובטחים
תנאים טובים
ואתגר בעבודה.

טי קיו אס
T.Q.S
(Total Quality Sales)

לחברה בתנופה מקבוצת תדיראן תקשורת

נא לשלוח קורות חיים לחברת טי קיו אס בע"מ מכירות איכות
ליד הנקודה למכירות
רח' ז'בוטינסקי 133
רמת-גן 52402
(נא לציין למשרה 250)

משאבים שרותי כח אדם

למפעל תעשייתי דרושים/ות:

1. מנתח/ת מערכות
- עד שנתיים נסיון בפיתוח מערכות מידע בתעשיה
- הכרת תחום מחשבים אישיים (DOS, Windows) NOVELL-ו MAGIC
- מהנדס/ת תעשיה וניהול - רצוי
- רשיון נהיגה - הכרחי

התפקיד כרוך ב: ■ ניתוח ופיתוח מערכות ■ תמיכה במשתמשים

2. מהנדס/ת אלקטרוניקה / מכונות
למח' אבטחת איכות
- יכולת כתיבת מפרטים ותלים
- נסיון בנהלי ISO או Mil
- נסיון של שנתיים לפחות

אבן-גבירול 158, ת.ד. 22018 ת"א

דרוש/ה

הנדסאי/ת אלקטרוניקה
לתחזוקת ציוד מחשבים
וציוד אלקטרוני מתקדם

- ★ בעל יכולת ניהולית של יחידת שרות טכנאי
- ★ יכולת לימוד גבוהה
- ★ ידיעת השפה האנגלית כדי קריאת חומר טכני הכרחי

מעונינים מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 1334 ת"א עבור ל/26427
רק מועמדים מתאימים יענו
-סודיות מובטחת-

למאגמה תעשיות (אילום) בע"מ
דרושים/ות

עובדי/ות ייצור
משוחררי/ות-צבא.
לעבודה במשמרות.

תנאים טובים ומשכורות גבוהות

נא לפנות לטלפון: 03-9346865

אלקטרה מוצרי צריכה

דרוש/ה

איש / אשת תמיכה למחשבים
לתמיכה במשתמשי הקצה:
חומרה, תקשורת ותוכנה

- ★ נסיון וידע ב-AIX/UNIX
- ★ הכרת מחשב IBM RS/6000

נא לפנות בכתב אל ת.ד. 2455, אזור התעשיה הצפוני ראשל"צ 75143, או לפקס 03-9612664

העולם מתמזג עם אלקטרה.

ערוצי עבודה בע״מ
שרותי כח אדם
דרוש/ה
איש/אשת מכירות
- השכלה רלוונטית לתחום.
- נסיון של שנתיים לפחות בתחום הרפואי
- בעל/ת רכב.
- משרה מלאה ונכונות לשעות עבודה מרובות. התחלת עבודה מיידית.

לפנות ל״ערוצי עבודה״, רח׳ ארלוזורוב 88 תל־אביב 62647 טלפון: 03-5245118

אלפים שיווק ומכירות

ללקוחותינו תשלובת בעלת מוניטין בתעשיה הכבדה
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
בעל/ת נסיון מוכח, כושר ניהול, נייד ונמרץ.
– סודיות מובטחת, נא לפנות בכתב יד –
למגדלי התאומים No.1
ז׳בוטינסקי 33 רמת גן 52511

דגי הדן

לרגל התרחבות פעילותינו אנו מחפשים
מקדם/ת מכירות
רצוי נסיון במוצרי צריכה,
נמרץ/ת בעל/ת רשיון נהיגה
– סודיות מובטחת – נא לפנות בכתב יד
למגדלי התאומים No.1
ז׳בוטינסקי 33 רמת גן 52511

אלפים שיווק ומכירות

לחברה המייצרת ומשווקת מוצרי בניה ייחודיים דרוש/ה
מנהל/ת סניף
בעל/ת נסיון בניהול מכירות, תפעול שוטף של סניף, רקע טכני, עד גיל 38
– סודיות מובטחת – נא לפנות בכתב יד
למגדלי התאומים No.1
ז׳בוטינסקי 33 רמת גן 52511

קומבה
יבוא • שיווק • ביצוע
דרושים/ות
רתכי/ות נירוסטה ופלדה
מחסנאי/ת טכני/מלגזן
טרקטוריסט/ית ל– JCB/בגר נהג ג׳
לכל המקצועות דרוש ניסיון.
נא להתקשר ל-☎ 06-331777

נאות קדומים
השמורה הלאומית של טבע הארץ במקורות ישראל (ליד חורבות בן שמן)
דרושים/ות
מועמדים/ות להדרכה
- נסיון בהדרכת טבע ולימודי א״י
- פתיחות ומוכנות ללימודים ולהדרכה בשדה.
- עדיפות לדוברי שפות: גרמנית, צרפתית, אנגלית.

המעוניינים יפנו בכתב לנאות קדומים ת.ד. 1007 לוד מיקוד 71100

אלפים לאקדמאים טכנולוגיים

לחברה גדולה בענף התקשורת
דרושים/ות
מתכנת/ת
ליישומים ופיתוח בסביבת AS 400, ידע בRPG II,
בו"ג מדעי המחשב/שנתיים נסיון לפחות
איש/ת תמיכה
לעבודה בסביבת AS 400
בעל/ת נסיון רלוונטי, עדיפות לבוגרי מדעי המחשב
רק פניות מתאימות תענינה
– סודיות מובטחת, נא לפנות בכתב יד –
למגדלי התאומים No.1
ז׳בוטינסקי 33 רמת גן 52511

אלפים שיווק ומכירות

לחברה בענף המזון
דרוש/ה
עוזר/ת מנכ״ל
לענייני יבוא ושיווק
דרישות התפקיד:
אנגלית ברמת שפת אם,
רצוי תואר אקדמאי, ראיה עסקית,
ניידות, חריצות, רצוי נסיון בענף המזון,
התפקיד כרוך בנסיעות לחו״ל
– סודיות מובטחת, נא לפנות בכתב יד –
למגדלי התאומים No.1
ז׳בוטינסקי 33 רמת גן 52511

נציבות שירות המדינה
מודיעה על פרסום מכרז פומבי מספר 563
למשרת מרכז/ת נושא רווחה
בלשכת מנכ״ל, ירושלים
משרד העבודה והרווחה

הדרגה: 7–9 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.
דרישות המשרה:
השכלה אקדמית (תואר ראשון) במדעי החברה ו/או הרוח. נסיון של שלוש שנים. הכרת שוק העבודה וחוקי העבודה בתחום התפקיד. כושר לנהל משא ומתן. כושר הבעה בכתב ובעל־פה. יוזמה וכושר לשקול ולשפוט במסגרת התפקידים הנכללים במשרה. ידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.
הערות: 1) התפקיד מחייב ניידות ועבודה גם מעבר לשעות המקובלות. 2) במשרה מועסק עובד.

פרטים נוספים ותיאור התפקידים לשני המכרזים ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:

ירושלים	– הקריה, רח׳ קפלן 3, ת״ד 34076-91340,	02-705148.
תל־אביב	– הקריה, רח׳ קלמן מגן 10-61070,	03-6955381.
חיפה	– רח׳ חסן שוקרי 11-33108,	04-660348.
באר־שבע	– רח׳ התלוץ 136, ת״ד 10050,	07-236554.

בקשות בצירוף מסמכים יש להגיש על־גבי טופס מדף 2115 (שניתן להשיג בלשכות הנ״ל) וברוב משרדי המועצות והרשויות המקומיות, ללשכת המחוזית של נציבות שירות המדינה בירושלים.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: כ״ג בסיון התשנ״ד – 2.6.1994

לבית ספר תורני לאומי ״דרכי נעם״ בפ״ת
דרושים/ות לשנת הלימודים תשנ״ה לכיתות א׳-ח׳
מחנכים/ות ומורים/ות
מקצועיים/ות
נא לפנות לטלפון: 03-9524589

לחברה תעשייתית בנתניה
דרושים/ות
סמנכ״ל
בוגר/ת מנהל עסקים
מזכיר/ה
תואר אקדמאי
ניסיון במחשב
קורות חיים בצרוף גליון ציונים
לת.ד. 60221 ת״א 61600

לאילן גת מהנדסים בע״מ
דרושים/ות
מנהל/ת פרוייקט בניה ייחודי
משרה 305
- ☐ בעל/ת ניסיון מוכח בניהול פרוייקטים גדולים.
- ☐ מהנדס/ת או אדריכל/ית.
- ☐ יוזמה ויכולת לעבודה עצמאית.
- ☐ ניהול ותיאום תכנון.
- ☐ הכנה וניהול תקציב פרוייקט.

מהנדס/ת ביצוע לפרוייקטים שונים באזור המרכז
משרה 310
- ☐ בעל/ת ניסיון כמהנדס ביצוע 3 שנים לפחות.
- ☐ ניסיון בניהול קבלני משנה ועובדים.
- ☐ ניסיון וידע בחישוב כמויות ואישור חשבונות לספקים וקבלני משנה.

נא לשלוח קורות חיים בכתב יד בציון מס׳ משרה לאילן גת מהנדסים בע״מ, ויצמן 70, ת״א 62262

בית תוכנה צעיר ודינמי
אנו עוסקים בפיתוח מערכות מידע חכמות בטכנולוגיות מיחשוב חדישות ומצרפים אלינו:
כלכלן/ית
ידע בשוק ההון לתכנון מודלים כלכליים.
מנהל/ת פרוייקט ומנתח/ת מערכות
ניסיון בפיתוח מערכות בשוק ההון/ני״ע, ביטוח.
יתרון לבעלי/ות ידע ב–בסיסי נתונים טבלאיים Windows, PC-LAN, MainFrame
מפתח/ת
ניסיון ב– SQL, 4GL, MS Windows
יתרון ל– C, C++, OOP, LAN, UNIX
איש/ת תקשורת ותשתית
לשילוב מערכות Client-Server ותמיכה
ניסיון ב– NOVELL
יתרון ל– SNA (APPC), UNIX, TCP/IP
סודיות מובטחת
נא לפנות לת.ד. 29155 תל־אביב 61291

למחצבות כנרת
דרוש/ה
מנהל/ת טכני/ת
דרישות התפקיד: ★ מהנדס/ת מכונות ★ נסיון מקצועי ★ נסיון בתחום מחצבות.
מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים לשלוח קורות חיים + המלצות למחצבות כנרת ד.נ. עמק הירדן 15135 פרטים בטל׳: בוקר – 06-738700 בערב– 06-795410 (שלמה)

אחים הרשברג ושות׳ מכונות בע״מ
[illegible]
דרוש/ה
הנדסאי/ת שרות
- הנדסאי/ת/טכנאי/ת אלקטרוניקה
- ידע במחשבים
- בעל/ת מוטיבציה
- רשיון נהיגה הכרחי

לפנות בכתב יד לת.ד. 400 הרצליה 46103 עבור ״מחלקת חליבה״.

לביה״ס ״מעלה שחרות״ יטבתה
דרושים/ות
מורים/ות
לשנה״ל הבאה במקצועות הבאים:
- ערבית – חט״ב וחט״ע
- אנגלית – חט״ב וחט״ע
- מחנכים/ות – לכתות יסוד
- מוסיקה – לכיתות יסוד

נא לפנות, בכתב לנעמי, ביה״ס ״מעלה שחרות״ קבוץ יטבתה, ד.נ. אילות 88820 או טלפונית בבוקר: 07-368368 בערב: 07-367636

גמרת ללמוד? משנה עיסוק? רוצה קריירה?
הצטרף/י למערך המכירות שלנו כאיש/ אשת מכירות
אנו דורשים: יגיל 55-25 ירכב
ירצון לשנות כיוון ומוטיבציה גדולה להצליח.
יפניות למשרה מלאה
אנו מציעים:
יהכשרה מקיפה ויסודית על חשבון החברה
יתגמול הולם (שכר יסוד, עמלות ובונוסים)
ימסלולי קידום מגוונים.
לפרטים: ת״א-03-5633844 יחיפה-04-512455
יראשל״צ-03-9670111 יהשרון-09-904455
יתרון לאנשים איכותיים!
שח״ל
שח״ל. כי כל דקה קובעת

המרכז הרפואי שערי צדק
לאגף המיכון דרושים/ות
- **תוכניתן/ית מערכת** (SYSTEM PROGRAMMER) למערכת DOS - VSE - ESA
- **תוכניתן/ית למערכת MF** בעל/ת נסיון מוכח ב- COBOL - CICS וידע בבסיסי נתונים

מועמדים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לאגף כ״א, ת״ד 3235, ירושלים 91031

מרכז אומנויות הבמה • בית העם
תיאטרון הצפון
דרוש/ה
מנכ״ל
לניהול תיאטרון מסחרי המציג את מיטב הצגות תיאטראות ישראל לסדרות מנויים ולבודדים
הצעות יש לשלוח לטלפקס: 04-703843

לחברת יבוא לבני נשים
סוכני/ות מכירות נמרצים/ות
- ★ נסיון קודם חובה
- ★ הופעה נאה
- ★ בעלי רשיון נהיגה

לפנות בצירוף קורות-חיים לת.ד. 419 תל־אביב 61003

כפר הנוער מאיר שפיה
לשנה״ל תשנ״ה דרושים/ות
מדריכים/ות ואמהות בית
בעל/ת רקע בחינוך פנימייתי
עובדים/ות סוציאליים
בעל/ת רקע בחינוך פנימייתי
עובד/ת תחזוקה
ניסיון בתחזוקת מערכות: קרור, חמום, אינסטלציה ומסגרות.
מורים/ות
למקצועות: לשון, אנגלית, מחשב, מינהל, מכניקה, מתמטיקה, ספרות, הסטוריה.
יועצ/ת חינוכית
מורה טיפולי/ת
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לכפר הנוער מאיר שפיה מקוד 30806

למפעל מתכת מתקדם בגוש דן
דרוש/ה
מנהל/ת ייצור
(משרה 15)
מהנדס/ת תעשייה וניהול בעל/ת נסיון של 5 שנים לפחות, לתפקיד עצמאי ואחראי. נדרש נסיון בניהול ממוחשב של רצפת ייצור ומערך לוגיסטי.
לפנות בכתב לוב׳ יו-מאן בע״מ, ת.ד. 6610 תל־אביב 61066, או לפקס. 03-292949 בציון מס׳ המשרה. סודיות מובטחת!

ספיר כהן (ויקבמן)

בראש ובראשונה דרוש ראש.
כלכלן/ית מתחיל/ה
למחלקת השיווק

כשורים נדרשים:
- תואר ראשון בכלכלה, עדיפות לתואר שני במנהל עסקים
- יכולת חשיבה עצמאית, פיתוח מודלים והתמודדות עם אתגרים
- שליטה מלאה בגיליון אלקטרוני (רצוי קוואטרו)
- יכולת טובה בהבעה בכתב * אנגלית ברמה טובה
- אוריינטציה לתחום השיווק * יכולת לעבוד שעות נוספות
- רצוי ידע בתוכנת SAS /סטטיסטיקה

מועמדים /ות הרואים עצמם מתאימים ועונים לדרישות מתבקשים לשלוח קורות חיים מפורטים ״למוטורולה פלא־פון״ רחוב תוצרת הארץ 3 ת״א, 67891 עבור מחלקת שיווק.
- סודיות מובטחת -
MOTOROLA
מוטורולה פלא־פון–תקשורת סלולרית בע״מ

MICRO-SWISS
FROM KULICKE AND SOFFA IND. U.S.A.
המובילות בעולם בייצור ופיתוח כלים מתוחכמים לתעשיית ה-SEMICONDUCTORS. מיצאת ליפן, דרום מזרח אסיה, אירופה וארה״ב.
דרוש(ה):
מהנדס(ת) מערכות מידע
- לקליטה ויישום של מערכת מידע מבוססת ORACLE בסביבת UNIX
- לתמיכה למשתמשים ברשת מקומית.
- להפעלת קבלני משנה.

הכישורים הדרושים:
- מהנדס(ת) תו״נ, בוגר(ת) מערכות מידע.
- נסיון בנושא מערכות מידע של 2-3 שנים במפעל תעשייתי.
- ניסיון בתמיכה ב- PC'S ברשתות מקומיות.
- שליטה באנגלית ברמה גבוהה.
- יכולת לעבודה עצמאית ומאומצת.

נא לפנות בצרוף קורות חיים לאגף משאבי אנוש. סודיות מובטחת.
מרכז תעשיות מדע ת.ד. 875 חיפה 31008, פקסימיליה 04-575862.

תקציבאי בכיר!
● שנתיים ניסיון לפחות ● ניהול מוכח של תקציבים גדולים
נא לפנות לאופיר, טל. 03-5611588
זרמון
סודיות מובטחת!

לחברה ציבורית גדולה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות ראשי/ת
תאור התפקיד:
- ☐ ניהול מחלקת הנה״ח
- ☐ סיוע בדוח הכספי

דרישות התפקיד:
- ☐ רואה חשבון
- ☐ נסיון הכרחי
- ☐ שליטה בעבודה בגליון עבודה אלקטרוני

לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 50172 תל־אביב 68012 עבור מנה״ח. סודיות מובטחת

למטבחי סאגה ת״א
מרכיבים למטבחים
טל- 5247735
5227057

ח/ה קורן
מכון לגרפולוגיה
מחלקת ההשמה
לחברת הצורפים
אשר נמנית על לקוחותיו, דרושים/ות
מנהל/ת חנות
- נסיון של 4 שנים בניהול חנות יוקרתית
- הופעה יצוגית
- ידיעת שפות - יתרון

מוכרים/ות
- נסיון בעבודה בחנות יוקרתית
- ידיעת שפות והופעה נאה

נא להפנות קורות חיים בכתב־יד על דף חלק ובעט כדורי לת.ד. 6366, ת״א 61063.

לחברה המוכרת באוטומטים
דרושים/ות
☐ מזכיר/ה לתחום השיווק
12 שנות לימוד.
יכולת תקשורת בינאישית.
עבודה עם מחשב.
ניסיון עבודה קודם.
העבודה באיזור נתניה.
☐ קצין/ת בטיחות בתעבורה
משרה חלקית.
בעל/ת הסמכה מטעם משרד־התחבורה.
העבודה באיזור נתניה.
☐ איש/ת תפעול שטח
בעל/ת רקע טכני.
בעל/ת רישיון לקטנוע.
העבודה באיזור ת״א.

מועמדים/ות מתאימים/ות לאחר שרות צבאי מתבקשים/ות לפנות בכתב יד לת.ד. 8115 איזור תעשיה נתניה, 42293.
על המעטפה לציין את סוג המשרה.

דניה סיבוס
חברה לבנין בע״מ
למרכז החברה בסביון
דרוש/ה
מהנדס/ת תעשיה וניהול
לתחום רכש ולוגיסטיקה
- ★ בוגר/ת בהצטיינות
- ★ אפשר ללא נסיון

תנאים טובים וקידום למתאים/ה
לפנות בצרוף קורות חיים וצילומי תעודות לת.ד. 72 סביון, למחלקת כח־אדם

CP&S
Computer People & Software Ltd
דרושים/ות
★ PC SUPPORT לתמיכה וסיוע טכני
ידע רחב ב– DOS, WINDOWS ורשתות נובל.
★ מפעילי מחשב
VAX/VMS, IBM-MF, AS-400
נא לפנות לחיה בטל׳: 03-5461342, פקס: 03-5461008

לחמת גדר דרושים/ות
במב״חים/יות יוצאי יחידות קרביות
בעלי נשק אישי
לקביעת ראיון טלי: 06-751039

מנן מדיקל בע״מ
חברה מובילה בעולם בתחומי פיתוח, יצור ושיווק מערכות אלקטרוניות מתוחכמות ליישומים רפואיים בבתי חולים.

למחלקת הנדסה
מהנדס/ת אלקטרוניקה (משרה 107)
לפיתוחי המשך ולתמיכה הנדסית במוצרים בקוי היצור ובשדה (העברה מפיתוח ליצור, תכנון וביצוע השבחות, פתרון בעיות הנדסיות).
נדרש נסיון של 8-10 שנים בתעשית HI-TEC, חלקן כמהנדס פיתוח. נסיון בעריכת מעגלים בטכנולוגית SMT. נסיון בהנדסת רכיבים - יתרון.

למחלקת פיתוח
מהנדס/ת תוכנה לבסיסי נתונים (משרה 108)
נדרש נסיון של 5-7 שנים במערכות בסיסי נתונים מפוזרות, וידיעת מעמיקה ב-UNIX, C++ או SMALL TALK ובכלים לפיתוח GUI.

לצוות בקרת איכות תוכנה במחלקת פיתוח
בודק/ת תוכנה (משרה 109)
לפיתוח מערכי בדיקה למערכות רפואיות ויישומן. נדרשת השכלה אקדמית באחד המדעים המדוייקים והכרות קודמת עם מערכות מחשוב ותוכנה.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בציון מס׳ המשרה אל: מנהל כ״א ומינהל, מנן מדיקל בע״מ, ת.ד. 102, רחובות 76100.
תן קצב חדש לחייך

רגלית בע״מ
תעשיות ניילון ופוליאסטר
מהנדס(ת) אחזקה
- הנדסאי(ת)/מהנדס(ת) מכונות.
- בעל(ת) נסיון במערכות אחזקה בתעשיה.
- נסיון בניהול צוות עובדים.
- ידיעת עברית ואנגלית.
- מודעות לנושאי בטיחות, איכות ומצוינות.

מנתח(ת) מערכות/מתכנת(ת)
לפיתוח מערכות מידע בארגון תעשייתי (רב־לאומי).
- BSC בהנדסת תעשיה וניהול.
- נסיון במערכות הפעלה VMS ו-MUMPS -רצוי.

מפעיל(ת) מחשב
- בוגר(ת) בי״ס מקצועי בתחום המחשב.
- ידע באנגלית.
- ידע בתכנות - רצוי.
- תודעת שרות ללקוחות.
- מגורים באזור מגדל־העמק.

נא להפנות קורות חיים לאגף משאבי אנוש
ת.ד. 276 מגדל העמק 10500 • סודיות תשמר בקפידה

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה למשאבי אנוש
ת.ד. 92 ירושלים
משרה פנויה מס׳ ח/205/94
במחלקה לעלית ילדים ונוער, התפנו 2 משרות של מפקחים חינוכיים.
משרה אחת באזור המרכז, תל אביב
משרה שניה באזור [illegible]

תאור התפקיד:
- פיקוח חינוכי על מוסדות חינוך פנימיתיים.
- הדרכת צוות הנהלה, מורים ועובדי חינוך [illegible]
- מעקב אחר התקדמות החניכים בביה״ס [illegible]
- יזום תוכניות חינוכיות.
- ביצוע תפקידי מטה קשר עם גורמי [illegible]

דרישות התפקיד:
- תואר שני בחינוך או במדעי החברה [illegible]
- רשיון הוראה לבתי ספר תיכוניים.
- נסיון ניהולי או ארגוני בתחום החינוך מעל [illegible]
- ידע ונסיון בחינוך הפנימייתי.
- נכונות לעבוד בשעות עבודה גמישות.

הדרגה המוצעת:
- בדרוג עובדי הוראה ותוספת גמול פיקוח.

את הצעות המועמדות יש להגיש בכתב אל המחלקה למשאבי אנוש ת.ד. 92 ירושלים 91000
לא יאוחר מיום 31.5.94

לסריגמיש מפעל דינמי למוצרי טריקו המייצר לייצוא ולשוק המקומי

דרושים/ות עובדות

1. מקצועיות לכל סוגי מכונות התפירה.
2. בלתי מקצועיות הרוצות ללמוד את מקצוע התפירה.

מפעלינו מצטיין בתנאים הבאים:

1. הדרכה ויחס אישי חם
2. שכר הולם
3. תנאים סוציאלים מהטובים במשק
4. החזר נסיעות וכו'.

לפנות למח' כח אדם רח' הרכבת 32 תל-אביב (התחנה המרכזית הישנה) טל-03-377746

קונתהל בע"מ

לפיתוח מערכות תקשורת מתקדמות דרושים במרכז הארץ ובצפונה:

ראשי צוותים ומהנדסי תוכנה

בעלי נסיון באחד או יותר מהתחומים הבאים:

קונתהל בתנופת פיתוח מבטיחה לעובדיה ענין מקצועי, אפשרויות קידום ועבודה בסביבות טכנולוגיות מתקדמות

- פיתוח תוכנת זמן אמת בסביבת מעבדי אינטל (8051, 80X86) או מוטורולה (680X0)
- בדיקות מערכת
- מומחי PC (WINDOWS, MS-DOS, C)
- מומחי UNIX

גם בוגרים/ות מצטיינים/ות יפנו

מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים/ות לפנות לקונתהל רח' כורזין 1 גבעתיים, 53583 ולציין ע"ג המעטפה "עבור מודעה מס' 47" והמשרה המבוקשת. סודיות מובטחת. מודעותנו מיועדות לגברים ונשים כאחד.

הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ
THE TEL AVIV STOCK EXCHANGE LTD

למחלקת חברים ופיקוח
דרוש/ה

מבקר/ת

כישורים ונסיון:

- השכלה אקדמית – מינהל עסקים, חשבונאות או כלכלה.
- הכרה של שוק ניירות הערך.
- נסיון של שנתיים ומעלה בביקורת.
- נסיון בעריכת דוחות כספיים – רצוי.
- נסיון בביקורת ענ"א – רצוי.
- כושר ניסוח בכתב ובע"פ.
- ידיעת אנגלית – רצויה.

מועמדים/ות העונים/ות לדרישות הנ"ל יפנו בכתב לת.ד. 29060 תל-אביב 61290, עבור "מבקר/ת". סודיות מובטחת.

לקטרה סחר

מקבוצת אלקו

לשירות פיליפס ווירלפול
דרושים/ות

טכנאי/ות שירות

למכונות כביסה, תנורים, מקררים ומדיחי כלים

כישורים נדרשים:
★ נסיון מוכח של 5 שנים לפחות ★ רשיון נהיגה – הכרחי ★ מגורים באזור המרכז.

נא לפנות אל משה, טל 03-9623834

בר טל BAR TAL

ייצור אלקטרוני בע"מ ELECTRONIC ENCLOSURES LTD.

מהנדס מכונות

תאור המשרה:
ניהול צוות הנדסה ופיתוח.
ניהול טכני של המפעל.
תמיכה בפתרונות טכנולוגיים ללקוחות.

כישורים:
5 שנות נסיון בתכנון זיווד לאלקטרוניקה
ידע במערכות CAD/CAM.
רצוי ידע בתכנון וטכנולוגית מוצרי פח.
ידיעת אנגלית ברמה טובה.
יוזם ובעל יחסי אנוש טובים.

מהנדס ייצור

תאור המשרה:
תכנון ממוחשב של רצפת הייצור.
קביעת תהליכי ייצור וזמנים.
בניית חשבוניות לאמצעי ייצור.
אחראי על זימון לוגיסטי.

כישורים:
מהנדסי תעשיה וניהול.
נסיון קודם במערכות תפ"י ממוחשבות.
קריאת שרטוט טכני.
מסודר ונמרץ.
שליטה באנגלית

רח' העמל 6 בת-ים טל. 03-5515951
למשלוח קורות חיים: ת.ד. 1250 בת-ים.

עיריית אשדוד

עיריית אשדוד
אגף החינוך והתרבות

מורים דרושים

לקראת שנה"ל תשנ"ה דרושים מורים לבתיה"ס העל-יסודיים במשרות מלאות או חלקיות וכן להכנה לבגרות.

★ בי"ס מקיף א':
מחשבים, מתמטיקה, אנגלית, לשון, ספרות, מינהל, מכונאות רכב, תורת החשמל, חנוך גופני - בנים, אומנויות טכניות, בקרה, מדעי החברה.
נא לפנות לבי"ס מקיף א' ת.ד. 2276
טל' 08-532116/7/8.

★ בי"ס מקיף דתי:
מתמטיקה, אנגלי, ביולוגיה, מדע, לשון ספרות, הסטוריה, מחשבים.
נא לפנות לבי"ס מקיף דתי ת.ד 2015
טל' 08-521802/533802.

★ בי"ס מקיף ג':
מתמטיקה, תנ"ך, חשבונאות, ספרות, הסטוריה, קירור ומיזוג, גאוגרפיה, תקשורת, ערבית, מיקרו-ביולוגיה, מדעים.
נא לפנות לבי"ס מקיף ג' ת.ד 225
טל' 08-551127/555597.

★ בי"ס מקיף ד':
מתמטיקה, ביולוגיה, מחשבים, סוציולוגיה.
נא לפנות לבי"ס מקיף ד' ת.ד. 3130
טל' 08-551131/558616.

★ בי"ס מקיף ה':
מתמטיקה, תנ"ך, כימיה, ספרות, פיסיקה, הסטוריה, תושב"ע, סרטוט אדריכלי, מחשבים, חשמל ואלקטרוניקה.
נא לפנות לבי"ס מקיף ה' ת.ד 3527
טל' 08-551234.

★ בי"ס מקיף ו':
אנגלית, תקשורת, ביולוגיה, תנ"ך, ערבית, צרפתית, הסטוריה.
נא לפנות לבי"ס מקיף ו' ת.ד 14134
טל' 08-640555.

★ אולפנא לבנות:
מתמטיקה, פיסיקה.
נא לפנות לבי"ס אולפנא לבנות ת.ד. 6191
טל' 050-295764.

אינג. צבי צילקר
ראש העיר

מנהלים

איוש ומיון בע"מ

לתשלובת תעשייתית גדולה בצפון הארץ
דרוש/ה

מתאם/ת משאבי אנוש

טיפול בנושאי הדרכה, פיתוח מנהלים, מערכות מידע, רווחה, גיוס ומיון ברמת הקונצרן.
תפקיד מטה, הפעל מול המנהלים הבכירים בקונצרן ומול גורמי חוץ, כגורם מתאם ומרכז.
דרישות-התפקיד: השכלה אקדמאית רלבנטית (לימודי עבודה/ התנהגות ארגונית וכד'), נסיון קודם בתחומים הנ"ל בתעשיה, שילוב של רמה מקצועית עם איכות אנושית גבוהה במיוחד, מגורים בצפון.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון בעבודה אל "מנהלים" ת.ד. 57173 תל-אביב 61571.
רק מועמדים מתאימים יענו. סודיות מובטחת.

MENAHALIM LTD
EXECUTIVE RECRUITMENT AND SELECTION

לחברת HI-TECH באזור המרכז דרוש/ה

מנהל/ת קבוצת תיעוד הנדסי

תאור המשרה:

- ניהול קבוצת תיעוד מוצרים מתוחכמים בתחום האלקטרוניקה.
- אפיון והטמעת מערכות ממוחשבות לבקרת תצורה וניהול מסמכים ושרטוטים.
- קביעת נוהלים לבנית תיקי מוצר.

כישורים נדרשים:

- מהנדס/ת / הנדסאי/ת בעל/ת יכולת אישית ונסיון מוכח בניהול
- נסיון בתיעוד הנדסי.
- רצוי ידע במערכות בקרת תצורה ממוחשבות.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים
לרח' פנחס רוזן 18 ת"א 69356 או לפקס 03-6478205

לחברת ביטוח גדולה בתל-אביב
דרוש/ה

- מפעיל/ה מנוסה למחשב AS/400
- מפעיל/ה פקיד/ת ביצוע מנוסה – למחשב UNISYS תחום מערכות ביטוחיות

נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 29830 ת"א 61297 עבור "מנהל תפעול"

לחברת START UP שהינה תוצר של שיתוף פעולה בין חברת VLSI וחברת שוק בינלאומית בתחום מוצרי DSP הצריכה דרוש/ה

מהנדס VLSI

לניהול קבוצת תכנון

בעל נסיון של מספר שנים בפיתוח רכיבי VLSI.
אנו עוסקים בסביבת תכנון שהינה STATE OF THE ART ואנשינו נמנים על השורה הראשונה של אנשי המקצוע בתחום.
המצטרפות לחברה בשלב זה תקנה למועמד אפשרות להשתלב בצמיחה המובילה של החברה ולהיות שותף לצמיחה של החברה על כל המשתמע מכך - התפתחות, קידום, ותנאים הולמים לכך.

נא לפנות אל: עופר אריאלי בע"מ, שדי הדר 4 א' חיפה 34611, פקס 04-340967

לחברה דינמית ובעלת מוניטין בתחום המזון
דרושים

מנהלי סניפים

★ השכלה אקדמאית
★ נסיון במכירות בתחום המזון
★ יכולת ניהולית
★ גמישות באזור מגורים

קורות חיים נא לשלוח אל דרך יפו 84 א' חיפה - ישעיהו קליניה (משרה 20)

המשך מודעות דרושים מתפרסמות במוסף ממון

בראש ובראשונה דרוש ראש.

הנדסאי/ת טכנאי/ת אלקטרוניקה

להשתלבות בצוות הפעלה ותחזוקה של מרכזיות סלולר (פלא-פון) הממוקמות בתל-אביב, נתניה, רחובות, ירושלים וחיפה.

דרישות התפקיד:

- ידע ונסיון בתקשורת אלחוטית
- ידע באלקטרוניקה סיפרתית ומיקרו מחשבים
- הכרת מערכות טלפוניה * ידע בתקשורת נתונים
- שליטה בשפה האנגלית * עד גיל 35 * רשיון נהיגה חובה

העבודה בשתי משמרות, הדרכות מקצועיות תינתנה בארץ ובחו"ל.

מועמדים/ות הרואים עצמם מתאימים לתפקיד ישלחו קורות חיים למכון קינן ת.ד.446 רמת השרון, 47103 ויציינו על גבי המעטפה עבור "פלא-פון"

- סודיות מובטחת -

MOTOROLA
מוטורולה פלא-פון–תקשורת סלולרית בע"מ

Chesterton סיל הנדסה

Over 100 years of world wide service

טכנאי צעיר | מסגר | איש אחזקה | מתקין ציוד

מעוניין להתקדם!!

ביחד עם שותפינו האמריקאים, אנו מוכרים מוצרים טכניים לתעשיה, הפצתם היא מומחיותינו. גישתנו לנושא היא של התרחבות מתמדת אנו מעניקים לך את ההזדמנות לשמש

מקדם מכירות בשטח בכל הארץ

אנו מציעים לך קידום בין אם עסקת במכירות או לא אין הכרח בנסיון קודם, אנו נכשירך לכך ביסודיות בארץ ובחו"ל.
אנחנו דורשים ממך, דרישות גבוהות: חריצות, רצינות ודבקות המטרה
על מנת להרויח הרבה כסף תכונות אילו דרושות על מנת ליצור קשרי עבודה משותפים לאורך זמן.
אם אתה עונה על דרישות אילו התקשר לקביעת ראיון
טלפון: 03-5373258

אדם

מכון אדם לאבחון ויעוץ במשאבי אנוש

לחברת היי-טק בתהליך צמיחה דרוש/ה

מנהל/ת שיווק ומכירות

(משרה 26)
בכפיפות ישירה למנכ"ל

מתף

מתף-מיחשוב תעשייתי ופיננסי בע"מ

למערכת בנקאית דרוש/ה:

מפעיל/ה ל-AS 400

הכישורים הדרושים:

- נסיון של שנתיים לפחות בהפעלת AS/400.
- נסיון של שנה בעבודה עם מערכות .P.C. והכרה של OS/2, DOS ו-P.C. SUPPORT.
- יכולת עבודה עצמאית.
- שליטה טובה בשפה האנגלית-חובה.

לפרטים ולקביעת ראיון נא לפנות בימים א'-ה' בין השעות 09:00 עד 18:00 טל' 03-5169310 למר פרייז נעם.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

משאבי אנוש

לאחד מלקוחותינו
דרוש/ה

מנהל/ת מחלקת שירות טכני

התפקיד כרוך בניהול כמה עשרות טכנאים כולל גיוס, הכשרה והנחיה, טיפול בלקוחות, עמידה מול ספקים וקבלני משנה.

- מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה /מהנדס/ת תו"נ.
- נסיון ניהולי בהיקף דומה.
- אוריינטציה שוקית.

SOFTALK

SoftTalk הינה חברת Start-Up מקבוצת DCL המתמחה בפתרונות תקשורת בין רשתות מחשבים וטלפוניה.
החברה מפתחת מוצרי תוכנה חדשניים בתצורת Client-Server בסביבת Windows.

עקב הרחבת הפעילות דרושים מהנדסי תוכנה בעלי ידע מוכח באחד או יותר מהתחומים הבאים:

✓ ממשקי CTI למרכזות PBX.	✓ Novell NLM.
✓ פיתוח מונחה עצמים (C++).	✓ פיתוח תוכנות תקשורת.
✓ פיתוח קומפיילרים.	✓ Microsoft Windows.

נא לפנות לאורית טל' 09-584684
פקס 09-543917 או בכתב ל:
SoftTalk Communications
ת.ד. 544 הרצליה מיקוד 46105

לרשת "עמל" - מחלקת כספים
דרוש/ה

כלכלן/ית

TARO

לחברה בהרצליה

עוזר/ת לחוקר

למערך השיווק הפרמצבטי של חברתנו

דרושים/ות

מנהל/ת מוצרים

- תואר ראשון לפחות במדעי החיים
- שליטה מלאה באנגלית
- רשיון נהיגה – חובה
- נסיון קודם בשיווק הפרמצבטי – הכרחי

תועמלנים/ות רפואיים/ות

לאזור תל-אביב והמרכז

- תואר במדעי החיים (ביולוגיה, כימיה או רוקחות).
- שליטה מלאה באנגלית.
- רשיון נהיגה – חובה.
- נסיון קודם – יתרון.

לאגף היצוא

מזכיר/ה אנגלית גרמנית

- השכלה אקדמאית
- אנגלית גרמנית ברמת שפת אם
- נסיון בעבודה על מחשב

EXPORT AREA MANAGER

לקידום היצוא בארצות אירופה ודרום אמריקה

- אקדמאי/ת בתחום מדעי החיים
- נסיון בתפקיד דומה בחב' תרופות
- שליטה מלאה באנגלית
- שפות נוספות – יתרון

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 50 חדרה 38100 או בפקס 06-364004

איתורית ITURIT

מערכות תקשורת (1993) בע"מ
מקבוצת אדאקום

חברת "איתורית" מפעילת רשתות זימון וקשר אלחוטי ונמצאת בצמיחה וכניסה לנושאים חדשים.

מהנדס/ת ציוד קשר אלחוטי

5 שנות נסיון בפיתוח מכשירי קשר אלחוטיים.
ידע וניסיון בתחומים:

- פיתוח מעגלי תדר (RF) עד 1GHZ.
- פיתוח מעגלים אנלוגיים ודיגיטליים, מעבדי DSP ומיקרו מחשבים.
- ידע במערכות שידור-קליטה, ושיטות אפנון מתקדמות.
- תכנון ועבודה עם רכיבים בטכנולוגית SMT.
- תכנון ממשקי טלפוניה ותקשורת נתונים באמצעות אלחוט.
- שליטה בהפעלת צב"ד ממוחשב.

מועמדים/ות מתבקשים לפנות למר משה קליין, סגן נשיא לטכנולוגיות ת.ד 10315, רמת גן 52002

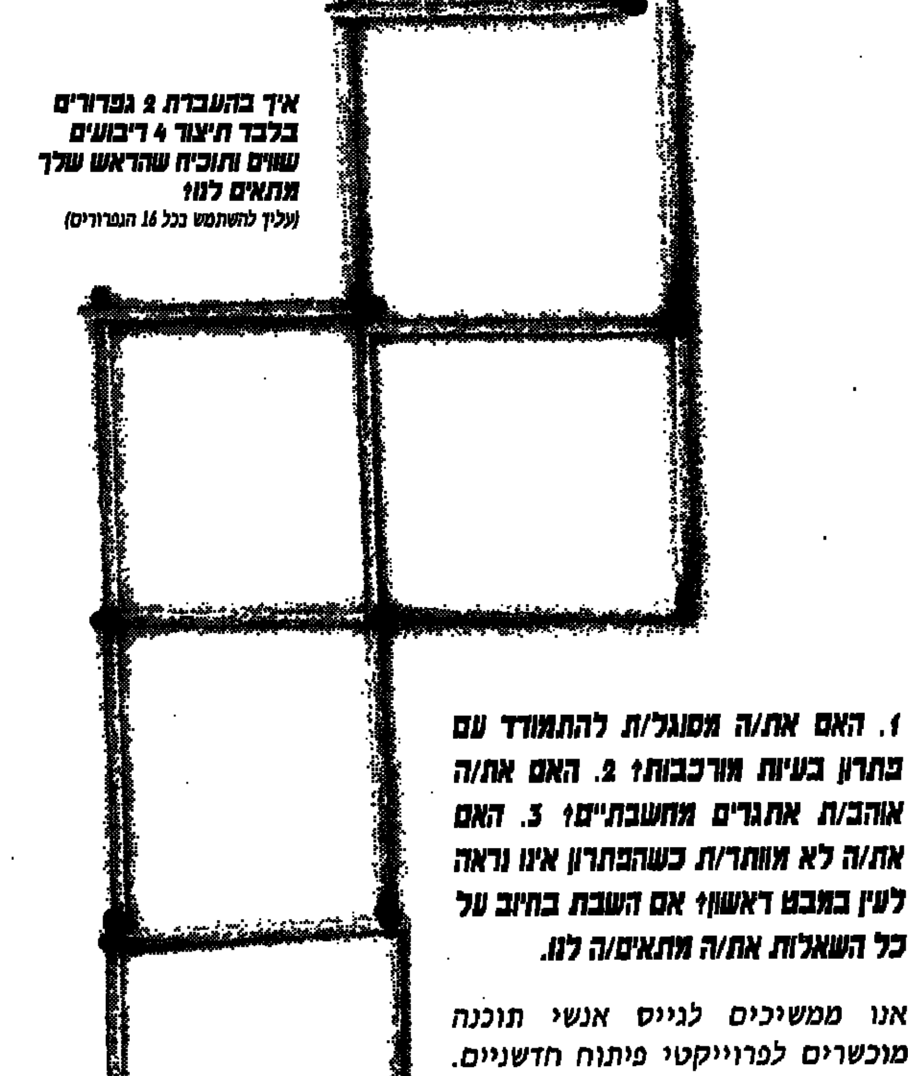
סודיות מובטחת

גילת רשתות לווין ... מוצרים עתירי ידע לרשתות תקשורת באמצעות לווין. אנו מציעים עבודה מעניינת ומלאת אתגרים מקצועיים לבח אדם מעולה:

הנדסאי/ת פיתוח חומרה

גילת

אנחנו מחפשים ראש לא רגיל

1. האם את/ה מסוגל/ת להתמודד עם פתרון בעיות מורכבות? 2. האם את/ה אוהב/ת אתגרים מחשבתיים? 3. האם את/ה לא מוותר/ת כשהפתרון אינו נראה לעין במבט ראשון? אם השבת בחיוב על כל השאלות את/ה מתאים/ה לנו.

אנו ממשיכים לגייס אנשי תוכנה מוכשרים לפרוייקטי פיתוח חדשניים. אנו מציעים: ■ מסלול קידום ותנאי שכר מצויינים על בסיס כישורים אישיים. ■ עבודה רבת ענין ואתגר התורמת לייצוא הישראלי. ■ הזדמנות לעבודה המשלבת נסיעות לחו"ל.

לסניפינו בר"ג ובירושלים

- ■ מנתחי/ות מערכות וראשי צוותים
- ■ תוכניתנים/ות (COBOL, C, C++)
- ■ בוגרי/ות מדעי המחשב
- ■ מומחי/ות UNIX
- ■ מומחי/ות ORACLE
- ■ מומחי/ות OBJECT ORIENTED
- ■ תוכניתני/ות PC / WINDOWS

לכל המשרות - עדיפות לבעלי נסיון בסביבות UNIX ו/או VAX / VMS

- ■ תוכניתני/ות מנוסים/ות MVS (DB 2, COBOL)

מנהל/ת אבטחת איכות

- ■ נסיון בניהול וביצוע בקורת אבטחת איכות בפרוייקטי פיתוח מערכות עני"א גדולות.
- ■ הכרות עם תקני אבטחת איכות לפיתוח תוכנה עם מתודולוגיות מתקדמות לפיתוח מערכות עני"א.
- ■ נסיון בפיתוח מערכות עני"א-יתרון.

להסבה מקצועית בתחום התוכנה

■ בוגרים/ות מצטיינים/ות במדעים מדוייקים, הנדסה ומדעי הטבע, יוכשרו ב-3 חודשים לעבודה כתוכניתנים שתפתח בפניהם הזדמנות לפיתוח קריירה בתחום התוכנה.

ראש צוות SYSTEM MANAGER בסביבת VAX VMS (5-6 שנות נסיון)

- ■ נסיון בסביבת CI-CLUSTER בסביבת עני"א גדולות.
- ■ הכרת תקשורת TCP / IP, LAT, DECNET, X-25
- ■ הכרת COBOL או FORTRAN - יתרון

* התשובה לחידה נמצאת במשרדי עורק
החידה מתוך הספר "חידות יצירתיות" מאת מרים עלן-בהוצאת ספרית הפועלים.

קבוצת עורק

קבוצת עורק - והעולם יפתח בפניך

כתבו לאבא הלל 16 ר"ג 52506 עם ציון המשרה, לדמנה, טל. 03-5762109 פקס 03-5762343 סודיות מובטחת

RCI - U.S. Multinational - Travel and Leisure

RCI - the worlds leading Holiday Exchange Company will shortly be opening an office in Tel Aviv to support the fast expanding market in Israel.

We are looking for management and staff who are fluent in Hebrew and English who will bring relevant skills and experience, drive and enthusiasm and want to grow and develop with RCI.

■ **Travel Services Manager**
Full travel agency qualifications required together with management experience, knowledge of CRS system and supplier negotiations.

■ **Member Services Manager**
Broad proven experience of managing an automated travel related/ customer services environment.

■ **Holiday Services Consultants (4 positions)**
Experience in a travel related/customer services environment.

■ **Resort Services Manager**
Excellent sales/presentation skills, possibly gained in the hotel industry combined with experience of managing staff using automated adminstrative support systems.

■ **Resort Services Support staff (2 positions)**
Broad administration and commercial experience required combined with experience of using automated administration systems.

■ **Financial Controller**
Qualified CPA with a minimum of five years commercial experience preferably in a travel./travel related industry. Must be computer literate and have experience in Human Resources.

■ **Systems Supervisor**
Proven technical expertise on the operations of LAN, PC'S and telecommunications. Minimum four years experience in systems supervision and development of IT.

PLEASE SEND RESUME IN ENGLISH AND IN HEBREW TO: P.O. BOX 65010 TEL-AVIV

נא לפנות בצרוף קורות חיים בעברית ובאנגלית לת.ד. 65010 ת"א

דניה סיבוס
חברה לבניה בע"מ
דרושים/ות

מנהלי/ות פרוייקטים

1. לאתר בניה גדול בירושלים
2. לשכונת מגורים במרכז

- ★ נסיון בביצוע ובניהול.
- ★ יחסי אנוש מעולים, כושר משא ומתן.
- ★ מהנדסים - בוגרי הטכניון.

לפנות בצרוף קורות חיים ותעודות לת.ד. 72 סביון למחלקת כ"א בציון המשרה המבוקשת - סודיות מובטחת -

---

NETMANAGE
TCP/IP for windows

לחברה צעירה, דינמית ומצליחה המובילה בעולם ב-TCP/IP for windows ונסחרת בבורסה האמריקאית NASDAQ

דרושים/ות:

מהנדסי תכנה
- * נסיון בפתוח תכנה ב-MAC, MS- Windows -C/C++
- * רצוי נסיון בפתוח תכנת תקשורת (TCP/IP, SNA)

מהנדסים/ות לתמיכה טכנית בלקוחות בארץ ובחו"ל
- * בעלי/ות יכולת לתקשורת טלפונית מעולה
- * שליטה מלאה באנגלית, צרפתית וגרמנית יתרון
- * בעלי/ות תואר טכני * הבנה בסביבת Windows ורשתות תקשורת (TCP/IP, SNA)
- * שלוש שנות נסיון בתמיכה טכנית.

כתב טכני בכיר
- * 4 שנות נסיון בכתיבת ספר הדרכה למשתמש עדיף בנושא PC, * רשתות תקשורת, Windows
- * אנגלית ברמה של שפת אם.

נא לשלוח קורות חיים לסוכנות דואר מ.ת.מ חיפה, 31905 או לפקס: 04-550122

אלקטרה מוצרי צריכה

דרושים/ות

מהנדס/ת תעשיה וניהול

★ נסיון של 1-2 שנים בהפעלת מערכות תפ"י ממוחשבות (רצוי MRP) במפעל תעשייתי

מעתד/ת מלאי

★ מהנדס/הנדסאי תעשיה וניהול ★ נסיון של 2-3 שנים במערכות ייצור (רצוי MRP) ובקרת/פיקוח חומרים

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב-יד, אל אגף כח-אדם, ת.ד. 4455, ראשון לציון 75143, או בפקס: 03-9622502

העולם מתמזג עם אלקטרה.

ליחידת המחשב של קבוצת חברות צבורית
דרוש/ה

הנדסאי/ת מחשבים ואלקטרוניקה

- * בעל/ת ידע מוכח ב- DOS ו-WINDOWS
- * הכרת PC ברמת חמרה
- * הכרת NOVELL 3.11 ומעלה
- * רצוי בוגר קורס CNA

נא לפנות בכתב יד לת.ד 388 הרצליה ב' 46103 עבור יחידת מחשב

גלרז מערכות בע"מ

גלרז הינה חברה אשר הוקמה במשותף ע"י גלקום מערכות תקשורת (ישראל) בע"מ וליז מערכות בע"מ במטרה להרחיב במשותף את מעורבותם בתחום פתרונות מתקדמים לציוד הקפי בסביבת מחשבי IBM.

דרוש/ה

מנהל/ת מכירות - מוצרי IDEA

- ☐ בעל/ת ניסיון מוכח של 3 שנים לפחות.
- ☐ בעל/ת רקע מקיף בתחום תקשורת מחשבים.
- ☐ הכרת סביבת IBM.

למועמד/ת המתאים/ה יוצעו תנאים מעולים.

נא לפנות בכתב לגלרז מערכות בע"מ, תוצרת הארץ 16, תל-אביב 67891 לידי המנכ"ל.

לסניף "תנובה" ירושלים
דרושים/ות

מפיצים/ות לחלב ותוצרת חלב

- ★ רשיון נהיגה למשאית.
- ★ ידע בנושא שיווק מוצרי מזון וידיעה טובה בחשבון.

תינתן עדיפות למועמדים/ות בעלי נסיון מעשי בחלוקת מוצרי מזון.
התחלת עבודה משעה 03.00 בבוקר והסעה לעובדים בלילה מובטחת.

מועמדים/ות מתאימים/ות תושבי ירושלים וסביבתה הקרובה ביותר, מתבקשים/ות לפנות אישית למחלקת השיווק בסניף ירושלים, רחוב שמגר פינת ירמיהו בירושלים למר דני אלחרר או לענת.
ניתן להתקשר טלפונית לתיאום פגישה בטלפונים: 03-315335, 02-315356

לסניף "תנובה" נתניה
דרושים/ות

מפיצים/ות לחלב ותוצרת חלב

הכישורים הדרושים:
- ★ בעל/ת רשיון נהיגה למשאית.
- ★ ידיעה טובה בחשבון.
- ★ התחלת עבודה משעה 02.00 בבוקר.

תינתן עדיפות למועמדים/ות בעלי/ות נסיון מעשי בחלוקת מוצרי מזון.
הסעות לעובדים בלילה מובטחת.

מועמדים/ות מתאימים/ות תושבי נתניה וסביבתה הקרובה ביותר, מתבקשים/ות לפנות אישית למחלקת השיווק בסניף נתניה, איזור התעשיה הישן, רחוב הכדר (ליד קניון הדרים), לגבי אירית שבח.
ניתן להתקשר טלפונית לתיאום פגישה בטלפונים: 09-344266, 09-344115.

סודיות מובטחת

לכ.צ.ט בע"מ
כצט CTS

דרושים/ות:

מזכיר/ה עברית אנגלית

הכישורים הדרושים:
- ● אחרי שרות צבאי
- ● ידע בהדפסה בע/ת - אנגלית/עברית
- ● השכלה תיכונית לפחות

שעות העבודה: 08:00 - 16:30

נהג חלוקה

הכישורים הדרושים:
- ● רשיון ג'
- ● גיל עד 28
- ● אחרי שרות צבאי

מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ל- ת.ד.10 ת"א, 61000 לגב' גליקמן
רק פונים מתאימים ייענו
-סודיות מובטחת-

SIGMA ISRAEL CHEMICALS LTD.

cGMP COMPLIANCE SPECIALISTS

Sigma Israel Chemicals Ltd. is seeking cGMP Compliance Specialists for its Rehovot and Jerusalem plants - formerly BioMakor and Makor Chemicals.

The ideal candidates will have the following:

- ● B.Sc in Chemistry, Biology, Microbiology, Medical Technology or Pharmacy.
- ● Experience in Quality Assurance.
- ● Knowledge of FDA requlations for IVD Medical Devices and/or Pharmaceuticals.
- ● Experience in the following areas of cGMP considered a plus:
  - SOP writing
  - Equipment and process validation
  - Trend analysis
  - 510(k) submissions
  - Vendor qualification and auditing
  - Employee training
  - Complaint handling/recalls
  - ISO 9000

Resumes should be addressed to:
Sigma Israel Chemicals Ltd.
formerly BioMakor
Kiryat Weizmann
Rehovot 76326

לתחנת שרות באזור המרכז
דרוש/ה

טכנאי/ת לתיקון מקררים / מדיחים

03-9212391/48

עלי"ה, בית הספר התיכון למדעים, הרצליה

דרושים/ות

1. **מורים/ות בעלי/ות נסיון בהגשה לבגרות בעלי/ות תארים מתקדמים במקצועות:** תנ"ך, מתמטיקה, מחשבים, הסטוריה, אזרחות, ספרות, הבעה, ביולוגיה, לשון, מגמת הלשון, אנגלית, טכנולוגיה כללית וחינוך גופני.
2. **לפנימיה:** רכז/ת פנימיה תואר אקדמאי, נסיון בעבודת פנימיה. אמהות בית, מדריכים/ות חברתיים עדיפות לתואר אקדמי ונסיון בהדרכת נוער. דוברי עברית ודוברי רוסית. מגורים במקום.
3. **מזכיר/ה** - נסיון בתכנת מנב"ס.

לפנות בפרוט קורות חיים והעתקי תעודות לת.ד. 211 הרצליה טל' 09-509019

✡ קופת חולים מכבי-המובחר בישראל ✡
דרושים/ות

לקופ"ח מכבי - מחוז דן

מרכז/ת מידע
דרישות התפקיד:
השכלה אקדמית בתחומי המיחשוב
נסיון של 5 שנים לפחות בתחום הטמעת מערכות
ידע ברשתות P.C.
נסיון ב- AS/400 - יתרון

קורות חיים נא לשלוח לקופ"ח מכבי, מינהלת מחוז דן ת.ד. 10403 רמת-גן, 52454 בציון שם המשרה.

למחוז הנגב סניף קרית-גת

עוזר/ת למנהל
דרישות התפקיד:
נסיון בעבודה עם קהל
תודעת שרות מפותחת
נסיון בעבודה על מחשב
רצויה השכלה אקדמית
היקף משרה: חלקי
עדיפות לתושב/ת המקום

לסניפי באר-שבע, עין הבשור, אופקים

אחים/ות מוסמכים/ות
דרישות התפקיד:
נסיון בעבודה במרפאה קהילתית
היקף משרה: חלקי

למחוז הצפון לסניף עפולה

אח/ות מוסמך/ת
העבודה במשרה חלקית

קורות חיים נא לשלוח אל קופ"ח מכבי, מינהלת מחוז הצפון ת.ד. 5199, חיפה 31051, בציון שם המשרה.

לסניפי קרית-גת ונתיבות

עובדי/ות מעבדה מוסמכים/ות
דרישות התפקיד:
רצוי בעל/ת תואר B.S.C
נסיון בלקיחת דם ורידי
ידיעת השפה העברית רצוי גם אנגלית
היקף משרה: חלקי
עדיפות לתושב/ת המקום

לרשת מרפאות השיניים של קופ"ח "מכבי" למרפאת שיניים מכבים:

רופא/ת שיניים - עם נסיון של כ- 3 שנים.

פקיד/ה - בעל/ת 12 שנות לימוד ותעודת בגרות.

סייע/ת - בעל/ת תעודה מקצועית.

נא לפנות למרפאת שיניים "מכבי" ת.ד. 506, רמלה "עבור מכבים".

לסניפי ערד ומצפה רמון

מזכירים/ות רפואים/ות
דרישות התפקיד:
12 שנות לימוד לפחות
תעודת מזכיר/ה רפואי/ת
היקף משרה: חלקי
עדיפות לתושב/ת המקום

נא לשלוח קורות חיים אל מינהלת מחוז הנגב ת.ד. 69 באר שבע בציון שם משרה.

למרפאת שיניים "קראון"

סייעים/ות - לעבודה במשמרות

נא לפנות לטל' 03-5346117 לשם.

למחוז תל-אביב

קלינאי/ת תקשורת
לביצוע בדיקות שמיעה
לעבודה במשרה חלקית וזמנית
דרוש נסיון שנתיים לפחות

נא לפנות לגבי חנה גבי טל: 03-5143666

לביה"ח רמת מרפא ר"ג

אחים/ות מוסמכים/ות
למרפאה לחדרי ניתוח ולמחי כירורגיות

קורות חיים נא לשלוח לכ"א ת.ד. 8030, ר"ג 52553.

לאזור אילת

מנהל/ת מכון פיזיותרפיה
בעל/ת תואר B.P.T
5 שנות נסיון
קורסים מקצועיים שונים

לפרטים נא להתקשר למר דן הררי טל. 07-374047

- רק פניות מתאימות תיענה -

Systematics
סיסטמטיקס בערבון מוגבל

Computervision

לחברה מובילה בישראל בתחום המיחשוב דרושים:

מהנדס/ת תעשייה וניהול ליישום מערכת אחזקה ממוחשבת
- ■ רקע בניתוח מערכות מידע ניהוליות.
- ■ ניסיון של 2-3 שנים בתעשיה.
- ■ נסיון במערכות אחזקה - יתרון.
- ■ אזור העבודה: מרכז וצפון הארץ.

UNIX SYSTEM ENGINEER
- ■ בוגר/ת הנדסת מחשבים ו/או מדעי המחשב
- ■ בעל/ת ניסיון של 2-5 שנים ב:
- • תמיכה במערכות UNIX ושפת C
- • רשתות תקשורת
- • חלונות X- יתרון

טכנאים/הנדסאים לשירות מחשבים
- ■ למתן שירות לתחנות עבודה ומחשבים אישיים. יתרון לבעלי:
- • נסיון במתן שירות למחשבים אישיים ותחנות עבודה
- ■ היכרות טובה עם תוכנות ואפליקציות קיימות בשוק
- • היכרות עם רשתות מחשבים
- דרישות: • יכולת עבודה מול לקוחות
- • ידע באנגלית ורשיון נהיגה.

למועמדים שיתקבלו יוצעו תנאי עבודה מצויינים ויכולת לרשתכם בחברה המובילה בשוק העולמי. המעוניינים יפנו בכתב בצירוף שם משרה, לסיסטמטיקס בערבון מוגבל, רח' ראול ולנברג 4, תל-אביב 69719. רק פניות מתאימות ייענו.

למפעל מזון באזור חדרה
דרוש/ה

טכנולוג/ית מזון

- ★ תואר ראשון בהנדסת מזון
- ★ נסיון בפיתוח דברי מאפה

נא לפנות ל"ריקו היבר" ת.ד. 446 ימה"ש 47103 עבור "טכנולוג מזון"

למועצה מקומית יבנאל דרוש/ה

מנהל/ת בי"ס יסודי

8 כיתות • כיתה טיפולית מכיתות א'-ח'
דרישות התפקיד:
1. מורה בכיר
2. בוגר/ת קורס מנהלים
3. נסיון בניהול
4. רצוי בוגר אוניברסיטה

לפרטים נא לפנות למזכירות המועצה מקומית יבנאל ברוניה - 06-708346

אבי קוסטיוצקי
ראש המועצה יבנאל

זהיר
שירותי כח-אדם בע"מ

לאחד מלקוחותינו דרושים/ות

מהנדס/ת מים
לתפקידי בקרת הנדסית וכספית של פרוייקטים - נסיון קודם הכרחי.

מהנדס/ת כבישים
נסיון בתכנון פיקוח ודיווח פרוייקטים, לעבודה באמריקה הלטינית. שליטה בספרדית הכרחית.

סוקולוב 61 הרצליה 46497
טל' 09-501681
פקס: 09-597114

לחברת פוטוגרמטריה
דרושים
אופריטורים
בכתב לת.ד. 21208
ת"א מיקוד 61212

אי סי איי טלקום

ב- 1994 מקדמת ECI פרויקטים חדשים בתחומי תקשורת נתונים, דחיסת וידאו וטלפוניה. אנו מציעים לך תפקידים מעניינים ואפשרויות קידום והתפתחות לטווח ארוך ומזמינים אותך להציג מועמדותך למשרות הבאות:

קניין/ית מכניקה
5304 לביצוע רכש מכני ואלקטרומכני ועריכת חוזי התקשרות
דרישות התפקיד:
- הנדסאי/ת מכונות/אלקטרוניקה
- לפחות 3 שנות נסיון בתפקיד דומה בחברת הייטק
- שליטה מלאה באנגלית
נא להתקשר לאבי באום בטל: 03-9266514

מהנדס/ת תעשיה וניהול
8104 לניהול לוגיסטי של מחסנים ותפ"י בחברת הבת בירושלים
דרישות התפקיד:
- ניסיון של 2-3 שנים בתפקיד דומה בחברת הייטק
- ידע בגליונות עבודה אלקטרוניים
- ניסיון בסביבת עבודה MRP
- תושב ירושלים והסביבה.
נא להתקשר לדינה בטל: 02-817290

מהנדס/ת תהליכים
1104 לאפיון, מעקב, ובקרה של תהליכי יצור בטכנולוגיות מתקדמות ובכמויות יצור גדולות
דרישות התפקיד:
- מהנדס/ת כימיה/מכונות/חומרים
- לפחות 3 שנות ניסיון בתפקיד דומה בחברת הייטק

ראש צוות פיתוח
0604 דרישות התפקיד:
- מהנדס/ת אלקטרוניקה, רקע בטלפוניה
- ניסיון מוכח בניהול צוות פיתוח
- ניסיון בתכנון ספרתי ופיתוח EPLD/XILINX/PAL
- ניסיון בעבודה עם מיקרופרוססורים 386/188/186
- תכנון בעזרת כלי תיב"מ

מהנדס/ת פיתוח
0104 לאיפיון ופיתוח מערכת טלקומוניקציה המשלבת מודם מהיר
דרישות התפקיד:
- מהנדס/ת אלקטרוניקה
- לפחות 5 שנים בפיתוח מודמים וכרטיסים דיגיטליים
- ניסיון בפיתוח משולב רכיבי ASIC
- תכנון בעזרת כלי תיב"מ

מהנדס/ת אימות מוצר בפיתוח
0205 לאינטגרציה (חומרה/תוכנה) ולבדיקות אימות מוצר תקשורת מתקדם בשלבי פיתוח
דרישות התפקיד:
- לפחות 3 שנות ניסיון בתפקיד דומה
- ניסיון במיכשור מדידה ממוחשב (GPIB) ובתכנון צב"ד לבדיקות פיתוח והנדסה
- ידע של סטנדרטים בתחומי טלפוניה, מערכות ריבוב, ו- ISDN

ניתן לשלוח קורות חיים מפורטים למשאבי אנוש ת.ד. 3083 פ"ת מקוד 49130 פקס 03-9266900, נא ציין/י מס' תעודת זהות ומספר משרה. סודיות תשמר בקפידה, כל פניה תענה.

מתקשרים לחברה טובה ECI TELECOM

רגלית בע"מ
תעשיות ניילון ופוליאסטר

הנדסאי(ת)/מהנדס(ת) טקסטיל (הבטחת איכות)
- לפחות שלוש שנים נסיון במקצוע.
- רצוי נסיון בסריגה.
- ידיעת עברית ואנגלית.

כימאי(ת)/הנדסאי(ת) כימיה (הבטחת איכות)
- לפחות שנת אחת נסיון במעבדה כימית.
- יכולת למידה וביצוע מגוון רחב של בדיקות אנליטיות.
- יכולת ביצוע עבודה מדוייקת באופן עצמאי.
- פוטנציאל ניהולי.
- ידיעת עברית ואנגלית.

מכונאי(ת)–מפעיל(ת) תחנת כח
- בוגר(ת) בי"ס מקצועי/ימי במגמת מכונות.
- נסיון כמכונאי(ת) אחזקה במערכת תפעולית.
- נכונות למגורים באזור מגדל העמק.

מכונאי(ת) אחזקה למכונות טקסטיל
- לפחות שלוש שנות נסיון בתעשיה.
- ידיעת אנגלית או גרמנית חובה.
- ידע בפנאומטיקה/הידראוליקה – יתרון.
- נכונות למגורים באזור מגדל העמק.

מתכנן(ת) צנרת למשרד הטכני
- הנדסאי(ת) / מהנדס(ת).
- נסיון מעשי בתכנון ושרטוט צנרת.
- ידע בהכנת מפרטי צנרת למסירה לקבלנים.

מסגר(ת) רתך
- מוסמך(ת) לרתך צנרת ורתוכי לחץ.
- לפחות שנתיים נסיון מעשי.

מנהל(ת) משמרת במתקן הכימיה
- הנדסאי(ת) / טכנאי(ת) כימיה/מכונות.
- עדיפות לבוגר(ת) קורס מנהלי עבודה.
- ידיעת עברית ואנגלית.
- לפחות שלוש שנות נסיון בנהול עובדים.
- נכונות למגורים באזור מגדל העמק.

נא להפנות קורות חיים לאגף משאבי אנוש

לעבודה מיידית
דרושים/ות
מתכנתים/רצ"ים
לפיתוח בסביבת SOL*FORMS/ORACLE
- לתקופה של 3 חודשים ויותר.
- אפשרית עבודה חלקית ועבודה בשעות אחה"צ והערב.

תנאי תשלום מעולים.
טל: 03-6131650/1

למוסד בנקאי
דרושה
גרפיקאי/ת
ידע ונסיון מוכח של שנה אחת לפחות בהפעלת מחשב מקינטוש תוכנת FREE-HAND

המעוניינים מתבקשים לשלוח קורות חיים בפרוט מוסדות לימוד ומקומות עבודה קודמים לת.ד 9300 ת"א 61092
נא לציין משרה "414" ע"ג המעטפה
מועמדים מתאימים בלבד יענו
– סודיות מובטחת –

כפר הנוער
ויצו – "ניר העמק"
הסתדרות עולמית לנשים ציוניות ויצו
ת.ד. 2165 עפולה 18445 * טל. 06-594385/6, פקס. 06-594386

לשנה"ל תשנ"ה דרושים/ות
מורים ומחנכים במקצועות הבאים:
1) אנגלית - משרה (ז'-י')
2) מינהל ומזכירות ממוחשבת – משרה (י'-יב')
3) מקרא (ז'-י')
4) מדריך חברתי – בוגר סמינר למורים או בעל תואר בחינוך
5) אם בית – בעלת כישורים מתאימים רצוי גם ידיעת רוסית.

* משרות 4 ו-5 כוללות מגורים משפחתיים במקום בתנאים נאותים.
המעוניינים יפנו: בכתב למזכירות ביה"ס

למפעל פלסטיקה באזור עפולה
בתחום יצור חומרים דרושים/ות

איש/ת שיווק
עדיפות לבעל/ת ידע וניסיון בתחום הכימיה / חומרים פלסטיים.

חשמלאי/ת מפעל
אחראי/ת על מערך החשמל והאלקטרוניקה.

פקיד/ת רכש
מעקב מלאי, הזמנות וקשר עם ספקים.

נא לפנות ל: 06-420419
או בכתב לת.ד. 2833 עפולה

הדסה-נעורים
בי"ס תיכון ומכללה טכנולוגית
לשנת הלימודים תשנ"ה דרושים

מורים למקצועות הבאים:
- מרכז/ת מגמת ביולוגיה
- אנגלית - מחשבים - חשבונאות
- פיזיקה - מתמטיקה - גיאוגרפיה
- חוזק חומרים ופרקי מכונות

פסיכולוג קליני ו/או חינוכי
רצוי דובר רוסית

עובד סוציאלי
רצוי דובר רוסית

מדריכים לפנימיה
רצוי דוברי רוסית

המעוניינים יתקשרו ל"הדסה נעורים" טל. 661112, 661236, 661111–09

קבוצת אינטרביוטי – החברה המובילה בארץ בתחום הקוסמטיקה מכינה לכם
יופי של עתיד
דרושות/ים בכל רחבי הארץ:
יועצות/יועצי יופי
אם הופעתכם נאה, יש לכם השכלה תיכונית, וידע בסיסי באנגלית – העתיד שלכם אצלנו.
* עדיפות לבעלי נסיון במכירות
לקביעת מועד לראיון, נא לפנות לטל. 09-587777 ללימור

למפעלי כבה בנגב
בקרית-גת ובאר-שבע דרושים/ות

1. מהנדס/ת תעשיה וניהול
לתפקיד הנדסת "יצור ותפ"י" (בבאר-שבע)
* נסיון של שנתיים במפעל תעשייתי
* היכרות עם מחשב - לוטוס / קואטרו
* יוזמה וחריצות, נכונות לעבודה מעבר לשעות המקובלות

2. מהנדס/הנדסאי/ת תע"נ
להנדסת "יצור ותחזוקת מערכת עידוד (בקרית-גת)
* נסיון קודם בתעשיה - חובה
* היכרות עם מחשב - לוטוס / קואטרו
* נסיון במדידת זמנים

מגורים באיזור הדרום

נא לשלוח קורות חיים בכתב יד בלבד ל"בגיר" ת.ד. 187 קרית-גת, 82101 (עבור מנהל כ"א)

שאפתן? הישגי?
למפעל תעשייתי מבוסס בגוש דן
דרוש/ה
מנהיג/ה תעשייתי צעיר/ה בעל/ת נסיון בשיווק ותפעול
לתפקיד
מנהל/ת מפעל
להנהיג צוות קטן להצלחה (10 משרד 20 ייצור)
הנדסת מכונות/בניין/תע"נ/מנהע"ס
סודיות מובטחת
לשלוח פירוט קורות חיים אל: המנכ"ל ת.ד.37633, ת"א (עבור משרה 90)

לבתי הספר היסודיים בנתיבות
דרושים/ות
מורים/ות מנוסים/ות לאנגלית
* מורים מתאימים יועסקו בתנאים מיוחדים
בפרטים לפנות לשלום/משה
בטלפון 944388, 945771, 945708-07

לוח ידיעות אחרונות
03-6952222

לוח ידיעות אחרונות הכי נפוץ הכי משתלם טל. 6952222 פקס. 6952277

ליחידת הבריאות של שחם סוכנויות ביטוח
שלוח חברה לביטוח בע"מ

דרושים
בוגרי/ות המכללה לביטוח
לפרוייקט רב-שנתי ורחב היקף.

לרציניים מובטחים תנאים בלתי-שגרתיים להצלחה בטוחה.

לתיאום ראיון לפנות בטלפון 03-6958321 ללימור או לדורון
- סודיות מובטחת -

בתי זקוק לנפט בע"מ
לעבודה בחיפה דרוש ה
עובד/ת
למחלקת יבוא יצוא ספנות
באגף הכספים והחשבונות

דרישות התפקיד:
- השכלה - מנהל/ת חשבונות מדופלם/ת
- השכלה גבוהה יתרון
- שפות - אנגלית/עברית ברמת שפת אם
- שפה נוספת (צרפתית, גרמנית) - יתרון
- נסיון וידע קודם, עבודה בתחום היבוא והיצוא בחברה תעשייתית או במוסד בנקאי
- התכתבות מסחרית בשפה זרה
- שימוש במחשב בגליון אלקטרוני

נא לשלוח קורות חיים בכתב יד לת.ד. 4 חיפה, מיקוד 31000 עבור מנהל המנגנון

שלומית
עמותה להפעלת מתנדבים בשרות לאומי

שלומית, עמותה מאושרת ע"י משרד העבודה והרווחה והמוסד לביטוח לאומי, להכשרת מתנדבות והפעלתן מציעה:

מקומות תעסוקה במסגרת ההתנדבות לשרות לאומי
השרות בשלומית מוכר ע"י הרשויות ומקנה זכויות מלאות בביטוח לאומי
קורס הכשרה לפי נושא העיסוק
הדרכה וליווי ע"י אנשי מקצוע במשך כל תקופת השרות

פרטים והרשמה:
עמותת שלומית, דיזנגוף 130 ת"א, 64397, טל' 03-5237571

למוסד בנקאי
דרוש/ה
אחראי/ת מיחשוב ומערכות מידע בתחום כח-אדם
* תואר ראשון במדעי המחשב/תעשיה וניהול/מתמטיקה/סטטיסטיקה.
* בעל/ת נסיון במחשב P.C. (WINDOWS, DOS), רצוי נסיון בתכנות.
* מכרות ונסיון בקוטרו וכלים אחרים מדור רביעי.
* בעל/ת יוזמה ויכולת לנהל פרוייקטים בנושאי כח-אדם.
* יחסי אנוש טובים.
* נסיון בתחום כח-אדם – יתרון.

המעוניינים מתבקשים לשלוח קורות חיים, בפירוט מוסדות לימוד (כולל מוסדות לימוד תיכוניים) ומקומות עבודה קודמים לת.ד. 9016 תל-אביב 61090 עבור משרה "514"

- מועמדים מתאימים בלבד יענו -
- סודיות מובטחת -

אלימוס
לחברה צעירה ודינמית העוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק דור חדש של מערכות מתקדמות דרוש/ה

טכנאי/ת אלקטרוניקה
משרה מס' 52
- נסיון בבדיקות חשמליות.
- ידע בהרכבות אלקטרוניות.
- לפחות 3 שנות נסיון רצוי בתעשייה.

מזכיר/ת חברה
משרה מס' 38
- הכרחי נסיון בעבודת מזכירות של שנתיים לפחות.
- שליטה במעבד תמלילים א/ע.
- למשרה מלאה - 5 ימים בשבוע.

מנהל/ת חשבונות
משרה מס' 43
- סוג 3.
- נסיון של 3 שנים לפחות, רצוי בחברה תעשייתית.
- הכרחי נסיון בחשבשבת.
- יכולת לעבודה עצמאית.
- רצוי נסיון בגליונות אלקטרוניים.

נא לשלוח קורות חיים ונסיון בעבודה לת.ד. 2497 אזור התעשיה רעננה 43654 יש לציין מס' משרה ע"ג המעטפה. סודיות מובטחת.

מלם מערכות בע"מ
מקבוצת כלל מחשבים וטכנולוגיה בע"מ

דרושים/ות בכל הארץ
- תוכניתני ORACLE / UNIX
  נסיון ב SQR, FORM-3 - יתרון
- תוכניתני ADABAS/NATURAL

דרוש/ה בירושלים
- מהנדס/ת מערכות UNIX
  מנוסה בעיצוב ממשקים, MOTIF

דרוש/ה בחיפה
- מומחה תקשורת
  X-TEM, PC, אטרנט / SNA

נא לפנות לת.ד. 13016 י-ם פקס: 02-707838

טופהאוז
יבוא ושיווק קרמיקה וכלים סניטריים
רח' משכית סימטת קורקס א.ת. הרצליה פיתוח

מעצב/ת פנים
לעבודה עם לקוחות באולם תצוגה.
למשרה מלאה או חלקית (אחה"צ).

פקיד/ה
למעקב ובקורת על חשבונות ספקים ולקוחות.
למשרה מלאה.

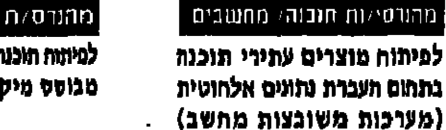
מנהל/ת חשבונות וקלדן/ית סוג 2
ניסיון בחשבשבת + שיווק במלאי.

פקיד/ת קבלה
משרה מלאה.

פרטים מלאים וראיון אישי בשעות העבודה הרגילות (לפנות לאירית או לישראל)

דרושים/ות
יוצאי/ות יחידות קרביות
לעבודות הריסה ובנית, באזור יו"ש.
חשמלאים/ות, אינסטלטורים/ות, בנאים/ות, טייחים/ות ובלתי מקצועיים/ות
למתאימים שכר הולם
לפרטים נא לפנות לטלפון: 07-494485
לשלוח קורות חיים, או כיר
- סודיות מובטחת -

בראש ובראשונה דרוש ראש.

מהנדסי/ות תוכנה/ מחשבים
לפיתוח מוצרים עתירי תוכנה בתחום העברת נתונים אלחוטית (מערכות משובצות מחשב)

כישורים נדרשים:
- בוגרי מדעי המחשב/הנדסת מחשבים
- שליטה בשפת C
- רצוי נסיון בעבודה על מיקרו-קונטרולרים והכרת מערכות הפעלה בזמן אמת
- שליטה מלאה בשפה האנגלית

מתאימים/ות למשרה זו ישלחו קורות חיים לפקס מס' 03-5658356 "עבור אורנה".

מהנדס/ת תוכנה
לפיתוח תוכנה למכשיר קשר דיגיטלי מבוסס מיקרו-פרוססור ו- DSP

כישורים נדרשים:
- עד 5 שנות נסיון
- נסיון מוכח בעבודה על מערכות משובצות מיקרו - פרוססורים
- הכרת C ואסמבלר. הכרת PC
- רקע בחומרה יתרון
- יכולת עבודה עצמאית

מתאימים/ות למשרה זו ישלחו קורות חיים לפקס מס' 03-5658736 "עבור שי רמני".

"סודיות מובטחת"

MOTOROLA
מוטורולה תקשורת ישראל בע"מ

mercury interactive corporation

Mercury Interactive Corp. הינה חברה אמריקאית–ישראלית המובילה בעולם בפיתוח ושיווק מערכות ממוחשבות לבדיקת תוכנה. לאור ההצלחה הרבה במכירות מוצרי החברה אנו נמצאים בתנופת גדילה והרחבת הפעילות השיווקית.

לחברה דרושים/ות:
Product Marketing Manager
לאיפיון, ניהול ושיווק מוצרים.
- תואר במדעי המחשב
- הכרת שוק תוכנות ה–PC ו/או Unix.
- שליטה בשפה האנגלית
- נסיון בשיווק ו/או MBA – יתרון
- התפקיד כרוך בנסיעות לחו"ל

קורות חיים נא לשלוח ל: מרקורי אינטראקטיב ת.ד. 801 אור-יהודה 60218

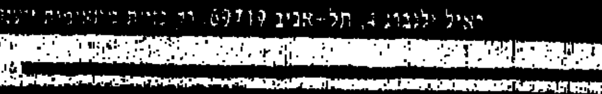
Mercury-The Leader in Automated Software Quality

לחברה מבוססת בגוש דן בעבודה עם צוות דינמי
דרושה
איש/ת מכירות נמרץ/ת
רצוי ניסיון בחומרי בניין
סודיות מובטחת
להפנות קורות חיים למנהל הכללי ת.ד. 37633 תל-אביב עבור משרה 80

Systematics
לחברה מובילה בישראל בתחום המיחשוב דרושים:

מזכירת שיווק
- ארגון אדמיניסטרטיבי של מחלקת מכירות
- עזרה לאנשי מכירות
- קשר עם ספקים
- ידע באנגלית הכרחי

פקידת קבלה
- עבודות משרד כלליות
- ידע באנגלית הכרחי
- הדפסה (עברית/אנגלית) – יתרון

למועמדים שיתקבלו יוצעו תנאי עבודה מעניינים והיכולת להשתלב בחברה המובילה בשוק העולמי. המעוניינים יפנו בכתב בלבד, בציון שם משרה, לסיסטמטיקס בעזרתי מוגבל, רח' יגאל אלון 4, תל-אביב 67719

חברת מחשבים גדולה

העוסקת בפתרונות מיחשוב מתקדמים מחפשת אתכם:

3 אנשי UNIX איכותיים

לתפקידי יעוץ ותמיכה בלקוחות

נדרש ניסיון של שנתיים לפחות בפתוח בסביבת UNIX, או ניסיון כ-UNIX SYSTEM MANAGER בסביבת UNIX

כישורים נדרשים:
- תקשורת בינאישית ■ תודעת שרות גבוהה
- יכולת עבודה בצוות ■ כושר לימוד גבוה
- אמביציה, יוזמה ועצמאות

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ל"עמדה" ת.ד. 467 רמת השרון 47103 פקס. 03-5408940 ולציין עבור מס' 100

UNIX

עמדה — מהימנות באיוש מנהלים

המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד.

חברת 'מג'יק תעשיות תוכנה' מקבוצת 'משוב מחשבים', מפתחת ומשווקת את 'מג'יק'- הכלי המתקדם לפיתוח תוכנה.
כיום משווקת 'מג'יק' בכ-40 מדינות בעולם, באמצעות מפיצים מקומיים וחברות בנות. חברת 'מג'יק' מונה כ-160 עובדים ברחבי העולם.
אנו מחפשים אנשי תוכנה מצטיינים בעלי רמה טכנית גבוהה מאוד.

לאנשים שמרגישים בבית בסביבה בינלאומית

מהנדס/ת תמיכה אחראי/ת מוצר AS/400 — משרה 4000/1

דרישות התפקיד:
- ▲ 6 שנות ניסיון בתכנות על AS/400
- ▲ ידע וניסיון במ"ה של AS/400 וב-PC/SUPPORT
- ▲ שנתיים ניסיון בניתוח מערכות
- ▲ ידע וניסיון בסביבת PC ובמג'יק - יתרון
- ▲ כשורי שיווק ומכירה טבעיים - יתרון
- ▲ אנגלית ברמת שפת אם. שפות נוספות - יתרון
- ▲ יחסי אנוש מצויינים
- ▲ התפקיד כרוך בנסיעות תכופות לחו"ל

למחלקת פיתוח

תוכניתן/ית WINDOWS — משרה 1000/1

דרישות התפקיד:
- ▲ ידע מעולה ב-C וב-C++
- ▲ 2 שנות ניסיון בפיתוח

תוכניתני מג'יק מעולים — משרה 1000/2

דרישות התפקיד:
- ▲ 3 שנות ניסיון בפיתוח

למחלקת שיווק בינלאומי

מנהל/ת שיווק — משרה 5000/1

דרישות התפקיד:
- ▲ 2-5 שנות ניסיון בשיווק היי-טק רצוי בתוכנה
- ▲ תואר שני במינהל עסקים
- ▲ היכרות וניסיון עם כלי פיתוח 4GL ו/או בסיסי נתונים
- ▲ יחסי אנוש ותקשורת מצויינים
- ▲ אנגלית ברמה טובה מאד, שפות נוספות - יתרון
- ▲ ניסיון בתפקיד דומה

מנהל/ת שיווק מוצר MAGIC UNIX — משרה 5000/2

דרישות התפקיד:
- ▲ ידע טכני שיווקי ועיסקי בעולם ה-UNIX
- ▲ היכרות עם בסיסי נתונים חומרה כלים וספקים
- ▲ נסיון בשיווק או מכירות
- ▲ תואר שני במנהל עסקים -יתרון
- ▲ יחסי אנוש ותקשורת מצויינים
- ▲ אנגלית ברמה גבוהה. שפות נוספות - יתרון

למחלקת אבטחת איכות ותמיכה לקוחות ישראל

תוכניתני מג'יק מעולים — משרה 2000/1

דרישות התפקיד:
- ▲ 3 שנות ניסיון בפיתוח
- ▲ רקע ב- INFORMIX, SYBASE, ORACLE - יתרון
  או
  ידע ברשתות נובל - משרה 2000/2

למחלקת תמיכה בינלאומית

תוכניתני UNIX עם רקע ב-SQL — משרה 3000/1

דרישות התפקיד:
- ▲ ידע במג'יק - יתרון
- ▲ אנגלית ברמה גבוהה

תוכניתני מג'יק מעולים — משרה 3000/2

דרישות התפקיד:
- ▲ ידע ברשתות נובל
- ▲ 3 שנות ניסיון בפיתוח

אם אתה/ה מוכשר/ת במיוחד ומעוניין/ת להשתלב ב"מג'יק תעשיות תוכנה" אנחנו רוצים לדבר איתך! פנה/י אלינו:

MAGIC - פשוט חכם

Magic Software Enterprises
מקבוצת משוב מחשבים

"מג'יק תעשיות תוכנה" בע"מ, רח' בצלאל 3, רמת גן 52521, או לפקס: 03/7511801 עבור קרן אהלה.

לדביר מוצרי תוכנה, מפתחת QTEXT

דרוש/ה

תכנת/ת

לפיתוח בסביבת חלונות.
עדיפות לבעלי/ות ידע מוקדם בתחומים הבאים:
C/C++, Pascal, Windows

אנא שלחו קורות חיים ל: מחי כח-אדם
דביר מוצרי תוכנה
קיבוץ דביר
ד.נ. הנגב 85330

סודיות מובטחת

טי קיו אס בע"מ

בית לתפקידי מכירות ושיווק
(T.Q.S) Total Quality Sales

ללקוח-
חברה מבוססת ודינמית דרושים/ות:

אנשי/ות מכירות שאפתנים

לאזור גוש דן, י-ם והשרון

דרישות התפקיד:
- ■ תקשורת מעולה ויכולת ניהול מו"מ ברמה גבוהה.
- ■ מוכנות לעבודה בשעות רבות.
- ■ רכב אישי.

העבודה קבועה ומסודרת.
התגמול יינתן במשכורת+אחוזים.
למצטיינים יינתן רכב צמוד.
המתאימים יעברו הכשרה מתאימה.

נא לשלוח קורות חיים אל:
T.Q.S בע"מ מכירות איכות, ליד המקדמית למכירות, רח' ז'בוטינסקי 138 ר"ג 52602 עבור משרה מס' 120.

רק אם אתם חושבים שאתם

חוקרים ו/או עוקבים מכל חלקי הארץ

הטובים ביותר

פנו אלינו ואם תצליח להוכיח זאת נשמח לצרף אתכם לצוות משרדנו.

אשר ויצמן - חקירות

לתאום פגישה צלצלו 03-5627777

כח אדם וחול פרויקטים בע"מ

- **מהנדס/ת תוכנה** R.T רצוי נסיון בתחום תקשורת
- **מהנדס/ת תוכנה R.T** להובלת פרויקט פיתוח בתחום התקשורת.
- **מהנדס/ת אלקטרוניקה** לתפקיד, ניהול-הנדסה נדרש נסיון בחברה מפתחת לייצור ולווי הייצור. הכרת תהליכי SMT יתרון.
- **מהנדס/ת אלקטרוניקה** לניהול קבוצת פיתוח, נדרש נסיון בפיתוח דיגיטלי בשילוב ומיקרופרוססורים, נסיון בתקשורת יתרון.
- **הנדסאי/ת אלקטרוניקה** לפיתוח דיגיטלי ו/או אינטגרציה ובד"ס.
- **מהנדס/ת אלקטרוניקה** לתפקיד מנהל מוצר, נדרש נסיון בפיתוח וסיוע לשיווק. תואר שני במנהל עסקים יתרון.
- **מהנדס/ת תעשיה וניהול** לניהול יצור בתחום האלקטרוניקה, הכרת תהליכי יצור ותהליכי SMT יתרון.
- **הנדסאי/ת תעשיה וניהול** נדרש נסיון בהכנת תיקי יצור, עצי מוצר ותס"י.
- **שרטט/ת תיבים** נדרש נסיון קודם ב- CAD/CAM ו/או אוטוקד בתחום זיווד חשמלי ומכני.
- **כתב/ת טכני** שפת אם אנגלית, יתרון ידע בהנדסת אלקטרוניקה.
- **חשב שכר** אחראי על מדור שכר הפקת מאות משכורות ותשלומים לעובדי החברה (למוסדות).
- **מחסנאי/ת** נדרש ידע בעבודה, בסביבה ממוחשבת והכרת עולם האלקטרוניקה.

רק מתאימים יענו ת.ד. 11664 ת"א, מיקוד 61116

חברה גדולה ודינמית

מזכיר/ה בכיר/ה

- ■ נסיון בניהול משרד של מס' שנים לפחות
- ■ יכולת עבודה בעומס ובלחץ ■ גיל עד 35
- ■ אנגלית חובה ■ משרה מלאה

נא לפנות בכתב לת.ד. 3081 ר"ג 52131 (עבור 120)

---

intel

למחלקת אינטל
דרוש/ה

מהנדס/ת מכירות

- ← הנדסאי/ת או מהנדס/ת אלקטרוניקה
- ← הכרת ארכיטקטורות מיקרופרוססורים
- ← ניסיון במכירות - יתרון
- ← יוזמה, מרץ ומוטיבציה

מהנדס המכירות יהיה מופקד על החדרת ארכיטקטורות אינטל לפרוייקטים בתעשיית ההי-טק ועל ניהול מו"מ עם גורמי רכש.

איסטרוניקס מציעה סביבת עבודה נעימה, מעניינת, דינמית, רבת אתגרים ורכב חברה למהנדסי המכירות.

נא לפנות בכתב יד ולפרט קורות חיים וניסיון מקצועי ולציין עבור "אינטל-מהנדס מכירות"

איסטרוניקס ת.ד. 39300 תל-אביב 61392

המרכז לטכנולוגיה חינוכית

מיסודה של קרן רוטשילד

ליחידה להכשרה טכנולוגית
דרושים

א. **רכז לפיתוח סביבות לימודיות ממוחשבות**
א. בנושאים טכנולוגיים לרמות תיכוניות ועל תיכוניות
ב. כותבים/ות מחשב לכתיבי ספר על יסודיים
★ תואר שני או שלישי במחשבים בחינוך וניסיון בהוראה
★ הכרה טובה של תוכנות וכלים הקשורים בפיתוח של מיקרוסופט
היקף ההעסקה 2/3 משרה עד משרה.

ב. **רכז פיתוח חומרי למידה במדעי המחשב וטכנולוגיות המידע**
★ תואר שני, רצוי שלישי במדעי המחשב או במערכות מידע
★ רצוי ניסיון קודם בכתיבת חומרי לימוד.
היקף ההעסקה 2/3 משרה עד משרה

ג. **בעלי תואר שני או שלישי באלקטרוניקה או מחשבים**
לפיתוח תוכנית למידה כתובים לקהות באחד מהנושאים הבאים:
★ מיקרומחשבים ורכיבים תיקניים
★ אלקטרוניקה אנלוגית ומגברי שרת
★ אלקטרוניקה ספרתית
★ נושאים מתקדמים בתקשורת
ההעסקה בתחום זה לפי הסכם קבלני

נא לפנות בכתב תוך ציון ניסיון והשכלה למנהל היחידה להכשרה טכנולוגית, המרכז לטכנולוגיה חינוכית ת.ד. 39513 תל-אביב 61394

טופ-שיא TOP-C

שרותי יעוץ ארגוני ומיון ממוחשבים בע"מ

עבור אחת מלקוחותינו חברה בהקמה
דרוש/ה

מנכ"ל/ית

- * הכרות ונסיון ניהולי בתחום המלונאות
- * השכלה אקדמאית במדעי החברה/ההתנהגות
- * אפשרות שותפות לבעל/ת יוזמה עסקית

נא לשלוח קורות חיים בציון שם המשרה ל"טופ-שיא", ריבל 18, ת"א 67778
רק פונים מתאימים יענו
-סודיות מובטחת-

לפרמהסקופ בע"מ

דרושים/ות

תועמלנים/ות רפואיים/ות

לעבודה באזור המרכז והדרום

הכישורים הנדרשים:
- ◆ השכלת פרא-רפואית
- ◆ שליטה טובה באנגלית
- ◆ רשיון נהיגה, עדיפות לתושבי ב"ש והסביבה

קורות חיים בכתב יד יש להפנות לת.ד. 12103 הרצליה 46733

סודיות מובטחת

אי סי איי טלקום

ב- 1994 יחלו ב- ECI פרויקטים חדשים בתחומי תקשורת נתונים, דחיסת וידאו וטלפוניה. אנו מציעים לך תפקידים מעניינים ואפשרויות קידום והתפתחות לטווח ארוך ומזמינים אותך להציג מועמדותך למשרות הבאות:

ECI מפתחת ומשווקת קו מוצרי SDH. SDH הינה טכנולוגיית תקשורת סטנדרטית חדשה המחליפה את התקשורת הבינעירונית הקונבנציונאלית.
לתמיכה בתוכנת משפחת מוצרי ה- SDH דרושים:

ראש צוות תוכנה (2204)
לתמיכה והמשך פיתוח של עמדת שליטה ובקרה גרפית למערכות טלקומוניקציה
דרישות התפקיד:
- ניסיון של 5-7 שנים בתפקיד דומה.
- ניסיון ב- UNIX ברמת SYSTEM CALLS, C XMOTIF, ותקשורת נתונים (מודל OSI)
- הכרת MS/WINDOWS, C++, OOD- יתרון.

מהנדס/ת תוכנת R.T (2001)
לתמיכה במוצרי טלקומוניקציה משובצי מחשב
דרישות התפקיד:
- ניסיון של שנתיים בתוכנת R.T, ידיעת C.
- הכרת מוטורולה VAX, תקשורת נתונים ופיתוח בסביבת SUN.

מהנדס/ת תוכנה (2105)
לתמיכה בעמדת בקרה
דרישות התפקיד:
- ניסיון ב- WINDOWS, DDE
- הכרת תוכנות תקשורת ל- PC (NETMANAGER, NEWT)
- הכרת תוכנות MMI ל- PC (JAM, JAJAC)

מהנדס/ת תוכנה (2105)
לתמיכה בתוכנת עמדת ניהול הרשת
דרישות התפקיד:
- ניסיון של שנתיים בסביבת UNIX, C.
- ניסיון ב- XMOTIF, TCP/IP

מוזמנים לפנות (למעט משרה 2204) גם בוגרי מדעי המחשב ללא ניסיון והנדסאים עם ניסיון.
מועמדים מתאימים מוזמנים להתקשר ליצחק טר בטל' 03-9266239 או לאודלי בטל' 03-9266193

ניתן לשלוח קורות חיים מפורטים למשאבי אנוש ת.ד. 3083 פ"ת מקוד 49130 פקס 03-9266900 נא ציין/י מס' תעודת זהות ומספר משרה. סודיות תשמר בקפידה, כל פניה תענה.

ECI TELECOM — מתקשרים לחברה טובה

משאבי אנוש

איוש והערכת מנהלים (1987 בע"מ)

ל-START-UP מעמק הסיליקון, המקים שלוחה בישראל
דרוש/ה

מנהל/ת מכירות אירופה

- ♦ מהנדס/ת אלקטרוניקה / פיזיקאי.
- ♦ נסיון בתחום הסמיקונדקטורס.
- ♦ עדיפות לנסיון בבדיקות/במיכשור.
- ♦ נסיון/נטייה למכירות.

התפקיד כרוך בנסיעות רבות, בסיס העבודה - בארץ.

המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד.
לשלוח בדחיפות קורות חיים מודפסים אל חברת "משאבי אנוש", ת.ד. 24107 ת"א 61240. פקס: 03-6470236
סודיות מובטחת

לחברה בגוש דן בתחום התרופות/ביולוגיה דרוש/ה:

מנהל/ת חשבונות ראשי/ת

נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 52042 ת"א 61520
סודיות מובטחת

אביתר עמיר

יועצים לניהול משאבי אנוש

לחברות היי-טק מובילות בתחומן

מהנדסי סיוע ותמיכה ל-UNIX
רקע טכני במערכות הפעלה, יישומי UNIX והדרכת משתמשים.

מנהל שרות
נסיון תחזוקתי במחשבים, תחנות עבודה, P.C, רשתות תקשורת וניהול צוות.

מהנדס מכירות לטכנולוגיות S.M.T
מהנדסי אלקטרוניקה, נסיון בתהליכי S.M.T רקע במכירות חובה.

אנשי מכירות
מהנדסי מכונות/חומרים, לאזור הדרום ציוד ותשלים לטכנולוגיות בתחום המתכת. נסיון יתרון.

מנהל טכני למוצרי חשמל.
מהנדס חשמל. אחריות על תקינה, תמיכה טכני ולוגיסטיקה.

המעוניינים במשרות הנ"ל ישלחו קורות חיים ל"אביתר עמיר יועצים לניהול משאבי אנוש" רח' ז'בוטינסקי 33 רמת גן 52501

למפעל כימי עתיר ידע ותיחכום ההולך ומוקם במישור רותם, דרוש/ה לתפקיד בעל ענין ואתגר רב

מנהל/ת יצור

- ● מהנדס כימיה.
- ● 7 שנות נסיון לפחות.
- ● נסיון מוכח בניהול מתקנים כימים.

היקף התפקיד:
אחריות על מערך הייצור מחומר הגלם ועד למוצר הסופי. ניהול צוות מיקצועי המונה כ-60 עובדים.

נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 3270 באר-שבע 84132

סודיות מובטחת

מילא

ל"אומיקרון דלתא 1927 בע"מ" ונ"א מפיצי MATLAB
דרוש/ה:

מהנדס/ת מכירות

משרה מס. 70

- * השכלה במתמטיקה/ פיסיקה/ הנדסה.
- * נסיון במחשבים אישיים ותחנות עבודה.
- * נסיון במכירות.
- * כושר התבטאות בכתב ובע"פ.
- * ידע באנגלית ברמה גבוהה.

המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים למכון מילא, ת.ד. 52049 תל אביב 61520 בציון מס. המשרה. רק מועמדים מתאימים ייענו

מילא

לארגון ארצי דרושים:

מנהל/ת משאבי אנוש

משרה מס. 110

- * נסיון של 3 שנים לפחות בניהול משאבי אנוש.
- * השכלה רלוונטית.
- * מגורים באילת - חובה.

מזכיר/ת כח אדם

משרה מס 120

- * השכלה רלוונטית בתחום כח אדם או נסיון מוכח.
- * עבודות משרד, כולל הדפסה.
- * מגורים באזור תל אביב.
- * חצי משרה.

המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים למכון מילא, ת.ד. 52049 תל אביב 61520 בציון מס. המשרה. רק מועמדים מתאימים ייענו

מילא

לחברה בנתניה
דרוש/ה:

מזכירה

משרה מס' 222

- * ארגון וניהול משרד מרכזי בחברה.
- * ידע ונסיון במעבד תמלילים עברית/אנגלית.
- * ידיעת אנגלית ברמת ניסוח וניהול שיחה.
- * נסיון במערכת נוכחות ממוחשבת.
- * ידע בהכנת נתונים למשכורות.
- * מגורים באזור נתניה - חובה.

המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים למכון מילא, ת.ד. 52049 תל אביב 61520 בציון מס. המשרה. רק מועמדים מתאימים ייענו

מילא - לאחד מלקוחותנו דרושה:

עוזרת מנכ"ל

- ■ בעלת תואר אקדמאי. ■ בעלת כושר ארגון מוכח.
- ■ בעלת יכולת לעבודה "לחוצה" ■ יחסי אנוש מעולים.
- ■ נסיון בתחום הפרסום ויח"צ ■ גיל 27-40.

המעוניינת יפנו בכתב-יד בצרוף קורות חיים
מכון מילא ת.ד. 52049 תל-אביב 61520

לסניף "תנובת" פתח-תקוה
דרושים/ות

מפיצים/ות לחלב ותוצרת חלב

הכישורים הדרושים:
- ★ בעל/ת רשיון נהיגה למשאית.
- ★ ידיעה טובה בחשבון.
- ★ עדיפות למועמדים/ות בעלי/ות נסיון מעשי בחלוקת מוצרי מזון.

תחילת עבודה משעה 03.00-05.00 בבוקר, והסעות לעובדים בלילה מובטחת.

מועמדים/ות מתאימים/ות תושבי ת"א, חולון, בת-ים, פ"ת וסביבתה הקרובה, מתבקשים/ות לפנות אישית למחלקת המנגנון בסניף פ"ת, רח' חיה פינשטיין פ"ת (לפני היברשוק פ"ת)
ניתן להתקשר טלפונית לתיאום פגישה בטלפונים: 03-9392106, 03-9392105

מילא

לחברת שירותים ארצית
דרוש/ה:

כלכלן/ית

משרה מס. 180

- * תואר ראשון בכלכלה.
- * 2 שנות נסיון לפחות
- * נסיון בלוטוס.
- * ידע בבקרה, דו"חות כספיים ותקציב.
- * ידע בהנהלת חשבונות.
- * נכונות לעבודה מאומצת ועצמאית.
- * מקום העבודה בתל אביב.

המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים למכון מילא, ת.ד. 52049 תל אביב 61520 בציון מס. המשרה. רק מועמדים מתאימים ייענו

קופת חולים לאומית

למכוני הפיזיותרפיה
דרושים/ות

פיזיותרפיסטים/ות

למכון בלוד - לחצי משרה
טלפון 08-252993 לאתי

למכון בקרית-גת - למשרה מלאה
טלפון 07-888925 לויקטור

למכון בבת-ים - לחצי משרה
טלפון 03-593577 ליוחנה

מילא

מעצבים גרפיים
- ■ בוגרי בצלאל או ויצו היפה במגמת עיצוב
- ■ אוריינטציה שיווקית פרקטית.
- ■ גיל עד 28

קופירייטרים
- ■ גיל עד 30
- ■ נסיון לא הכרחי
(משרה מס' 60/61)

עוזרים לראש אגף
אסטרטגיה שיווקית ומחקר
- ■ בעלי תואר שני במנהל עסקים- התמחות בשיווק.
- ■ בעלי יכולת עבודה במחשב אישי - תכנות בעזרת גליונות אלקטרוניים.
- ■ גיל עד 30
(משרה מס' 50)

תקציבאים/ות
מנהלי/ות תיקי פרסום
- ■ בעלי תואר שני במדעי הניהול ו/או ההתנהגות.
- ■ בעלי כושר ארגון ועמידה בלחצים.
- ■ גיל 26-35.
- ■ נסיון קודם - רצוי.
(משרה מס' 40)

מכון מילא ת.ד. 52049 תל-אביב 61520

המשך מודעות דרושים מתפרסמות במוסף ממון

איתוראן

חברה לאיתור ושליטה על רכב מקבוצת תדיראן

דרושים:

1. מנהל שיווק ומכירות:
תחומי אחריות: הכנת תוכנית שיווקית ויישומה.
ניהול צוות אנשי מכירות. ניהול מו"מ.
ניסיון בהפעלת אנשים.
ניסיון במכירות לגופים מוסדיים.
אקדמאי רצוי בתחום השיווק.
שליטה מלאה באנגלית, שפות נוספות יתרון.

2. חשב:
תחומי אחריות: ניהול מחלקת הנהלת חשבונות ותקציב.
ניסיון: ניהול צוות אנשים.
רואה חשבון 4-5 שנות ניסיון.
ידע במערכות ממוחשבות ושליטה בגליונות אלקטרוניים.

3. מהנדס תוכנה:
תחומי אחריות: פיתוח מערכת לאיתור רכב.
ניסיון מוכח בשפות C ו-PASCAL 2-5 שנים.
רקע בחומרה ומ"ה UNIX - יתרון.
העבודה כרוכה בהתחייבות לנסיעות. מתוכנן לפחות שנה בארה"ב.

קורות חיים נא לשלוח אל שי זילברמן ת.ד. 267 חולון 58102.

תשלובת מפעלי שטראוס

שטראוס

ד ר ו ש / ה

מנהל/ת תחום מוצרים

(משרה 555)

דרישות התפקיד
- על המועמדים להיות בעלי נסיון בעבודה במשרדי פרסום או בתפקידי שיווק בחברות המשווקות מוצרי צריכה
- השכלה מתאימה באחד מהתחומים הבאים: שיווק, כלכלה, מנהל עסקים
- יכולת גבוהה ומוכחת בניהול מוצרים מתקדם על מרכיביו, בסביבה דינמית ומצליחה
- העבודה במרכז הארץ

המתאימים יפנו בצירוף קורות חיים, נסיון מקצועי ותעודות אל: מנהל משאבי אנוש, תשלובת שטראוס נהריה, ת.ד. 5 מיקוד 22100 ולציין מספר המשרה • סודיות מובטחת

פרסום גזל

אנשים שעושים איכות

לחברה גדולה בתחום המזון

דרוש/ה

מנהל/ת פרוייקט הקמה

(משרה מס' 111)

לניהול תהליך תכנון והקמה של מפעל תעשייתי גדול ומתקדם מסוג-פרוייקט רב עניין ואתגר באזור הצפון

דרישות התפקיד:
★ נסיון בניהול מתקדם של פרוייקטים בהיקף גדול בתעשיה
★ נכונות לעבודה מאומצת בחברה דינמית ומענינת המקימה את מפעל המחר בתחומו

פרסום גזל

נא להפנות קורות חיים ומסמכים המעידים על נסיון אל: דרך הים 64 א', חיפה - ישומים קליניים ולציין את מס' המשרה

לבית תוכנה

איש/ת מכירות

- בוגר/ת צבא עד 30
- אחראית, נמרצ/ת ועצמאית
- 3000 ש"ח בסיס + עמלות + רכב

טל: 09-910882, 09-918288

לחברה להתקנות מערכות כיבוי אש

בוגרי יחידות קרביות
+ חוש טכני
מכל הארץ
03-586934

לפרוייקט שיווקי תקשורתי

14 אנשי/נשות מכירה

2 מנהלי/ות מכירות

צ ע י ר י ם / ו ת

מכל חלקי הארץ-חיפה וקריות, מרכז ודרום

אנו מבקשים:
- אנשי/נשות מכירה צעירים (עד גיל 25).
- הופעה נאה.
- בעלי רכב (רצוי).
- כושר הבעה ושיכנוע טובים מאוד.
- שאיפה להצלחה והשגים.

אנו מציעים:
- אזור מכירות בלעדי.
- שעות עבודה גמישות.
- שכר בסיס + עמלות.
- כרטיס טיסה לאירופה בתום 4 חודשי עבודה.
- אפשרות קידום וניהול.
- קורס במכירות.

נא להכין קורות חיים + תמונה.
לראיונות נא להתקשר לנירית 03-6483212

לחברה דינמית העוסקת בתחום מאגרי מידע ופתרונות מולטימדיה

דרושים

מוכשרים במיוחד

1. מנתח מערכות:
★ נסיון שנתיים לפחות בתחום מערכות גרפיות ומולטימדיה
★ ידע במסדי נתונים טבלאיים-יתרון

2. תכניתן CLIPPER בגירסה 5.X לפחות
★ עם ידע בגרפיקה, שנתיים נסיון לפחות
★ ידע ב"FOXPRO FOR WINDOWS" ו-C יתרון

3. תכניתן C,UNIX מנוסה
★ רצוי ידע ב-SQL

נא לשלוח קורות חיים בפקס ל"מסכי זהב" 03-7518221 או לת.ד. 3546 ר"ג מיקוד 52136 בציון המשרה המבוקשת

פרסום גזל

אורט

רשת לחינוך טכנולוגי ומדעי

לבתי הספר של הרשת

דרושים/ות

מורים/ות לקולנוע ולטלוויזיה

בתחום העיוני והמעשי

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם, לד"ר צבי אטלי מחט"פ אורט ישראל ת.ד. 16087 תל אביב 61160

משיגים את העתיד

דנאל בע"מ

כח אדם וסיעוד

משגיחים/ות לבחינות בגרות בכל הארץ

תעודת בגרות מלאה, שליטה בשפה העברית
למתאימים עבודה מובטחת בחודשים מאי-יולי
על בסיס שכר לשעה - 12 ש"ח.

לפרטים נוספים נא לפנות לסניף הקרוב למקום מגורין
סניף ראשי תל-אביב רח' דיזנגוף 98 ת"א 03-5271938
ב"ש: 07-275411 דימונה: 07-550997 שדרות: 07-890410 אשקלון: 07-750097
אשדוד: 08-563078/9 ק. מלאכי: 08-502490 רחובות: 08-466581/3 חולון: 03-5038494
ראשל"צ: 03-9645160 רמת גן: 03-6736883 פ"ת: 03-9347260 רעננה: 09-918532
חיפה: 04-679944 י-ם: 02-252176/7 מל' ירושלים: 02-274159 נצרת עילית: 06-577772

צלצל דנאל זה עובד

MENSWEAR B LAGIR

למפעלי בגיר בקרית-גת העוסקים בפיתוח הייצור של בגדי הלבשה יוקרתיים

דרושים/ות "מוחי" הפיתוח
לפיתוח דגמים חדשים ואופנתיים בשוק המקומי והיצוא

1. תדמיתן
* נסיון והתמחות בהלבשה עליונה
* ידיעת השפה האנגלית או הגרמנית

2. טכנולוג בדים
* התמחות בבדים ארוגים
* היכרות תקנים בינלאומיים בטכסטיל
* ידיעת השפה האנגלית

3. טכנולוג הלבשה
* נסיון והתמחות בתהליך התפירה של מכנסיים וז'קטים
* ידיעת השפה הגרמנית - רצוי

נא לשלוח קורות חיים בכתב-יד, לת.ד. 217 קרית-גת [illegible]
("עבור מנהל כח אדם") [illegible]

אדוקציה

mercury interactive corporation

Mercury Interactive Corp. היא החברה המובילה בעולם בפיתוח ושיווק מוצרים לבדיקת איכות תוכנה.

לחברה דרוש/ה:

System Manager
מומחה PC

תיאור התפקיד:
ניהול רשת Novell, עם כ-100 מחשבים בסביבה עתירת פיתוח תוכנה ומערכות הפעלה:
MS-Windows, DOS, Windows-NT, OS/2, Macintosh
קישוריות למחשבי UNIX.

קורות חיים נא לשלוח ל:
מרקורי אינטראקטיב ת.ד. 601 אור-יהודה 60218

Mercury. The Leader in Automated Software Quality

למפעל מבוסס לשווק בענף הבניה

מהנדס/ת מכירות

קשר טוב עם לקוחות ברמות ניהול שונות
לפנות בכתב: ת.ד. 63 [illegible] 43100

לחברה לבטוח אשראי

דרושים/ות
סטודנטים לכלכלה ו/או מנהל עסקים
★ 5 ימי עבודה בשבוע
★ 5 שעות בבוקר
★ יום חופשי נתון לבחירה
לפרטים: 03-664861

המשך מודעות דרושים מתפרסמות במוסף ממון

QUALCOMM ISRAEL, Ltd.

קוואלקום ישראל חברת בת של QUALCOMM מובילה עולמית בתקשורת סלולרית ולוויינית

מהנדסים/ות

מהנדס אלקטרוניקה מצטיין עם נסיון 1-3 שנים, ו/או נסיון קודם כטכנאי, בפיתוח ובבדיקת מערכות תקשורת.

דרוש נסיון לפחות באחד מהתחומים:
- מערכות שידור - קליטה וציוד RF.
- מערכות תקשורת מיתוג וטלפוניה.
- ציוד דיגיטלי.

התפקיד: פיתוח מערכת תקשורת חדשנית.
מועמדים מתאימים יעברו הכשרה בחברה האם בארה"ב ויעסקו בפיתוח ובאינטגרציה של מערך תקשורת חדשני
ידיעת אנגלית הכרחית.

קדם/ת פרוייקטים

מהנדס אלקטרוניקה/תעשיה וניהול עם 1-2 שנות נסיון בקידום פרוייקטים בתעשיית האלקטרוניקה.

הכישורים הנדרשים:
- נסיון במנהלת פרוייקטים ולוחות זמנים, תכנון משאבים וכו'
- יכולת לאתר בעיות וצוואר בקבוק ולהציע צעדים מעשיים לפתרונם.
- יכולת עבודה עם קבלני משנה.
- נסיון עבודה עם מערכות ממוחשבות (MS. Project גליונות נתונים וכו').
- הבנה ויכולת בנושאי בקרה, כספים ותמחיר.

הנדסאים/ות

מצטיינים לפיתוח, ניהול ובדיקות רשת תקשורת ספרתית CDMA.

נדרשת התמחות לפחות באחד מהשטחים הבאים:
- RF - מערכות שידור וקליטה.
- רשתות תקשורת טלפוניה.
- אלקטרוניקה ספרתית / תקשורת נתונים.

נדרש 3 שנות נסיון בפיתוח ו/או בתחזוקה, כולל היכרות עם ציוד מדידה משוכלל ועם מחשבים אישיים.
ידיעת אנגלית הכרחית.
המתאימים יקבלו הכשרה בת מס' חודשים בחברת האם QUALCOMM, בסאן דייאגו.

קורות חיים יש להפנות ל: קוואלקום ישראל בע"מ ת.ד. 719 חיפה 31000, פקס. 04-550220

אורבוטק

החברה מפתחת, מייצרת ומייצאת מערכות עתירות ידע לאוטומציה בתעשיה, המבוססות על טכנולוגיות רב-תחומיות משובצות מחשב, בשילוב ראיה ממוחשבת, הדמיה ומוצרים נלווים. חברתנו מטפחת מצויינות וסביבת עבודה יוצרת, המושתתת על עבודת צוות.

למחלקת התמיכה והשירות הבינלאומי

מהנדסי/ות שירות (משרה מס' 500)

להשתלבות במערך השירות והתמיכה בלקוחות ברחבי העולם.

דרישות התפקיד:
- מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה מצטיין/ת.
- נסיון במערכות אלקטרוניות רב-תחומיות.
- ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
- ידיעת גרמנית/צרפתית - יתרון.
- יכולת עבודה עצמאית עם לקוחות.

מהנדס/ת שירות לאיטליה (משרה מס' 501)

דרישות התפקיד:
- זהות לדרישות המפורטות לעיל.
- אורחות איטלקית - חובה.

יש לפרט בקורות החיים נסיון מקצועי, מצב משפחתי, שפות וכו'.

תישקל בחיוב העסקת מהנדסים חסרי נסיון מעשי, שסיימו לימודיהם בהצטיינות ו/או בעלי נסיון פיקודי משמעותי ביחידות שדה קרביות בצבא. המועמדים המתאימים יעברו תקופת הכשרה של מספר חודשים במפעלנו. בוגרים אשר יסיימו הכשרתם בהצלחה יוצבו בתחנות השירות של החברה בחו"ל עם משפחותיהם לתקופה של מספר שנים.

קורות חיים מפורטים נא לשלוח לאורבוטק בע"מ, אגף משאבי אנוש, ת.ד. 215, יבנה 70651, בציון שם ומספר המשרה המבוקשת.
כל המשרות מיועדות לגברים ולנשים. סודיות מובטחת.

Systematics / Computervision

לחברה המובילה בשוק התיב"ם בארץ ובעולם דרושים:

מהנדס/ת תיב"ם לתמיכה
- בוגר/ת הנדסת מכונות
- נסיון בתכנון ויצור בעזרת מחשב
- הכרת מערכות תיב"ם
- יכולת הכנות והכרת UNIX
- אזור העבודה: צפון ומרכז הארץ

נציג/ת מכירות מחשבים ותיב"ם
- רקע בהנדסה או מנהל עסקים
- נסיון מוכח - יתרון.
- הכרת שוק המחשבים והתיב"ם בארץ - יתרון.

למועמדים שיתקבלו יוצעו תנאי עבודה מצויינים
המעוניינים יפנו בכתב בלבד, בציון שם משרה, לסיסטמטיקס בערבון מוגבל, רח' ראול ולנברג 4, תל-אביב 69710, רק פניות מתאימות ייענו.

קבוצת עורק

מתאם/ת אדמיניסטרטיבי/ת לסיוע בשיווק
- נסיון קודם בתחום ובארגון ארועים כגון ביקורי לקוחות.
- אנגלית ברמה גבוהה- רצוי ברמת שפת אם.
- יכולת עבודה במקביל עם מספר גורמים.
- הכרת עיבוד תמלילים.
- שליטה בשפות נוספות- יתרון.

מהנדס/ת הנדסאי/ת תעשייה וניהול
- נסיון תעסוקתי של עד שנה.
- אנגלית ברמה גבוהה.
- נסיון בכתיבת נוהלים-יתרון.

כלכלן/ית מתחיל/ה
- אנגלית ברמה טובה.
- נסיון בגליונות אלקטרוניים- יתרון.
- נסיון תעסוקתי קודם- יתרון.

קורות חיים יש לשלוח בפקס: 03-5762388 או לאבא הלל 16 רמת-גן 52506 עם ציון שם המשרה.

סופר תקשורת

INTERGRAPH

לרגל הרחבת פעילותינו בתחומי התיב"ם ומערכות המידע הגיאוגרפי דרושים/ות

אנשי/נשות תמיכה טכנית

לסיוע ללקוחות בנושאים:

1. תיכנון מכני
- מהנדס/ת מכונות או רקע דומה
- ניסיון במערכות תיב"ם
- ניסיון בניהול מערכות בסביבת UNIX
- שליטה מלאה באנגלית

2. מערכות מידע גאוגרפי
- רקע בגיאודזיה או במיפוי
- ניסיון בניהול מערכות בסביבת UNIX
- שליטה מלאה באנגלית
- הכרות עם תחום התכנון העירוני

נא לפנות בכתב יד ולפרט קורות חיים ונסיון לציין עבור אינטרגרף. סודיות מובטחת.

איסטרוניקס ת.ד 39300 תל-אביב 61592

אמנת ניהול ומערכות בע"מ

להקמת מערכת מידע לוגיסטית בחו"ל.
רחבת היקף וחדשנית.
דרושים אנשים מעולים בתחומים:

מנתחי/ות מערכות ומהנדסי/ות תוכנה
- נסיון בניתוח מערכות מידע לוגיסטיות (רצוי צבאיות).
- נסיון בשימוש בטכנולוגיה, כלים וסביבות מתקדמות (Client-Server, Unix, 4GL CASE).

מהנדס/ת אבטחת איכות תוכנה
- נסיון רב בפיתוח וניהול פרוייקטי תוכנה ואבטחת איכות תוכנה.
- הכרה טובה של נהלי ומפרטי אבטחת איכות תוכנה (DOD STD 2168, ISO 9000.3).

מהנדס/ת בקרת תצורת תוכנה
- נסיון בניהול תצורת תוכנה באמצעות כלי תוכנה.
- נסיון בתיעוד תוכנה עפ"י סטנדרטים.

בכל המשרות נדרש
- רצון לשהות בחו"ל 1-2 שנים.
- ידע באנגלית.
- יכולת עבודה עצמאית ובצוות.

תנאים מעולים למתאימים

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 20175 או לפקס 03-5371[illegible] (מבואי [illegible])
- סודיות מלאה מובטחת -

לחברה עתירת ידע באזור המרכז דרוש:

מנהל/ת פרויקט

לניהול פרויקט מערכתי בתחום קשר שליטה ובקרה.
נדרש מהנדס/ת אלקטרוניקה מנוסה
- נסיון בניהול פרוייקטים מערכתיים, רב תחומיים
- הכרת מערכות קשר ותקשורת
- יתרון לקצין/ת קשר
- הבנת מערכות משובצות מחשב
- יכולת ניהול צוות עובדים
- התפקיד כרוך בנסיעות לחו"ל
יש להפנות קורות חיים לת.ד. 11664 תל אביב מיקוד 61116
רק מתאימים ייענו

indigo

אינדיגו חברה עתירת ידע בקרית ויצמן, פיתחה טכנולוגיה חדישה המהווה פריצת דרך בתחום הדפוס האלקטרוני. במהלך החודשים האחרונים פרצה אינדיגו לשוק הדפוס העולמי עם מוצר מהפכני אשר זכה להכרה עולמית.

למערך הכספים

מנהל/ת תכנון ובקרה MTB
לניהול מחלקת תכנון ובקרה
- תואר I בכלכלה - תואר II במנהל עסקים.
- נסיון של כ- 5-10 שנים בתעשייה עתירת ידע, רצוי בחברה ציבורית רב-לאומית. בתחומי תקציב, תמחור, בקרה וניתוחים כלכליים.
- שליטה מלאה בגליונות אלקטרוניים והכרות עם מערכות MRP הכוללות מערכת תכנון ובקרה.
- שליטה מלאה באנגלית ברמה גבוהה.
- כושר ניהולי.
- נכונות לשעות עבודה ארוכות.

כלכלן/ית ECO-2
למחלקת הגיזברות
- תואר I בכלכלה.
- עדיפות לבוגרי מנע"ס - התמחות במימון.
- נסיון של 5 שנים לפחות בגזברות בחברות גדולות.

למערך התפעול

מבקר/ת איכות אופטומכני OP-1
למחלקת בקרת איכות
- טכנאי/ת הנדסאי/ת מכונות או מכשור ובקרה.
- נסיון של 5 שנים ומעלה בייצור/שרות של מכונות אופטומכניות בסביבה עתירת ידע.
- אנגלית טכנית ברמה טובה.
- בעל/ת רקע בתוכנות מחשב בסיסיות.
- רקע פוטוגרפי - יתרון.

טכנאי/ת הנדסאי/ת לתפעול קו יצור חומרים TC-1
לתפעול ואחזקה של מתקנים בקו יצור תהליכי לביצוע בדיקות מעבדתיות
- בוגר/ת 12 שנות לימוד בעל/ת תעודת לבורנט/ית או הנדסאי/ת טכנאי/ת חמרים, מכונות, אלקטרוניקה, כימיה.
- אנגלית טכנית ברמה טובה.
- נסיון בעבודה בתעשייה - יתרון.
- העבודה במשמרות.

פנה/י בכתב בציון קוד המשרה המבוקשת אל: אינדיגו בע"מ ת.ד. 150 קרית ויצמן, רחובות 76101. פניות טלפוניות לא תענינה. מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.
- סודיות מוחלטת מובטחת -

בוא להכניס צבע לחייך. אינדיגו.

פויכטונגר תעשיות בע"מ

מהנדס/ת הנדסאי/ת מכשור ובקרה
לביצוע פרויקטים של מערכות בקרה ממוחשבות. הפרוייקטים כוללים מערכות בקרים מתוכנתים ומערכות ציוד למיזוג אויר ובקרת מבנים.

מחסנאי/ת עם רקע בחשמל
נסיון בעבודה על מחשב ומגע עם לקוחות. רשיון נהיגה ג' עד 10 טון.

מנהל/ת פרוייקטים
מהנדס/ הנדסאי חשמל /אלקטרוניקה
נסיון בתחום הבקרה והאוטומציה. בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות.

הנדסאי/ת טכנאי/ת אלקטרוניקה
רקע בתחום הבקרה והאוטומציה. נסיון מוכח של שנתיים לפחות. תמיכה טכנית בשרות ללקוחות וביצוע פרויקטים.

InterPharm

אינטרפרם מעבדות בע"מ

חברתנו הינה חברת הביוטכנולוגיה המובילה בישראל העוסקת במחקר, פיתוח וייצור של מוצרים פרמצבטיים

למחלקת מערכות מידע

דרושים/ות

1 מנהל/ת מערכות מידע
- רקע ונסיון קודם בניהול מערכות מידע.
- הכרת מחשב PC ו- AS\400.
- יכולת ניהול עובדים.
- יכולת ניהול מו"מ וקשר שוטף עם ספקים.
- שליטה באנגלית ברמה גבוהה.

2 תוכניתן/ית מנתח/ת מערכות
- 3 שנות נסיון מוכח בעבודה עם מחשבי AS\400.
- שליטה בשפת תכנון RPG.
- רקע נסיון קודם בסביבה תעשייתית–יתרון.

3 איש/ת פיתוח/תמיכה בלקוחות
- הכרת מחשבי PC ורשתות NOVELL.
- שליטה מלאה ב-WINDOWS ובאפליקציות מבוססות WINDOWS.
- יכולת תמיכה במשתמשי PC.

4 איש/ת סיוע למשתמשי PC
- הכרת מחשבי PC ורשתות NOVELL.
- יכולת עבודה מול משתמשים.
- ידע במערכת הפעלה WINDOWS יתרון.

– לכל המשרות דרושה נכונות לעבודה מאומצת –

קורות חיים בכתב-יד לשלוח לאגף משאבי-אנוש.
אינטרפרם מעבדות בע"מ, קרית ויצמן, נס ציונה 76110

ELRON אלרון

ELECTRONIC INDUSTRIES LTD תעשיות אלקטרוניות בע"מ

לפעילות חדשנית בשלביה הראשונים בתחום התקשורת הבינלאומית למולטימדיה

דרושים/ות

Network Specialists .1

לעבודה ב- Network Operation Center לתפעול רשת ממוחשבת מתקדמת תוך שימוש בטכנולוגיות מהשורה הראשונה, לעבודה בעלת אתגרים הכוללים איפיון והגדרת כלי תוכנה, חומרה ונוהלי עבודה.

דרישות התפקיד:
- מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה או מדעי המחשב
- נכונות למתן שרות לקוחות ברמה גבוהה
- רקע צבאי – טכנאי אלקטרוניקה/מחשבים ברשתות תקשורת ממוחשבות - יתרון
- שליטה טובה בשפה האנגלית – חובה
- העבודה במשמרות – בוקר/ערב בלבד

Software Engineers .2

ליישומים חדשניים בתחום מולטימדיה בתקשורת בסביבת LAN/WAN דרושים מהנדסי תוכנה מעולים לפיתוח אפליקציות. עבודת הפיתוח נעשית בצוותים קטנים ובאוירה יצירתית ונעימה.

דרישות התפקיד:

משרה (01) – ידע מעמיק בפרוטוקול TCP/IP בסביבת Windows
– ידע בשפות תכנות C (C++ –יתרון)

משרה (02) – ידע מעמיק בפיתוח GUI בסביבת Windows
– ידע בשפות תכנות C,C++
– נסיון של שנתיים בעבודה עם Visual C++

קורות חיים נא להפנות לאלרון,
ת.ד. 1573, מת"מ, חיפה 31016 עבור תמי

סודיות מובטחת

Efr▲t

אפרת טכנולוגיה עתידית בע"מ

אפרת, מהחברות המובילות בעולם בתחום מערכות מחשב לעיבוד קול ותמונה, ממשיכה בתנופת הגיוס. עקב זכיה במספר פרויקטים גדולים אנו מזמינים אנשי מקצוע מן השורה הראשונה להצטרף אלינו.

דרושים/ות

לאגף הכספים

כלכלן/ית

כלכלן/ית צעיר/ה להשתלבות בצוות המטפל בסוגיות תקציביות, פיננסיות וכלכליות של החברה.
כישורים: תואר ראשון בכלכלה/מנהל עסקים (אפשרי סטודנט/ית לתואר שני במנהל עסקים). רצון ויכולת להשתלב בסביבת Hi-Tech ליצוא. היכרות עם גליונות אלקטרוניים. אנגלית ברמה גבוהה, נכונות לעבודה מאומצת.
(משרה מס' 164).

לאגף הבטחת איכות

מהנדס/ת תוכנה

למהנדס/ת תוכנה בעל/ת נסיון של 10 שנים לפחות ובעל/ת ראיה מערכתית, מוצע תפקיד המציב אתגר שונה, שייעודו העלאה מתמדת של איכות מוצרי החברה. עיקר התפקיד: שיפור איכות תוצרי התוכנה והטמעת שיטות הנדסת תוכנה. היכרות עם מודל SEI (CMM) ו/או ISO 9000-3 – יתרון.
(משרה מס' 166).

מהנדס/ת איכות ואמינות

לאימות וביצוע פעילויות להבטחת איכות ואמינות מוצרי החברה בכל שלבי מחזור החיים.
כישורים: מהנדס/ת אלקטרוניקה בעל/ת 5 שנות נסיון בליווי פרוייקטים וביישום תקני איכות.
רקע בטלפוניה – יתרון. CQE, CRE – יתרון.
(משרה מס' 167).

לאגף תפעול

Sales Administrator

להקמת מערכת מנהל הזמנות, הגדרת נהלים, טיפול בהזמנות וכתיבת CIR. העבודה מתבצעת תוך קיום קשר הדוק עם מחלקות השיווק, הנדסה, תפעול וכספים וכן עם חברת האם והמשרדים בעולם.
כישורים: בעל/ת תואר ראשון בכלכלה/תעשיה וניהול.
נסיון בתפקיד דומה בחברה בינלאומית. הכרות עם מערכות ניהוליות ממוחשבות. התמצאות בחוזים מסחריים. רקע טכני – יתרון.
(משרה מס' 165).

קדם/ת ייצור

לקידום אספקת חומרי גלם וביצוע תכניות עבודה.
כישורים: הנדסאי(ת)/טכנאי(ת) תעשיה וניהול בעל/ת נסיון בתעשיית האלקטרוניקה. נסיון בעבודה עם מערכת MRP – יתרון.
נסיון בעבודה עם תוכנת Project – יתרון.
(משרה מס' 170).

אם ברצונך להצטרף ל"אפרת" – שלח/י קורות חיים תוך ציון מספר המשרה אל: אפרת טכנולוגיה עתידית בע"מ, ת.ד. 9050 ת"א 61090 או לפקס: 03-5131309, עבור אגף כח אדם.

אפרת - קול העתיד לפניך

בינה ורשתות בע"מ

לצורך פרוייקט תוכנה מתקדם מול לקוח אמריקאי, אנו מחפשים:

מנהל/ת פרוייקט בארה"ב

נסיון בניהול פרוייקטי תוכנה מתקדמים, יכולת מקצועית גבוהה, ויכולת תקשורת בין אישית וייצוג החברה בפני הלקוח. התפקיד באזור בוסטון (מיועד גם למצאים בארה"ב). אנגלית ברמת שפת אם.

תכנתנים/ות

בעלי נסיון מוכח ב-C, UNIX. יתרון להכרות עם דיגיטל, Rdb ותקשורת מחשבים, נדרשת ידיעה טובה של אנגלית.

סביבת העבודה שלנו מאופיינת באנשים צעירים בעלי רמה טכנית גבוהה, אוירה חמה ושאפתנות רבה.
נא לשלוח קורות חיים ל-ת.ד. 2328 רעננה 43653 או פקס: 09-916739

Telegate Global Access Technology

לטלגיט, חברה צעירה ודינמית המפתחת מערכת תקשורת חדשנית, דרושים/ות מהנדסים/ות מצטיינים/ות לתפקידים הבאים:

מהנדס/ת אלקטרוניקה
להובלת צוות פיתוח חומרה
- ניסיון של 4 שנים לפחות בפיתוח מערכות תקשורת גדולות.
- ניסיון בעבודה עם VMEbus או טכנולוגיה דומה ומעבדי מוטורולה.
- רקע בטלפוניה מהווה יתרון.

מהנדס/ת אלקטרוניקה
לפיתוח ממשקי תקשורת וטלפוניה
- ניסיון של 5 שנים לפחות בפיתוח מעגלים אנלוגיים ו/או ספרתיים.
- ניסיון בפיתוח ממשקי ISDN ו/או T1/CEPT מהווה יתרון.

מהנדס/ת ASIC
לפיתוח רכיבי תקשורת ספרתית
- בעל/ת ניסיון של 4 שנים לפחות בפיתוח רכיבי ASIC.
- ידע בתקשורת מהווה יתרון.

מהנדס/ת תוכנה
לפיתוח תוכנת זמן אמת למערכות תקשורת
- בעל/ת ניסיון בפיתוח תוכנה למערכות משובצות מחשב.
- נדרש ניסיון בעבודה עם מיקרופרוססורים של אינטל/מוטורולה.
- רקע ב- VMEbus ומערכות RTOS
- רקע בתקשורת / טלפוניה מהווה יתרון.

מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ופרוט ניסיון קודם ל- טלגייט רח' יוני נתניהו 5 אור יהודה מיקוד 60376 ניתן לפנות גם טלפונית: 03-5338844 או בפקס: 03-5335877 לניסים ורון.

לידובושיץ, קסירר ושות'
רואי חשבון

דרושים/ות

★ עובדי/ות בקורת מכל הדרגות.
★ מבקרי/ות מערכות ממוחשבות

לשואפים לפתח רמתם המקצועית ניתנת הזדמנות:
- ★ לרכישת נסיון בעבודות בקורת מגוונות.
- ★ להדרכה ואימון עיוני ומעשי בפיקוח אנשי מקצוע מעולים.
- ★ למעקב שוטף אחר חידושי המקצוע בארץ ובעולם ולקידום מקצועי מהיר.

תנאים טובים של שכר והטבות בהתאם לכישורים

המעוניינים יפנו לת.ד 29323 תל-אביב

אדיוסופט בע"מ

Edusoft EDUCATION FOR EXCELLENCE

אדיוסופט (מקבוצת דגם מערכות) מפתחת ומשווקת תוכנה לימודית לעשרות מדינות ברחבי העולם. מכירות החברה נסחרות בארה"ב והיא נמצאת בתנופת גידול מתמדת.

נסיוננו הרחב בעולם כולו מיושם בשוק החינוך בארץ בקצב מהיר.
לאיש/ת מכירות מנוסה ונמרץ מוצע התפקיד החדש והמוביל במערך המכירות של החברה להקמת ופיתוח השוק הישראלי.

מנהל/ת מכירות - שוק ישראל

הכישורים הדרושים:
- נסיון עשיר בשיווק תכנה בארץ.
- עדיפות לבעלי נסיון במגזר החינוכי
- רקע והבנה בתחום המחשוב/תכנה

המעונינים יתבקשו לפנות לאגף משאבי אנוש:
03-494640 - פקס. 03-6479982
אדיוסופט, אגף משאבי אנוש ת.ד. 13005 ת"א מיקוד 61130

- סודיות תשמר בקפידה -

למפעל מוביל בתחום הבניה דרושים/ות

מנהלי/ות מכירות

★ עדיפות להנדסאים/ות בתחום הבניין
★ נסיון קודם במכירות ושיווק בענף הבניין
קורות חיים לת.ד. 20673 ת"א 61208.

למשרדנו בירושלים דרוש/ה

מהנדס/ת אדריכל/ית

נסיון 5 שנים לפחות
03-762256 03-767911 03-5463911

לוח ידיעות אחרונות הכי נפוץ הכי משתלם טל. 6952222 פקס. 6952277

NICE SYSTEMS Ltd.

נייס מערכות הינה חברה עתירת ידע, העוסקת בתכנון, פיתוח וייצור מוצרי תקשורת. כחברה דינמית בצמיחה, מציעה נייס משרות בעלות אופי ייחודי עם אפשרויות התפתחות ואתגרים מגוונים.

לתחום הפיתוח

101 מהנדס/ת מערכת
מהנדס אלקטרוניקה
נסיון נרחב בתחומים השונים באלקטרוניקה: RF, תקשורת תוכנה וחומרה
מעל 5 שנות נסיון
יכולת למידה מהירה
בעל שילוב של ראיה מערכתית ויכולת ירידה לפרטים
יכולת עבודה בצוות
יתרון לבעלי ידע בשפת ADA

102 מהנדס/ת תוכנה מוביל
4-8 שנות נסיון
בעל יכולת נתוח ותכנון מערכתי במערכות זמן אמת
הכרות טובה בסביבת PC (Windows, OS2, DOS)
יתרון לבעלי רקע בטלפוניה, תקשורת ומערכות שמע
יכולת הובלת צוות

103 מהנדס/ת תוכנה
2-5 שנות נסיון
יתרון לבעלי רקע בטלפוניה, תקשורת ומערכות שמע
יתרון לבעלי רקע בסביבת PC (Windows, OS2, DOS)

* המשרה פתוחה לבוגרים מצטיינים

104 מרכז/ת צוות אימות מערכות משובצות תוכנה
לריכוז ועבודה בצוות אימות מערכות אגירת שמע
מהנדס תוכנה / מחשבים
נסיון בפיתוח ותכנון בדיקות תוכנה
2-3 שנות נסיון באימות מערכות

105 בודק/ת תוכנה
לעבודה בצוות בודקי תוכנה
בעלי נסיון בפיתוח / בדיקות תוכנה
נסיון במערכות זמן אמת

לתחום השיווק

201 מנהל/ת מכירות
לקידום המכירות לחו"ל, להקמת ערוצי הפצה, לפיתוח הזדמנויות עיסקיות וטיפול שוטף בלקוחות.
בעלי רקע טכני בהנדסת מחשבים / אלקטרוניקה / תוכנה
נסיון קודם במכירות / סיוע לשיווק
יתרון לבעלי רקע במערכות תקשורת / טלפוניה
יכולת הצגה טכנית והכנת הצעות טכניות
אנגלית ברמה גבוהה. יתרון לידיעת שפות אירופאיות.

202 מנהל/ת מוצר
לריכוז דרישות שוק ואיפיון מוצרים, ריכוז מודיעין עסקי והגדרת מוצרים עתידיים.
* מהנדס אלקטרוניקה / מחשבים
* נסיון קודם רלוונטי בתחום ה- Hi-Tech
* נסיון בטלפוניה / טלקומוניקציה - יתרון

203 מהנדס/ת בכיר לתמיכה טכנית לשיווק
להקמת מערך תמיכה טכנית בחוף המזרחי של ארה"ב
מהנדס אלקטרוניקה / מחשבים
ניסיון שיווקי מוכח
3 שנות נסיון בעבודה מול לקוחות ומפיצים בארה"ב
יכולת עבודה עצמאית
בעל ראייה מערכתית ויכולת תרגום/התאמת צרכי לקוחות למוצרי החברה.
ידיעת אנגלית ברמה גבוהה/יתרון לידיעת שפות נוספות

204 מהנדסי/ות תמיכה טכנית
לתמיכה טכנית/שיווקית במפיצים ולקוחות החברה בארץ ובחו"ל
מהנדסי אלקטרוניקה / מחשבים
ניסיון בפיתוח מוצרי Hi-Tech - רצוי בתחום טלפוניה / רשתות תקשורת.
ניסיון בתמיכה טכנית בלקוחות
ידיעת אנגלית ברמה גבוהה

205 מתאם/ת שיווק
נסיון מוכח בתפקיד דומה בחברת Hi-Tech -
נסיון בארגון תערוכות ובהפקת חומר פרסומי
שפת אם אנגלית

לתחום התפעול

301 מנהל/ת קו ייצור
להקמה וניהול קו ייצור לציוד תקשורת מתקדם.
הנדסאי / מהנדס אלקטרוניקה
5-7 שנות נסיון בניהול קו יצור בחברת אלקטרוניקה
רצוי בתחום התקשורת
נסיון קודם בניהול צוות בדיי"ס - יתרון
הכרת מערכות MRP מתקדמות

302 טכנאי/ות הנדסאי/ות תעשיה ציהול לניהול חומר
נסיון של שנתיים לפחות עם מערכות MRP
נסיון בניהול חומר
ידע במערכת MFG-PRO יתרון

303 מחסנאי/ות
3-5 שנות נסיון בניהול מחסן ממוחשב בחברת אלקטרוניקה.
בעל ידע ברכיבים והרכבות אלקטרוניות.
נסיון מוכח במערכות ממוחשבות לניהול מלאי (MRP)
שליטה באנגלית טכנית.

נא להפנות קורות חיים לאביבה גת ת.ד. 24057 תל-אביב 61240 ולציין את מספר המשרה המבוקשת

המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד.

סיגמה ישראל לכימיקלים בע"מ

למפעל ברחובות ("ביומקור" לשעבר)

דרושים/ות

כימאי/ת או ביוכימאי/ת
בעל/ת תואר B.Sc או M.Sc
- ליחידה להפרדת פפטידים וחמרים אורגניים באמצעות HPLC.
- בעל/ת הבנה טכנית וכושר לטפל במכשור חדיש, תינתן עדיפות לניסיון קודם בנושא.

מנהל/ת פרוייקט Ph.D.
- מועמד/ת לניהול מעבדה לפיתוח וייצור נוגדנים בשיטות של הנדסה גנטית.
- בעל/ת תואר שלישי בביולוגיה מולקולרית עם ניסיון של לפחות 3 שנות פוסט דוקטורט וחוכחה של השגים אקדמאיים או תעשיתיים.
- מדען/ית יצירתי/ת בעל/ת כישורים וביצועים מוכחים בביולוגיה מולקולרית ואימונולוגיה.
- בעל/ת ניסיון בניהול והכוונה של צוות מדעי.

נא לשלוח פניות בכתב בצרוף קורות חיים לסיגמה ישראל לכימיקלים בע"מ (ביומקור לשעבר) קרית-ויצמן, רחובות, 76326.

ערוץ זהב טלויזיה בכבלים

דרושים/ות

סוכני/ות מכירה

בעלי/ות מוטיבציה, יוזמה ויכולת שכנוע.
למכירת מנויי טלויזיה בכבלים
בשעות אחה"צ והערב
רכב חובה.

למתאימים מובטחת: הכנסה גבוהה, הכשרה מקצועית, סביבת עבודה תומכת

לפרטים נא לפנות לטל. 03-5282244

אתה לא יודע מה אתה מפסיד

היפרטוי
מרכזי הצעצועים הגדולים בישראל

לרגל פתיחת סניפים נוספים ברחובות וברמת גן דרושים/ות:

- **עובדי/ות מחשב** – עדיפות לבעלי/ות נסיון בניהול מלאי.
- **קופאים/ות*** – בעלי/ות נסיון.
- **מוכרים/ות*** – לכל מחלקות הצעצועים. עדיפות לבעלי/ות נסיון בענף. מתאים גם לסטודנטים/ות.
- **מחסנאים/ות** – בעלי/ות נסיון.
- **עובדי/ות נקיון** – לתחזוקה שוטפת.
- **פנסיונרים/ות*** – לעבודות אבטחה.
- **"פריקים"*** – של משחקי ט.ד ומחשב.

(* העבודה במשמרות)

03-6199121 (סיוון גן)

מתף
מתף-מיחשוב תעשייתי ופיננסי בע"מ

לפיתוח ישומים בנקאיים דרושים/ות:

מנתחות/ים מערכות/תכנתים/ות

לסביבת מערכת מחשבים אישיים ב- P.C
הכישורים הדרושים:
- שפת C.
- הכרת סביבת המחשב האישי P.C.
- הכרת מערכת הפעלה OS2, DOS.
- הכרת רשתות תקשורת מקומיות.
- נסיון של שנתיים בעיבוד נתונים.

לסביבת MAINFRAME
הכישורים הדרושים:
- שפת COBOL, עדיפות ליודעי DB2, CICS. רקע בישומים פיננסיים.
- הכרת מערכת הפעלה MVS.
- נסיון בניתוח מערכות.
- נסיון של 3 שנים בעיבוד נתונים.

לפרטים ולקביעת ראיון נא לפנות בימים א'-ה' בין השעות 09:00 עד 16:00 טל' 03-5159244
לגב' לנור שרית

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

אורדן ייצור ובקרה
דרושים/ות לתפקידי פיתוח

1. מהנדס/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה – נסיון במכירות 1-3 שנים
2. הנדסאי/ת אלקטרוניקה או מכשור ובקרה – בוגר/ת בית ספר מקצועי, ידע בתוכנת "WINDOWS"

- בעלי עבר פיקודי/הדרכתי ■ מוטיבציה גבוהה
- אנגלית ברמה טובה

גולומב 62, ת"א 03-6870122
-סודיות מובטחת-

אפרתי מדפיס ניהול פרוייקטים
דרושים/ות

מהנדסים-ות / הנדסאי-ות בנין

★ לפיקוח וניהול ביצוע ★ 0-5 שנות נסיון

מזכירה

★ לשעות 14.00 - 19.00
★ נסיון בכל עבודות המשרד
לפנות בין השעות 08.00-16.00 לשוש
טל' 03/6958384, או בפקס 03/6958789

לחברה בענף הקרמיקה והמטבחים דרוש/ה

איש/ת מכירות לאולם תצוגה

בעל/ת נסיון. רקע בעיצוב/ אדריכלות – יתרון.
אפשרות לחצי משרה.
לפנות בכתב לת.ד. 6610 ת"א 61066 – משרה 70

רדיון חברה להנדסה בע"מ
דרוש/ה

הנדסאי/ת מכשור ובקרה

לתפקיד מכירות ותמיכה במערכות
- ידע בחשמל, מערכות מבוקרות מחשב ומערכות DCS
- נסיון מעשי של 3 שנים לפחות
- שליטה טובה באנגלית -הכרחית

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 1312, תל אביב 61012
-סודיות מובטחת-

המשך מודעות דרושים מתפרסמות במוסף ממון